Robert Silverberg

PASAGERII

Două premii NEBULA pentru "Pasagerii" și "Vești bune de la Vatican"

Robert Silverberg

PASAGERII

Două premii NEBULA pentru „Pasagerii” şi „Veşti bune de la Vatican”

Traducere de Dan Popescu

CUVÂNT ÎNAINTE de Barry N. Malzberg

Premiul NEBULA este decernat în fiecare an de Asociaţia Scriitorilor Americani de Science-Fiction şi Fantasy (SFWA). Ideea datează din 1965 (tot atunci a fost pusă în practică) şi aparţine secretarului-trezorier al asociaţiei, Lloyd Biggie Jr, care a propus şi un sistem de finanţare bazat pe vânzarea unei antologii care să cuprindă cele mai bune povestiri din anul respectiv. NEBULA are patru secţiuni: roman, nuvelă, nuveletă şi povestire, iar a cincea – destinată dramatizărilor şi lucrărilor dramatice originale – a funcţionat doar trei ani (1973-1975). Spre deosebire de HUGO, care este un premiu popular (instituit în anul 1953), NEBULA reprezintă verdictul scriitorilor profesionişti. Povestirea „Pasagerii” a primit laurii în 1969, iar „Veşti bune de la Vatican” în 1971.

Cu gândul la Silverberg

În introducerea la „Să vezi omul invizibil” din această antologie, vorbind despre tema povestirii, Robert Silverberg se explică pe sine însuşi într-o anume măsură.

„Am preluat ideea şi am dezvoltat-o pentru a explora implicaţiile ei practice şi astfel, făcând ceea ce Borges lăsase nefăcut”.

Este o afirmaţie care mai târziu ar putea fi considerată ca jenantă de către mulţi dintre noi, numai că în cazul acestui scriitor ea este perfect adevărată. El a *făcut* într-adevăr ceea ce Borges nu a reuşit în „Loteria Babiloniană”. Din această cauză, de câţiva ani el continuă micile corvezi pe care cea mai mare parte dintre noi le-a părăsit undeva, de-a lungul drumului de scriitor. Printr-un mare volum de muncă şi cu multă atenţie, el a abordat materiale tratate multă vreme în mod superficial. Şi le valorifică bine – adesea pentru prima oară.

Acest science-fiction este un domeniu interesant, poate cel mai interesant din toate categoriile de literatură. Dar cel mai important ar putea fi faptul că SF-ul, o literatură de idei, în cel mai bun dar şi în cel mai rău sens al cuvântului, a risipit atâtea, încât multe dintre ele zac, pe aici, nefinisate sau jumătate moarte, jumătate vii, parţial mutilate de scriitori cu abilitate în a le vedea, dar nu suficient de pricepuţi să le dea forma potrivită. Când o formă de artă ajunge la maturitate (sau aproape de maturitate), apare o a doua sau a treia generaţie de practicieni care dau formă materialului brut sau inert pe care prima generaţie l-a utilizat stângaci iar apoi l-a lăsat la o parte. Dintre toţi scriitorii acestei literaturi, pe care i-aş caracteriza ca îndeplinind o astfel de funcţie, Silverberg este într-adevăr cel mai bun.

El va avea mai multe de spus în chiar paginile acestei cărţi; ne va spune cum a început să scrie SF şi ce încearcă să obţină prin scris, acum, în cea de a treia lui decadă de viaţă creatoare; şi nu vreau nici să-mi însuşesc, nici să-i

subminez observaţiile. Îşi prezintă intenţiile tulburător de limpede şi o face cu mai multă eleganţă decât aş pute-o face eu. În această scurtă apreciere, mai rău decât să-l numim „scriitor de science-fiction” sau „cel mai mare scriitor de SF” ar fi doar o nedreptate flagrantă, directă. El este, simplu, unul dintre marii scriitori ai timpului său iar anumite povestiri din acest volum, în special „Pasagerii” şi „Dansul Soarelui”, pot sta alături de cele mai bune lucrări scrise, oriunde, de oricine, în zilele noastre. Faptul că este categorisit de cele mai multe ori drept un scriitor de SF poate fi apreciat atât ca o tragedie, cât şi ca un câştig – este o tragedie că încă nu a obţinut o recunoaştere generală, ca fiind unul dintre scriitorii importanţi ai timpului său, este un câştig că un artist de talia lui nu numai că doreşte să lucreze în SF, dar a descoperit că în science-fiction îşi poate utiliza cel mai bine talentul, fără vreo constrângere. Dacă nu şi pentru alte motive, măcar pentru acesta: SF-ul trebuie să existe, dacă nu chiar să prospere!

În câteva remarci despre Silverberg, publicate altundeva, am avut ocazia să-l necăjesc numindu-l „cel înalt de cinci picioare şi şapte inci” şi „cel mai bun scriitor în engleză”. Sunt fericit că pot să pun lucrurile la punct pentru cititorii pe care-i va bucura această antologie. Silverberg are cinci picioare şi zece inci (aproximativ 1,78 metri – n. tr.), dar supleţea şi graţia lui îl fac să *pară* mai scund faţă de un tip mătăhălos ca mine. Şi ar putea fi *inclus* printre cei mai buni scriitori de limbă engleza, un club cu un mai mult de zece membri, adică Vladimir Nabokov, Evan S. Connell jr., Norman Mailer, Robert Coover, Richard Yates, Philip Roth, John Cheever, J.D. Salinger şi Bernard Malamud. Dacă este sau nu *cel mai bun* dintre ei rămâne o chestiune pentru specialişti. Principalul este că nume ca acestea trebuie amintite pentru a stabili poziţia lui actuală în literatură. În următorii zece ani, dacă el şi voi, ca să nu mai zicem nimic de restul lumii, puteţi să vă păstraţi locul, s-ar putea ca el să facă parte dintr-o categorie din care doar numele lui ar putea fi menţionat. Până la acea zi, mă mulţumesc să rămân la această părere, mai modestă.

Însă un lucru este clar: în cei 50 de ani din 1926 încoace, de când science-fictionul este o categorie distinctă a literaturii, nu a mai fost cineva asemenea acestui om. Este cel mai bun pe care îl avem. Astfel, datoria noastră faţă de el este de necalculat – ca şi datoria lui faţă de acele daruri care, total sub control, îl poartă pe tărâmuri dincolo de abisul pe care, noi, restul, în limitele posibilităţilor personale, îl putem doar întrezări.

BARRY N. MALZBERG
Teaneck, New Jersey
Decembrie 1975

1954

Am început să plănuiesc această povestire în toamna lui 1953 şi am scris-o la începutul lui 1954 cu intenţia de a o trimite la concursul organizat de una din revistele de SF din acel an – exista un premiu de 20 de dolari pentru cea mai bună povestire despre viaţa în America secolului XXI, scrisă de un student.

Cumva, pentru motive pe care nu mi le mai amintesc de mult, nu am mai participat la acel concurs, iar premiul a fost câştigat de unul din Sud, numit ***Andy Offutt****.*

Dar în primăvara lui 1954 am început să trimit povestirea la magazinele de SF, inclusiv la cel care organizase concursul şi astfel a început elaborarea istoriei ei de refuzuri. Editor după editor, o găseau depresivă, morbidă, negativistă, imposibil de publicat; am trimis-o peste tot iar într-un târziu, am scos-o din circulaţie.

Prin 1956, i-am arătat-o totuşi prietenului meu ***Harlan Ellison*** *iar acesta a fost surprins că nimeni nu voise să o publice. Şi a lansat o cruciadă cu un singur cruciat, el însuşi, în numele povestirii mele, „nepublicabile". Tocmai pe atunci,* ***Hans Stefan Santesson*** *a preluat conducerea editorială a unei reviste ambiţioase numită FANTASTIC UNIVERSE, iar Harlan i-a spus că eu scrisesem o povestire prea îndrăzneaţă pentru rivalii lui – provocându-l de fapt să mi-o cumpere.* ***Hans*** *a cerut manuscrisul, a comentat că povestirea avea destulă forţă şi, după câteva ezitări, a acceptat-o; a apărut în numărul din iulie 1958 al revistei lui.*

Îmi vine greu, după 20 de ani, să găsesc ce era atât de „fierbinte" în ea. Tema ei, canibalismul, pare să fi deranjat pe mulţi dintre editorii ce o refuzaseră, dar povestiri SF cu canibali se mai publicaseră până atunci. Cred că deranjase mai degrabă colapsul personajului principal, la finele povestirii, deoarece majoritatea editorilor de SF ai momentului preferau povestirile în care protagonistul înfrânge toate piedicile şi-şi termină truda învingător.

Bineînţeles, faptul că nu mai publicasem nimic era un alt obstacol. ***Ted Sturgeon*** *sau* ***Fritz Leiber*** *să zicem, ar fi*

putut să convingă vreun editor să cumpere o povestire despre canibalism sau una care se sfârşeşte rău – dar o povestire despre canibalism, cu final negativ, a unui autor necunoscut, nu putea să vadă lumina tiparului până când nu-mi făceam un nume şi puteam să discut faţă în faţă cu editorul. Mie încă mi se pare o lucrare destul de bună, mai ales pentru un scriitor abia trecut de 20 de ani. Evoluează, creează personaje şi acţiune, are şi ceva intrigă, prezintă eficace punctul de vedere nu foarte original. Cred că autorul ei promite.

Drumul spre noapte

Câinele mârâi şi fugi mai departe. Katterson privi pe cei doi tipi slabi şi cu ochii arzând, grăbindu-se în urmărirea animalului în timp ce groaza creştea şi urca în el şi-l ţintuia pe loc. Brusc, câinele sări peste o grămadă de moloz şi dispăru. Urmăritorii lui se opriră fără vlagă, sprijinindu-se pe bâte şi încercând să-şi recapete suflul.

— O să fie şi mai rău, spuse un bărbat mic de statură şi soios apărut, nu se ştie de unde, chiar lângă Katterson. Am auzit că proclamaţia oficială va apare azi, deşi zvonul umblă de multă vreme.

— Aşa se spune, răspunse Katterson încet. Vânătoarea la care tocmai fusese martor încă îl ţinea paralizat. Suntem cu toţii destul de flămânzi.

Cei doi oameni care vânaseră câinele se ridicară clătinându-se încă şi se-ndepărtară. Katterson şi mititelul le priveau retragerea lentă.

— E prima dată când văd oameni făcând aşa ceva, spuse Katterson.

— N-o să fie nici ultima oară, replică soiosul. E mai bine să te obişnuieşti cu asta acum, când hrana s-a dus.

Stomacul lui Katterson avu un spasm – era gol şi avea să rămână aşa până la distribuirea hranei de seară. Fără distribuirile astea nu ştia de unde-ar fi putut veni următoarea-mbucătură. El şi mititelul mergeau înainte pe strada liniştită; păşind peste moloz, mergeau aşa, fără nici o ţintă.

— Mă cheamă Paul Katterson, spuse el într-un târziu. Stau pe Strada 47. Am fost concediat din Armată anul trecut.

— O, unul din ăia, făcu mititelul. Cotiră pe Strada 15. Era o stradă cu totul dezolantă; nici una din casele dinainte de război nu mai era în picioare şi doar câteva corturi jerpelite erau ridicate la celălalt capăt al străzii. Ai mai muncit undeva de la concediere?

Katterson râse.

— Bună poantă. Mai încearcă.

— Ştiu. Vremurile-s grele. Numele meu e Malory; sunt negustor.

— Şi ce vinzi?

— Păi… produse folositoare.

Katterson dădu din cap. Evident, Malory nu vroia ca el să dezvolte subiectul, aşa că o lăsă baltă. Merseră înainte în tăcere, bărbatul înalt şi cel mititel, iar Katterson nu se putea gândi la nimic altceva decât la golul din stomac. Apoi gândurile lui se abătură către scena petrecută cu câteva minute înainte: doi oameni înfometaţi urmărind un câine. Atât de repede s-a ajuns aici? se întrebă Katterson. Ce se va întâmpla dacă hrana va deveni din ce în ce mai puţină şi dacă, în cele din urmă, nu va mai fi deloc?

Însă mititelul arătă înainte:

— Priveşte! Adunare în Union Square.

Katterson aruncă o privire şi văzu mulţimea pe cale să se adune în jurul platformei rezervate pentru anunţuri publice. Grăbi pasul, forţându-l pe Malory să facă efort pentru a se menţine în acelaşi ritm.

Un tânăr în uniformă militară se urcase pe platformă şi înfrunta, impasibil, mulţimea. Katterson privea la jeep-ul de alături, observând în mod automat că era model 2036, cel mai recent, făcut cu optsprezece ani în urmă. După vreun minut, soldatul ridică mâna cerând linişte şi vorbi calm şi reţinut:

— Cetăţeni ai New York-ului, am un anunţ oficial din partea Guvernului. Tocmai s-a primit un anunţ din oaza Trenton.

Mulţimea începu să murmure. Oamenii păreau să ştie ce va urma.

— S-a primit un anunţ din oaza Trenton cum că, datorită stării de urgenţă, transporturile de hrană pentru New York şi împrejurimile lui vor fi temporar suspendate. Repet: datorită stării de urgenţă din oaza Trenton toate transporturile de hrană pentru New York şi împrejurimi vor fi temporar suspendate.

Murmurul mulţimii crescu şi se transformă într-un vuiet

mânios şi sarcastic, fiecare comentând această întorsătură a evenimentelor cu cel de alături. Nici vorbă să fi fost veşti neaşteptate. Trenton protestase îndelung împotriva sarcinii de a hrăni neajutoratul şi înfometatul New York iar recentele inundaţii îi oferiseră ocazia să decline această responsabilitate. Katterson rămase tăcut, dominând cu înălţimea sa pe cei din jur. Nu-i venea să creadă cele auzite. Părea distant, aproape detaşat, criticând în mod obiectiv postura soldatului de pe platformă, numărându-i însemnele, gândindu-se la orice altceva decât la implicaţiile anunţului şi încercând să lupte împotriva foamei chinuitoare.

Omul în uniformă vorbea din nou:

— Am şi un mesaj de la Guvernatorul New York-ului, Generalul Holloway: el spune că se fac încercări pentru a restabili transporturile de hrană pentru New York şi că au fost trimişi mesageri la oaza Baltimore. Deocamdată, până la noi ordine, Guvernul va înceta distribuirile de hrană în această noapte. Asta-i tot.

Soldatul coborî cu grijă de pe platformă şi-şi făcu drum prin mulţime către jeep-ul lui. Se urcă repede şi porni motorul. Era, desigur, un om important, hotărî Katterson, pentru că jeep-urile şi combustibilul erau lucruri rare şi nu erau folosite cu uşurinţă oricând şi de oricine.

Katterson rămase unde era şi-şi întoarse capul încet, privind oamenii din jurul său, cei mai mulţi mici schelete pe jumătate înfometate şi care-l pizmuiau în secret pentru statura lui de gigant. Un om cu faţa emaciată, cu ochi arzători şi nasul ca un cioc de pasăre, strânsese în jurul său un mic grup şi ţinea un fel de discurs. Katterson îl cunoştea – se numea Emerich şi era conducătorul coloniei ce locuia în metroul abandonat din Strada 14. Katterson, instinctiv, se apropie să-l asculte; Malory îl urmă.

— E un complot! striga omul cu faţa emaciată. Vorbesc despre stare de urgenţă în Trenton. Ce stare de urgenţă? Vă întreb, ce stare de urgenţă? Inundaţiile nu i-au atins. Vor doar să scape de noi prin înfometare, asta-i! Şi ce putem face? Nimic. Cei din Trenton ştiu că nu vom fi niciodată în

stare să reconstruim New York-ul şi vor să se debaraseze de noi, aşa că ne opresc hrana.

Acum se adunaseră o mulţime în jurul lui, Emerich era popular; oamenii îşi exprimau acordul prin strigăte, punctându-i discursul cu aplauze.

— Să murim de foame? Nici vorbă!

— Aşa-i, Emerich! strigă un bărbos corpolent.

— Nu, continuă Emerich, o să le arătăm noi ce putem face. O să adunăm fiecare-mbucătură pe care-o vom putea găsi, fiecare fir de iarbă, fiecare animal sălbatic sau bucată de piele. Şi vom supravieţui, aşa cum am făcut-o şi-n blocadă şi-n foametea din ’47 şi-n toate celelalte şi într-una din zilele astea vom merge la cei din Trenton şi… şi… îi vom frige de vii!

Aerul se umplu de strigăte aprobatoare. Katterson se-ntoarse şi-şi făcu loc cu umerii prin mulţime, gândindu-se la cei doi oameni şi la câinele lor şi plecă fără să se mai uite înapoi. O luă în jos pe Bulevardul 4 până când nu mai auzi zgomotele adunării din Union Square; se aşeză obosit pe o grămadă de grinzi rupte care fuseseră odată monumentul Carden.

Îşi luă capul în mâini şi rămase acolo. Evenimentele după-amiezii îl copleşiseră. Hrana fusese puţină de când îşi putea el aduce aminte – războiul cu Sferiştii secătuise fiecare resursă a ţării. Războiul se-ntinsese mereu mai departe. După primul val de bombardamente preliminare, devenise un război de distrugere reciprocă, fiecare trudindu-se încet să aducă sferele opozante la ruină totală.

Cu toate acestea Katterson crescuse înalt şi puternic doar cu puţină hrană şi se distingea printre ceilalţi oriunde se ducea. Generaţia de americani căreia îi aparţinea nu era una de oameni înalţi şi puternici – copiii se năşteau subnutriţi, slabi şi zdrobiţi ca bătrânii. Dar el fusese puternic şi fusese printre norocoşii aleşi pentru armată. Acolo măcar era hrănit cu regularitate.

Katterson lovi cu piciorul o bucată răsucită de zgură şi îl văzu pe micul Malory venind în jos pe Bulevardul 4. Râse în sinea lui amintindu-şi zilele din armată. Întreaga lui viaţă de

adult şi-o petrecuse în uniformă şi având privilegiile soldatului. Dar era prea frumos ca să dureze; cu doi ani mai înainte, în 2052, războiul ajunsese într-un impas, iar cele două emisfere erau făcute fărâme şi aproape întreaga armată se trezise aruncată în recea lume civilă. El fusese aruncat în New York. Se simţea singur şi pierdut.

— Hai să vânăm un câine, zise Malory zâmbind în timp ce se apropia.

— Ţine-ţi gura, mărunţelule. Te-aş putea mânca pe tine dac-aş fi suficient de flămând.

— Da? Credeam că ai fost destul de şocat de cei doi care-au încercat să prindă câinele.

Katterson îşi ridică privirea spre el.

— Am fost. Stai jos sau mişcă de-aici, dar nu mă lua în râs, mârâi el.

Malory se trânti pe grămada de dărâmături de lângă Katterson.

— Arăţi al naibii de rău, zise Malory.

— Corect, răspunse Katterson. N-am mâncat nimic toată ziua.

— De ce? S-a distribuit hrană noaptea trecută şi se va mai distribui o dată în noaptea asta.

— Să sperăm.

Ziua era pe terminate, iar umbrele serii se-ntindeau repede. New York-ul în ruină arăta fantastic în lumina crepusculară; grinzile noduroase şi clădirile prăbuşite aduceau a fantome, fantomele unor uriaşi morţi de mult.

— Mâine o să fii şi mai flămând. N-o să mai fie nici o distribuire de hrană.

— Nu-mi mai aminti asta, mărunţelule.

— Sunt şi eu băgat în afacerile aprovizionării cu mâncare, zise Malory cu un zâmbet fugar.

Katterson îşi întoarse capul în grabă:

— Iar râzi de mine?

— Nu, zise Malory repede. Îşi mâzgăli adresa pe o bucată de hârtie şi i-o întinse lui Katterson.

— Ţine. Treci pe la mine ori de câte ori eşti flămând de-adevăratelea. Şi… spune-mi, eşti un tip puternic, nu-i aşa?

Aş putea chiar să am ceva de lucru pentru tine dacă spui că eşti pe dinafară.

Umbra unei idei începu să-l pătrundă pe Katterson. Se întoarse să fie faţă-n faţă cu mărunţelul şi-l privi lung:

— Ce fel de muncă?

Malory păli.

— Păi, am nevoie de câţiva bărbaţi puternici să obţină alimente pentru mine, ştii tu.

Katterson se-ntinse şi prinse umerii slabi ai mărunţelului. Acesta se cutremură.

— Mda, ştiu. Spune-mi, Malory, ce fel de alimente vinzi tu?

— Ce… ce… ce vrei, am vrut doar să te ajut şi…

— Nu-mi veni mie cu de-astea. Încet, Katterson se ridică fără să-l elibereze pe mărunţel din strânsoare. Vrând-nevrând, Malory fu târât la picioarele lui. Te ocupi de afaceri cu carne, nu-i aşa, Malory? *Ce fel de carne vinzi?*

Malory încercă să scape. Plin de dispreţ, Katterson îl înghionti cu pumnul pe jumătate deschis şi-l trimise înapoi pe grămada de moloz. Malory se răsuci – în ochi i se citea frica şi se repezi în jos pe Strada 13, în întuneric. Katterson rămase mai multă vreme pe loc, urmărindu-l în timp ce se depărta, respirând cu greutate şi neîndrăznind să se gândească la ceva. Apoi, ca într-un fel de amorţeală, împături hârtia cu adresa lui Malory, o puse în buzunar şi o luă din loc.

*

O oră mai târziu, când îşi apăsă degetul mare pe plăcuţa de pe uşa apartamentului său din Strada 47, Barbara îl aştepta.

— Cred c-ai auzit noutăţile, zise femeia pe când el intra. Un locotenent oarecare scos ca din cutie a trecut şi ni le-a anunţat. Luasem deja raţia de hrană pentru astă seară dar e ultima. Hei… ce-i cu tine? Îl privi neliniştită, pe când el se prăbuşea pe un scaun fără să spună un cuvânt.

— Nimic, fetiţo. Doar că mi-e foame şi mă cam doare stomacul.

— Unde-ai fost azi? Tot în piaţă?

— Mda. Obişnuita mea plimbare de joi după-amiază şi era să iau parte la un picnic foarte plăcut. Întâi am văzut doi oameni vânând un câine – nu puteau fi mai flămânzi ca mine şi totuşi vânau creatura aia jigărită. Apoi locotenentul de care-ai vorbit şi-a făcut anunţul despre hrană. Şi după aia, un negustor de carne jegos a-ncercat să-mi vândă ceva „marfă” şi să-mi ofere o slujbă.

Fata rămase cu respiraţia tăiată.

— O slujbă? Carne? Ce s-a întâmplat? Oh, Paul…

— Termină. I-am dat una de l-am întins pe jos şi a luat-o la fugă cu coada-ntre picioare. Ştii ce vindea? Ştii ce fel de carne voia să mă facă să-nghit?

Ea îşi plecă privirea.

— Da, Paul.

— Iar slujba pe care voia să mi-o dea… M-a văzut puternic şi voia să mă facă furnizorul lui. M-aş fi dus la vânătoare seara. Aş fi căutat vagabonzi pe care să-i dobor şi pe care să-i fac fripturi pentru a doua zi.

— Dar suntem atât de flămânzi, Paul… Când eşti flămând ăsta-i cel mai important lucru.

— Ce? Vocea lui aducea cu mugetul unui taur înfuriat. Ce-ai spus? Nu ştii ce vorbeşti, femeie. Mănâncă înainte de a-ţi ieşi din minţi cu totul. Voi găsi eu altă cale de-a face rost de hrană, dar n-am să mă transform într-un canibal sângeros. Paul Katterson nu doreşte aşa prospătură.

Ea nu mai adăugă nimic. Singurul bec din tavan clipi de două ori.

— Se apropie stingerea. Scoate lumânările, dacă nu ţi-e somn, spuse el. Nu avea ceas dar clipirile luminii erau semnalul că se apropia opt şi jumătate. Oră la care, în fiecare noapte energia electrică era întreruptă în toate apartamentele, cu excepţia celor care aveau permisiunea specială să consume peste cota normală.

Barbara aprinse o lumânare.

— Paul, părintele Kennon a trecut din nou pe-aici.

— I-am spus să nu se mai arate pe la noi, zise Katterson din întunecimea colţului lui de cameră.

— Consideră că trebuie să ne căsătorim.

— Ştiu. Dar n-o fac.

— Paul, de ce eşti…

— Să nu mai vorbim de asta din nou. Ţi-am spus de-atâtea ori că nu vreau să-mi asum responsabilitatea de a hrăni două guri când nu sunt în stare să-mi umplu nici măcar propriul stomac! Aşa-i cel mai bine: fiecare pentru sine.

— Dar copiii, Paul…

— Ai înnebunit? ripostă el. Ai avea îndrăzneala să aduci un copil în lumea asta? Mai ales acum când am pierdut şi hrana din oaza Trenton? Ţi-ar place să-l vezi cum moare de foame printre molozurile astea sau poate cum creşte ca un schelet cu obrajii supţi? Ţie poate că da, mie însă nu!

Tăcu. Femeia stătea şi se uita la el, suspinând încet.

— Suntem morţi, şi tu şi eu, zise tânăra în cele din urmă. Nu vrem să recunoaştem, dar suntem morţi. Toată lumea asta-i moartă – am petrecut ultimii treizeci de ani sinucigându-ne. Nu-mi amintesc aşa cum îţi aminteşti tu, dar am citit câteva din cărţile vechi care spun cât de curat, nou şi luminos era acest oraş înainte de război. Războiul! De când sunt pe lume am tot fost în război, neştiind niciodată cu cine ne luptăm şi de ce. Dar pentru a distruge această lume fără nici un motiv…

— Termină, Barbara!

Dar ea continuă cu o monotonie de moarte:

— Se spune acolo că America se-ntindea odată de la un ţărm la celălalt în loc să fie-mpărţită, ca azi, în mici fâşii înconjurate de ţinuturi ale nimănui şi cu radioactivitate ridicată. Şi existau ferme şi multă hrană, şi lacuri, şi râuri, iar oamenii zburau dintr-un loc în altul. De ce-a trebuit să se întâmple toate astea? De ce suntem noi toţi morţi? Înspre ce ne-ndreptăm acum, Paul?

— Nu ştiu, Barbara. Şi nu cred să ştie cineva.

Obosit, Katterson suflă în lumânare iar întunericul de-afară năvăli înăuntru şi potoli odaia.

*

Cu toate astea se duse din nou în piaţa Union şi apoi se opri pe Strada 14, bătând pasul pe loc şi simţind acea

zăpăceală care e primul semn al înfometării. Erau doar câţiva oameni pe străzi, mergând morocănoşi spre cine ştie ce destinaţie or fi avut. Soarele strălucea sus deasupra capului.

Visarea lui fu întreruptă de ţipete şi de neobişnuitul zgomot de paşi, apropiindu-se în fugă. Antrenamentul din armată îi folosi: se aruncă spre un şanţ gol şi se ascunse acolo, întrebându-se ce se întâmplă.

După o clipă, privi afară. Patru oameni, fiecare la fel de înalt ca şi Katterson, cutreierau în sus şi-n jos străzile goale. Unul ducea în spate un sac.

„E cineva acolo”, auzi Katterson strigând pe omul cu sacul. Privi, fără să-i vină să creadă, pe cei patru localizând o fată zgribulită lângă o clădire prăbuşită.

Era palidă, slabă, zdrenţăroasă, de cel mult douăzeci de ani, o fată ce-ar fi putut fi drăguţă, într-o altfel de lume. Dar obrajii îi erau supţi şi murdari, ochii trişti şi sticloşi, braţele slabe şi colţuroase.

În timp ce se apropiau, fata se dădu înapoi, înjurându-i dispreţuitoare şi pregătindu-se să se apere. *Nu înţelege,* gândi Katterson. *Crede că va fi violată.*

Sudoarea curgea şiroaie pe trupul său pe când se sforţa să privească, interzicându-şi să iasă afară din ascunziş. Cei patru prădători se înghesuiră în jurul fetei. Ea-i scuipă şi-i lovi cu mâna strânsă ca o gheară. Indivizii râseră şi-i smulseră nemiloşi mâna care-i zgâriase. Ţipătul fetei pătrunse dureros în urechea lui Paul în vreme ce bestiile o trăgeau la loc deschis. Un cuţit străluci iar Katterson strânse din fălci, tremurând, pe când lama-şi atingea ţinta.

— În sac cu ea, Charlie! zise o voce aspră.

Ochii lui Katterson deveniră tulburi de mânie. Era prima dată când îi vedea pe măcelarii lui Malory – cel puţin aşa credea, că e banda lui Malory. Simţind cuţitul pe şold, în familiara lui teacă, se ridică pe jumătate, să-i atace pe cei patru furnizori de carne, pe urmă însă, revenindu-şi, se trânti înapoi în şanţ.

Aşa de curând? Katterson ştia de lenta răspândire a canibalismului în înfometatul New York; de câţiva ani ştia şi

faptul că puţine trupuri de morţi ajungeau intacte în mormintele lor – dar era pentru prima oară de când îşi amintea el, că nişte ticăloşi târâseră de pe străzi o fiinţă umană în viaţă şi o uciseseră pentru hrană. Lupta pentru supravieţuire începuse deci.

Cei patru dispăruseră către Bulevardul 3 iar Katterson ieşi cu grijă din şanţul lui, aruncă priviri în toate direcţiile şi se strecură spre piaţă. Ştia că trebuie să fie prevăzător; un om de mărimea lui avea carne pentru multe guri.

Alţi oameni ieşeau acum din clădiri, toţi cu aceeaşi expresie de groază pe feţe. Katterson urmări din priviri scheletele ambulante umblând zăpăcite, unele suspinând, cele mai multe însă trecute de stadiul lacrimilor. Îşi strângea pumnii furios, dorind cu toată fiinţa să facă ceva împotriva acestei boli ce cuprindea tot mai mulţi oameni şi ştiind că nu se putea face nimic.

Pe platformă era acum un bărbat înalt, cu trăsături bine conturate. Vocea lui era gâtuită de mânie:

— Fraţilor, acum totul e pe faţă. Oamenii s-au întors de la căile Domnului iar Diavolul îi duce spre distrugere. Chiar mai înainte aţi văzut cum patru dintre creaturile Lui au ucis o fiinţă pentru hrană – cel mai mare păcat dintre toate. Fraţilor, vremea noastră pe pământ s-a dus. Sunt bătrân. Mi-aduc aminte zilele din pragul războiului şi, chiar dacă unii dintre voi nu vor crede, mi-aduc aminte zilele când era hrană pentru toţi, când fiecare avea o slujbă, când aceste clădiri prăbuşite erau înalte şi luminoase, cu forme plăcute, iar cerul era plin de aparate de zbor. În tinereţea mea am călătorit de-a lungul acestei ţări până la Pacific. Dar războiul le-a distrus pe toate şi asta-i pedeapsa Domnului. Zilele noastre s-au dus şi curând vom ajunge în faţa judecăţii divine. Nu vă duceţi în faţa Domnului cu mâinile pline de sânge, fraţilor. Acei patru oameni pe care i-aţi văzut astăzi vor arde-n flăcările veşnice pentru crima lor. Oricine-ar mânca din carnea pe care-au tăiat-o astăzi li se va alătura în Iad. Dar ascultaţi o clipă, fraţilor! Ascultaţi! Aceia dintre voi care nu sunteţi pierduţi încă, vă implor: salvaţi-vă! Mai bine fără hrană, deloc, aşa cum o duceţi cei

mai mulţi dintre voi, decât să vă spurcaţi cu carnea asta, cea mai preţioasă carne dintre toate!

Katterson privea la oamenii din jurul lui. Voia să se termine toate astea; visă o clipă o cruciadă pentru hrană, o campanie contra canibalismului, cu steagurile fluturând, tobele bătând iar el conducând lupta. Unii se opriseră să-l asculte pe bătrânul predicator, alţii trecuseră mai departe. Câţiva zâmbeau şi aruncau vorbe batjocoritoare bătrânului, dar el nu-i lua în seamă.

— Ascultaţi-mă! Ascultaţi-mă înainte de-a pleca! Toţi suntem osândiţi, Domnul a spus-o clar. Dar gândiţi-vă, oameni buni – lumea asta va trece repede şi va veni Împărăţia cea veşnică. Nu pactizaţi contra şansei de a trăi veşnic, fraţilor! Nu vă vindeţi sufletul nemuritor pentru o bucată de carne pângărită!

Mulţimea se împrăştia, observă Katterson. Plecau în grabă, îşi făceau loc repede şi dispăreau. Predicatorul continua să vorbească. Katterson stătea pe vârful picioarelor şi-şi întindea gâtul să privească pe deasupra mulţimii, către est. Ochii lui căutară ceva, pentru o clipă, apoi ceea ce văzu îl descumpăni. Patru figuri rău prevestitoare veneau cu o anumită intenţie în josul străzii goale.

Cei rămaşi îi văzuseră. Mergeau unul lângă altul prin mijlocul străzii, cel mai înalt ducând în spate un sac gol. Puţinii oameni se furişau în toate direcţiile, iar când cei patru ajunseră la colţul dintre Strada 14 şi Bulevardul 4, numai Katterson şi predicatorul mai rămăseseră lângă platformă.

— Văd că eşti singurul care-a mai rezistat, tinere. Eşti pângărit sau mai eşti încă în Împărăţia Cerurilor?

Katterson nu-i luă în seamă întrebarea.

— Bătrâne, coboară de-acolo! îi strigă. Ucigaşii se întorc. Vino, să plecăm înainte ca ei să ajungă aici.

— Nu. Am de gând să le vorbesc. Dar salvează-te, tinere, salvează-te cât mai poţi.

— Te vor omorî, bătrân nebun! şopti Katterson aspru.

— Oricum, suntem osândiţi cu toţii, fiule. Dacă mi-a venit

ceasul, sunt gata.

— Eşti nebun!

Cei patru bărbaţi erau la o azvârlitură de băţ. Katterson îl privi pe bătrân pentru ultima dată şi se repezi, traversând strada, într-una din clădiri. Se uită înapoi şi văzu că nu era urmărit.

Cei patru ucigaşi stăteau în faţa platformei, ascultându-l pe omul în vârstă. Katterson nu putea auzi ce spunea predicatorul, dar îl vedea gesticulând în timp ce vorbea. Tipii păreau că-l ascultă cu o anumită intenţie. Katterson continuă să privească. Îl zări pe unul dintre ucigaşi spunând ceva bătrânului, apoi cel înalt, cu sacul în spate, urcă pe platformă. Din grupul celorlalţi trei asasini ţâşni un cuţit strălucitor…

Ţipătul fu puternic şi pătrunzător. Când Katterson îndrăzni să se uite din nou, bărbatul înalt introducea corpul predicatorului în sac. Katterson îşi plecă fruntea. Îşi dădu seama că rezistenţa era imposibilă.

*

Katterson se chinui să ajungă în partea de sus a oraşului, acolo unde se afla apartamentul său. Lăsa blocurile în urmă, punând, metodic, un picior în faţa celuilalt, urmând să străbată cele două mile printre grămezi de moloz şi clădiri goale, în ruină. Ţinea o mână pe cuţit şi arunca priviri când în dreapta, când în stânga, observându-i pe cei ce se grăbeau pe străzile lăturalnice, umbre parţial vizibile printre dărâmături. Cele patru siluete, una cu sacul în spate, păreau să pândească din spatele fiecărui felinar, aşteptând alte femei înfometate.

Traversă spre Brodway, luând-o pe o scurtătură prin fundaţiile clădirii Parker. Cu cincizeci de ani în urmă Parker Building era cea mai înaltă construcţie din lumea vestică; acum însă nu mai rămăseseră decât temeliile. Katterson trecu prin ceea ce fusese odată cel mai măreţ hol din lume şi privi în jur. Un băieţel stătea pe treapta de-afară, înfulecând hămesit o bucată de carne. Avea opt sau zece ani. Prin cămaşa ruptă se vedeau coastele care ieşeau în evidenţă ca nuielele unui coş. Înăbuşindu-şi scârba,

Katterson se întreba ce fel de carne mânca băiatul.

Îşi continuă drumul. Pe când trecea pe Strada 14, o pisică osoasă îl depăşi şi dispăru după o grămadă de zgură. Katterson se gândi la poveştile pe care le auzise despre Marile Câmpii unde se spunea că pisici uriaşe hoinăreau nevătămate şi începu să saliveze.

Soarele cobora din nou, iar New York-ul devenea întunecat şi mohorât. Soarele nici nu mai lumina după-amiaza târziu; razele sale, stinse, pipăiau drumul printre grămezile de moloz şi arunca licăriri fantomatice asupra ruinelor New York-ului. Katterson traversă Strada 47 şi se-ntoarse la blocul unde locuia.

Căţăratul până în apartament îi luă mult timp – cablurile liftului mai erau acolo, ca şi liftul defect, dar asemenea lux era de neimaginat – şi stătu afară câteva clipe căutând în întuneric plăcuţa de pe uşa lui. Se auzeau râsete dinăuntru, sunete stranii pentru urechile neobişnuite cu ele. Şi un miros de mâncare se strecură prin uşă şi-l lovi drept în faţă. Glandele salivare începură să lucreze în spasme, amintindu-i că stomacul său era ca un ghem dureros.

Katterson deschise uşa. Mirosul de mâncare umpluse toată camera. O văzu pe Barbara privindu-l brusc, albă la faţă, pe când intra. Pe scaunul lui era un bărbat pe care-l întâlnise o dată sau de două ori, un individ slăbănog, cu păr rar şi barbă deasă, pe nume Heydahl.

— Ce se-ntâmplă?

Vocea Barbarei era neobişnuit de schimbată:

— Paul, îl cunoşti pe Olaf Heydahl, nu-i aşa?… Olaf, Paul!

— Ce se-ntâmplă aici? repetă Katterson.

— Barbara şi cu mine tocmai luam o mică gustare, domnule Katterson, zise Heydahl cu voce plină. Ne-am gândit că-ţi va fi foame şi am păstrat ceva şi pentru dumneata.

Mirosul era atotputernic, iar Katterson simţi că tot ce putea era să se reţină de-a face spume la gură. Barbara-şi ştergea mereu faţa cu şerveţelul; Heydahl stătea mulţumit pe scaunul lui.

Din trei paşi uriaşul ajunse în cealaltă parte a camerei şi

deschise uşile către mica bucătărie. Pe aragaz era o bucată mică de carne, sfârâind încet. Se uită la carne, apoi la Barbara.

— De unde ai asta? întrebă el. N-avem bani.

— Eu… am…

— Eu am cumpărat-o, zise Heydahl liniştit. Barbara mi-a spus cât de puţină hrană aveţi şi din moment ce eu aveam mai multă decât îmi trebuie m-am gândit să-i aduc un mic dar.

— Văd. Un dar. Fără nici o condiţie?

— Ce-ţi închipui, domnule Katterson! Adu-ţi aminte că sunt oaspetele Barbarei!

— Da, dar aminteşte-ţi, te rog, că ăsta-i apartamentul meu, nu al ei. Spune-mi, Heydahl… ce fel de plată aştepţi pentru acest… acest dar? Şi cu cât ai fost plătit mai înainte?

Heydahl se ridică de pe scaun pe jumătate.

— Te rog, Paul, spuse Barbara repede. Fără supărare, Paul! Olaf încercă doar să fie amabil.

— Barbara are dreptate, domnule Katterson, spuse Heydahl, potolindu-se. Du-te, serveşte-te! Îţi va face bine şi mă voi bucura şi eu.

Katterson îl privi o clipă. Lumina slabă de deasupra se scurgea peste umărul lui Heydahl, iluminându-i capul pe jumătate chel şi barba-i unduitoare. Katterson tocmai se întreba cum de reuşea Heydahl să aibă obrajii atât de dolofani.

— Du-te, repetă musafirul. Noi ne-am săturat.

Katterson se-ntoarse la bucata de carne. Luă o farfurie de pe raft şi puse carnea pe ea, apoi scoase cuţitul din teacă. Era gata să-nceapă s-o taie când se-ntoarse să-i privească pe ceilalţi doi.

Barbara stătea în continuare rezemată de scaunul ei. Ochii îi erau larg deschişi şi în ei se citea teama. Cât despre Heydahl, acesta stătea confortabil pe scaunul său, faţa lui având o expresie de automulţumire, expresie pe care Katterson n-o mai văzuse pe nici o faţă de când părăsise Armata.

Un gând îi trecu prin minte şi-l îngheţă.

— Barbara, zise el încercând să-şi controleze vocea, ce fel de carne e asta? De vită sau de miel?

— Nu ştiu, Paul, spuse ea nesigură. Olaf nu mi-a spus ce e.

— Poate-i câine fript, nu? Sau muşchi de pisică vagaboandă? De ce nu l-ai întrebat pe Olaf ce scria pe meniu? *De ce nu-l întrebi acum?*

Barbara se uită la Heydahl, apoi iar la Katterson.

— Mănânc-o, Paul. E bună, crede-mă… şi ştiu cât eşti de flămând.

— Nu mănânc lucruri neetichetate, Barbara. Mai întâi întreabă-l pe domnul Heydahl ce fel de carne e.

Ea se-ntoarse către celălalt.

— Olaf…

— Nu cred c-ar trebui să fii aşa de mofturos în zilele astea, domnule Katterson, zise acesta. La urma urmei, nu se mai distribuie hrană şi nu ştii când se va mai găsi carne din nou.

— Îmi place să fiu mofturos, Heydahl. Ce fel de carne e asta?

— De ce eşti aşa de curios? Ştii ce se spune despre caii de dar, nu?

— Nici măcar nu pot fi sigur că e de cal, Heydahl! Ce fel de carne e? Vocea lui Katterson, de obicei plăcută, se transformase într-un fel de mârâit. O bucată aleasă dintr-un băieţel dolofan? Poate o fleică dintr-un obiect nenorocit ajuns într-o seară într-o vecinătate nedorită.

Heydahl se făcu alb.

Katterson luă carnea din farfurie şi-o cântări în mână pentru o clipă.

— Nu mai sunteţi în stare să scoateţi vreun cuvânt, nici unul dintre voi. V-ar năclăi gurile. Na-vă… *Canibalilor!*

Şi aruncă bucata de carne, cu putere, spre Barbara; carnea o lovi în obraz şi căzu pe covor. Faţa îi ardea de mânie. Se repezi şi deschise uşa, se întoarse o clipă, trânti uşa-n urma lui, luând-o la goană orbeşte. Ultimul lucru pe care-l văzu înainte de a bufni uşa fu Barbara, stând în genunchi şi încercând să ia de pe jos bucata de carne.

*

Noaptea se lăsa repede iar Katterson ştia că străzile sunt nesigure. Simţea că apartamentul îi fusese pângărit şi nu se mai putea întoarce acolo. Problema era cum să găsească mâncare. Nu mâncase de aproape două zile. Îşi înfundă mâna-n buzunar şi simţi bucata de hârtie împăturită cu adresa lui Malory; cu o strâmbătură îşi dădu seama că era singura lui sursă de hrană şi bani. Dar nu încă – nu atâta vreme cât îşi mai putea ţine capul sus.

Fără să se gândească hoinări către malul râului, către marele crater unde i se spusese că fusese odată clădirea Naţiunilor Unite. Craterul era adânc de aproape trei sute de metri; clădirea Naţiunilor Unite fusese aneantizată în primul bombardament, în 2028. Katterson avea numai un an pe atunci, la începutul războiului. Luptele şi bombardamentele au continuat în următorii cinci sau şase ani până când amândouă emisferele au fost distruse şi arse; apoi începuse lungul război de ruinare lentă. Katterson împlinise optsprezece ani în 2045 – în urmă cu nouă ani, reflectă el, iar statura lui înaltă l-a dus în mod natural către un post călduţ din Armată. În timpul carierei sale în Armată fusese în toate părţile lumii pe care le considera ca făcând parte din ţara sa – un petic de pământ mărginit pe de-o parte de lanţul Apalaşilor radioactivi şi de Atlantic pe de altă parte, duşmanul ridicase cu grijă ziduri de foc, împărţind America într-o duzină de dungi fiecare complet izolată de cealaltă. Un avion ar fi putut trece de la una la alta dac-ar fi existat vreunul. Dar ştiinţa, industria, tehnologia erau moarte, gândi Katterson obosit, în vreme ce se uita la râu fără să-l vadă. Se aşeză pe marginea craterului cu picioarele atârnând.

Ce se-ntâmplase cu brava lume nouă care intrase în secolul douăzeci şi unu cu speranţe atât de măreţe? Aici era el, Paul Katterson, probabil unul dintre cei mai puternici şi mai înalţi oameni din ţară, legănându-şi picioarele deasupra unei zone devastate cu o durere care-l rodea în scobitura stomacului. Lumea era moartă, strălucitoarea lume aerodinamică placată cu crom şi plină de motoare cu

reacţie. Cândva, poate, va apare o nouă viaţă. Cândva.

Katterson se uita la apele de dincolo de crater. Undeva peste mări erau alte ţări, zdrobite ca şi celelalte. Iar altundeva, în cealaltă direcţie, erau câmpii unduitoare, iarbă, grâu, animale sălbatice împrejmuite de sute de mile de munţi radioactivi. Războiul distrusese câmpurile şi păşunile şi tot ce era viaţă; doborâse omenirea.

Se ridică şi porni înapoi către strada singuratică. Era întuneric acum, iar puţinele felinare aruncau o lumină fantomatică, precum nişte mici Selene în eclipsă. Câmpurile erau moarte iar ceea ce mai rămăsese din omenire se strânsese în oraşele ruinate – cu excepţia norocoşilor din puţinele oaze împrăştiate la întâmplare prin ţară. New York-ul era un oraş de schelete, fiecare umblând după hrană, atacând pe la colţuri şi sperând să găsească pâinea zilei de mâine.

Un bărbat scund se lovi de Katterson. Acesta îl prinse de braţ. Un familist, ghici el, care se grăbeşte să ajungă acasă, la copiii lui flămânzi.

— Scuzaţi-mă, domnule, spuse mărunţelul nervos, sforţându-se să scape din strânsoare. Frica i se citea pe faţă; Katterson se-ntreba dacă mărunţelul temător nu era gata să creadă că avea de gând să-l frigă pe loc.

— N-am să-ţi fac nici un rău, spuse uriaşul. Tocmai căutam ceva hrană, cetăţene.

— Eu n-am nimic.

— Dar mor de foame, zise celălalt. Arăţi de parcă-ai avea o slujbă, ceva bani. Dă-mi ceva de mâncare şi voi fi gorila, sclavul tău, orice vrei.

— Ascultă, tipule, n-am mâncare în plus. Ooh! lasă-mi braţul!

Katterson îi dădu drumul şi-l privi cum se grăbea s-o ia în josul străzii. În aceste zile oamenii fugeau mereu unii de alţii. Malory se cărase la fel.

Străzile erau întunecate şi pustii. Katterson se-ntreba dacă, până dimineaţă, nu va ajunge friptură. Dar nu-i păsa. Începu să-l mănânce pieptul, aşa, dintr-o dată şi-şi vârî mâna aspră sub cămaşă, să se scarpine. Carnea de pe

muşchii pectorali dispăruse aproape toată iar pieptul îi era osos la pipăit. Îşi atinse obrajii supţi, observând cât de lipiţi erau de maxilare.

Se-ntoarse şi se-ndreptă spre partea de sus a oraşului, învârtindu-se în jurul craterelor şi căţărându-se pe grămezile de moloz. Pe Strada 50 apăru un jeep al guvernului ce se opri lângă el. Doi soldaţi înarmaţi coborâră din vehicul.

— Cam târziu pentru plimbare, cetăţene, zise unul dintre ei.

— Căutam aer curat.

— Doar atât?

— Dar ce credeai?

— Nu căutai ceva vânat cumva?

Katterson se apropie de soldat.

— Ce spui, putregaiule!

— Uşurel, băiete, zise celălalt soldat, împingându-l înapoi. Am glumit doar.

— Bună glumă, răspunse uriaşul. Vă puteţi permite să glumiţi. Tot ce aveţi de făcut ca să căpătaţi mâncare e să purtaţi costumul ăsta de maimuţă! Ştiu eu cum e cu voi, ăştia din Armată.

— Nu mai e, zise celălalt.

— Pe cine vreţi să păcăliţi? continuă Katterson. Am fost în Armată şapte ani, până când m-au concediat în ’52. Ştiu eu cum e.

— Hei, în ce regiment?

— Al 306-lea, Explorare.

— Nu eşti Katterson, Paul Katterson?

— Poate că sunt, zise el încet. Veni mai aproape de cei doi soldaţi. Şi ce-i cu asta?

— Îl cunoşti pe Mark Geswick?

— Al naibii de bine. Dar cum de-l ştii?

— E fratele meu. Avea obiceiul să vorbească despre tine tot timpul – Katterson e cel mai puternic om în viaţă, zicea el. Şi are-o poftă de mâncare cât un bou.

Katterson zâmbi.

— Ce face acum?

Celălalt tuşi.

— Nimic. El şi vreo câţiva prieteni de-ai lui au construit o plută şi au încercat să ajungă în America de Sud. Au fost scufundaţi de Patrula de coastă chiar la ieşirea din portul New York.

— Oh! Foarte rău. Bun băiat Mark. Dar avea dreptate în legătură cu pofta mea de mâncare. Mi-e foame.

— Şi nouă ne e, băiete! zise soldatul. Au tăiat distribuirile de hrană pentru soldaţi. Ieri.

Katterson râse şi ecoul răsună pe strada liniştită.

— Dracu' să-i ia! Bine că n-au făcut-o pe când eram în serviciu; i-aş fi împroşcat cu noroi din cap până-n picioare.

— Poţi să vii cu noi, dacă vrei. Ieşim din tură când terminăm de patrulat şi-o luăm în josul oraşului.

— Cam târziu, nu? Cât e ceasul? Unde vă duceţi?

— E trei fără un sfert, zise soldatul privindu-şi cronometrul. Căutăm un individ numit Malory; se spune ca ar avea ceva hrană de vânzare şi tocmai am primit solda ieri. Îşi bătu buzunarul mulţumit.

Katterson clipi.

— Ştiţi ce fel de marfă vinde Malory?

— Mda! făcu celălalt. Şi ce? Când eşti flămând, eşti flămând. Şi e mai bine să mănânci decât să mori de foame. Am mai văzut indivizi ca tine – prea încăpăţânaţi ca să se-njosească pentru o masă. Dar va trebui să renunţi mai devreme sau mai târziu. Nu ştiu când – pari încăpăţânat.

— O fi! zise Katterson, respirând ceva mai greu ca de obicei. Cred că sunt încăpăţânat. Sau poate că nu sunt încă destul de flămând. Mulţumesc pentru plimbare, dar cred că o iau în sus.

Apoi se-ntoarse şi se-nfundă în întuneric.

*

Mai era un singur loc în care să fie primit prieteneşte. Hal North era un om liniştit, îndrăgostit de cărţi, ce-l întâlnise pe Katterson destul de des, chiar dacă North locuia cu patru mile mai în sus, pe Strada 114.

Katterson era invitat permanent să vină să-l vadă pe North, la orice oră din zi sau din noapte şi, neavând unde să

se ducă, se-ndreptă într-acolo. North era unul dintre puţinii cărturari care încă mai încerca să promoveze *cunoaşterea* la Columbia, altădată o citadelă a culturii. Ei se adunau într-una dintre sălile în ruină, strângând cărţi rupte şi schimbând idei. North avea un apartament mititel într-o clădire neafectată de pe Strada 114 şi trăia acolo înconjurat de cărţi şi de un mic cerc de cunoştinţe.

„Trei fără un sfert”, spusese soldatul. Katterson mergea repede şi uşor, abia observând blocurile pe care le lăsa în urmă. Ajunse la apartamentul lui North chiar când soarele începea să apară şi bătu cu grijă la uşă. O bătaie, două, apoi alta, ceva mai puternică.

Păşi înăuntru şi auzi un „Cine-i acolo?” zis de o voce ascuţită şi obosită.

— Paul Katterson… Eşti treaz?

North deschise uşa.

— Katterson! Intră! Ce te aduce aici?

— Ai spus că aş putea veni oricând am nevoie. Acum am nevoie. Katterson se aşeză pe marginea singurului pat din odaie. N-am mâncat de două zile sau aproape.

North chicoti.

— Atunci ai venit la locul potrivit. Aşteaptă, îţi pregătesc nişte pâine cu margarină. Ne-a mai rămas ceva.

— Eşti sigur că poţi s-o-mparţi cu mine, Hal?

North deschise un dulap şi scoase o felie de pâine iar Katterson începu să saliveze.

— Desigur, Paul. Oricum eu nu mănânc prea mult şi am pus deoparte cea mai mare parte din raţii. Eşti binevenit la orice-aş pune pe masă.

Un neaşteptat sentiment de dragoste îl năpădi pe uriaş, o emoţie ciudată, chinuitoare care păru să cuprindă toată omenirea pentru o clipă, apoi se ofili şi muri.

— Mulţumesc, Hal, mulţumesc!

Se-ntoarse şi se uită la cartea zdrenţuită, pătată, care zăcea deschisă pe patul lui North. Katterson îşi lăsă privirea să rătăcească peste literele mărunte şi citi tare, cu o voce blândă:

Era acolo, prinţul regatului tristeţii
Şi numai pieptu-i părăsea strânsoarea gheţii
Şi faţă de-al lui braţ, doar
Ca mine, mult mai mici uriaşii par.

North veni cu o farfuriuţă cu mâncare până unde şedea musafirul.

— Am citit din ea toată noaptea, zise el. M-am gândit să mă mai uit prin carte şi am început aseară, şi am citit până când ai apărut tu.

— „Infernul” lui Dante. Foarte potrivit. Mi-ar place să mai trec şi eu prin ea încă o dată, într-o zi. Am citit atât de puţin; ştii, soldaţii nu primesc o educaţie prea grozavă.

— Oricând vrei să citeşti, Paul, cărţile sunt aici. North zâmbi, cu un zâmbet palid pe faţa lui suptă. Arătă către rafturile pe care volumele uzate şi soioase zăceau în toate poziţiile.

— Priveşte, dragul meu, Rabelais, Joyce, Dante, Enright, Voltaire, Eschil, Homer, Shakespeare... Sunt aici, cele mai preţioase dintre toate. Vechii mei prieteni, cărţile astea, mi-au ţinut loc de dejun, prânz sau cină de multe ori, pe vremea când nu se găsea hrană oricât ai fi plătit.

— Poate că depindem numai de ele, Hal. Ai mai fost pe-afară zilele astea?

— Nu. N-am mai fost afară de mai bine de-o săptămână. Henriks îmi ridica raţia şi mi-o aducea aici. Şi împrumuta cărţi. A venit ieri – nu, acum două zile – să-mi aducă volumul de tragedii greceşti. Scrie o nouă operă inspirată de o piesă a lui Eschil.

— Henriks, bietul nebun! De ce continuă să scrie muzică, dacă nu mai sunt orchestre, discuri, concerte? Nici măcar nu poate auzi ceea ce scrie.

North deschise fereastra, iar aerul dimineţii se strecură în cameră.

— Ba aude, Paul. Aude muzica, în mintea lui şi asta-i de-ajuns. N-are importanţă; nu va trăi atât de mult ca s-o audă cântată.

— Raţiile au fost sistate, zise Katterson.

— Ştiu.

— Oamenii de afară se mănâncă unul pe altul. Am văzut cum au ucis ieri o femeie – au măcelărit-o ca pe o vită.

North dădu din cap şi-i aruncă o privire tulbure.

— Atât de curând? Credeam că le va lua mai mult până să ajungă la asta când vor rămâne fără alimente.

— Sunt atât de înfometaţi, Hal!

— Da, sunt înfometaţi. Şi tu eşti la fel. Peste-o zi sau două se vor termina şi proviziile mele şi voi fi şi eu flămând. Dar e nevoie de ceva mai mult decât foamea ca să distrugă tabu-ul legat de mâncatul cărnii de om. Oamenii aceia au renunţat la ultima fărâmă de omenie din ei; au decăzut atât de mult că nu pot coborî mai jos. Mai devreme sau mai târziu ne vom da seama de asta, şi tu şi eu, şi-atunci vom ieşi şi noi la vânătoare.

— Hal!

— Nu fi atât de şocat, Paul, zâmbi North cu indulgenţă. Aşteaptă câteva zile până când vom fi mâncat coperţile cărţilor, până când vom fi terminat de mestecat pielea pantofilor. Şi mie mi se-ntoarce stomacul pe dos când mă gândesc, dar e inevitabil. Societatea e condamnată; ultimele restricţii sunt încălcate acum. Noi suntem mai încăpăţânaţi decât ceilalţi sau poate doar mai mofturoşi la mâncare. Dar va veni şi rândul nostru!

— Nu cred, zise Katterson ridicându-se.

— Stai jos. Eşti obosit şi arăţi ca un schelet. Ce s-a-ntâmplat cu puternicul, muşchiulosul meu prieten, Katterson? Unde-i sunt muşchii acum? North se întinse şi-i pipăii bicepşii. Piele, oase şi nimic altceva. Te stingi pe picioare, băiete, iar când ultima scânteie va fi scrum, ai să cedezi şi tu.

— Poate că ai dreptate, Hal. De-ndată ce voi înceta să mai cred că sunt om, de-ndată ce voi fi destul de flămând şi aproape mort, voi fi acolo, la vânătoare, ca ceilalţi. Dar am să rezist cât voi putea.

Se prăbuşi la loc, pe scaun şi întoarse încet paginile îngălbenite ale cărţii lui Dante.

*

Henriks se-ntoarse a doua zi, istovit şi cu ochii tulburi, să înapoieze cartea cu piese greceşti, spunând că vremurile nu erau bune pentru Eschil. Împrumută un volum subţire cu poezii de Ezra Pound. North îl obligă să ia ceva de mâncare, iar Henriks acceptă recunoscător şi fără nici o umbră de ruşine. Apoi plecă, privind ciudat la Katterson.

Veniră şi alţii în timpul zilei – Komar, Goldman, de Metz – toţi, oameni care, la fel cu Henriks şi North, îşi aminteau vremurile dinaintea lungului război. Erau nişte schelete demne de milă, dar flacăra ştiinţei ardea strălucitoare în fiecare dintre ei. North li-l prezentă pe Katterson, iar ei se uitau cu uimire la trupul lui încă puternic înainte de a se năpusti, avizi, asupra cărţilor.

Curând însă, încetară să mai vină. Degeaba stătea Katterson la fereastră şi se uita în jos ore-ntregi, străzile părăsite rămâneau goale. Trecuseră patru zile de când sosise ultimul transport de hrană din oaza Trenton. Timpul trecea repede.

*

În ziua următoare începu o ninsoare uşoară ce continuă toată după-amiaza. La masa de seară, North îşi împinse scaunul către dulap, se balansă pe braţul lui într-o poziţie nesigură şi examină interiorul dulapului câteva clipe. Apoi se-ntoarse către Katterson:

— Stau mai rău chiar decât mătuşa Hubbard, zise el. Ea, măcar, avea un câine.

— Ce?

— Făceam aluzie la o poveste dintr-o carte pentru copii, zise North. De fapt am vrut să spun că nu mai avem mâncare.

— Deloc? întrebă Katterson cu tristeţe.

— Nici un pic, zise North cu un zâmbet uşor. Katterson simţi cum golul din stomacul lui începea să se-agite şi se lăsă pe spate, închizând ochii.

*

Niciunul dintre ei nu mâncă nimic în ziua următoare. Zăpada continua să cadă uşor. Katterson îşi petrecu cea mai mare parte din timp uitându-se pe fereastră şi văzu

cum un covor subţire şi imaculat de zăpadă acoperea tot ce se putea vedea. Zăpada era neatinsă.

În dimineaţa următoare, uriaşul se sculă şi-l găsi pe North ocupat cu ruptul coperţii volumului de piese antice. Îl urmări cu uimire pe când punea coperta roşie şi mânjită într-o oală cu apă fierbinte.

— Te-ai trezit? Tocmai prepar micul dejun.

Coperta nu era prea plăcută, dar o mestecară până făcură o pastă moale pe care-o înghiţiră doar ca să dea de lucru stomacurilor lor chinuite. Katterson vomă după ultima înghiţitură.

Trecu o zi în care mâncară coperţi.

— Oraşul e mort, comentă Katterson de la fereastră fără să se întoarcă. N-am văzut pe nimeni ieşind în stradă până acum. E zăpadă peste tot.

North nu zise nimic.

— E o nebunie, Hal! observă brusc uriaşul. Mă duc afară să caut ceva de mâncare.

— Unde?

— Am să cobor spre Brodway să văd ce pot găsi. Poate e vreun câine de pripas pe-acolo. Am să caut. Nu putem rezista stând mereu aici.

— Nu te duce, Paul!

Celălalt se-ntoarse ca turbat.

— De ce? E mai bine să murim de foame aici decât să-ncercăm să coborâm şi să vânăm? Eşti mic de statură; nu-ţi trebuie atâta mâncare câtă îmi trebuie mie. Voi coborî pe Brodway; poate găsesc ceva. Cel puţin nu ne poate fi mai rău ca acum.

North zâmbi.

— Atunci, du-te!

— Mă duc.

Îşi puse cuţitul în teacă, îşi puse toate hainele groase pe care le putu găsi şi o porni în jos pe scări. Părea că pluteşte, atât era de ameţit din cauza foamei. Stomacul îi era ca un ghem dureros şi bine strâns.

Străzile erau goale. Covorul subţire de zăpadă se-ntindea pretutindeni, acoperind dărâmăturile oraşului. Katterson se-

ndreptă către Brodway, lăsând urme în zăpada neatinsă şi începu să coboare.

Pe când era între Strada 96 şi Brodway, văzu primele semne de viaţă, câţiva oameni la colţul următor. Cu o emoţie tot mai mare, o coti pe Strada 95, dar se opri imediat.

În zăpadă era întins un trup ce-şi dăduse duhul de curând. Iar doi băieţi de aproape zece-doisprezece ani se băteau pentru a intra în posesia mortului, în timp ce al treilea se învârtea prudent în jurul lor. Katterson se uită la ei o clipă, apoi trecu strada şi merse mai departe.

Nu-i mai păsa de zăpadă şi de solitudinea oraşului gol. Mergea într-un ritm uniform, egal, aproape ca mersul unei maşini. Lumea se prăbuşea în jurul său iar singura lui salvare era această plimbare solitară.

Se-ntoarse pentru o clipă şi privi în urmă-i. Se vedeau numai paşii lui, un şir lung care se-ntindea departe înapoi până ce pierea din vedere, singurele urme care pătau albul uniform al zăpezii. Trecu pe lângă blocurile goale.

Strada 90. Strada 87. Strada 85. Pe Strada 84 zări o pată colorată în faţa blocului următor şi-şi grăbi pasul. Când se apropie, văzu că era un om căzut în zăpadă. Se-ndreptă repede către el şi se opri deasupra lui.

Zăcea cu faţa-n jos. Se aplecă şi-l întoarse. Obrajii îi erau încă roşii; desigur că dăduse colţul şi murise cu câteva clipe înainte. Katterson se uită în jur. La fereastra casei celei mai apropiate două feţe palide, lipite de geam, priveau lacom.

Se-nvârti pe loc şi se găsi faţă-n faţă cu un bărbat oacheş, aflat de cealaltă parte a cadavrului. Se priviră o clipă, bărbatul mic de statură şi cel uriaş. Katterson observă ca prin ceaţă ochii pofticioşi ai celuilalt şi-şi plecă privirea. Încă doi oameni apărură: o femeie zdrenţuroasă şi un băiat de opt sau nouă ani. Katterson se dădu cât mai aproape de cadavru şi se prefăcu că-l examinează pentru a-l identifica, privind circumspect tabloul din faţa lui.

Un alt om se alătură grupului, apoi încă unul. Erau cinci acum, toţi stând tăcuţi în semicerc. Primul bărbat făcu nişte semne şi din casa de alături mai apărură două femei şi înc-

un bărbat. Katterson se-ncruntă; ceva neplăcut urma să se petreacă.

Fulgi de zăpadă fluturau în jur. Foamea îl răni pe Katterson ca un cuţit înroşit în foc pe când stătea acolo încurcat, aşteptând să se-ntâmple ceva. Cadavrul era ca un gard între ei.

Într-o clipă, tabloul static se transformă într-unul mişcător. Bărbatul mic şi oacheş făcu un gest şi se apropie de corpul inert; Katterson se aplecă repede şi ridică mortul. Apoi toţi se-mbulziră-n jurul lui, ţipând şi trăgând de cadavru. Bărbatul cel oacheş apucă braţul mortului şi începu să-l smucească, iar o femeie ajunse cu mâna la părul uriaşului. Katterson îşi ridică braţul, apoi se-nvârti cât putu de repede şi-l pocni pe mititel de-l zbură câţiva metri, aruncându-l pe o grămadă de dărâmături aflată sub zăpadă.

Toţi erau în jurul lui acum, asaltând cadavrul şi pe Katterson. Se luptă cu ei cu singura mână liberă, cu picioarele, cu umerii. Slăbit cum era şi covârşit de numărul lor, doar statura lui înaltă îl ajută. Pumnul său intră în contact cu fălcile cuiva şi auzi o pârâitură; în acelaşi timp lovi cu piciorul în spate şi-l simţi izbindu-se de nişte coaste care se rupeau.

— Plecaţi! zbieră el. Plecaţi! E al meu! Plecaţi! Prima femeie sări la el, iar dânsul o lovi şi simţi cum cade învârtindu-se în nămeţi. Al meu! E al meu!

Erau chiar mai slăbiţi de foame decât păreau. În câteva clipe toţi zăceau întinşi în zăpadă, în afară de băiat, care veni hotărât către Katterson. Se repezi deodată şi-i sări în spate. Se agăţă acolo, incapabil să facă altceva. Katterson nu-l luă în seamă şi se îndepărtă câţiva paşi, ducând atât cadavrul, cât şi băiatul, în timp ce febra luptei îl părăsea. Ar fi dus mortul în susul oraşului, la North; l-ar fi putut tăia bucăţi fără prea multă osteneală. Ar fi putut trăi zile-ntregi mâncând din el. Ar fi…

Îşi dădu seama ce se-ntâmplase. Lăsă cadavrul şi din nou porni lent, clătinându-se, dar mai încolo se prăbuşi în zăpadă, plecându-şi capul. Băiatul alunecă din spatele lui.

Micul grup se apropie timid de cadavru şi-l duse de-acolo triumfător, lăsându-l pe Katterson singur.

„Iartă-mă”! murmură el răguşit. Îşi linse buzele nervos, clătinând din cap. Rămase acolo în genunchi mai mult timp, nefiind în stare să se ridice.

„Nu, nu-i loc pentru iertare. Nu mă pot păcăli: sunt unul de-ai lor acum”, zise trist. Se ridică, se uită la mâinile lui, apoi începu să meargă. Încet, metodic, se strădui să meargă, bâjbâind după foaia de hârtie-mpăturită din buzunar şi ştiind că pierduse totul.

Zăpada îi îngheţase în păr şi pricepu că-i era capul albit de nea – capul unui om bătrân. Faţa îi era la fel de albă. Un timp merse înainte pe Brodway, apoi o tăie prin Parcul Central. Dinaintea lui zăpada era neatinsă. Se-ntindea peste tot, semn al unei ierni aspre, lungi.

„North avea dreptate”, zise el încet către oceanul imaculat care era Parcul Central. Privi la grămezile de moloz care ieşeau de sub zăpadă. „Nu pot să mai rezist multă vreme…” Se uită la adresă – Malory, 218 Strada 42 vest – şi continuă să meargă aproape amorţit de frig.

Ochii i se-ngustaseră şi ajunseseră două dungi subţiri, genele şi părul îi erau albe şi-ngheţate. Gâtlejul îi vibra, iar buzele îi erau strânse de foame. Strada 70, Strada 65. O luă în zigzag pe Bulevardul Columbus şi Bulevardul Amsterdam. Dar numai pentru o vreme. Columbus, Amsterdam… Numele erau ecouri venite dintr-un trecut ce nu existase niciodată.

Trecu o oră, apoi alta. Străzile erau goale. Cei care mai rămăseseră stăteau şi mureau de foame înăuntru, în siguranţă şi priveau de la ferestrele lor straniul uriaş umblând prin zăpadă. Când ajunse în Strada 50 soarele aproape dispăruse de pe cer. Foamea îl dăduse gata; nu simţea nimic, ştia doar că trebuie să-şi atingă scopul ce-l ducea mereu mai departe. Continuă să meargă, nefiind în stare s-o ia în altă direcţie decât înainte.

În sfârşit, ajunse pe Strada 42 şi coborî până la blocul în care ştia că poate fi găsit Malory. Se apropie de clădire. O luă-n sus, pe scări, pe când întunericul nopţii începea să

inunde străzile. În sus, pe scări, încă un pas, apoi altul. Fiecare treaptă era un munte, dar îşi adună forţele şi se căţără tot mai sus.

La etajul cinci, Katterson se clătină şi se aşeză pe marginea scărilor, cu răsuflarea întretăiată. Un servitor în livrea trecu, purtându-şi nasul cu făloşenie, iar haina lui verde strălucea în lumina slabă. Ducea un purcel fript, care-avea un măr în gură, pe o tavă de argint. Katterson se clătină, încercând să apuce purcelul. Mâinile sale, bâjbâind, trecură prin el, iar purcelul şi servitorul explodară ca nişte baloane de săpun ce se împrăştiară prin holurile tăcute.

Încă un grup de trepte. Ultimul. Carnea, sfârâind pe o plită, fierbinte, zemoasă, carne proaspătă umplând golul care se aflase odată în stomacul lui. Îşi ridică picioarele cu grijă, le puse unul în faţa celuilalt şi ajunse în cele din urmă sus. În vârful scărilor se clătină o clipă, fu gata să cadă-napoi, dar apucă balustrada în ultimul moment şi se opinti înainte.

Uşa era acolo. O văzu, auzi zgomote înfundate venind din spatele ei. Un ospăţ era în toi, un banchet, iar el tânjea s-ajungă înăuntru. Merse de-a lungul holului, apoi făcu la stânga şi bătu la uşă.

Zgomotul creştea tot mai mult.

„Malory! Malory! Sunt eu, Katterson, marele Katterson! Am venit la tine! Deschide, Malory!”

Mânerul începu să se mişte.

„Malory! Malory!”

Katterson se prăbuşi în genunchi, apoi căzu pe burtă, în timp ce uşa se deschidea.

1957

*Trecem peste câţiva ani. Vând magazinelor de SF câteva povestiri scurte dar şi o nuvelă: „**Revolt on Alpha C**” (Revoltă pe Alfa C); aceasta din urmă venerabilei edituri a lui **Thomas Y. Crowell**.*

*În vara lui 1955, **Randall Garrett**, un scriitor mult mai pregătit, vine în New York şi se stabileşte în hotelul de lângă Universitatea Columbia unde locuiam noi, **Harlan Ellison** şi cu mine; mă asociez cu **Garrett** şi reuşim, muncind zi şi noapte, o duzină de povestiri pe care le vindem aproape pe toate. Această dezvoltare este crucială pentru impulsionarea carierei mele: învăţ o mulţime de la **Garrett**, realizez câteva relaţii personale în lumea editorială a New York-ului iar pattern-ul vânzărilor repetate îmi menţine încrederea în mine. Din primăvara lui 1956 majoritatea lucrărilor le scriu singur şi se vând tot atât de repede ca şi colaborările; dintr-o dată numele meu este prin toate sumarele revistelor de SF. Absolv Universitatea Columbia; mă căsătoresc; mă ocup numai de scris. În septembrie 1956, în New York, Convenţia World SF îmi acordă, prin vot, un premiu **Hugo** ca fiind cel mai promiţător scriitor nou, concurenţii mei fiind **Harlan Ellison** şi **Frank Herbert** (acest **Hugo** a fost acordat doar de câteva ori; singurii câştigători pe care mi-i amintesc sunt **Philip Jose Farmer** şi **Brian W. Aldiss**).*

*La această conversaţie, din septembrie 1956, am avut şi plăcerea de a-l întâlni pe **Anthony Boucher**, urbanul şi exemplarul editor al lui FANTASY & SCIENCE FICTION. **Boucher**, un om fermecător şi cultivat, care-avea un interes, de „connoisseur” în SF şi care mi-a urmărit meteorica apariţie în paginile magazinelor cu aceeaşi fascinaţie cu care un fan al baschetului urmăreşte spectaculoasele meciuri „acasă” ale unui tânăr în ascensiune. Boucher gândea că „iată ceva neobişnuit, un tânăr abia trecut de 20 de ani şi care a vândut deja mai mult de o sută de povestiri şi câteva nuvele”! Cordial, l-a invitat pe tânăr să colaboreze la revistele sale. Cred că ar fi*

*făcut aceeaşi invitaţie şi dacă ar fi putut să descopere giganţi, bebeluşi, fraţi siamezi, marţieni sau pisici care să scrie SF! Dar cu toate că îi plăcea să colecţioneze curiozităţi, **Boucher** nu a renunţat niciodată la înaltul standard editorial ce-l caracteriza, doar ca să includă o noutate; dorea o povestire de la mine dar ea trebuia să aibă calitatea literară pentru care FANTASY & SCIENCE FICTION era celebră. Iar ceea ce scriam şi vindeam de obicei era mai mult ficţiune sprinţară transpusă într-o proză excesiv de utilitară.*

*Doream ca **Boucher** să mă publice, cel puţin la fel de mult pe cât dorea el, aşa că în ultimele luni ale lui 1956 i-am trimis mai multe povestiri. Mi le-a returnat pe toate, însoţite de drăguţe şi cultivate scrisori cu refuzuri politicoase. Oi fi fost eu un scriitor ieşit din comun, un câştigător de **Hugo** dar pentru FANTASY & SCIENCE FICTION nu eram încă pregătit. La începutul lui 1957 am încercat o altă cale. Am scris o povestire ce părea relativ sofisticată în ton şi care utiliza personaje realiste într-un mediu contemporan, în loc de călători spaţiali şi creaturi stranii. Şi am expediat „**Warm Man**” (Omul cel cald) lui **Boucher**. Câteva zile mai târziu mi-a scris că gheaţa fusese spartă, că povestirea fusese cumpărată.*

A mai cumpărat câteva de la mine înainte de retragerea din activitatea editorială (în 1958), dar vânzarea acestei prime povestiri a fost semnul că mă calificasem pentru un club foarte exclusivist.

Omul cel cald

Nimeni n-a fost vreodată prea sigur când a venit domnul Hallinan să locuiască în New Brewster. Lonny Dewitt, care ar fi trebuit să ştie, putea atesta doar că dl. Hallinan a murit pe 3 decembrie, la ora 3:30 a după-amiezii, dar despre ziua sosirii lui, nimeni nu putea fi atât de precis.

Pur şi simplu, într-o zi nu era nimeni în casa în trepte de pe Dealul Pepenelui Galben, pentru ca a doua zi să fie *el* acolo, ca şi când ar fi crescut peste noapte din lemnărie, pregătit şi dornic să răspândească veselia şi căldura sufletească în toată micuţa comunitate suburbană.

Daisy Moncrieff, amfitrioana inefabilă a New Brewster-ului, a fost cea care a făcut primele propuneri în legătură cu domnul Hallinan. Era la două zile după ce observase pentru prima oară lumini aprinse pe Dealul Pepenelui Galben, când se hotărî că venise timpul să afle ce-i cu noii veniţi şi să le determine locul în societate. Înfăşurându-se într-un şal subţire – era o zi rece de octombrie – ieşi din casă dimineaţa devreme şi porni pe jos; mai întâi coborî Drumul Fagului Roşcat, până la bifurcaţia spre Dealul Pepenelui Galben, apoi urcă povârnişul până ce ajunse la casa în trepte.

Numele era deja pe cutia poştală: DAVIS HALLINAN. Asta însemna probabil că locuiau acolo de mai multă vreme, nu doar de două zile, gândi doamna Moncrieff; se vor simţi oare jigniţi de întârzierea invitaţiei? Ridică din umeri şi bătu la uşă folosind ciocănelul.

Un om înalt, la începutul vârstei de mijloc, apăru zâmbind benign. Doamna Moncrieff fu astfel primul destinatar al tulburătoarei călduri sufleteşti pe care Davis Hallinan avea să o radieze peste tot New Brewster-ul până la strania sa moarte. Ochii lui erau profunzi şi solemni; străluceau în ei lumini calde. Iar părul bogat avea o înnobilantă culoare gri-alb.

— Bună dimineaţa, spuse el. Vocea era adâncă, dulce şi moale.

— Bună dimineaţa. Sunt doamna Moncrieff, *Daisy Moncrieff,* din casa cea mare, de pe Drumul Fagului Roşcat. Dumneavoastră trebuie să fiţi domnul Hallinan. Pot să intru?

— Ah, vă rog, nu! E încă dezordine. V-ar deranja dacă am sta pe verandă?

Închise uşa în spatele său şi trase un scaun de nuiele pentru ea. Mai târziu, doamna Moncrieff avea să susţină că apucase să arunce o privire în interior şi văzuse pereţi nevăruiţi şi podele goale, pline de praf.

— Soţia dumneavoastră este acasă, domnule Hallinan?

— Sunt doar eu, din păcate. Locuiesc singur.

— Oh! Doamna Moncrieff, încurcată, zâmbi totuşi. În New Brewster *toată lumea* era căsătorită; ideea unui burlac sau a unui văduv sosit să se stabilească acolo, era ciudată, deconcertantă… dar un pic plăcută, adăugă, surprinsă de ea însăşi.

— Scopul venirii mele a fost să vă invit să întâlniţi câţiva dintre vecini în această seară – dacă sunteţi liber. Organizăm un cockteil la mine, pe la şase, cu servirea dineului la şapte. Am fi foarte bucuroşi dacă aţi veni!

Ochii lui sclipiră veseli.

— Bineînţeles, doamnă Moncrieff. De-abia aştept.

*

Crema societăţii din New Brewster se adunase nerăbdătoare, în casa familiei Moncrieff, imediat după şase, în aşteptarea domnului Hallinan. Dar el nu ajunse decât la 6:15h. Până atunci însă, datorită talentelor de gazdă ale lui Daisy, fiecare dintre cei prezenţi fu echipat cu câte un pahar şi un set de speculaţii asupra misteriosului burlac de pe deal.

— Sunt sigur că este scriitor, spuse Martha Weede către *bănuitorul* Dudley Heyer. Daisy zice că e înalt şi distins şi chiar *radiază* personalitate. Probabil o să stea aici câteva luni, doar atât cât să ne cunoască pe toţi, iar apoi o să scrie un roman despre noi.

— Hmm, da, făcu Heyer. Era un executiv în publicitate, în fiecare dimineaţă comutat pe Madison Avenue; avea un

ulcer şi era acut-conştient de rolul său ca stereotip. Da, după asta o să ne pună pe toţi la frigare într-un roman despre decadenţa suburbană sau într-o serie de scheciuri acide pentru THE NEW YORKER. Cunosc genul.

Lys Erwin, arătând plăcut şi doar niţel ciufulită după trei Martini în juma' de oră, trecu pe-acolo la timp ca să-i audă.

— Tu cunoşti *întotdeauna genul,* nu-i aşa, dragule? Tu şi costumul tău gri de flanel!

Heyer o ţinti cu o privire distrugătoare dar, ca de obicei, constată că nu e în stare să-i răspundă pe măsură. Se întoarse, zâmbi a salut către tăcuţii Jane şi Harold Dewitt – de care îi era cumva milă, fiul lor Lonny, de nouă ani, fiind un sensibil şi un timid, total nepotrivit tovarăşilor lui de joacă – şi înfruntă barul, cântărind probabilitatea unei nopţi de agonie acută faţă de dorinţa imediată a unui Manhattan.

Dar chiar în acel moment apăru Daisy Moncrieff cu domnul Hallinan. În salon, conversaţiile încetară brusc iar oaspeţii adunaţi acolo priviră spre noul venit. O clipă mai târziu, conştient de acest *faux pas* colectiv, grupul reluă sporovăiala iar Daisy porni printre musafiri să-şi prezinte trofeul.

— Dudley, acesta este domnul Davis Hallinan. Domnule Hallinan doresc să ţi-l prezint pe Dudley Heyer, unul dintre cei mai talentaţi oameni din New Brewster.

— Adevărat? Ce faceţi domnule Heyer?

— Lucrez în publicitate. Dar nu-i lăsaţi să vă prostească, nu e nevoie de nici un talent. Doar de neruşinare, de nimic altceva. Dorinţă să înşeli publicul şi să-l înşeli bine. Dar dumneavoastră? Cu ce vă ocupaţi?

Dl. Hallinan ignoră întrebarea.

— Am discutat întotdeauna că publicitatea este un domeniu abundând de creativitate, domnule Heyer. Dar bineînţeles, n-am aflat niciodată ceva direct…

— Bine, eu ştiu. Şi este tot ceea ce se spune că este. Heyer îşi simţi faţa înroşindu-se, ca şi cum ar fi băut vreo două pahare. Devenise vorbăreţ şi găsea prezenţa lui Hallinan ciudat de liniştitoare. Aplecându-se să fie cât mai aproape de acest nou sosit, îi zise:

— Să rămână între noi, Hallinan, dar aş da întregul meu cont bancar pe o şansă să pot sta acasă şi să *scriu.* Doar să *scriu.* Un roman. Dar n-am forţă, ăsta-i necazul meu. Ştiu că în fiecare vineri, pe biroul meu va fi un cec de 350 de dolari şi nu mă încumet să renunţ. Şi aşa, continui să scriu romanul în minte, iar asta continuă să mă roadă pe dinăuntru. *Să mă roadă!*

Se opri, conştient că vorbise prea mult, însă ochii îi luceau ca mărgelele. Hallinan zâmbi benign:

— Este totdeauna trist să vezi talente ascunse, domnule Heyer. Îţi doresc numai bine.

Atunci, apăru Daisy care îşi strecură un braţ pe sub cel al lui Hallinan şi-l duse de acolo.

Heyer, rămas singur, privea în jos, la textura covorului gri. *„De ce i-am spus toate astea?”* La numai un minut de când îl cunoscuse îi destăinuise cea mai profundă nemulţumire a sa, ceva ce nu mai mărturisise nimănui din New Brewster, nici chiar soţiei. Şi totuşi… fusese un soi de catharsis. Hallinan, calm, absorbise toată supărarea şi suferinţa, şi-l lăsase curăţat, purificat, cald. *Catharsis? Sau lipitoare?* Heyer ridică din umeri a nepăsare şi, rânjind, o luă spre bar, să-şi toarne un Manhattan.

*

Ca de obicei, Lys şi Leslie Erwin erau în părţile opuse ale salonului. D-na Moncrieff o găsi mai uşor pe Lys şi o prezentă. Lys îi privi nehotărâtă apoi, sub un impuls neaşteptat îşi înălţă brusc decolteul.

— Bucuroasă să vă strâng mâna, domnule Hallinan. Mi-ar place să-l cunoaşteţi şi pe soţul meu, Leslie… *Leslie!* Vino aici, te rog!

Domnul Erwin se apropie. Era cu douăzeci de ani mai bătrân decât soţia sa, fiind renumit ca purtând cea mai frumoasă pereche de coarne din New Brewster – o magnifică desfăşurare de ramuri cărora li se adăuga câte una nouă, sau chiar două, aproape în fiecare săptămână.

— Les, acesta este domnul Hallinan. Domnule Hallinan, iată-l pe soţul meu, Leslie.

Se înclinară ceremonios unii către alţii.

— Bucuros să vă cunosc.

— Asemenea, răspunse Erwin. Dacă vreţi să mă scuzaţi acum…

— Păduchele! comentă Lys, în timp ce bărbată-su se întorcea la locul lui de la bar. Mai degrabă şi-ar tăia gâtul decât să stea două minute lângă mine, în public. Aruncă o privire amară spre Hallinan. Nu merit aşa ceva, nu?

Hallinan se încruntă din sprâncene, înţelegător.

— Aveţi copii, doamnă Erwin?

— Hah! Nu mi-a făcut niciodată vreunul – cu reputaţia *mea…* Trebuie să mă iertaţi, sunt cam ameţită.

— Înţeleg, doamnă Erwin.

— Ştiu. Nostim, dar deşi abia te cunosc, îmi placi. Se pare că tu *înţelegi.* Realmente înţelegi – asta vreau să zic. Îl apucă, ezitantă, de manşetă. Doar privindu-te şi ştiu că nu mă judeci ca toţi ceilalţi. Nu sunt chiar *rea,* nu? Chestia e că am ajuns atât de *plictisită.*

— Plictisul este un mare blestem, observă Hallinan.

— La dracu, este! Iar Leslie nu mi-e de nici un ajutor – nu face altceva decât să citească ziarele şi să vorbească cu brokerii lui! Şi nu mă pot descurca singură, crede-mă! Privi în jur, furioasă. Într-un minut vor începe să bârfească. Întotdeauna când stau de vorbă cu o nouă persoană, încep să şuşotească. Dar promite-mi ceva…

— Dacă pot…

— Zilele astea – cât mai degrabă – ne-am putea întâlni? Vreau să-ţi *vorbesc.* Dumnezeule, vreau să pot vorbi cu cineva, cu cineva care să înţeleagă de ce sunt cum sunt. Vrei?

— Bineînţeles, doamnă Erwin. Curând.

Îi luă mâna de pe umăr, cu blândeţe, o ţinu tandru câteva clipe, apoi îi dădu drumul. Ea îi zâmbi cu speranţă iar el acceptă printr-o înclinare a capului.

— Iar acum trebuie să întâlnesc şi alţi oaspeţi, doamnă Erwin. Se îndepărtă, lăsând-o pe Lys în mijlocul salonului.

Ea inspiră adânc şi-şi coborî din nou decolteul. *„În sfârşit, există acum un om decent în orăşelul ăsta”,* gândi ea. Era ceva *bun* în Hallinan – bun şi blând şi înţelegător.

„Înţelegere, de asta am nevoie”. Se întrebă dacă şi-ar putea permite o vizită la casa de pe Dealul Pepenelui Galben, în după-amiaza zilei următoare, fără să stârnească prea mult scandal. Se întoarse şi zări figura ascuţită a lui Aiken Muir, fixând-o şiret, cu o invitaţie clar întipărită pe faţă. Îi răspunse cu un frigid şi mut *du-te dracului!*

Dl. Hallinan continuă să se mişte printre musafiri şi, treptat, caracterul petrecerii prinse contur. Ca un mozaic fin. După ora de cockteil, era creată o structură complexă, complicată, de gânduri şi răspunsuri în interacţiune. Hallinan, nebăut, trecea cu îndemânare de la unul la altul, angajând cu fiecare o conversaţie, adunând date esenţiale despre personalitatea fiecăruia. Zâmbind politicos şi într-o continuă mişcare. Doar după ce el se îndepărta, partenerul de conversaţie realiza că Hallinan spusese foarte puţine lucruri, dar că, în timpul scurtei lor conversaţii indusese un simţământ de căldură şi de securitate.

Şi-aşa, în vreme ce domnul Hallinan afla de la Martha Weede despre invidia ei paralizantă faţă de inteligenţa soţului, precum şi despre teama de dispreţul lui, Lys Erwin era în stare să-i atragă atenţia lui Dudley Heyer că domnul Hallinan era o persoană deosebit de bună şi de înţelegătoare iar Heyer, de care nimeni nu ştia să fi zis vreo vorbă bună despre cineva, de data aceasta, în mod excepţional, fu de acord. Iar mai târziu, în timp ce Hallinan scotea de la Leslie Erwin câte ceva din suferinţa cauzată de multiplele infidelităţi ale soţiei, Martha Weede îi putea spune lui Lys Erwin: *„E atât de generos – dar ce zic eu, e aproape un sfânt!”*

Iar pe măsură ce micul Harold Dewitt îşi vărsa teama că tăcutul său băiat de nouă ani, Lonny, ar fi putut fi subnormal, Leslie Erwin, cu un zâmbet larg, degajat, îi declara lui Daisy Moncrieff:

— Acest om trebuie să fie psihiatru. Dumnezeule, ştie cum să-ţi vorbească! În două minute m-a făcut să-i spun toate necazurile mele. Şi mă şi simt mai bine.

La care ea, aprobatoare, adăugă:

— Ştiu ce vrei să zici. Azi dimineaţă, când am urcat să-l

invit la noi, am stat puţin de vorbă, pe verandă.

— Bun, dacă-i psihiatru, o să găsească mult de lucru pe aici. Nu cred că există cineva care să nu aibă vreo problemă personală. Heyer, de exemplu, n-are ulcer din prea multă fericire. Şi aiurita aia de Martha Weede, măritată cu un profesor de la Columbia, care nici măcar nu-şi poate imagina ce-ar putea să discute cu ea. Şi Lys, nevastă-mea, este şi ea o persoană confuză.

— Toţi avem problemele noastre, aprobă iar doamna Moncrieff. Dar mă simt mult mai bine de când i-am vorbit domnului Hallinan. Da, *mult mai* bine.

Domnul Hallinan conversa cu Paul Jambell, arhitectul a cărui soţie murea lent, de cancer, în spitalul din Springfield. Acum era uşor de imaginat ce-şi puteau spune unul altuia. Mai precis, ceea ce spunea Jambell, pentru că Hallinan – realiză şi d-na Moncrieff, vorbea foarte puţin despre el însuşi. Dar era un atât de *minunat* ascultător! Şi simţi în trup o căldură plăcută – nu numai din pricina cockteil-urilor. *„Era bine să ai în New Brewster pe cineva ca dl. Hallinan. Un om cu tactul şi personalitatea lui, cu căldura lui, ar fi fost o adevărată comoară”.*

*

În dimineaţa următoare, când Lys Erwin se trezi – singură de data aceasta – o parte din calmul neobişnuit al serii precedente o părăsise. *„Trebuie să vorbesc cu dl. Hallinan”.* Rezistase la trei încercări de seducţie, două mai voalate dar una pe faţă, venise acasă şi reuşise să fie politicoasă cu bărbat-su. Leslie fusese şi el politicos. Ceva mai mult decât neobişnuit.

— Acest Hallinan, e un tip grozav, spusese el.

— Şi tu i-ai vorbit?

— Da. Şi i-am zis o mulţime. Poate prea multe. Dar mă simt mai bine.

— Ciudat. Şi eu la fel. E un tip ciudat, nu? Umbla de colo-colo şi absorbea durerile tuturor. Cred că aseară a adunat jumătate din nevrozele din New Brewster.

— Şi totuşi nu părea deprimat. Cu cât vorbea cu mai mulţi, cu atât devenea mai afabil şi mai bine dispus. Şi noi,

odată cu el. Arăţi mai destinsă ca acum o lună, Lys.

— Mă *simt mai* destinsă. Ca şi cum toată proasta dispoziţie şi toată acreala din mine ar fi fost date afară.

Tot aşa se simţea şi în acea dimineaţă. Lys se trezi, clipi, se uită la patul gol de lângă ea – Leslie era de mult plecat spre metropolă. Ştia că trebuie să vorbească iarăşi cu dl. Hallinan. Încă nu scăpase de toate, încă mai rămăsese otravă în ea, un bulgăre de gheaţă ce s-ar fi topit în faţa căldurii lui Hallinan. Se îmbrăcă şi bău grăbită o cafea, apoi ieşi din casă.

O luă pe jos pe Drumul Fagului Roşcat, trecu de casa familiei Moncrieff, unde Daisy şi bărbatul ei cel urâcios strângeau în urma petrecerii, apoi, la răscruce, apucă spre dealul Pepenelui Galben şi porni să urce spre casa în trepte din vârful lui.

Dl. Hallinan ieşi în uşă îmbrăcat într-un halat albastru. Arăta destul de rău, aproape ameninţător. Ochii lui negri aveau pleoapele umflate iar o barbă ţepoasă îi împânzea obrajii.

— Da, doamnă Erwin.

— Oh, bună dimineaţa, domnule Hallinan. Eu… eu am venit să vă văd. Sper că nu vă deranjez… asta e…

— Nu-i nicio problemă. Instantaneu, ea se simţi uşurată. Din păcate, sunt însă realmente extrem de obosit după seara trecută şi mă tem că n-aş fi o companie prea plăcută!

— Dar mi-ai zis că azi vei vorbi doar cu mine, singură, fără alţii prin jur… Şi… Oh, am atâtea altele pe care vreau să ţi le spun!

O umbră trecu pe faţa lui. *„Durere? Teamă?”* – se întrebă ea.

— Nu. Încă nu, răspunse el precipitat. Azi trebuie să mă odihnesc. Ai vrea să revii… să zicem… miercuri?

— Bineînţeles. N-aş vrea să te deranjez.

Ea se întoarse şi porni în josul dealului gândind: *„Aseară a luat prea multe din necazurile noastre. Le-a luat ca un burete iar azi trebuie să le mistuie”.* Vai, dar ce idei am…!? Ajunse la poalele dealului şi după ce-şi şterse două lacrimi de pe obraz, simţind cum frigul de octombrie o învăluie,

porni în pas rapid spre casă.

*

Şi astfel, viaţa din New Brewster căpătă un anume caracter. În cele şase săptămâni dinaintea morţii, dl. Hallinan a fost un element de bază al fiecărei petreceri sau întruniri – întotdeauna îmbrăcat impecabil, întotdeauna pe fază cu zâmbetul lui vesel, întotdeauna ciudat de capabil să scoată orice teamă sau dorinţă secretă ce se ascundeau în sufletul vecinilor săi.

Şi invariabil, dl. Hallinan era de neabordat în ziua următoare întrunirii şi blând, dar ferm, refuza orice apel. Nimeni nu ştia ce făcea, singur, în casa de pe Dealul Pepenelui Galben. Odată cu trecerea zilelor ieşi la iveală că nimeni nu ştia ceva despre dl. Hallinan. El însă îi *cunoştea* pe toţi foarte bine. Ştia de noaptea de adulter din urmă cu 20 de ani a acestei confuze Daisy Moncrieff, ştia de durerea acidă ce-l seca pe Dudley Heyer, ştia de invidia scânteind îngheţat în Martha Weede, de frustrările şi singurătatea lui Lys Erwin precum şi de mânia rece a bărbatului încornorat – ştia acestea şi încă multe altele, dar nimeni nu ştia despre el mai mult decât numele.

Şi totuşi el le încălzea vieţile şi-i uşura de povara eşecurilor. Aşa că dacă dorea să-şi ţină viaţa ascunsă, era privilegiul lui.

Se plimba zilnic prin încă împăduritul New Brewster, zâmbea copiilor şi le făcea semne cu mâna iar ei îi răspundeau în acelaşi mod. Din când în când, se oprea la câte-un puşti îmbufnat apoi pornea mai departe, înalt, cu spatele drept, mergând cu pas degajat şi vesel.

Nu-l ştia nimeni să fi pus piciorul în vreuna din cele două biserici. Odată, Lora Harker, om de bază al Bisericii Presbiteriene, şi-a asumat riscul unei întrebări la o petrecere plicticoasă organizată de soţii Weede. Dar dl. Hallinan cu un zâmbet blând i-a răspuns: *„Unii dintre noi simt nevoia să meargă la biserică. Alţii nu”.* Şi asta a terminat discuţia.

Spre sfârşitul lui noiembrie, câţiva dintre membrii comunităţii resimţiră o bruscă răsturnare a sentimentelor

lor faţă de dl. Hallinan – sătui probabil de constanta lui empatie faţă de necazurile lor. Vârful acestei schimbări de spirit au fost Dudley Heyer, Carl Weede şi încă vreo trei bărbaţi.

— Nu mai am încredere în tipul ăsta, zise Heyer. Şi scoase tutunul ars din pipa sa, bătând-o cu vehemenţă. Mereu prin preajmă sorbind indiscreţii, scoţând murdării… Şi pentru ce dracu o face? Ce are *el* din asta?

— Încearcă probabil să se poarte ca un sfânt, îi răspunse calm, Carl Weede. „Dăruire totală”. Calea cu opt praguri a budiştilor.

— Toate femeile se încred în el, comentă şi Leslie Erwin. Lys nu mai e aceeaşi de când a venit el aici.

— *Eu* aş putea spune că nu mai e aceeaşi, interveni şi Aiken Muir crispat, şi toţi bărbaţii, chiar şi Leslie Erwin, izbucniră în râs.

— Tot ce ştiu este că m-am săturat să avem un confesor printre noi, reveni Heyer. Are tipul vreun motiv în spatele acestei prefăcute bunătăţi. Când ne va termina de stors va scrie o carte care va pune New Brewster-ul pe tavă pentru totdeauna.

— Tu mereu suspectezi oamenii că scriu, interveni iar Muir. *„Oh, inamicul ăsta al meu va scrie o carte…”*

— Bine, dar oricare ar fi motivele lui, sunt tot mai îngrijorat. De asta nici nu l-am invitat la petrecerea ce-o vom da luni seara. Heyer privi spre Fred Moncrieff ca şi cum s-ar fi aşteptat la un protest. „I-am explicat nevesti-mii şi a fost de acord. Măcar de data asta, dragul de domn Hallinan va sta singur acasă”.

Petrecerea de luni seara, de la familia Heyer, a fost neobişnuit de rece. Erau cu toţii acolo, cu excepţia domnului Hallinan. A fost un eşec. Câţiva, necunoscând că dl. Hallinan nu fusese invitat, au aşteptat răbdători ocazia de a sta de vorbă, iar când au aflat că nu va fi acolo au plecat mai devreme.

— Ar fi trebuit să-l invităm totuşi, zise Ruth Heyer după ce plecă şi ultimul invitat.

Heyer însă negă din cap:

— Nu. Mă bucur că n-am făcut-o.

— Bietul om, singur acolo pe deal, în timp ce noi toţi eram adunaţi aici. Rupt de noi. Ce zici, oare s-o fi simţit jignit? Şi-o s-o rupă şi el cu noi de acum înainte?

— Nu-mi pasă!

Atitudinea de neîncredere a lui Heyer se răspândi în toată comunitatea. Mai întâi soţii Muir, apoi soţii Harker, au omis să-l invite la petrecerile lor. El continua plimbările de după-amiază, iar cei ce l-au întâlnit au observat o uşoară expresie de încordare deşi continua să zâmbească gentil şi să sporovăiască uşor, fără vreun comentariu amar.

Iar pe 3 decembrie, miercuri, Roy Heyer, de 10 ani, şi Philip Moncrieff de 9, în faţa şcolii publice, au sărit, pe Lonny Dewitt cu puţin mai înainte ca dl. Hallinan să treacă pe acolo în plimbarea sa.

Lonny era un copil tăcut şi ciudat, deznădejdea părinţilor săi şi ţinta veninului colegilor de clasă. Ţinea în el, vorbea puţin, stătea prin colţuri. Oamenii de pe stradă, când îl vedeau, îşi făceau semne.

Roy Heyer şi Philip Moncrieff îşi puseseră-n minte să-l facă pe Lonny Dewitt să zică ceva ori…

A fost *ori.* L-au ţinut în pumni câteva minute, apoi, zărindu-l pe dl. Hallinan că se apropie, au fugit şi l-au lăsat plângând în tăcere pe scările de la stindardul din curtea şcolii pustii.

Lonny îşi ridică privirile la omul înalt ce se apropiase.

— Te-au bătut, nu-i aşa? I-am văzut fugind.

Lonny continuă să plângă. Gândea: *„E ceva ciudat cu omul ăsta. Dar vrea să mă ajute. Vrea să fie bun cu mine.”*

— Tu eşti Lonny Dewitt, presupun. De ce plângi?… Hai, Lonny, nu mai plânge! Nu te-au lovit chiar atât de tare.

„Aşa este. Dar îmi place să plâng” rosti, băiatul în gând. Dl. Hallinan zâmbea vesel.

— Spune-mi tot. Te supără ceva, nu-i aşa? Ceva enorm care te nelinişteşte şi te întristează. Povesteşte-mi despre toate şi poate o să scapi de necazuri. Luă mânuţele reci şi le mângâie.

— Nu vreau să vorbesc!

— Dar sunt prieten. Vreau să te ajut.

Lonny se apropie mai mult şi deodată înţelese că omul spunea adevărul. Vroia să-l ajute. Mai mult, avea *nevoie* să-l ajute. Cu disperare.

— Spune-mi ce te necăjeşte, insistă domnul Hallinan.

„OK”, gândi băiatul. *„Am să-ţi spun”.*

Şi ridică stăvilarele. Nouă ani de reprimări şi torturi izbucniră afară dintr-o dată.

„Sunt singur şi mă urăsc pentru că fac lucruri în capul meu şi ei nu înţeleg niciodată şi mă suspectează şi mă urăsc. Îi văd privindu-mă ciudat şi gândind lucruri ciudate despre mine pentru că vreau să le vorbesc doar cu mintea mea dar ei nu pot auzi decât vorbele şi-i urăsc şi-i urăsc şi-i urăsc…”

Lonny se opri brusc. Lăsase să iasă totul din el şi acum se simţea mai bine, curăţat de otrava pe care o purta în el de ani de zile. Dar domnul Hallinan arăta straniu. Albise la faţă şi se clătina. Alarmat, Lonny îşi extinse mintea spre cea a bărbatului înalt. Şi găsi!

„Prea mult. Mult prea mult. Ar fi trebuit să nu mă apropii niciodată de băiat. Dar cei mai mari nu mă lăsau. Ironie: pătrunderea forţată, supraîncărcată şi arsă de un…, de un emiţător coercitiv tocmai deschis.

…ca atingerea unui fir de înaltă tensiune…

…era un emiţător, eu am fost receptor, dar el a fost prea puternic…”

Şi patru ultime cuvinte amare:

„… am… fost… un… tămăduitor…”

— Vă rog domnule Hallinan, zise tare Lonny, vă rog nu vă îmbolnăviţi. Vreau să vă mai spun ceva. Vă rog, domnule Hallinan!

Linişte.

Lonny mai prinse câteva gânduri stăruitoare şi ştiu că găsise pe primul şi ultimul om asemenea lui.

Ochii lui Hallinan se închiseră şi acesta căzu cu faţa în jos, pe stradă. Lonny realiză că era gata, că nici el, nici ceilalţi din New Brewster nu vor mai vorbi vreodată cu domnul Hallinan. Ca să fie sigur, se aplecă totuşi şi apucă

încheietura moale a mâinii. Îi dădu drumul repede. Era o bucată de gheaţă. *Rece* – arzător de rece. Lonny încremeni cu privirile spre mort.

— Vai, dar e domnul Hallinan… se auzi o voce de femeie. Este…

Şi simţind revenirea singurătăţii, Lonny începu din nou să plângă uşurel.

1962

Începutul carierei mele de scriitor a fost atât de incredibil de compresat, încât în doi sau trei ani am trecut prin faze care altor scriitori le-ar fi luat decade. Între 1955 şi 1959 am produs sute de povestiri SF; s-ar putea umple reviste întregi cu ce-am dat. Apoi m-am oprit aproape de tot din a scrie SF. Ritmul însă a rămas acelaşi, dar în alte domenii ale scrisului.

În 1959 am abandonat SF-ul dintr-o mulţime de motive, cele mai presante fiind cele de natură financiară şi artistică. Multe dintre revistele de SF au clacat în acea perioadă de haos în industria editorială şi mulţi dintre editorii buni se retrăseseră. Revistele supravieţuitoare plăteau, în general, foarte prost, iar editorii lor – tot din dorinţa de supravieţuire – aveau tendinţa să refuze orice n-ar fi fost precis pe placul cititorilor lor. Pe scurt, m-am trezit că mi se cerea să aplic o formulă mecanică de produs ficţiune, la preţul de unul sau doi cenţi pentru un cuvânt. Mi-am zis că dacă tot e să scriu la comandă, măcar să mă prezint acolo unde preţul e mai bun. Şi-aşa am şi făcut. Din când în când mai scriam câte un SF aşa, de dragul zilelor frumoase din trecut, dar consideram asta ca nefiind mai mult decât exerciţii în nostalgie, iar pe mine mă priveam ca pe unul care, cu mult timp în urmă, fusese un scriitor de SF.

*Apoi **Frederick Pohl**, el însuşi un important scriitor de SF, şi-a asumat editarea lui GALAXY – una din revistele de căpătâi, şi, întâlnindu-ne cu diverse ocazii mondene, a început să-mi sugereze să scriu câteva povestiri pentru el. I-am spus că eram sătul să mă conformez formulelor impuse de editori; el a insistat, zilele formulelor şi politicilor rigide erau duse şi practic, mi-a promis să publice orice i-aş fi dat. Neobişnuita lui ofertă de libertate artistică, fără risc, era irezistibilă aşa că, în iulie 1962, i-am expediat **To see the invisible man** (Să vezi omul invizibil). **Pohl** a folosit-o nu în GALAXY, ci într-un campion efemer, WORLDS OF TOMORROW (Lumile de mâine). După un timp i-am trimis altă povestire şi am continuat să-i trimit, cu frecvenţă*

crescândă, timp de şase ani, până când mi-am dat seama că, treptat, trecusem de la stadiul de scriitor formal la cel de scriitor foarte activ.

Aşa cum am mai scris odată în legătură cu SĂ VEZI OMUL INVIZIBIL, una din metodele de a găsi idei este aceea de a prinde ideile aruncate de alţii. Aşa am găsit-o pe asta; în primul paragraf din LOTERIA BABILONULUI, ***Jorge Luis Borges*** *scrie aşa: „La fel cu toţi bărbaţii din Babylon, eram proconsul; la fel cu toţi, un sclav… în timpul unui an lunar, am fost declarat invizibil; ţipam şi nu eram auzit, furam pâine şi nu eram decapitat.”* ***Borges*** *adusese tema invizibilităţii statutare la acest nivel – un ornament într-o povestire despre cu totul altceva. Am preluat ideea şi am dezvoltat-o pentru a explora implicaţiile ei practice şi astfel, făcând ceea ce* ***Borges*** *lăsase nefăcut.*

Să vezi omul invizibil

Şi atunci m-au găsit vinovat şi m-au declarat invizibil pe durata unui an, începând cu cea de a unsprezecea zi a anului de graţie 2104. M-au dus într-o încăpere întunecată de sub sala tribunalului să-mi aplice semnul pe frunte înainte de a mă lăsa slobod.

Treaba a fost făcută de doi zbiri din solda municipalităţii. Unul m-a azvârlit într-un scaun iar celălalt a luat scula de marcat.

„N-o să te doară de loc”, mi-a zis cel ca o maimuţă cu maxilare proeminente, şi mi-a şi proptit scula pe frunte. A fost o clipă de frig şi gata.

— Ce se-ntâmplă acu’? i-am întrebat, dar nu am primit nici un răspuns. Mi-au întors spatele şi-au părăsit camera fără un cuvânt. Uşa a rămas deschisă. Eram liber să plec sau să stau şi să putrezesc, după cum mi-era voia. Nimeni n-avea să-mi mai vorbească sau să-mi arunce mai mult de-o privire – doar atât cât să-mi vadă semnul de pe frunte. Eram invizibil.

Trebuie să înţelegeţi că invizibilitatea mea era doar metaforică. Încă aveam soliditatea corporală. Lumea *ar fi putut* să mă vadă – dar *nu ar fi vrut.*

O pedeapsă absurdă? Poate. Dar atunci şi crima ar fi fost. Crima indiferenţei. Refuzul de a mă destăinui aproapelui. Greşisem de patru ori şi pentru asta pedeapsa era un an de invizibilitate. Plângerea fusese făcută sub jurământ, procesul avusese loc, semnul îmi fusese pus pe drept.

Eram invizibil.

Am ieşit, afară, în lumea căldurii sufleteşti.

Primiseră deja ploaia de după-amiază. Străzile oraşului se uscau şi peste tot plutea mirosul lăstarilor din Grădinile Suspendate. Bărbaţi şi femei mergeau la treburile lor. Umblam printre ei dar nu-mi dădea nimeni atenţie.

Vorbele adresate unui om invizibil se pedepseau cu invizibilitatea pe o lună, un an, sau mai mult, în funcţie de gravitatea abaterii. Pe asta se baza totul. M-am întrebat cât

de mare era precizia pazei.

Şi-am aflat repede.

Am păşit în cabina unui ascensor şi m-am lăsat purtat în spirale spre cea mai apropiată dintre Grădinile Suspendate. Era Unsprezece, grădina cactuşilor. Formele lor răsucite şi bizare se potriveau stării mele de spirit. Am sărit pe platformă şi m-am îndreptat spre casa de la intrare, să-mi cumpăr fisa. O femeie palidă stătea în spatele ei, privind în gol.

I-am pus moneda în faţă. Ceva asemănător cu spaima îi trecu prin priviri dar dispăru repede.

— O fisă, i-am zis.

Nici un răspuns. Lumea făcea coadă în spatele meu. Mi-am repetat cererea. Femeia îşi ridică ochii, neajutorată, apoi privi peste umărul meu stâng. O mână se întinse, o altă monedă fu pusă în faţa ei; ea o luă şi-i dădu omului fisa iar el o puse în fantă şi intră.

— Dă-mi şi mie o fisă, i-am zis pe un ton tranşant.

Ceilalţi mă împingeau la o parte. Fără nici o vorbă de scuză. Şi-am început să pricep ceva din înţelesul invizibilităţii mele. Se purtau ca şi când, într-adevăr, nu m-ar fi văzut.

Dar exista şi avantaje compensatoare. Am trecut în spate şi mi-am luat singur un jeton, fără să plătesc. Din moment ce eram invizibil nu puteam fi oprit. Am băgat jetonul în fantă şi-am intrat în grădină.

Dar cactuşii nu mă mai interesau. O indispoziţie indescriptibilă pusese stăpânire pe mine şi nu mai aveam nici un chef să rămân acolo. În drum spre ieşire, mi-am apăsat degetul pe un spin lung până ce-a ţâşnit sânge. Cactusul măcar îmi recunoştea existenţa. Dar numai ca să sângerez.

M-am întors în apartamentul meu. Cărţile mă aşteptau dar nu mai simţeam nici un interes pentru ele. M-am întins pe patul meu îngust şi-am pornit energizatorul, să-mi alunge strania lehamite ce mă chinuia. Şi începui să mă gândesc la invizibilitatea mea.

Mi-am spus că nu avea să fie o povară chiar atât de grea.

Niciodată nu depinsesem prea mult de alte fiinţe umane. Chiar aşa, nu fusesem eu pedepsit tocmai pentru indiferenţa mea faţă de creaturile de-un fel cu mine? Aşa că ce nevoie aş fi avut de ele acum? Să mă ignore!

Avea să fie odihnitor. La urma-urmei, mă aştepta un an de pauză. Invizibilii nu muncesc. Cum ar putea? Cine ar merge la un doctor invizibil? Sau cine ar angaja un avocat invizibil? Sau cine ar lucra cu un secretar invizibil?... Fără muncă, deci. Şi fără bani, bineînţeles. Dar oamenilor invizibili nu li se ia chirie de către proprietari şi pot merge oriunde vor, fără nici un cost. Tocmai o demonstrasem la Grădina Suspendată.

Simţeam că invizibilitatea avea să fie o mare farsă pentru societate. Nu mă condamnaseră la ceva mai grav decât un an de odihnă. Eram convins că avea să-mi priască.

Existau însă câteva dezavantaje certe. În prima mea seară de invizibilitate m-am dus la cel mai fain restaurant din oraş. Voiam să comand un meniu de 100 de unităţi de farfurii din cele mai fine, iar la momentul potrivit să o şterg fără să plătesc.

Proiectul a fost total ridicol. N-am reuşit să obţin un loc. Am stat la intrare jumătate de oră, fără ca şeful de sală care cu siguranţă mai trecuse prin aşa ceva de nenumărate ori, să-mi dea vreo atenţie. Mergând singur spre un loc de la o masă, am realizat că asta nu m-ar fi ajutat cu nimic: nici un chelner nu mi-ar fi luat comanda.

Aş fi putut să mă duc la bucătărie şi să mă servesc cu tot ce mi-ar fi plăcut. Aş fi putut să le stric munca celor din restaurant dar m-am decis să n-o fac. Societatea avea mijloacele ei să se protejeze contra oamenilor invizibili. Desigur, nu o ripostă directă, nici o apărare intenţionată. Cine-ar fi putut să nu creadă un bucătar care ar fi zis că nu a văzut pe nimeni când a azvârlit oala de apă clocotită spre zid? Invizibilitatea era invizibilitate, o sabie cu două tăişuri.

Am părăsit restaurantul.

Am mâncat la un automat în apropiere. Apoi am luat un taxi automat până acasă. Maşinile ca şi cactuşii nu făceau discriminări. Dar simţeam că mi-ar fi fost nişte tovarăşi tare

prăpădiţi.

Am dormit prost.

*

A doua mea zi de invizibilitate a fost o zi de noi încercări şi descoperiri.

Am pornit la o lungă plimbare, grilajul să rămână pe partea destinată pietonilor. Auzisem suficiente poveşti despre băieţii care se distrau doborându-i pe cei cu semnul invizibilităţii pe frunte. Bineînţeles, nu există recurs sau pedeapsă pentru ei. Condiţia mea avea micile ei riscuri intenţionate.

Mergeam pe străzi şi vedeam cum se ferea mulţimea din calea mea. Treceam printre ei ca un microbisturiu printre celule. Erau bine antrenaţi. Pe la amiază am văzut pe primul asemeni mie. Era un tip înalt, de vârstă medie, lat în spate, demn, purtând semnul pe o frunte înaltă ca un dom. Ochii lui i-au întâlnit pe-ai mei doar pentru o clipă. Şi-a trecut mai departe. Un om invizibil, natural, nu poate vedea pe altul de felul lui.

M-am amuzat, nimic mai mult. Încă savuram noutatea acestui mod de viaţă. Nici un fel de dispreţ nu mă putea răni. Nu încă.

Spre sfârşitul zilei am ajuns la una din acele băi publice unde muncitoarele se pot curăţa în schimbul câtorva monede. Zâmbind cu răutate am urcat treptele. Paznicul mi-a aruncat clipirea unei priviri surprinse – un mic triumf pentru mine – dar n-a îndrăznit să mă oprească.

Am intrat.

M-a izbit un miros puternic de săpun şi sudoare. Am perseverat. Am trecut pe lângă vestiare unde atârnau halate gri şi mi-a venit că aş putea să şterpelesc tot ce aveau prin buzunare, dar n-am făcut-o. Furtul îşi pierde înţelesul când devine facil – deştepţii care inventaseră invizibilitatea o ştiau.

Am trecut mai departe, până în camerele de baie propriu-zise.

Erau acolo sute de femei. Fete de măritat, femele îndesate, babornițe. Unele au roşit, câteva au zâmbit, multe

mi-au întors spatele. Dar aveau grijă să nu arate nici o reacţie veritabilă la prezenţa mea. Matroanele supraveghetoare stăteau de pază şi nimeni nu dorea să se vadă acuzat că ar fi dat vreun semn de recunoaştere a existenţei unui Invizibil.

Aşa că le-am privit îmbăindu-se, am privit cinci sute de perechi de sâni tresăltând, am privit trupuri goale lucind sub duşuri, am privit această masă de carne, de femeie goală. Reacţia mea era amestecată. Simţeam o bucurie rea că pătrunsesem în acel *sanctum sanctorum* fără să fiu oprit. Dar după aceea urcase în mine ceva… mâhnire?… Plictis? Repulsie?

Nu eram în stare s-o analizez. Dar mă simţeam de parcă o mână jilavă m-ar fi apucat de gât. Am ieşit iute. Mirosul de apă şi săpun mi-a rămas în nări încă multe ore după aceea, iar imaginile cărnii roz mi-au bântuit toate visele din acea noapte. Am mâncat singur, la un automat. Începeam să văd cum dispare noutatea adusă de pedeapsă.

*

În cea de a treia săptămână m-am îmbolnăvit. A început cu febră mare şi-a continuat cu dureri de stomac, vomă şi tot restul de mizerii. Pe la miezul nopţii eram sigur că voi muri. Crampele erau de nesuportat. Iar când m-am târât până-n cubul toaletei mi-am văzut imaginea în oglindă: distorsionată, verzuie, acoperită cu sudoare. Semnul invizibilităţii stătea ca un avertisment pe fruntea mea palidă.

Am zăcut mult timp pe podeaua acoperită cu gresie, neputincios, absorbind răceala din ea. Mi-a venit o idee: dacă-i apendicită? Această rămăşiţă preistorică, apendicele, ridicol, obscur, atrofiat, inflamat, gata să explodeze!

Aveam nevoie de un doctor.

Telefonul era acoperit cu praf. Nu se deranjaseră să-l deconecteze dar nu sunasem pe nimeni de la arestarea mea şi nici catadicsise careva să mă sune. Pedeapsa pentru apelarea telefonică a unui Invizibil cunoscut era invizibilitatea. Prietenii mei, aşa cum erau, se ţineau departe.

Am apucat telefonul şi l-am pornit. S-a aprins, iar robotul a întrebat: „Cu cine doriţi să vorbiţi, domnule?”

— Doctor, am zis, gâfâind.

— Imediat domnule. Cuvinte mecanice, plate, mărginite. Nu exista nici un mod de a declara un robot invizibil aşa că era liber să-mi vorbească!

Ecranul s-a luminat. O voce de medic mi s-a adresat cu: „Care pare să fie necazul?”

— Dureri de stomac. Poate apendicită.

— Trimitem imediat pe cineva să... S-a oprit. Făcusem greşeala să-mi arăt faţa agonizând. Ochii lui au fixat semnul de pe frunte. Ecranul s-a întunecat iute de parcă aş fi întins o mână de lepros spre el, s-o sărute.

— Doctor... am gemut.

Se dusese. Mi-am ascuns faţa în mâini. Era prea mult... Jurământul lui Hippocrat permitea asemenea chestii? Putea un doctor să ignore cererea (... cererea unui bolnav de a fi ajutat?).

Hippocrate nu ştiuse nimic de oamenii invizibili. Doctorului nu i se cerea să îngrijească invizibili. Pur şi simplu nu mai existam pentru nimeni din societate. Doctorii nu puteau diagnostica bolile unor pacienţi inexistenţi.

Eram lăsat să sufăr.

Reprezenta una dintre trăsăturile cele mai puţin atractive ale invizibilităţii. Intrai într-o baie publică fără să te oprească cineva, dacă asta îţi era voia, dar zăceai pe patul de suferinţă la fel de neobservat. Alternative stupide. Iar dacă se întâmpla ca apendicele să plesnească, ei bine, era poate cel mai bun mijloc să-i descurajeze pe cei ce-ar fi vrut să urmeze calea ta din afara legii.

Apendicele nu a cedat. Am supravieţuit, dar mototolit rău. Omul poate supravieţui un an fără conversaţie. Poate călători cu maşini automate, poate mânca de la automate, dar nu există doctori *automaţi!* Pentru prima dată m-am simţit cu adevărat scos din rândul oamenilor. Comandantului dintr-o închisoare i se trimite un doctor dacă se îmbolnăveşte. Crima mea nu era atât de gravă să merit închisoarea, aşa că nici un doctor nu m-ar fi tratat. Nu

era cinstit. I-am blestemat pe diavolii care inventaseră pedeapsa mea.

Aveam de înfruntat fiecare dimineaţă rece de unul singur, la fel de singur ca Robinson Crusoe pe insula lui, aici, în mijlocul unui oraş cu douăsprezece milioane de suflete.

*

Cum pot să descriu răsucirile stărilor mele sufleteşti, numeroasele schimbări de direcţie în bătaia vânturilor din lunile ce treceau?

Erau momente când invizibilitatea era o bucurie, o plăcere, o comoară. În acele momente paranoide mă simţeam mândru în îndepărtarea mea de legile ce-i conduceau pe oamenii obişnuiţi.

Furam. Pătrundeam în magazine mici şi-mi însuşeam încasările în timp ce vânzătorul înfricoşat nu îndrăznea să mă oprească – strigătul său l-ar fi făcut victimă a invizibilităţii. Dac-aş fi ştiut că Statul acoperea acest gen de pierderi, aş fi găsit poate mai puţină plăcere în ele. Dar am furat.

Intram pretutindeni. Băile publice nu m-au mai tentant niciodată, dar am trecut pragul altor sanctuare. Am pătruns în hoteluri şi-am umblat pe coridoare deschizând toate uşile. Unele camere erau goale, altele nu.

Asemeni unui zeu, priveam tot. M-am înrăit. Dispreţul meu pentru societate – crima pentru care fusesem pedepsit – s-a îngroşat.

În timpul perioadelor de ploaie rămâneam pe străzile pustii şi urlam către faţadele strălucitoare ale marilor imobile: „Cine are nevoie de voi? Nu eu! Cine are nevoie de voi cât de puţin?”

Ocăram, batjocoream şi înjuram. Era un fel de nebunie, adusă cred, de singurătate. Pătrundeam în teatre unde fericiţii mâncători de lotus zăceau în fotoliile de masaj, ţintuiţi de strălucirea imaginilor tridimensionale şi săream printre rânduri. Nimeni nu-mi reproşa. Luminescenţa de pe fruntea mea îi obliga să-şi păstreze protestele.

Acelea au fost clipele de nebunie, clipele fericite, clipele

când mă simţeam înalt de zece metri şi circulam printre sărmanii idioţi, dispreţul meu izbucnind din fiecare por al pielii. Au fost clipe de nebunie – e clar. Un om supus invizibilităţii nedorite luni la rând, nu poate rămâne prea echilibrat.

Le-am zis clipe paranoice? Mai degrabă maniaco-depresive. Pendula oscila ameţitor. Zilele când simţeam doar dispreţ pentru imbecilii vizibili din jurul meu erau balansate de zile în care izolarea mă apăsa la propriu. Puteam merge de-a lungul străzilor fără sfârşit, să trec pe sub arcadele strălucitoare, să privesc în jos la autostrăzile brăzdate de gloanţele lor colorate. Nici măcar un cerşetor n-ar fi urcat la mine. Ştiţi că avem cerşetori în secolul nostru luminos? N-am ştiut-o până ce m-am declarat invizibil, pentru că de-atunci paşii m-au dus prin mahalale – unde *lumina secolului* devine tare subţiratică iar bătrâni gârboviţi şi cu feţe supte cerşesc câţiva bănuţi.

Mie nimeni nu-mi cerea bani.

Odată, s-a apropiat de mine un orb. „Pentru iubirea lui Dumnezeu, a murmurat el, ajută-mă să-mi cumpăr nişte ochi noi de la banca de organe”.

Erau primele cuvinte pe care, după atâtea luni, o fiinţă umană mi le adresa direct. Am dat să mă caut de bani în tunică, gândindu-mă să-i dau toate unităţile pe care le aveam la mine, drept mulţumire. De ce nu? Puteam să fac rost de bani doar luându-i. Dar înainte să pot să-i scot, o figură de coşmar, în cârje, apăru între noi. Am auzit, murmurat, cuvântul „invizibil” şi amândoi se depărtară ca nişte crabi speriaţi. Am rămas ca prostul, cu banii în mână.

Nici măcar cerşetorii! La naiba cu ăia de-au inventat tortura asta!

M-am muiat din nou. Aroganţa mi s-a dus. Eram singur acum. Cine m-ar fi acuzat de indiferenţă? Semănam cu un burete moale, înduioşător de avid pentru un cuvânt, un zâmbet, o strângere de mâna. Ajunsesem în cea de-a şasea lună a invizibilităţii mele.

Mi se făcuse silă de toate. Plăcerile invizibilităţii se dovediseră false iar torturile păreau de nesuportat. Mă

întrebam cum aveam să supravieţuiesc în următoarele şase luni. Credeţi-mă, sinuciderea nu era prea departe de mine în acele zile negre.

Şi, în final, am comis un act de nebunie. Într-una din plimbările mele fără de sfârşit am întâlnit alt invizibil. Nu mai mult de a treia sau a patra creatură de acest fel pe care o vedeam în şase luni. Ca şi în precedentele noastre întâlniri privirile ni s-au încrucişat, temătoare, numai pentru o clipă. Apoi el şi-a lăsat ochii în pământ, m-a ocolit şi s-a dus mai departe. Era un tânăr zvelt, nu trecuse de patruzeci, cu păr negru, vâlvoi şi cu o faţă ascuţită. Încă păstra acel aer de intelectual şi mă întrebam ce-o fi făcut să merite aşa o pedeapsă. M-a cuprins dorinţa să fug după el şi să-l întreb, să-i aflu numele, să-i vorbesc şi să-l îmbrăţişez.

Dar toate sunt interzise. Nimeni nu trebuie să aibă vreun contact cu cei invizibili – nici chiar un alt invizibil. Mai ales alt invizibil. Societatea nu doreşte câtuşi de puţin să vadă cum se creează o fraternitate secretă între cei excluşi din ea.

Ştiam toate astea.

Şi totuşi m-am întors şi l-am urmat.

De-a lungul a trei cvartale am mers în urma lui, ţinându-mă la o depărtare de vreo cincizeci de paşi. Roboţii de securitate păreau să fie peste tot, scannerele lor pregătite să detecteze infracţiuni. Şi n-am îndrăznit să fac vreo mişcare. Dar când el trecu pe o stradă cenuşie, prăfuită, veche de cinci secole, mergând cu lipsa de scop specifică invizibililor, l-am abordat.

— Te rog, i-am zis încet. Nimeni n-o să ne vadă aici. Putem sta de vorbă. Numele meu e…

Se răsuci spre mine cu oroare în priviri. Faţa-i era palidă. Mă privi cu uimire preţ de o clipă, apoi se repezi ca şi cum ar fi vrut să mă ocolească.

L-am oprit.

— Aşteaptă, nu te teme. Te rog…

Ţâşni pe lângă mine. I-am pus mâna pe umăr dar s-a scuturat violent.

— Doar o vorbă, i-am cerşit eu.

Nici măcar o vorbă. Nici măcar un mârâit de „lasă-mă-n pace”. M-a ocolit şi-a fugit de-a lungul străzii pustii, zgomotul paşilor săi scăzând în intensitate şi dispărând după ce trecuse colţul. Am privit lung în urma lui plin de o imensă singurătate.

Şi-apoi frica. Nu încălcase el regulile invizibilităţii, eu o făcusem! Îl *văzusem.* Asta mă făcea pasibil de pedeapsă, poate de o prelungire a termenului de invizibilitate. Am privit în jur neliniştit. Nu mai era nici un robot de securitate prin preajmă, nici măcar unul.

Din nou singur.

M-am întors, m-am calmat şi-am continuat să merg în josul străzii. Treptat mi-am recâştigat controlul asupra mea. Am realizat că făcusem o nebunie de neiertat. Stupiditatea acţiunii mă tulbura, dar şi mai mult, sentimentalismul ei. Să contactez ca un descreierat pe un altul ca mine, să admit deschis că sunt singur, dorinţa mea… nu! Asta însemna că societatea era pe cale de a câştiga. Aşa ceva nu puteam să admit.

Am descoperit că ajunsesem din nou lângă grădina cactuşilor. Am luat liftul, am pus mâna pe un jeton de la portar şi mi-am plătit accesul în grădină. Am căutat cactusul până ce l-am găsit; unul înalt de trei metri, un monstru spinos. L-am smuls din vasul lui şi l-am făcut bucăţi, umplându-mi mâinile cu mii de ace. Oamenii se făceau că nu mă văd. Mi-am smuls spinii din mână şi cu palmele sângerânde am coborât cu liftul, încă odată sublim izolat în invizibilitatea mea.

*

A trecut şi cea de a opta lună, a noua, a zecea… Ciclul anotimpurilor era aproape complet. Primăvara făcuse loc unei veri blânde, vara unei toamne răcoroase, toamna unei ierni cu ninsori nocturne, încă permise din motive estetice. Acum se terminase şi iarna. Prin parcuri, copacii dădeau la iveală muguri verzi. Tipii de la controlul meteorologic dădură drumul la ploi de trei ori pe zi.

Termenul meu se apropia de final.

Spre sfârşitul perioadei mele de invizibilitate am căzut într-un fel de amorţeală. Mintea mea, forţată să se limiteze la propriile-i resurse, nu se mai chinuia să analizeze implicaţiile condiţiei mele şi alunecam dintr-o zi în alta ca printr-o ceaţă tulbure. Citeam forţat şi la întâmplare. Într-o zi Aristotel, Biblia în următoarea, apoi un manual practic de mecanică. Nu reţineam nimic. Când treceam la pagina nouă, cea de mai înainte mi se ştergea din memorie.

Renunţasem de mult să mă mai bucur de puţinele avantaje ale invizibilităţii, la fiorii privirilor indiscrete şi ai puterii, date de posibilitatea comiterii oricărui act cu o teamă de represalii limită. Zic limitată pentru că aplicarea trecerii în invizibilitate nu era însoţită de ştergerea naturii umane. Puţinii bărbaţi n-ar fi riscat invizibilitatea pentru a-şi proteja nevestele sau copiii de molestările celui invizibil; nimeni n-ar fi rămas impasibil în faţa unui invizibil care ar fi vrut să-i scoată ochii; nimeni nu ar fi tolerat pătrunderea unui invizibil în casă. Existau mijloace de a te strecura prin astfel de situaţii fără să apari ca unul ce a recunoscut existenţa condamnatului invizibil.

M-aş fi putut totuşi descurca în orice situaţie. Dar am renunţat să mai încerc. Dostoievski scrisese undeva: „Fără Dumnezeu, totul este posibil”. Şi puteam să completez: „Pentru un invizibil totul este posibil – dar neinteresant”. Aşa era.

Au trecut şi acele luni plictisitoare.

N-am numărat minutele până la eliberare. Ca să fiu mai precis, uitasem că termenul meu se apropia de final. În chiar ziua respectivă citeam în camera mea, posomorât pagină după pagină, când sună avertizorul.

N-o mai făcuse nimeni de un an. Aproape că uitasem semnificaţia sunetului. Dar am deschis uşa. Reprezentanţii legii erau acolo. Tăcuţi, au rupt sigiliul care fixa semnul pe fruntea mea. Acesta căzu şi se sparse.

— Salut cetăţene, mi s-au adresat ei.

— Da. Salut, le-am răspuns cu gravitate.

— Mai 11, 2105. Termenul tău e gata. Eşti redat societăţii. Ţi-ai plătit datoria.

— Mulţumesc. Da.
— Vino să bei un pahar cu noi.
— Aş prefera să nu o fac.
— Aşa e obiceiul. Vino cu noi.

M-am dus cu ei. Acum fruntea mi se părea ciudat de goală şi m-am uitat într-o oglindă să verific dacă există vreo pată albă acolo unde fusese semnul. M-au dus la un bar din apropiere şi m-au tratat cu whisky sintetic, aspru, puternic. Barmanul schiţă un zâmbet în direcţia mea iar cineva de pe scaunul alăturat m-a bătut pe umăr şi m-a întrebat pe cine preferam în cursele de jet-uri de a doua zi. Nu aveam habar şi i-am spus-o!

— Chiar aşa? Eu unul pariez pentru Kelso. Patru la unu. Da’ are un demaraj teribil.

— Îmi pare rău, i-am replicat, iar unul dintre oamenii guvernului i-a spus că am lipsit câtăva vreme.

Nu te puteai înşela asupra acestui eufemism. Vecinul îmi privi fruntea şi înţelese. Se oferi să-mi dea şi el un pahar şi-am acceptat, cu toate că resimţeam deja efectele celui dintâi, eram din nou o fiinţă omenească. Eram *vizibil.*

Oricum, nu aş fi îndrăznit să refuz. Asta ar fi putut fi o nouă crimă de indiferenţă, a cincea, şi mi-ar fi adus cinci ani de invizibilitate. Învăţasem ce-i umilinţa.

Reîntoarcerea la starea de om vizibil implica treburi mai puţin plăcute. Vechi prieteni de reîntâlnit, conversaţii penibile de susţinut, relaţii întrerupte de reînnodat. Fusesem un exilat în propriul oraş pentru un an întreg şi revenirea nu era uşoară.

Bineînţeles că nimeni nu făcea aluzie la perioada mea de invizibilitate. Era tratată ca o supărare de care era mai bine să nu aminteşti. Ipocrizie – gândeam – dar am acceptat-o. Fără îndoială că toţi încercau să-mi împărtăşească sentimentele. I se spune celui al cărui stomac canceros tocmai a fost înlocuit „am auzit că tocmai ai scăpat”? I se spune celui al cărui tată îmbătrânit tocmai s-a îndreptat spre o casă de eutanasie „oricum îi mergea mai mult rău, în ultimul timp”?

Nu. Bineînţeles că nu.

Aşa că, exista această gaură în experienţa noastră comună, acest vid, această pată albă. Şi care îmi lăsa puţine subiecte de conversaţie cu prietenii, mai ales că-mi pierdusem, aproape în întregime, abilităţile necesare. Perioada de readaptare era şi una de încercări.

Dar am perseverat pentru că nu mai eram deloc acelaşi tip orgolios şi distant aşa cum fusesem înainte de condamnare, învăţasem ce e umilinţa la cea mai dură dintre şcoli.

Din când în când, zăream câte un invizibil pe stradă. Normal. Era imposibil să eviţi asta. Dar antrenat cum fusesem, îmi mutam rapid privirea în altă parte de parcă ochii mei, pentru o clipă, s-ar fi oprit pe cine ştie ce oroare abjectă şi târâtoare de pe altă lume.

A fost în a patra lună de la revenirea mea la vizibilitate când ultima lecţie a condamnării a venit, totuşi, să mă lovească. Eram în apropierea lui City Tower, turnul primăriei, întorcându-mă de la slujbă – vechea mea slujbă la departamentul documentelor guvernului municipal. Terminasem programul zilnic şi mă plimbam spre tuburi când o mână se ivi din mulţime şi mă prinse de braţ.

— Te rog, stai o clipă, nu te speria, mi se adresă o voce slabă.

Am privit uimit. În oraşul nostru străinii nu te acostează.

Am zărit emblema strălucitoare a invizibilităţii pe fruntea omului. Apoi l-am recunoscut – era tipul zvelt pe care-l acostasem cu mai bine de jumătate de an în urmă, pe o stradă pustie. Se sălbăticise, privirile-i erau bântuite, încărunţise. Atunci se afla probabil la începutul termenului, iar acum, poate spre sfârşit.

Mă ţinea de mână. Tremuram. Nu ne găseam pe o stradă pustie, eram în cea mai aglomerată piaţă a oraşului aşa că mi-am eliberat mâna din strânsoarea lui şi-am dat să plec.

— Nu, nu pleca! mi-a strigat. Nu ţi-e milă de mine? Ai trecut şi tu prin asta.

Am schiţat un pas. Apoi mi-am amintit cum strigasem şi eu la el, cum îi cerşisem să nu mă respingă. Mi-am amintit propria mea singurătate mizerabilă.

Am mai făcut un pas să mă depărtez.

— Laşule! – ţipă el după mine. Vorbeşte cu mine! Te desfid! Vorbeşte cu mine, laşule!

Era prea mult. Eram emoţionat. Lacrimi mi-au izbucnit în ochi şi m-am întors spre el. Şi i-am întins mâna. L-am apucat de încheietura subţire. Contactul părea să-l electrizeze. O clipă mai târziu îl ţineam în braţe încercând să absorb din necazurile lui.

Roboţii de securitate s-au apropiat şi ne-au încercuit. El fu zvârlit într-o parte iar pe mine m-au luat în custodie. Urma să fiu din nou condamnat, dar de data asta nu pentru crima de indiferenţă, ci pentru aceea de căldură sufletească. Poate vor găsi circumstanţe atenuante şi mă vor elibera; poate nu.

Nu-mi pasă. Dacă mă vor condamna, îmi voi purta invizibilitatea ca pe un scut glorios.

1964

Aceasta este o altă povestire dintre cele scrise pentru GALAXY în anii când reveneam spre SF; este una dintre cele patru scrise în 1964, toate pentru GALAXY.

*Pe atunci, principala mea ocupaţie o constituiau cărţile non-fiction pentru tineri – în 1964 am scris despre indienii Pueblo, despre înşelătoriile ştiinţifice, despre Marele Zid Chinezesc şi o biografie a lui **Niels Bohr**.*

Materialul din AL ŞASELEA PALAT este tipic SF – planete stranii şi aventurieri lăudăroşi – dar sunt câteva accente zen care o fac interesantă pentru mine.

Al şaselea palat

„Ben Azai a fost crezut vrednic şi a stat în poarta celui de al şaselea palat şi a văzut splendoarea nepământească a plăcilor de marmură pură. A deschis gura, gura sa şi a vorbit de două ori: „Apă! Apă!” „Cât ai clipi din ochi, l-au decapitat şi au aruncat unsprezece mii de suliţe în el. Aceasta să fie semn pentru toate generaţiile că la poarta celui de al şaselea palat nimeni nu trebuie să greşească”.

HEKHALOT CEL MIC

Exista comoara şi exista gardianul comorii. Şi mai existau oasele albinde ale celor care încercaseră în zadar să devină proprietarii ei. Zăcând acolo, la poarta subteranei ce adăpostea comoara, sub bolta strălucitoare a cerurilor, până şi oasele căpătaseră un soi de frumuseţe. Comoara însăşi, înfrumuseţa totul în juru-i, chiar şi oasele împrăştiate, chiar şi pe gardianul neîndurător.

Adăpostul comorii era o mică lume aparţinând roşiei Valzar. Doar cu puţin mai mare decât Luna, fără o atmosferă de care să ai ce spune, tăcută, o lume mică şi moartă ce se rotea în întunecime la miliarde de mile depărtare de steaua principală, în răcire. Cândva, un călător se oprise acolo. De unde venea, unde se ducea? Nimeni nu ştie. Îşi făcuse acolo o ascunzătoare şi acolo zace, neschimbată şi eternă, comoara, dincolo de închipuire, păzită de omul metalic, fără faţă, aşteptând cu metalică răbdare întoarcerea stăpânului.

Dar existau şi din aceia care ar fi vrut să aibă comoara. Veneau, erau puşi la încercare de gardian şi mureau.

Pe o altă lume a sistemului Valzar, bărbaţi nedescurajaţi de soarta predecesorilor lor visau la tezaur şi plănuiau să-l posede. Lipescu era unul dintre ei. Statură herculeană, barbă blondă, pumni ca nişte ciocane, glas îndrăzneţ, spate lat ca trunchiul unui copac de o mie de ani. Bolzano era un altul. Ascuţit, privire scânteietoare, iute de mână,

perspicace, tăios. Nu aveau nici un fel de dorinţă de moarte.

Vocea lui Lipescu era precum tumultul galaxiilor în coliziune. Se încolăci în jurul unei halbe cu bere neagră, din cea bună, şi zise:

— Plec mâine, Bolzano.

— Computerul e pregătit?

— Programat cu tot ce ar putea să mă-ntrebe bestia, bubui vocea lui. N-o să-i scape nimic.

— Şi dacă da? întrebă Bolzano, privind leneş în ochii albaştri, ciudat de decoloraţi, ciudat de blânzi, ai uriaşului. Şi dacă robotul te ucide?

— Am mai avut de-a face cu roboţii.

Bolzano râse:

— Câmpul e plin de oseminte, amice. Ale tale se vor alătura celorlalte. Mari, solide. Pot să le văd de-acum.

— Amice, eşti plin de voioşie.

— Sunt realist.

Lipescu îşi scutură viguros căpăţâna.

— Dacă ai fi fost realist nu te-ai fi amestecat în chestia asta, alături de mine, rosti el încetişor. Numai un visător ar face aşa ceva. O palmă enormă plană deasupra lui Bolzano şi-i apucă antebraţul. Micuţul gemu, iar celălalt continuă: N-ai să dai înapoi? Dacă mor ai să încerci şi tu?

— Bineînţeles c-am s-o fac, idiotule!

— Da? Tu eşti un laş, ca toţi mititeii. Ai să te uiţi cum mor şi dup’ aia ai să faci stânga-mprejur şi-ai să te cari spre celălalt capăt al Universului, cât de repede ştii. Nu-i aşa?

— Intenţionez să profit de greşelile tale. Dă-mi drumul la mână, răspunse Bolzano cu voce clară, mânioasă.

Lipescu îi dădu drumul. Micuţul se lăsă pe spate în scaunul lui, frecându-şi braţul. Înghiţi nişte bere, rânji către partenerul său şi-şi înălţă paharul:

— Pentru succes!

— Da. Pentru comoară.

— Şi pentru viaţă lungă dup’ aia.

— Pentru amândoi, tună uriaşul.

— Poate. Poate…

*

Avea el îndoielile lui. Cel mare era curajos, Fred Bolzano o ştia. Şi asta era o bună combinaţie, nu prea des găsită: curaj şi putere. Şi totuşi riscurile erau mari. Bolzano se întreba ce-ar fi preferat: Lipescu să obţină comoara şi să-i asigure astfel şi partea lui, fără risc, sau Lipescu să moară şi să-l forţeze astfel să-şi rişte şi el viaţa? Ce era mai bine, o treime din comoară fără nici un risc sau toată comoara dar la cea mai mare miză?

Bolzano era un jucător destul de bun ca să ştie răspunsul la o astfel de întrebare, însă febra din el era mai puternică. În felul lui spera la şansa de a-şi risca viaţa pe lumea lipsită de aer a comorii.

Lipescu va fi primul. Aşa fusese înţelegerea. Bolzano furase computerul şi-l dăduse uriaşului iar acesta avea să facă prima încercare. Dacă reuşea, urma să aibă partea cea mai mare. Dacă murea, era rândul lui Bolzano. Un parteneriat ciudat în condiţii ciudate, dar Lipescu n-ar fi acceptat altcumva iar Fred Bolzano nu şi-ar fi contrazis compatriotul cât un taur. Lipescu avea să revină cu toată comoara sau nu avea să se întoarcă deloc. Nu era cale de mijloc, de asta erau siguri amândoi.

Bolzano avu o noapte proastă. Apartamentul lui, situat într-una din coloanele unei clădiri ce domina sclipitorul lac His, era un spaţiu confortabil şi avea şi nişte mici vise pe care urma să le părăsească. Lipescu prefera mahalalele ordinare din sudul lacului, aşa că, la despărţire, porniseră în direcţii opuse. Bolzano intenţionase să-şi aducă o femeie pentru noapte, dar renunţase. Treaz şi prost dispus, stătea în faţa televizorului privind procesiunea de planete, iscodind luminile verzi, aurii, roşii, plutind în vid.

Spre dimineaţă puse banda cu comoara. Înregistrarea fusese făcută de Octave Merlin, cu o sută de ani în urmă, de pe o orbită situată la 60 de mile de suprafaţa micuţei planete fără de atmosferă. Acum, oasele lui Merlin se albeau şi ele pe câmpie, dar banda ajunsese acasă iar copiile-pirat aveau mare preţ pe piaţa neagră.

Există poarta; exista gardianul. Lucios, fără vârstă,

splendid. Robotul era un bloc pătrăţos, neted, negru, cu un mic dom antropomorfic în vârf, fără trăsături; avea zece picioare înălţime (aprox. 3 metri n. tr.). Poarta era în spatele lui, larg deschisă dar de netrecut. Iar în spatele ei comoara, aleasă din munca meşteşugarilor de pe o mie de lumi şi lăsată acolo cine ştie de ce, în urmă cu un se ştie de câţi ani.

Nici un giuvaer. Nici o bucăţică din aşa-numitul metal preţios. Valoarea de acolo nu era intrinsecă; nici un vandal nu s-ar fi gândit să topească comoara în lingouri fără de viaţă. Statuete din fir de fier ce par să mişte şi să vorbească. Plăcuţe din plumbul cel mai pur, având încrustaţii ce tulbură mintea şi fac inima să ezite. Rafinate pietre preţioase, gravate şi încrustate în granit, provenind din atelierele unei lumi îngheţate aflată la jumătate de parsec. O mulţime de opale arzând de un foc interior, modelate în măiestre bucle strălucitoare. O spirală de lemn colorat în nuanţele curcubeului. O serie de panglici înlănţuite pe osul unui animal, în aşa fel curbate şi răsucite, încât paternul era estompat şi parcă atingea un continuum cu alte dimensiuni. Cochilii tăiate cu isteţime una într-alta, micşorându-se parcă la infinit. Frunze poleite din copaci fără nume. Pietricele lustruite de pe ţărmuri necunoscute. O scuipătură năucitoare de minuni împrăştiate în spatele porţii şi acoperind cam 2000 de metri pătraţi.

Oameni aspri, marcaţi de violenţă, needucaţi în principiile esteticii, îşi dăduseră viaţa încercând să devină stăpânii comorii. Nu era nevoie de prea multă fantezie să înţelegi valoarea ei, să înţelegi de ce colecţionarii din orice galaxie ar fi luptat şi cu dinţii să poată obţine măcar o părticică. Barele de aur nu mai puteau constitui o comoară. Dar aceste lucruri? Unice, nepreţuite!

În febra lăcomiei, Bolzano era ud tot încă înainte ca banda să se fi terminat. La urmă, căzu moale în fotoliu, epuizat, stors.

Veniră şi zorii. Lunile argintii căzură de pe cer. Soarele roşu explodă acolo sus. Bolzano îşi acordă luxul unei ore de somn.

Şi veni şi momentul *începutului*...

Ca o măsură de precauţie, au lăsat nava pe o orbită de aşteptare la trei mile de planetă. Rapoartele vechi erau nesigure şi nici nu se ştia la ce distanţă ajungea puterea robotului. Dacă Lipescu murea, Bolzano putea să coboare şi să-l ia şi pe el şi comoara. Dacă Lipescu dădea greş, Bolzano ateriza şi îşi încerca şi el norocul.

Uriaşul arăta încă şi mai mare închis în costumul spaţial şi aflat pe marginea capsulei. Pe pieptul lui masiv purta computerul, o piesă *extra* făcută cu tot atâta pasiune ca oricare din obiectele ce alcătuiau comoara. Gardianul avea să-i pună întrebări iar computerul avea să-l ajute să răspundă. Iar Bolzano avea să asculte. Dacă Lipescu greşea, poate că partenerul lui putea să beneficieze de cunoaşterea erorii şi poate avea să reuşească.

— Mă auzi? întrebă Lipescu.

— Perfect. Dă-i înainte!

— Ce e cu graba asta? Eşti nerăbdător să mă vezi murind?

— Chiar atât de lipsit de încredere eşti? Vrei să mă duc eu primul?

— Prostule! mormăi Lipescu, ascultă-mă cu atenţie. Dacă mor nu vreau să fie degeaba.

— Ce o să mai conteze pentru tine?

Silueta enormă a lui Lipescu se roti. Bolzano n-ar fi putut să vadă faţa partenerului său dar ştia că este ameninţătoare.

— Este viaţa chiar atât de valoroasă? Nu pot să-mi asum chiar nici un risc?

— Pentru beneficiul meu? întrebă Bolzano uimit.

— Pentru al meu. Mă voi întoarce.

— Du-te deci. Robotul aşteaptă.

Lipescu se îndreptă spre ecluză. O clipă mai târziu trecuse şi devenise o navetă spaţială cu un singur loc. Bolzano se aşeză în faţa scannerului să vegheze. Imediat ce Lipescu asoliză într-un nor de foc, un televector se fixă pe el. Comoara şi gardianul erau cam la o milă depărtare. Lipescu se extrase din capsulă şi cu paşi uriaşi se îndreptă

spre gardianul în aşteptare.

Bolzano veghea.

Bolzano asculta.

Televectorul asigura o fidelitate perfectă. Asta era foarte important pentru scopul lui Bolzano, dar la fel de important era şi pentru vanitatea lui Lipescu deoarece uriaşul voia ca fiecare clipă să fie înregistrată pentru posteritate. Era interesant să-l vezi pe Lipescu ce pitic părea faţă de gardian. Robotul negru şi fără chip, lipit de pământ şi nemişcat, era mai înalt decât uriaşul Lipescu cu mai mult de trei picioare.

Lipescu spuse:

— Dă-te la o parte!

Replica robotului veni pe un ton surprinzător de uman deşi lipsit de orice accent:

— Ceea ce păzesc eu aici nu e de dat.

— Cer acest drept.

— Mulţi au făcut-o dar drepturile lor erau inexistente. Şi ale tale la fel. Nu mă pot da la o parte pentru tine.

— Încearcă-mă. Vezi dacă am dreptul sau nu.

— Numai stăpânul meu are dreptul acesta.

— Cine-i stăpânul tău? *Eu* sunt stăpânul tău.

— Stăpânul meu este cel ce mă poate comanda. Şi nimeni nu poate dacă-şi arată ignoranţa în faţa mea.

— Atunci încearcă-mă! insistă Lipescu.

— Moartea este pedeapsa pentru eşec.

— Încearcă-mă!

— Comoara nu-ţi aparţine.

— Încearcă-mă şi dă-te la o parte!

— Oasele tale se vor alătura celorlalte.

— Încearcă-mă! repetă Lipescu.

Privind de sus, Bolzano deveni încordat. Trupul lui se ghemui ca trupul unui păianjen îngheţat. Era posibil ca robotul să propună ghicitori, la fel cu Sfinxul în confruntarea cu Oedip.

Putea să-i ceară lui Lipescu să demonstreze teoreme matematice. Sau să traducă cine ştie ce cuvinte stranii. Cam asta îşi imagina după experienţele încheiate trist ale

predecesorilor lor. Şi după câte se părea o singură eroare aducea moartea.

El şi Lipescu frunzăriseră împreună bibliotecile întregului Univers. Înmagazinaseră în micul lor computer toate cunoştinţele umane. Sau cel puţin aşa sperau. Muncă epuizantă care le luase luni la rând chiar şi cu utilizarea programării multietajate. Iar acum, acest glob de metal lustruit pe care Lipescu îl ţinea la piept, conţinea o infinitate de răspunsuri la o infinitate de întrebări.

Jos, se lăsă o linişte prelungă. Om şi robot se observau unul pe celălalt. Apoi gardianul ceru:

— Defineşte latitudinea.

— Este vorba de latitudinea geografică?

Bolzano îngheţă de frică. Idiotul, cere precizări! O să moară înainte să înceapă.

Robotul repetă: „Defineşte latitudinea”.

Vocea lui Lipescu fu calmă:

— Distanţa unghiulară a unui punct de pe suprafaţa unei planete, la nord sau la sud de ecuator, măsurată de la centrul planetei.

— Care este cea mai consonantă dintre terţa minoră şi sexta majoră?

Lipescu ezită, nu era muzician dar ordinatorul îi dădu răspunsul:

— Terţa minoră.

Fără pauză, robotul aruncă o altă întrebare:

— Spune numerele prime cuprinse între 5.237 şi 7.641.

Bolzano surâse, pentru că de data asta Lipescu răspunse fără probleme. Până aici totul mergea bine. Robotul rămânea la probleme concrete, enunţând întrebări fără dificultăţi. După zăpăceala de la început, Lipescu devenise mai încrezător. Bolzano se apropie de ecran pentru a vedea mai bine poarta deschisă şi fabuloasa comoară. Începu chiar să-şi aleagă obiectele care i-ar fi fost pe plac.

— Numele celor şapte poeţi ai tragicului de pe Elifora.

— Domiphar, Halionis, Slagg, Hork-Sekan…

— Cele patrusprezece semne zodiacale de pe Momeez.

— Dinţii, Şerpii, Frunzele, Cascada, Urma…

— Ce este un peduncul?
— Tija unei flori compusă dintr-o inflorescenţă simplă.
— Câţi ani a durat asediul de pe Larina?
— Opt.
— Ce plânge planta în al treilea cânt al *„Vehicole”* de Somner?
— Sufăr, plâng, gem, mor, tună Lipescu.
— Ce diferenţă este între stamină şi pistil?
— Stamina unei flori este organul care produce polenul, în timp ce pistilul…
Şi aşa mai departe.
Întrebare după întrebare. Robotul nu se limita la cele trei întrebări legendare despre care aminteşte mitologia. Depăşise deja o duzină. Lipescu răspundea într-una, ajutat la nevoie de imensul bagaj de cunoştinţe pe care-l purta la piept. Bolzano memora întrebările, acum erau şaptesprezece, la care uriaşul răspunsese admirabil. Va ceda robotul? Când va înceta şi se va da la o parte?
Formulă a 18-a întrebare, de-a dreptul copilărească. Nu voia decât enunţul teoremei lui Pitagora. Aici Lipescu s-ar fi putut lipsi de ordinator. Răspunse, scurt, concis, corect. Bolzano era mândru de partenerul său.
Apoi robotul îl omorî pe Lipescu.
Totul se petrecuse într-o clipită. Lipescu terminase şi stătea, aşteptând următoarea întrebare. Dar a 19-a problemă nu a mai fost enunţată. În locul ei, dintr-un panou deschis în pieptul robotului ţâşni o coardă strălucitoare, se derulă pe cei trei metri care-i separau pe Gardian de cel care-l înfrunta şi-l tăie pe Lipescu în două. Coarda dispăru. Torsul uriaşului se răsturnă pe o parte. Picioarele masive rămaseră câteva clipe drepte, apoi genunchii se înmuiară, căzură, unul din picioare zvâcni o dată şi totul rămase nemişcat.
Stupefiat, Bolzano se cutremură în singurătatea cabinei iar limfa lui se făcu apă. Unde greşise? Lipescu dăduse răspunsurile corecte la fiecare întrebare şi totuşi robotul îl omorâse. De ce? S-o fi încurcat uriaşul în enunţul teoremei lui Pitagora? Nu… Bolzano ascultă înregistrarea. Răspunsul

era perfect, la fel ca şi celelalte. În acest caz trebuie să admitem că gardianul trişase. Răutăcios, arbitrar, îl terminase pe Lipescu pedepsindu-l pentru un răspuns corect?

Bolzano se întrebă dacă nu cumva robotul glumea. Bolzano nu cunoştea nici unul capabil de aşa ceva, însă gardianul era ceva cu totul diferit.

Rămase mult timp în cabină, tentat să se întoarcă acasă, dar îl chema comoara. Ceva din el, un necunoscut care-l împingea la sinucidere îl trimitea pe urmele lui Lipescu. Robotul îl atrăgea pe planeta moartă asemeni unei sirene.

„Trebuie să fie o cale de a-l face pe robot să se supună”, se gândi el în timp ce conducea nava spre câmpie. Ideea utilizării computerului fusese bună numai că nu funcţionase. În ciuda impreciziei lor, documentele atestau că toţi îndrăzneţii muriseră pentru că răspunseseră prost la o ultimă întrebare de după multe răspunsuri corecte. Lipescu nu a greşit nimic şi totuşi fusese omorât. Era de neconceput că robotul putea găsi între pătratul ipotenuzei şi cel al catetelor alt raport decât cel stabilit odinioară de către Pitagora.

Bolzano se întreba ce metodă ar fi mers.

Traversă întinderea deşertică, mergând cu greu în direcţia porţii şi a paznicului ei. Îşi simţea picioarele de plumb, dar, pe măsură ce înainta, o idee prinse să încolţească.

Se ştia condamnat la moarte de propria-i lăcomie. Nu-l putea salva decât o abilitate extremă a spiritului, inteligenţa în sensul obişnuit al cuvântului fiind neputincioasă. Ajunse în cele din urmă în faţa robotului. În jur erau mormane de oseminte iar trupul lui Lipescu era scăldat în sânge. Ordinatorul era acolo, fixat de trupul lipsit de viaţă. Dar Bolzano nu se întinse să-l ia. Avea să o facă fără ajutorul lui. Privi mai departe, nedorind ca imaginea corpului tăiat al lui Lipescu să-i tulbure gândurile.

Îşi făcu curaj. Gardianul părea că nu-l bagă în seamă.

— Fă loc! Sunt aici. Am venit după comoară.

— Câştigă-ţi dreptul de a trece.

— Ce trebuie să fac?

— Demonstrează adevărul. Dă la iveală sensul profund al lucrurilor. Arată înţelegere.

— Sunt gata, spuse Bolzano.

Iar Gardianul formulă prima întrebare:

— Cum se numeşte mecanismul excretor al rinichiului, *la vertebrate?*

Bolzano se uita şi nu avea nici cea mai mică idee. Ordinatorul i-ar fi putut sufla răspunsul, dar zăcea mai încolo, pe cadavrul lui Lipescu. Nu-i nimic. Robotul voia adevărul, sensul profund, înţelegere. Lipescu îi oferise informaţie. Lipescu murise.

— Broasca în mare, scandă Bolzano. Scoate un strigăt de azur!

Se lăsă liniştea. Omul privea concentrat la robot, aşteptând să vadă ţâşnind coarda strălucitoare care avea să-l taie în două. Dar robotul spuse:

— În timpul războiului Câinilor de pe Vanderveer IX colonii au redactat 38 de articole de sfidare. Citează-l pe al treilea, al nouălea, al 23-lea, şi al 35-lea.

Bolzano aşteptă câteva momente. Robotul aparţinea altei lumi, fusese construit de mâini neumane. Cum funcţiona mintea creatorului lui? Respecta cunoaşterea? Acumula cu gelozie cunoştinţe numai pentru sine? Sau admitea că o definiţie nu are nici o valoare, că pătrunderea în intimitatea lucrurilor este un fenomen independent de logică.

Lipescu fusese logic. Acum zăcea tăiat în două.

— Suferinţa cea mai pură este inefabilă şi înviorătoare!

Robotul spuse:

— Războinicii lui Oda Nobunaga au asediat mănăstirea Kwilsen în trei aprilie 1582. Ce cuvinte înţelepte a rostit abatele în acea zi?

De data asta Bolzano răspunse repede:

— 11, 41, elefant, voluminos!

Ultimul cuvânt îi scăpă de pe buze fără să se poată opri la timp. Şi-a dat seama prea târziu că logic, un elefant este voluminos. Eroare fatală? Robotul păru că nu a remarcat nimic.

Sonor, mai puternic, marea maşină livră şi următoarea întrebare:

— Care este procentul de oxigen în atmosfera lui Muldonar VII?

— Martorul mincinos este totdeauna gata să scoată sabia!

Din paznic se auzi un zgomot straniu. Fără vreun alt semn, se deplasă doi metri spre stânga, pe şinele sale. Poarta era liberă, larg deschisă.

— Poţi intra, îi spuse robotul.

Inima lui Bolzano tresări. Învinsese! Câştigase marele premiu!

Ceilalţi eşuaseră, ultimul cu mai puţin de o oră în urmă, iar oasele lor albeau acum câmpia. Încercaseră să răspundă, uneori izbutiseră, alteori nu, şi muriseră cu toţii. Bolzano trăia.

Un miracol? Noroc? Isteţime? Câte ceva din fiecare, îşi spuse. Auzise un om răspunzând corect la optsprezece întrebări, şi omul murise. Deci acurateţea răspunsurilor nu conta. Atunci ce?

Spiritualitatea. Înţelegerea profundă. Adevărul.

Bolzano realiză ca acestea se puteau regăsi şi în răspunsurile absurde. Gluma izbutise acolo unde abordarea serioasă eşuase. Îşi pusese viaţa în joc mizând pe nonsens, şi premiul cel mare era acum al lui.

Pătrunse şovăitor în tezaur. În ciuda gravitaţiei reduse, picioarele îi erau grele ca plumbul. În cele din urma încordarea se topi şi Bolzano îngenunche printre comori.

Benzile, ochii ageri ai scannerelor televectorilor, nu fuseseră în stare să arate splendoarea ce zăcea acolo. Privi extaziat un mic disc, cu diametrul nu mai mare decât ochiul unui om, pe care nenumărate arabescuri se zvârcoleau şi se răsuceau în texturi de o rară frumuseţe. Cu răsuflarea tăiată, aproape plânse de fericire atunci când o spirală din marmură strălucitoare, cu ondulaţii complicate, îi apăru în faţa ochilor. Un scarabeu sclipitor, alcătuit dintr-o substanţă fragilă cu aspect de ceară, se odihnea pe un piedestal de jad galben. Mai încolo, o încolăcire de ţesături metalizate

azvârlea năucitoare motive luminescente. Dincolo… şi mai departe…

Cât să răscumperi un întreg Univers.

Era obligat să facă mai multe drumuri ca să le ducă pe toate la navă. N-ar fi fost oare mai bine să aducă nava lângă comoară? Dar nu cumva îşi va pierde avantajul dacă va ieşi? Va fi oare nevoit să lupte din nou pentru dreptul de a intra? Iar robotul va accepta răspunsurile lui la fel de binevoitor şi a doua oară?

Trebuia să-şi încerce norocul. Înjghebă imediat un plan. Avea să aleagă o duzină, nu, două duzini dintre cele mai frumoase obiecte, atâtea câte va putea duce fără probleme, şi avea să le transporte la navă. Apoi va aduce nava în apropierea porţii. Dacă robotul se va opune, pur şi simplu va pleca luând cu el ceea ce deja apucase să încarce. Aşa nu risca nimic. După vânzarea încărcăturii, putea să revină oricând va avea nevoie de bani şi să încerce din nou să intre. Cu siguranţă, nimeni altcineva nu va reuşi să ia comoara.

Să aleagă, asta era important acum.

Şi Bolzano făcu o alegere minuţioasă, optând pentru ceea ce era uşor de cărat şi de vândut. Spirala de marmură? Prea mare. Dar discul cu şerpuiri sclipitoare da, desigur, şi scarabeul, bineînţeles, şi statueta aceea mică în culori şterse, şi cameele cu scene pe care nici un ochi omenesc nu le zărise vreodată, şi…

Pulsul i se accelerase. Inima îi bubuia.

Se văzu pe sine călătorind de la o lume la alta şi vânzându-şi marfa. Colecţionari, muzeografi, guvernanţi aveau să se bată între ei pentru aceste comori… Iar el avea să-i lase să evalueze fiecare obiect în milioane şi abia după aceea să-l vândă. Desigur, avea să păstreze unul sau două – ori poate trei sau patru – amintiri ale acestei mari aventuri.

Într-o bună zi, când bunăstarea îl va plictisi, avea să se reîntoarcă şi să înfrunte robotul, să-i răspundă la întâmplare, absurd, demonstrându-i astfel că a înţeles principiul fundamental potrivit căruia în cunoaştere răsplata

este mereu amăgitoare, iar robotul avea să-i permită din nou accesul la tezaur.

Se ridică. Ţinea comorile la piept, ca pe un copil. Încetişor, încetişor… Se întoarse şi porni spre poartă.

Robotul nu se mişcase. Nu-i dăduse nici o atenţie când cercetase tezaurul. Bolzano trecu calm pe lângă el.

Robotul îl întrebă:

— De ce le-ai luat? Ce vrei să faci cu ele?

Îi răspunse nonşalant:

— Le-am luat pentru că sunt frumoase. Pentru că le vreau. Există vreun motiv mai bun?

— Nu.

Şi panoul de pe pieptul robotului se deschise.

Bolzano înţelese prea târziu că încercarea nu se sfârşise, că întrebarea robotului nu apăruse dintr-o curiozitate fără rost, că de data aceasta răspunsese serios, că se exprimase în termeni raţionali… Ţipă. Văzu fulgerarea venind spre el…

Muri într-o clipă.

1965

În octombrie 1965, în timp ce-i scriam lui ***Harlan Ellison*** *despre o antologie pe care tocmai o editam, am declanşat fără să vreau o vastă revoluţie literară printr-un post-scriptum ocazional: „De ce nu faci o antologie?* ***Harlan Ellison Picks Offheat Classics of SF*** *(Harlan Ellison alege clasici extravaganţi ai SF-ului) sau ceva în genul ăsta…”*

Mă gândeam la experienţa mea cu ***Road to Nightfall*** *(Drumul spre noapte) şi-mi ziceam că* ***Harlan*** *s-ar putea să vrea să editeze un volum în care să reia o serie de povestiri sumbre şi tulburătoare, povestiri care, la fel cu a mea, din cauza timidităţii editoriale trecuseră prin multe încercări până să fie tipărite pentru prima dată.* ***Harlan*** *a prins ideea din zbor dar a modificat-o: nu avea să facă o carte cu reluări, ci o antologie de noi povestiri, comandate celor mai buni scriitori de S.F. şi gândite să violeze toate tabuurile şi reacţiile din epoca timpurie a stiinţifico-fantasticului, povestiri pe care nici un alt editor n-ar fi îndrăznit să le publice. Liniile telefonice transcontinentale au zbârnâit câteva zile, timp în care* ***Ellison*** *îi convingea pe cei de la DOUBLEDAY să contribuie cu o sumă bunicică la publicarea antologiei care avea să se numească* ***Dangerous Visions*** *(Viziuni periculoase). Eu am fost primul scriitor pe care* ***Harlan*** *l-a invitat să participe.*

Deşi aveam ceva rezerve în privinţa noii concepţii editoriale – S.F-ul se schimbase de când avusesem eu dificultăţi cu ***Road to Nightfall****, pe la mijlocul anilor cincizeci, şi mă îndoiam că ar mai exista vreun gen de povestire pe care un editor să nu îndrăznească s-o publice – la începutul lui noiembrie m-am apucat să lucrez la o povestire pe care o schiţasem cu câteva luni mai înainte. Tema ei plecase de la ideea canibalismului psihic – personajul principal avea să fie un om care se hrănea cu suferinţa emoţională a celorlalţi – iar povestirea era construită pe o viziune sumbră a Universului – câmp de activitate al unor uriaşe forţe impersonale care acţionau fără motive comprehensibile făpturilor umane şi ne afectau*

vieţile pe căi aparent aleatorii. ***Ellison*** *a acceptat-o imediat şi doi ani mai târziu ea apărea în imensul volum verde intitulat* ***Dangerous Visions****.*

Au existat urmări atât pentru scriitor cât şi pentru editor. Mi-am dat seama că tema „Muştelor” era centrală propriei mele gândiri aşa că m-am întors la ea, iar şi iar, cufundându-mă în acea povestire de 4000 de cuvinte în căutarea de material neexploatat pentru alte câteva lucrări mult mai lungi. Romanul meu din 1966, ***Thorns*** *(Spini) a fost în multe privinţe o a doua versiune a MUŞTELOR. Noţiunea de făptură umană modificată arbitrar de extratereştri apare din nou într-un roman din 1967,* ***The Man in the Maze*** *(Omul în labirint) şi există ecouri ale temei canibalismului psihic în* ***Dying Inside*** *(Murind pe dinăuntru) (1971). Cred că influenţa MUŞTELOR poate fi găsită şi în şase din ultimele mele povestiri.*

Pentru ***Ellison****, editarea antologiei* ***Dangerous Visions*** *se pare că devenise proiectul vieţii. A strâns atât de multe povestiri pentru această carte, încât în 1972 a publicat un al doilea volum mai mare cu 50% decât primul:* ***Again, Dangerous Visions*** *(Din nou, Viziuni Periculoase), iar astăzi, la zece ani de când a început toată povestea, se luptă cu un posibil volum final, al treilea, de proporţii uriaşe care poate să apară în orice moment. Niciodată nu au fost tabuurile şi restricţiile îngropate sub nişte pietre de mormânt atât de grele. Sute de povestiri, milioane de cuvinte – toate exfoliate cu o energie lunatică din nevinovatul meu post-scriptum din 1965.*

Muştele

Iată-l pe Cassiday:
Ţintuit pe o masă.

Nu rămăsese mare lucru din el. Cutia craniană, câteva terminaţii nervoase, un braţ.

Implozia neaşteptată avusese grijă de restul. Totuşi era de ajuns. Cei aurii nu aveau nevoie de mai mult ca să-şi poată face munca. Îl descoperiseră în epava navei în derivă prin zona lor, în spatele lui Iapetus. El trăia. Putea fi reparat. Ceilalţi de pe navă erau dincolo de orice speranţă.

Să-l repare? Bineînţeles. Trebuie să fii fiinţă umană ca să fii umanitar? Da, reparat. Prin orice mijloace. Şi modificat. Cei aurii erau fiinţe creatoare.

Ceea ce rămăsese din Cassiday zăcea într-un fel de cutie, pe o masă aflată în interiorul unei sfere aurii de forţă. Nu existau anotimpuri aici; doar strălucirea pereţilor şi căldura constantă. Fără zi sau noapte, fără ieri sau mâine. Forme veneau şi plecau, îl regenerau fază cu fază, el stând într-o linişte completă, fără vreun gând măcar. Creierul era intact dar nu funcţiona, iar restul din el creştea la loc. Tendoane şi ligamente, oase şi sânge, inimă şi braţe. Pe ţesuturi apăreau mici butoni care se dezvoltau în bucăţi de carne. Să pui la un loc celulă lângă celulă, să construieşti un om din propria-i ruină nu era o muncă prea dificilă pentru cei aurii. Aveau ei talentele lor. Dar aveau şi multe de învăţat, căci Cassiday i-ar fi putut ajuta.

Zi cu zi, Cassiday crescu până deveni întreg. Nu l-au trezit. Zăcea în culcuşul lui cald, nemişcat, negândind, plutind. Carnea lui cea nouă era roză şi pufoasă, ca a unui copil. Îngroşarea epitelială avea să survină ulterior. Cassiday era propriul său plan de reconstrucţie. Cei aurii îl copiau după o bucăţică din el însuşi. Îl reconstruiau pe baza propriilor lanţuri polinucleice. Decodau proteinele şi-l reasamblau după model. O sarcină uşoară pentru ei. De ce nu? Orice picătură de protoplasmă ar putea să o facă –

pentru ea însăşi. Cei aurii nefiind doar protoplasmă o puteau face şi altcuiva.

Au operat câteva modificări în model. Bineînţeles. Erau artizani. Şi voiau să afle multe altele.

Priviţi la Cassiday:
dosarul.

NĂSCUT 1 August 2316
LOC Nyack, New York
PĂRINŢI Diferiţi
NIVEL ECONOMIC Scăzut
NIVEL EDUCAŢIONAL Mediu
OCUPAŢIA Tehnician combustibili
STATUT MARITAL Trei relaţii legale cu durata de 8 luni, 16 luni şi respectiv 2 luni
ÎNĂLŢIME 2 metri
GREUTATE 96 kg
CULOARE PĂR Galbenă
OCHI Albaştri
TIP SÂNGE A+
NIVEL INTELIGENŢĂ Înalt
ÎNCLINAŢII SEXUALE Normale

Priviţi-i acum:
modificându-l pe el.

Omul complet stătea acum în faţa lor, nou modelat, gata pentru renaştere. Sosise momentul ultimelor ajustări. Căutară creierul cenuşiu în învelitoarea lui roz şi pătrunseră în el; şi călătoriră prin golfurile şi estuarele minţii oprindu-se acum în acest golfuleţ liniştit, aruncând acum ancora la baza acestei faleze lungi şi abrupte. Operau, dar o făceau curat. Nu existau rezecţii sub mucoasă, nici lame strălucitoare cioplind prin cartilagii şi oase, nici lasere sfârâind, nici loviri ale plăpândelor meninge. Oţelul rece nu pătrundea sinapsele lui cenuşii. Cei aurii erau mai subtili; ei reglaseră circuitul care era Cassiday, activaseră creşterea,

eliminaseră zgomotul. Şi o făcuseră cu foarte mare grijă.

Când terminaseră el era mult mai sensibil, era avid de o mulţime de lucruri noi, îi acordaseră anumite abilităţi.

Acum l-au trezit.

„Eşti viu Cassiday”, a spus o voce uşoară ca un fulg. „Nava ta a fost distrusă. Tovarăşii tăi au fost ucişi. Numai tu ai supravieţuit”.

„Ce spital este acesta?”

„Nu este pe Pământ. Te vei întoarce acolo curând. Ridică-te, Cassiday! Mişcă-ţi mâna dreaptă. Stânga. Îndoaie-ţi genunchii. Umple-ţi plămânii. Deschide-ţi şi închide-ţi ochii de mai multe ori. Care este numele tău Cassiday?”

„Richard Henry Cassiday”.

„Vârsta?”

„Patruzeci şi unu”.

„Priveşte la această reflectare. Pe cine vezi?”

„Pe mine”.

„Mai ai vreo întrebare?”

„Ce mi-aţi făcut?”

„Te-am reparat Cassiday. Ai fost distrus aproape în întregime”.

„M-aţi schimbat în vreun fel?”

„Te-am făcut mai sensibil la sentimentele celor ca tine”.

„Oh”, spuse Cassiday.

Urmaţi-l pe Cassiday în călătoria lui:
Înapoi pe Pământ.

Sosi într-o zi pentru care fusese programată ninsoare. O ninsoare uşoară care se topea repede, mai degrabă un tratament estetic decât o manifestare climatică veritabilă. Era plăcut să pună din nou piciorul pe planeta natală. Fiinţele aurii îi organizaseră cu abilitate întoarcerea, instalându-l la bordul epavei navei sale şi dându-i un impuls suficient pentru a-l plasa în raza detectoarelor terestre. Responsabilii îl observaseră şi îl recuperaseră. Cum de ai supravieţuit dezastrului fără o zgârietură, astronaut Cassiday? Foarte simplu, domnule, eram în afara navei

când s-a întâmplat. S-a produs o explozie şi au pierit cu toţii. Iar eu sunt singurul care am supravieţuit.

L-au îndreptat către Marte şi l-au verificat, şi l-au ţinut un timp în containerul de contaminare de pe Lună, şi în final l-au trimis înapoi pe Pământ.

Păşi în furtuna de zăpadă. Un bărbat înalt, cu mersul legănat şi cu bătături peste tot unde ar fi trebuit să fie. Avea puţini prieteni, nici o rudă, destui bani să se descurce pentru un timp şi câteva foste neveste pe care-ar fi putut să le caute. Conform regulilor, în urma accidentului avea dreptul la un an de concediu plătit. Intenţiona să-l accepte.

Încă nu începuse să facă uz de noua lui sensibilitate. Cei aurii le plantaseră în aşa fel, încât aveau să rămână inoperative până ce ajungea pe planeta sa natală. Acum că sosise, venise şi vremea să le folosească. Creaturile infinit de curioase de acolo de pe Iapetus, aşteptau răbdătoare în timp ce Cassiday era în căutarea celor care îl iubiseră cândva.

Îşi începu căutările în Districtul Urban Chicago pentru că era cel mai apropiat de aeroportul Rockford. Trotuarul rulant îl duse rapid la turnul de travertin, ornamentat cu încrustaţii cu metal de nuanţe violacee şi de abanos iar acolo, în localul Televectorului Central, Cassiday căută informaţii asupra actualelor reşedinţe ale fostelor lui soţii. O făcu răbdător, impasibil, calm, apăsând butoanele necesare şi aşteptând placid ca undeva în adâncurile pământului să se închidă necesarele contacte. Cassiday nu fusese un tip violent. Era calm. Ştia să aştepte.

Maşina îl informă că Bery Fraser Cassiday Mellon locuia în districtul urban Boston. Maşina îl informă că Lureen Holstein Cassiday locuia în Districtul Urban New York. Maşina îl informă că Mirabel Gunryk Cassiday Millman Reed locuia în Districtul Urban San Francisco.

Numele treziră amintiri: căldura trupului, mirosul părului, atingerea unei mâini, sunetul vocii. Şoapte pasionate. Strigăte de dispreţ. Suspine de iubire.

Cassiday, readus la viaţă, se duse să-şi vadă fostele soţii.

Acum găsim pe una dintre ele:
teafără şi nevătămată.

Beryl Cassiday Fraser Mellon avea ochii cu pupilele lăptoase şi corneea verzuie. Slăbise mult în zece ani iar acum chipul ei era un pergament întins peste oase, un chip măcinat, cu pielea întinsă pe pometţii care parcă erau gata în orice moment să străpungă o ieşire. Cassiday fusese căsătorit cu ea timp de 16 luni pe când el avea 24 de ani. Se despărţiseră atunci când ea insistase să facă Legământul Sterilităţii. Nu voia neapărat copii dar actul ei îl jignise. Acum ea era lungită într-o cuşetă de material spongios, încercând să surâdă fără ca buzele să-i crape.

— Au spus că ai fost omorât.

— Am scăpat. Ce mai faci, Beryl?

— După cum vezi. Urmez cura.

— Cura?

— Am fost intoxicată cu trilină. Nu vezi? Ochii mei, faţa? M-a topit cu totul. Dar era liniştitoare. Ca şi când ţi-ai deconecta sufletul. Încă un an şi m-ar fi ucis. Aşa că acum urmez cura. Mi-au suprimat totul luna trecută. Reconstituie sistemul meu cu proteze. Acum sunt plină de mase plastice. Dar voi trăi.

— Te-ai recăsătorit?

— A şters-o de mult. Sunt cinci ani de când trăiesc singură. Doar eu şi trilina. Dar acum gata cu porcăria asta.

Beryl clipi din ochi cu greu.

— Arăţi atât de destins, Dick. Dar aşa ai fost tu mereu. Atât de calm şi de sigur de tine. Niciodată *tu* nu ai fi ajuns dependent de drogul ăsta. Ţine-mă de mână, vrei?

Atinse ghearа uscată. Simţi căldura urcând din ea, nevoia de iubire. Pulsaţii puternice îl pătrundeau ca nişte valuri, pulsaţiile de joasă frecvenţă ale dorinţei, care se infiltrau în el şi ţâşneau către observatorii din spaţiul îndepărtat.

— Cândva m-ai iubit. Dar pe vremea aceea eram amândoi nişte proşti. Iubeşte-mă iarăşi. Ajută-mă să mă pun pe picioare. Am nevoie de forţa ta.

— Bineînţeles că te voi ajuta, promise Cassiday.

Ieşi din apartament şi se duse să cumpere trei cuburi de trilină. Reveni şi activă unul din ele, punându-l în palma ei cu o apăsare lejeră. Ochii verde-lăptos se tulburară din cauza terorii.

— Nu…! gemu ea.

Durerea, scurgându-se din spiritul ei chinuit, era de o intensitate acută. Cassiday acceptă întreg fluxul. Apoi ea strânse mâna-pumn şi drogul îi pătrunse metabolismul. Se linişti încă o dată.

Observaţi-o pe următoarea:
cu un prieten.

„Anunciatorul” spuse „Domnul Cassiday, este aici”.

— Lasă-l să intre, replică Mirabel Gunryk Cassiday Milman Reed.

Uşa se deschise ca un iris şi Cassiday intră într-un decor splendid de marmură şi onix. Plăci de palisandru roşiatic alcătuiau un cadru pe care era întinsă Mirabel, savurând vizibil senzaţia de duritate a lemnului sub cărnurile ei abundente. O cascadă de păr de culoarea cristalului îi cădea pe umeri. Fusese a lui Cassiday timp de 16 luni în 234 şi pe atunci era o tânără zveltă şi timidă; acum însă abia de putea să-şi găsească silueta în această masă de cărnuri mult prea răsfăţate.

— Ai un mariaj reuşit, observă el.

— Cel de-al treilea este totdeauna cel norocos. Ia loc. Bei ceva? Vrei să potrivesc decorul?

— E bine-aşa, zise el rămânând în picioare. Ai visat totdeauna un palat, Mirabel. Tu ai fost cea mai intelectuală dintre soţiile mele. Dar aveai dragostea asta pentru confort… Acum ai acest confort.

— Da.

— Fericită?

— Mulţumită. Nu mai citesc deloc, dar mă simt bine.

Cassiday observă ceva pe genunchii ei, semănând cu o păturică mică, boţită, violetă cu vinişoare aurii, suplă, imobilă, agăţată de ea. Avea mai mulţi ochi. Mirabel îşi

ţinea degetele răsfirate pe ea.

— Din Ganimede? Animalul favorit?

— Da. Soţul meu l-a cumpărat pentru mine, anul trecut. Pentru mine este deosebit de preţios.

— Foarte preţios pentru oricine. Înţeleg că sunt costisitori.

— Dar adorabili. Aproape umani. Chiar devotaţi. Presupun că mă consideri o idioată, dar acum este cel mai important lucru din viaţa mea. Mai mult chiar şi decât soţul meu. Îl ador, vezi şi tu. Eram obişnuită să fiu iubită, însă nu a existat în viaţa mea nici un lucru, nici un om pe care să fi fost în stare să-l iubesc.

— Pot să văd asta? întrebă Cassiday blând.

— Ai grijă.

— Bineînţeles.

Luă creatura de pe Ganymede în braţe. Textura ei era extraordinar de fină. Nu mai atinsese vreodată aşa ceva. În corpul plat al animalului palpita ceva, cu teamă. Cassiday detectă o nelinişte paralelă dinspre Mirabel. Mângâie creatura. Aceasta păru să toarcă mulţumită. Benzi iridiscente scânteiară când se ghemui în mâinile lui.

— Acum ce mai faci, Dick – întrebă Mirabel. Tot pentru linia spaţială lucrezi?

El ignoră întrebarea.

— Mirabel, spune-mi versurile acelea de Shakespeare despre muşte. Despre muşte şi băieţi zburdalnici.

Fruntea ei palidă se înnegură.

— *Lear.* Stai. Da… „Ca muştele pentru-un copil zburdalnic/Aşa, pe lângă zei, sunt muritorii/Ne nimicesc din joacă”.

— Asta e, zise Cassiday.

Mâinile lui mari se încleştară brusc asupra creaturii ca o păturică din Ganymede. Aceasta deveni ternă, cenuşie şi fibre subţiri ţâşniră din suprafaţa ei frântă. Cassiday o lăsă să cadă pe jos. Unda de oroare şi de suferinţă care urcă dinspre Mirabel era să-l doboare, dar el o captă şi-o transmise.

— Muşte, explică el. Copii zburdalnici. Jocul meu, Mirabel.

Sunt un zeu acum, ştii asta?
Vocea lui era calmă, chiar veselă.
— La revedere. Mulţumesc.

Încă una aştepta vizita:
purtând o viaţă nouă.

Lureen Holstein Cassiday, care avea 31 de ani, părul negru, ochii mari şi era însărcinată în luna a şaptea, era singura dintre soţiile lui care nu se recăsătorise. Micul ei apartament din New York arăta auster. Pe vremea când era soţia lui Cassiday, timp de două luni, cu cinci ani în urmă, fusese o fată durdulie. Acum părea să se fi îngrăşat mult, dar asta din cauza sarcinii. Cassiday nu-şi putea da seama.
— Te vei recăsători? o întrebă el.
Surâzând, negă, dând din cap.
— Am bani şi-mi place independenţa. Nu am deloc chef să mă las antrenată într-o nouă aventură ca a noastră. Cu nimeni.
— Şi copilul? Îl vei păstra?
Ea încuviinţă violent.
— M-am străduit atât de mult ca să-l am. Crezi că e uşor? Doi ani de înseminări! O avere pentru onorarii! Maşinării pipăindu-mă peste tot – o mulţime de inductori de fertilitate, ah nu! N-ai înţeles nimic! Nu e un copil oarecare. Am trudit din greu pentru a-l avea.
— Interesant. Le-am vizitat şi pe Mirabel şi Beryl. Fiecare avea un copil al ei. Mai mult sau mai puţin. Mirabel avea un mic animal de pe Ganymede. Beryl, o trilinomanie şi era foarte mândră de a o fi învins. Iar tu ţi-ai pus un copil în pântec, fără ajutorul vreunui bărbat. Voi, toate trei, căutaţi ceva. Interesant.
— Dick, te simţi bine?
— Bine.
— Vocea ta este atât de plată că mă sperie. Debitezi o mulţime de cuvinte.
— Mmm… Da. Vrei să afli gestul caritabil pe care l-am făcut pentru Beryl? I-am adus cuburi de trilină. Şi-am luat

micuţa creatură a Mirabelei şi-am răsucit… în fine, nu, nu gâtul. Toate astea le-am făcut foarte calm. Nu am fost niciodată un pătimaş.

— Cred că ai înnebunit, Dick!

— Îţi simt frica. Îţi închipui că îi voi face ceva copilului tău. Frica nu are nimic interesant, Lureen. Suferinţa în schimb, da. Merită să fie analizată. Dezolarea. Vreau să o studiez. Vreau să *îi* ajut să o studieze. Cred că asta vor să afle. Nu fugi, Lureen! Nu vreau să-ţi fac vreun rău, nu aşa.

Ea era fragilă, nu prea puternică şi îngreunată de sarcină. Cassiday îi apucă uşor ambele încheieturi ale mâinilor şi o trase către el. Simţea deja noile emoţii emanând dinspre ea, autocompătimirea, teroarea, şi nu-i făcuse încă nimic.

Cum să provoace un avort cu două luni înainte de termen?

O lovitură zdravănă de picior în burtă ar putea rezolva problema. Prea grosolan, prea grosolan. Cassiday nu venise însă pregătit cu avortive, o pilulă comodă de ergot, un inductor spasmic cu acţiune rapidă. Ridică deci genunchiul şi o lovi foarte puternic, deplângând totodată această violenţă. Lureen se frânse. Îi dădu o a doua lovitură. Rămânea cât se poate de calm, liniştit, nefiind bine să te bucuri de violenţă. O a treia lovitură îi păru de dorit. Apoi îi dădu drumul.

Era încă lucidă. Şi se zvârcolea pe jos. Cassiday se făcu receptiv la fluxul emoţional. Copilul, îşi dădu el seama, încă nu murise. Poate că nici nu o să moară, dar va fi cu siguranţă handicapat într-un fel sau altul. Ceea ce emana din Lureen era teama de a aduce pe lume un infirm. Fătul va trebui să fie distrus. Va fi nevoită să ia totul de la început. Totul era foarte trist.

— De ce?… murmură ea. De ce?…

Printre observatori:
echivalentul consternării.

Într-un fel lucrurile nu se petrecuseră aşa cum anticipaseră cei aurii. Chiar şi ei puteau face erori de calcul,

după cum se pare, dar consideră experienţa ca un rezultat mulţumitor al autoanalizei lor. Totuşi, mai trebuia făcut ceva în privinţa lui Cassiday.

Îi dăduseră puteri. Era capabil să detecteze şi să transmită emoţiile primare ale celorlalţi. Asta le era util, pentru că, datorită acestor informaţii puteau, eventual, ajunge la o înţelegere a fiinţelor umane. Transformându-l într-un centru de transmitere a emoţiilor altora, inevitabil fuseseră obligaţi să-l lipsească de propriile sale emoţii. Iar asta altera informaţiile.

În felul lui degajat, devenise prea distructiv. Trebuia să fie corectat. Acum el împărtăşea prea profund însăşi natura celor aurii. *Ei* aveau dreptul să se joace cu Cassiday pentru că el le datora viaţa. El însă nu trebuia să se joace cu vieţile altora.

Luară legătura cu el prin linia de comunicaţii şi-i dădură instrucţiuni.

„Nu, le răspunse Cassiday. Aţi terminat cu mine. Nu vreau să revin.”

„Sunt necesare noi reglaje”.

„Nu sunt de acord”.

„N-ai să te mai opui multă vreme”.

Fără să fie de acord, Cassiday luă cursa spre Marte, incapabil să reziste comenzii lor. Pe Marte închirie o navă care făcea regulat naveta spre Saturn şi la întoarcere o convinse să se îndrepte către Iapetus. Cei aurii puseră stăpânire pe el imediat ce ajunse în preajmă-le.

„Ce-mi veţi face?”

„Vom inversa fluxul. Nu vei mai fi sensibil la emoţiile celorlalţi. Ne vei transmite propriile tale emoţii. Îţi vom înapoia conştiinţa, Cassiday”!

Protestă. Zadarnic.

În sfera scânteietoare de lumină aurie, operară reglajele. Îl pătrunseră şi-l transformară, răsucindu-i percepţiile către interior, aşa încât să se hrănească din propria-i durere, ca un vultur sfârtecându-şi măruntaiele. Va fi desigur instructiv. Cassiday protestă până când nu mai avu puterea să o facă, iar când îşi recăpătă cunoştinţa era prea târziu

pentru obiecţii.

„Nu”, murmură el, şi în licărirea galbenă le văzu pe Beryl, Mirabel şi Lureen. Nu aveţi dreptul să-mi faceţi una ca asta. Mă torturaţi… Ca pe o muscă…”

Nu primi nici un răspuns. Fu trimis din nou pe Pământ. Din nou la turnurile de travertin, la trotuarele rulante, la casa de plăceri din strada 485, la insulele de lumină strălucind pe cer, la cele unsprezece miliarde de locuitori. Îi dădură drumul în mulţime pentru a suferi şi a transmite suferinţa.

Şi va veni o vreme când îl vor elibera, dar nu încă.

Iată-l pe Cassiday:
ţintuit pe crucea sa.

1966

*În primăvara lui ’66 nu mă mai puteam considera un scriitor ocazional de SF, care pe moment scria în special non-fiction. Da, încă mai scriam non-fiction. Marele meu proiect pentru primăvara aceea era **The Golden Dream** (Visul de Aur), o cronică amplă a căutărilor lui El Dorado iar până în iarnă aveam să strâng material pentru un studiu ambiţios asupra culturilor preistorice ridicătoare de tumuli pe teritoriul actual al Americii de Nord. Scrisesem şi pentru GALAXY, cele cinci povestiri ce formau romanul **To Open The Sky** (Să deschizi Cerul); la începutul lui ’66 terminasem un nou roman pentru DOUBLEDAY, **The Time Hoppers** (Săritorii în Timp) şi acceptasem să scriu **Thorns** (Spini) pentru BALLANTINE, în cursul aceluiaşi an. Lucrând într-un ritm de două-trei romane SF pe an, nu mai eram câtuşi de puţin un amator.*

***Hawksbill Station** a fost scrisă în mai, imediat după ce am finalizat epuizantul proiect El Dorado. În cei patru ani de când **Fred Pohl** mă convinsese, pentru prima oară, să scriu povestiri pentru GALAXY, lungimea ofertelor mele crescuse considerabil iar acum l-am întrebat dacă nu are loc pentru o poveste de 20.000 de cuvinte. Am discutat tema şi fundalul, născute din interesul meu profund pentru paleontologie şi din fascinaţia aproape obsesivă pe care o exercita asupra mea ideea călătoriei în timp. Şi **Fred** mi-a zis să-i dau bătaie. Am scris-o într-o săptămână incandescentă. Când a apărut în numărul din august 1967 al lui GALAXY nu aveam decât reputaţia unui scriitor de SF în formare, remarcat mai mult pentru cantitatea producţiilor sale decât pentru calitatea lor. **Hawksbill Station** însă, a contribuit la modificarea acestei imagini. Pe cititori i-a entuziasmat şi au nominalizat-o pentru **Hugo**. Le-a plăcut şi colegilor de breaslă, putea concura la **Nebula**. Au apărut şi câteva comentarii plăcute din partea unor oameni pe care îi respectam: **Willy Ley** a lăudat evocarea Cambrianului; **Horace L. Gold**, pasionatul şi insistentul editor de la GALAXY, a remarcat cât de mult se schimbase*

felul meu de a scrie de când mă cunoscuse în zilele uceniciei mele. Povestirea nu a reuşit să câştige nici un premiu dar a fost aleasă pentru mai multe antologii, fiind, de la prima apariţie, o favorită a cititorilor de SF. Un an sau doi mai târziu, am extins-o într-un roman, publicat la DOUBLEDAY, dar romanul oscila greoi în timp, între secolul XX şi Paleozoic, iar impactul versiunii mai scurte a fost diluat. Eu prefer această versiune scurtă, prezentată aici.

Hawksbill Station

Unu

Barrett era regele neîncoronat de la Hawksbill Station, stătuse acolo cel mai mult, suferise cel mai mult şi avea cele mai puternice resurse interioare pentru a rezista. Înainte de accident fusese în stare să bată pe orice om din zonă. Acum era un infirm dar încă mai era înconjurat de acea aură a puterii care îi asigura comanda. Când apăreau probleme la Staţie, acestea erau aduse în faţa lui Barrett. Era ca o axiomă. El era regele.

Conducea un adevărat regat, de fapt întreaga lume, meridian cu meridian, de la un pol la altul. Asta era mai rău, dar nu era chiar cel mai rău lucru.

Acum ploua din nou. Barrett se ridică în picioare cu acel gest rapid şi uşor care îl costa un chin infinit, ascuns cu grijă şi se târâi către uşa barăcii. Ploaia îl făcea nerăbdător: ţârâitul acelor picături mari şi unsuroase pe tabla ondulată a acoperişului era de ajuns să-l înnebunească chiar şi pe un Jim Barrett. Împinse uşa. Stând în prag, Barrett îşi contemplă regatul.

Stâncă stearpă până la linia orizontului. Un scut de dolomită zgrunţuroasă cât vedeai cu ochii. Picăturile de ploaie dansau şi ţopăiau pe lespedea continentală de piatră. Nici un copac. Nici un fir de iarbă. În spatele barăcii lui Barrett se întindea marea vastă şi cenuşie. Şi cerul era cenuşiu, chiar şi atunci când nu ploua.

Ieşi în ploaie şchiopătând. Folosirea cârjei devenise o simplă chestiune cotidiană. Se sprijini confortabil, lăsându-şi piciorul stâng, cel zdrobit, să atârne. O avalanşă de stânci îl prinsese anul trecut în timpul unei călătorii spre ţărmul Mării Interioare. Acasă, lui Barrett i s-ar fi făcut o proteză pe măsură: o nouă gleznă, o nouă căpută, ligamente şi tendoane refăcute. Dar „acasă” era la un miliard de ani depărtare şi nu exista întoarcere.

Ploaia îl lovi cu putere. Barrett era un bărbat înalt de şase

picioare şi jumătate, avea ochi mari înfundaţi în orbite, un nas proeminent şi o bărbie remarcabilă. Cântărise 250 de livre în tinereţe, în acele zile bune de altă dată, pline de activitate febrilă, când ţinuse steagul sus şi zdrobise manifestaţii publice. Dar acum trecuse de şaizeci de ani şi începuse să se zbârcească puţin, pielea începând să-i atârne pe oase acolo pe unde altădată fuseseră muşchi puternici. Era greu să-ţi menţii greutatea în Hawksbill Station. Mâncarea era hrănitoare dar nu avea consistenţă. Unui bărbat îi e întotdeauna dor de o friptură. Aceasta nu poate fi înlocuită cu un ghiveci de brahiopode sau cu o tocătură de trilobiţi. Totuşi Barrett trecuse peste toate amărăciunile. Acesta era un alt motiv pentru care oamenii îl priveau ca pe un conducător. Nu se înfuriase, nu se transformase într-un fanfaron, se împăcase cu soarta tolerând eternul exil şi astfel putuse să-i ajute pe ceilalţi să depăşească acea perioada dificilă de tranziţie care-i strângea inima.

O siluetă venea alergând prin ploaie: Norton, un doctrinar al lui Hrusciov cu înclinaţie pentru Troţky. Un omuleţ nervos care se oferea adesea s-o facă pe mesagerul ori de câte ori apăreau noutăţi la Staţie. Alerga către baraca lui Barrett alunecând şi strecurându-se peste stâncile dezgolite.

Barrett ridică o mână cărnoasă:

— Stai, Charley! Ia-o încetişor că de nu, ai să-ţi rupi gâtul.

Norton se opri în faţa colibei. Ploaia îi lipise de craniu şuviţele foarte rare de păr castaniu. Ochii săi aveau privirea fixă şi lucioasă a fanaticului sau poate doar a astigmaticului. Îşi trase suflarea şi intră clătinându-se în baracă, scuturându-se ca un căţeluş plouat. Era evident că alergase tot drumul de la clădirea principală a Staţiei, aflată la o depărtare de trei sute de iarzi, o goană lungă pe stâncile alunecoase.

— De ce stai afară, în ploaie? întrebă Norton.

— Ca să mă ud, răspunse Barrett intrând după el. Ce noutăţi sunt?

— „Ciocanul” se înfierbântă. Primim pe cineva nou.

— De unde ştii că e încărcătură umană?

— Se înroşeşte de jumătate de oră. Asta înseamnă că îşi iau măsuri de prevedere. Trimit un nou prizonier. Oricum, nu se aşteaptă nici o încărcătură cu provizii.

Barrett dădu din cap.

— O.K. Am să vin. Dacă este vorba de unul nou, o să-l cazăm cu Latimer.

Norton chicoti aspru.

— Poate e un materialist. Latimer o să-l înnebunească cu prostiile lui mistice. Mai degrabă l-am pune cu Altman.

— Şi o să fie violat în jumătate de oră.

— Altman a terminat cu chestii de genul ăsta, spuse Norton. Acum încearcă să creeze o femeie adevărată şi nu mai caută înlocuitori de mâna a doua.

— Poate că noul nostru om nu mai are nici o coastă de rezervă.

— Foarte amuzant, Jim! Norton nu părea deloc amuzat. Ştii ce-aş vrea să fie noul nostru om? Un conservator, un reacţionar cu sufletul negru în genul lui Adam Smith. Dumnezeule, asta îmi doresc!

— N-ai fi fericit cu un bolşevic?

— Locul ăsta e plin de bolşevici, spuse Norton. Bolşevici de toate nuanţele, de la roz pal până la roşu aprins. Nu crezi că mi s-a făcut greaţă de ei? Se învârt pe aici pescuind trilobiţi şi discutând meritele relative ale lui Kerensky şi Malenkov. Am nevoie de cineva cu care să stau de vorbă Jim, cineva cu care să pot discuta în contradictoriu.

— În regulă, spuse Barrett îmbrăcându-şi haina de ploaie. Am să văd ce pot face ca să farmec „Ciocanul” să-ţi dea un partener de discuţie. Un obiectivist zdravăn, O.K.? râse. Ştii ceva, poate că pe Frontul de Sus a avut loc o revoluţie de când ne-au trimis ultimul om. Poate că a câştigat stânga iar dreapta e la pământ, iar ei vor începe să ne trimită *numai* reacţionari. Ţi-ar place chestia asta? Cincizeci sau o sută de soldăţoi dezlănţuiţi, Charley? O groază de material pentru discuţii economice. Şi locul din jur se va umple cu tot mai mulţi indivizi de felul ăsta până când numărul lor îl va depăşi pe-al nostru, şi-atunci poate, poate or să facă un puci şi or să se descotorosească de toţi puturoşii de stânga

trimişi aici de vechiul regim, şi…

Barrett se opri. Norton se holba uimit la el cu ochii săi spălăciţi măriţi de uimire, netezindu-şi conştiincios părul rărit pentru a-şi ascunde încurcătura. Barrett îşi dăduse seama că tocmai făcuse una din cele mai odioase crime posibile la Hawksbill Station: începuse să-şi dea drumul la gură. Nu exista nici o scuză pentru mica lui izbucnire. Lucrul mai supărător era faptul că *el* era cel care-şi permisese un asemenea lux. El era considerat cel puternic, stabilizatorul, cel cu o integritate absolută, care-şi respecta principiile şi avea un echilibru sufletesc, omul pe care ceilalţi se puteau baza. Şi deodată îşi pierduse controlul. Nici că se putea un semn mai rău. Piciorul mort i se zbătea din nou; probabil ăsta era motivul… Spuse cu voce încordată:

— Să mergem. Poate că omul cel nou a ajuns deja.

Ieşiră afară. Ploaia începea să se rărească; furtuna se îndrepta către mare. Spre est, peste ceea ce într-o zi avea să fie Atlanticul, cerul era încă acoperit de o ceaţă cenuşie dar spre vest apărea o altă nuanţă de cenuşiu, culoarea normală, aceea care însemna vreme secetoasă. Înainte de-a ajunge aici Barrett se aştepta să găsească un cer practic negru pentru că ar fi fost mai puţine particule de praf care să dea o culoare atmosferei şi să producă albastrul specific. Dar cerul părea să fie de un bej obosit. Atâta chin pentru teoriile *a priori!*

Se îndreptară, prin ploaia rară, către clădirea principală. Norton se adaptă şchiopătatului lui Barrett iar acesta, mânuindu-şi furios cârja, făcu tot ce putu pentru a-şi împiedica infirmitatea să le încetinească mersul. Barrett aproape alunecă de câteva ori şi depuse eforturi serioase pentru ca Norton să nu-şi dea seama.

Hawksbill Station se întindea în faţa lor peste aproape cinci sute de acri. În centru se afla clădirea principală, un dom uriaş ce conţinea cea mai mare parte a echipamentului şi proviziilor. Umflăturile de plastic ale adăposturilor individuale se înălţau din scutul de piatră la distanţe mari unele de altele, asemeni unor uriaşe ciuperci

groteşti de culoare verde. Printre ele, identice colibei lui Barrett, apăreau câteva acoperite cu tablă cositorită salvată din încărcăturile de pe Frontul de Sus; altele se înălţau neprotejate, aşa cum veniseră prin gura evacuatorului.

Erau cam optzeci de barăci. În acel moment se aflau o sută patruzeci de locatari în Hawksbill Station, aproape de numărul maxim posibil. Frontul de Sus nu mai trimisese de mult materiale de construcţie pentru barăci, aşa încât toţi noii-veniţi trebuiau să şi le împartă cu un alt locatar. Barrett şi toţi cei care începuseră exilul înainte de anul 2014 aveau privilegiul unui adăpost propriu – dacă şi-l doreau. Unii dintre ei nu voiau să stea singuri; Barrett, pentru a-şi păstra autoritatea simţise că e de datoria lui să rămână singur. Pe măsură ce soseau, noi exilaţi se cazau împreună cu cei care trăiau singuri, în ordinea inversa a vechimii. În momentul de faţă, cea mai mare parte a exilaţilor din 2015 fuseseră forţaţi să-şi ia câte un coleg de cameră.

O altă duzină de deportaţi şi grupul anului 2014 vor trebui să stea împreună. Bineînţeles, muriseră şi dintr-o parte, şi din alta, şi erau mulţi cei care îşi doreau să nu stea singuri în baracă.

Cu toate acestea, Barrett simţea că un om care urma să fie condamnat la închisoare pe viaţă avea dreptul la privilegiul singurătăţii, dacă şi-l dorea. Una din cele mai mari probleme pe care le avea aici era protejarea oamenilor de o cădere nervoasă din cauza lipsei de intimitate. Apropierea poate fi intolerabilă într-un loc ca acesta.

Norton arătă spre domul uriaş, verde strălucitor, al clădirii principale:

— Uite-l pe Altman intrând! Şi pe Rudiger şi pe Hutchett. Se întâmplă ceva!

Barrett mări pasul. Câţiva bărbaţi care intrau în clădire îi văzură silueta mătăhăloasă apărând dintre stânci şi îi făcură semn cu mâna. Barrett îşi ridică palma masivă în semn de răspuns. Simţi emoţia crescând. La Staţie era un adevărat eveniment ori de câte ori venea un om nou. De

şase luni nu mai venise nimeni. Era cea mai lungă pauză din câte şi-o putea aminti. Începuseră să creadă că nimeni nu va mai veni vreodată.

Asta ar fi fost o catastrofă. Cei noi erau singura opreliste între vechii locatari şi nebunie. Cei noi aduceau noutăţi din viitor, noutăţi din lumea părăsită pentru totdeauna, aduceau personalităţi noi grupului care era întotdeauna în pericol de sleire. Iar Barrett ştia că o parte din oameni – el nu aparţinea acelei categorii – trăiau cu speranţa amăgitoare că următorul venit ar putea fi o femeie. Acesta era motivul pentru care se adunaseră în clădirea principală când „Ciocanul" începuse să scânteieze. Barrett şchiopătă în jos pe cărare. Ploaia se opri când ajunseră în faţa intrării. Înăuntru, şaizeci sau şaptezeci de locuitori ai Staţiei se îmbulzeau în camera „Ciocanului" – aproape orice om din regiune, sănătos la minte şi la trup, având încă destul entuziasm pentru a-şi exprima curiozitatea în privinţa unui nou venit.

Îl salutară pe Barrett în gura mare. El dădu din cap, zâmbi şi le respinse întrebările cu gesturi amabile.

— Cine o să vină de data asta, Jim?

— Poate o fată, ei? Cam de nouăsprezece ani, blondă, cu forme…

— Oricum, sper că va şti să joace şah stohastic!

— Priveşte culoarea roşie! E din ce în ce mai intensă!

Barrett, ca şi ceilalţi, privea „Ciocanul". Maşinăria complexă şi încâlcită, formată din instrumente complicate era de un roşu strălucitor, marcând supratensiunea a nu se ştie câţi kilowaţi pompaţi la capătul îndepărtat al liniei. „Nicovala", acea platformă de aluminiu pe care ajungeau toate încărcăturile venite din viitor, era cuprinsă de aceiaşi strălucire. În următorul moment…

— Starea Purpurie! strigă cineva. Vine!

Doi

Cu un milion de ani mai târziu pe traiectoria temporală, energia alimenta adevăratul „Ciocan" – cel din Hawksbill

Station fiind doar o replică parţială a acestuia. Un om – sau alt tip de încărcătură – stătea în centrul adevăratei „Nicovale” aşteptând Câmpul Hawksbill să-l cuprindă şi să-l trimită înapoi în timp, în paleozoicul timpuriu. Efectul unei călătorii în timp era asemănător cu lovitura unui ciocan uriaş care te propulsa în tunelul temporal; de aici veneau şi metaforele ce desemnau părţile maşinii.

Construirea Staţiei Hawksbill fusese o muncă lentă şi de durată. Prima dată, „Ciocanul” realizase o platformă şi trimisese înapoi în timp nucleul staţiei de primire. Deoarece nu exista nici o staţie de *primire* la îndemână, care să primească staţia de primire, interveniseră multe pierderi. „Ciocanul” şi „Nicovala” nu erau necesare la capătul de primire decât pentru un control fin care să prevină împrăştierile temporale; în lipsa echipamentului, când câmpul se rătăcea puţin şi încărcături consecutive puteau fi împrăştiate pe o durată de douăzeci sau treizeci de ani. Era plin „cerul” de asemenea gunoi temporal în jurul Staţiei Hawksbill; material care fusese destinat staţiei originale dar care, din cauza greşelilor de calcul din epoca premergătoare „Ciocanului”, aterizase la o diferenţă de câteva decade în timp şi la câteva sute de mile depărtare de locul stabilit.

În ciuda unor astfel de dificultăţi trimiseseră până la urmă destule componente la staţia de bază. Apoi plecaseră primii prizonieri – tehnicieni care ştiau cum să asambleze „Ciocanul” şi „Nicovala”. Bineînţeles, era dreptul lor să refuze să coopereze, dar era în propriul lor avantaj să monteze staţia de primire; se asigurau astfel că vor primi în continuare provizii din Frontul de Sus. Îşi făcuseră treaba. După aceea, echiparea Staţiei Hawksbill fusese uşoară.

Acum „Ciocanul” strălucea, ceea ce însemna că activaseră Câmpul Hawksbill la capătul de trimitere, undeva în viitor, în jurul anului 2028 sau 2030 e.n. Toate trimiterile se făceau de acolo. Toate primirile aveau loc aici. Altă cale nu exista. Nimeni nu ştia cu adevărat de ce lucrurile se petreceau astfel, deşi s-au purtat o mulţime de discuţii mai mult sau mai puţin profunde despre legile

entropiei.

Se auzi un vaiet şuierător când marginile Câmpului Hawksbill începură să ionizeze atmosfera încăperii. Apoi veni aşteptatul plesnet ca de tunet al imploziei cauzate de nepotrivirea cantităţii de aer din această cameră cu cantitatea de aer ce fusese introdusă. Şi-apoi, brusc, un om căzu din „Ciocan”, rămânând încremenit şi neputincios pe „Nicovala” strălucitoare.

Părea tânăr, lucru care-l surprinse foarte mult pe Barrett. Părea să aibă cu mult sub treizeci de ani. În general, doar oamenii de vârstă mijlocie erau trimişi la Staţia Hawksbill, incorigibili care pentru bunăstarea generală trebuiau despărţiţi de umanitate. Până în momentul de faţă cel mai tânăr bărbat din partea locului avea aproape patruzeci de ani când venise. Vederea acestui băiat subţire, bine făcut, smulse un şuierat de durere câtorva bărbaţi din cameră, iar Barrett înţelese constelaţia emoţiilor care-i îndurerase.

Noul bărbat se ridică. Se scutură ca un copil trezit dintr-un somn bun şi adânc. Privi în jur. Era foarte palid la faţă. Buzele lui subţiri păreau lipsite de sânge. Ochii albaştri clipeau repede. Fălcile i se mişcau, ca şi cum ar fi vrut să spună ceva dar nu-şi putea găsi cuvintele.

Călătoria în timp nu implica efecte fiziologice negative dar putea fi un şoc puternic pentru conştiinţă. Ultimele momente înainte de coborârea „Ciocanului” erau asemeni clipelor finale sub cuţitul ghilotinei, deoarece exilul la Hawksbill Station era echivalent pedepsei capitale. Prizonierul care pleca arunca o ultimă privire lumii rachetelor şi a organelor artificiale, lumii în care trăise şi iubise şi luptase pentru o cauză politică, apoi era propulsat într-un trecut, de neconceput cât de îndepărtat, într-o călătorie fără întoarcere. Era o treabă sinistră şi nu era prea surprinzător că noii veniţi ajungeau într-o stare de şoc emoţional.

Barrett îşi făcu drum prin mulţime. În mod automat ceilalţi îl lăsară să treacă. Ajunse la marginea „Nicovalei” şi se aplecă asupra ei, întinzând o mână omului cel nou. Surâsul său larg întâlni o privire rătăcită şi absentă.

— Eu sunt Jim Barrett. Bun venit la Staţia Hawksbill! Hai, dă-te jos de pe chestia asta înainte ca un pachet cu articole de băcănie să-ţi aterizeze pe cap.

Dându-se puţin înapoi, în timp ce-şi muta greutatea pe celălalt picior, Barrett îl trase jos de pe „Nicovală”. Era de aşteptat din partea idioţilor din Frontul de Sus să trimită o altă încărcătură imediat după ce trimiseseră un om.

Barrett îi făcu un semn lui Mel Rudiger, şi dolofanul anarhist îi dădu noului venit o capsulă cu alcool. Acesta o luă şi-o aplică pe braţ fără nici o vorbă. Charley Norton îi oferi un baton de ciocolată. Bărbatul îl dădu la o parte. Părea dărâmat – un adevărat caz de şoc temporal: Barrett gândi că era poate cel mai grav caz pe care-l văzuse vreodată. Noul venit nici măcar nu vorbise încă. Era posibil un efect atât de puternic?

Barrett spuse:

— O să mergem la infirmerie şi-o să ţi se facă un control. Apoi am să-ţi arăt unde ai să locuieşti. O să ai tot timpul să-nveţi să te descurci pe-aici mai târziu şi-ai să cunoşti pe toată lumea. Cum te cheamă?

— Hahn. Lew Hahn.

— Nu te pot auzi.

— Hahn, repetă omul, încă abia perceptibil.

— Din ce an vii, Lew?

— 2029.

— Te simţi rău?

— Mă simt îngrozitor. Nici nu-mi vine să cred că aşa ceva mi se întâmplă mie. Nu există un astfel de loc numit Hawksbill Station, nu-i aşa?

— Mi-e teamă că există, spuse Barrett. Cel puţin pentru cei mai mulţi dintre noi. Câţiva băieţi cred că totul este o iluzie provocată de droguri. Dar am îndoielile mele cu privire la asta. Dacă e o iluzie e al naibii de bine realizată. Priveşte!

Îşi puse un braţ pe umerii lui Hahn şi-l scoase afară din camera „Ciocanului”, prin mulţimea de prizonieri, conducându-l la infirmeria din vecinătate. Deşi Hahn părea slab, chiar fragil, Barrett rămase surprins simţind în umeri

consistenţa muşchilor. Bănui că acest bărbat era mult mai puţin neajutorat şi ineficient decât părea în acel moment. Aşa *trebuia* să fie: îşi *câştigase* exilul la Hawksbill Station. Ieşiră pe uşa deschisă a clădirii.

— Uită-te acolo! îi comandă Barrett.

Hahn se uită. Îşi trecu o mână prin faţa ochilor, ca pentru a îndepărta nevăzute pânze de păianjen, şi se uită din nou.

— Un peisaj din Cambrianul îndepărtat spuse Barrett liniştit. Această privelişte ar fi visul unui geolog, se pare însă că geologii nu doresc să devină deţinuţi politici. În faţa ta se află ceea ce ei numesc Appalahia. Este o întindere stâncoasă de câteva mii de mile lungime şi de câteva mii de mile lăţime, care ţine de la Golful Mexic până la Newfoundland. Spre est avem Oceanul Atlantic. Puţin mai spre vest avem ceva numit Geosinclinalul Appalahian, o albie de 500 de mile, acoperită de apă. Undeva, cam la două mii de mile spre vest este o altă albie pe care o numesc Geosinclinalul Cordilieran. Şi ăsta e plin de apă, iar în această etapă a istoriei geologice bucata de pământ dintre cele două geosinclinale este sub nivelul mării, deci acolo unde se termină Appalahia avem Marea Interioară – dacă urmăm drumul către vest. Pe malul îndepărtat al Mării Interioare este o limbă îngustă de pământ numită Cascadia, pe direcţia nord-sud; într-o zi, acolo vor fi California, Oregon şi Washington. Nu-ţi ţine respiraţia că mai e mult până să se întâmple. Sper că-ţi plac peştii şi moluştele comestibile, Lew?

Hahn privea cu intensitate şi Barrett, stând lângă el, avea aceeaşi privire lacomă. Niciodată nu te obişnuieşti cu aspectul ciudat al acestui loc, nici chiar după ce trăieşti aici timp de douăzeci de ani aşa cum trăise Barrett. Era pământul şi totuşi nu era el cu-adevărat pentru că era sumbru, gol şi ireal, bineînţeles, oceanele cenuşii colcăiau de viaţă. Uscatul însă era gol, cu excepţia unor petice rare de sol formate pe stânca golaşă. Chiar şi câţiva gândaci de bucătărie ar fi fost bineveniţi dar se părea că insectele se aflau la o distanţă de câteva perioade geologice în viitor. Pentru locuitorii pământului aceasta era o lume moartă, o

lume nenăscută.

Scuturându-şi capul, Hahn plecă din uşă. Barrett îl conduse în jos, pe coridor, într-o cămăruţă puternic luminată care servea de infirmerie. Doctorul Quesada aştepta. Quesada nu era doctor cu adevărat. Odată fusese tehnician medical şi acum se descurca destul de bine. Era un om îndesat şi negricios cu o privire plină de siguranţă. Ţinând seama de toate, nu pierduse prea mulţi pacienţi. Barrett îl urmărise făcând operaţii de apendicită cu un aplomb considerabil. În halatul său alb imaculat, Quesada semăna destul de mult cu un medic; pentru a se potrivi rolului, Barrett i se adresă:

— Doctore, acesta este Lew Hahn. A căzut într-un şoc temporal. Aranjează-l!

Quesada îl împinse pe noul venit spre un leagăn dintr-un material spongios şi îi descheie jerseul albastru. Apoi îşi luă trusa medicală. Acum, Hawksbill Station era bine echipată pentru cea mai mare parte a urgenţelor. Cei din Frontul de Sus nu voiau să fie inumani şi trimiseseră tot felul de lucruri folositoare, anestezic şi instrumente chirurgicale, medicamente şi sonde dermale. Barrett îşi amintea vremurile începutului când nu existau decât colibe goale iar un om care se rănea dădea, într-adevăr, de necaz.

— A băut deja, spuse Barrett.

— Văd, murmură Quesada şi îşi scărpină mustaţa scurtă şi ţepoasă. Micul aparat din leagăn pentru diagnostic începuse să furnizeze date despre presiunea sângelui lui Hahn, procentul de potasiu, indexul de dilatare şi multe altele. Quesada părea să înţeleagă. După câtva timp îi spuse lui Hahn:

— Nu eşti cu adevărat bolnav, nu-i aşa? Doar puţin zdruncinat. Nu te condamn. Uite, am să-ţi produc un şoc rapid, să te calmeze şi ai să fii în regulă. Tot atât de în regulă pe cât suntem – putem noi – să fim.

Apoi fixă un tub la carotida lui Hahn şi apăsă cu degetul mare capătul bombat. Subsonicul şuieră şi o substanţă tranchilizantă se strecură în sângele omului. Hahn frisona.

Quesada zise:

— Lasă-l cinci minute să se odihnească, apoi o să depăşească punctul critic.

Hahn rămase în leagăn şi părăsiră infirmeria. Pe hol, Barrett îl privi pe micul medic şi bombăni:

— Ce-mi poţi spune de Valdosto?

Valdosto suferise un colaps-psihic cu câteva săptămâni în urmă. Quesada îl ţinea sub influenţa tranchilizantelor şi încerca să-l aducă, încetul cu încetul, la realitatea din Hawksbill Station. Ridicând din umeri, replică:

— Starea lui e neschimbată. În dimineaţa asta l-am scos de sub influenţa sucului de vise şi era în aceeaşi stare.

— Nu crezi că o să-şi mai revină?

— Mă îndoiesc. E nebun pentru totdeauna. *Ei* ar putea să-l facă să-şi revină acolo, în Frontul de Sus, deşi…

— Da, spuse Barrett. Dacă ar fi reuşit măcar să ajungă în Frontul de Sus, Valdosto nu şi-ar fi pierdut minţile. Atunci fă-l fericit în continuare. Dacă nu poate fi sănătos, cel puţin să se simtă bine. Ce mai e nou cu Altman? Mai e cuprins de frisoane?

— Construieşte o femeie, spuse Quesada.

— Aşa m-a informat şi Charley Norton. Ce foloseşte? O cârpă, un os?…

— I-am dat câteva substanţe chimice care-mi prisoseau, alese în special după culoare. Are nişte compuşi de cupru verzi şi scârboşi, puţin alcool etilic şi încă şase sau şapte lucruri. A strâns nişte pământ pe care l-a aruncat peste o mulţime de crustacee moarte. Iar din amestecul ăsta sculptează ceea ce el pretinde că este o formă feminină şi aşteaptă să o lovească fulgerul.

— Cu alte cuvinte, a înnebunit.

— Cred că e o presupunere corectă. Dar oricum, nu-şi mai molestează prietenii. După câte îmi aduc aminte, tu credeai că faza lui homosexuală o să dureze mult mai mult.

— Nu, dar nici n-am crezut c-o să ajungă în ultima fază. Dacă un bărbat are nevoie de un contact sexual şi poate găsi aici nişte parteneri care consimt, pentru mine totul e în regulă. Dar când începe să construiască o femeie din nişte noroi şi carne putredă de brahiopod, asta înseamnă că l-am

pierdut. E rău de tot.

Ochii negri ai lui Quesada sclipiră.

— Mai devreme sau mai târziu o s-o luăm pe drumul ăsta cu toţii, Jim!

— Eu, n-am făcut-o. Nici tu.

— Lasă-ne timpul necesar. Sunt aici doar de unsprezece ani.

— Altman e aici doar de opt. Valdosto de şi mai puţin timp.

— Unele carapace cedează mai repede decât celelalte, spuse Quesada. Uite-l pe noul nostru prieten.

Hahn ieşise din infirmerie ca să li se alăture. Era încă palid dar frica îi dispăruse din ochi. Începea să se adapteze la ceea ce i se părea de neînchipuit. Spuse:

— N-am putut să nu trag cu urechea la conversaţia voastră. Sunt multe cazuri de boli mentale pe aici?

— Câţiva oameni n-au fost în stare să găsească aici nimic de făcut care să aibă importanţă sau înţeles pentru ei, interveni Barrett. Asta îi macină. Quesada, aici de faţă, îşi are munca lui de medic. Eu am sarcini administrative. Câţiva studiază viaţa marină. Am făcut un ziar ca să mai ţinem ocupaţi pe câţiva. Dar sunt întotdeauna şi din cei care se lasă pradă disperării şi clachează. Aş putea spune că, în acest moment, avem aici treizeci sau patruzeci de maniaci austrieci din cei o sută patruzeci de rezidenţi.

— Nu-i chiar atât de rău, spuse Hahn. Luând în considerare instabilitatea inerentă a oamenilor care sunt trimişi aici şi condiţiile neobişnuite de viaţă.

Barrett râse:

— Hei, deodată ai devenit destul de bun de gură, nu-i aşa? Ce era în chestia aia cu care doctorul Quesada te-a scuturat?

— N-am vrut să vă vorbesc pe un ton superior, spuse Hahn repede. Poate a sunat puţin cam infatuat. Vreau să spun…

— Las-o baltă. Oricum, ce făceai în Frontul de Sus?

— Eram economist.

— Tocmai ce avem nevoie, spuse Quesada. Ne poate

ajuta să rezolvăm problema balanţei de plăţi. Iar Barrett completă:

— Dacă eşti economist vei avea o mulţime de discutat aici. Locul ăsta e plin de teoreticieni care or să vrea să-şi etaleze ideile în faţa ta. Unii dintre ei sunt chiar aproape sănătoşi. Vino cu mine şi am să-ţi arăt unde ai să locuieşti.

Trei

Cărarea de la clădirea principală la baraca lui Donald Latimer era, în primul rând, la poalele dealului, lucru pentru care Barrett era recunoscător, chiar dacă ştia că peste puţin timp va trebui să negocieze urcuşul înapoi. Baraca lui Latimer se afla pe partea estică a Staţiei, având vedere spre ocean. Mergeau încet către ea.

Hahn era atent la piciorul bolnav al lui Barrett iar acesta devenise nervos din cauza grijii pe care o avea tânărul ca să ţină pasul cu el.

Era pus în încurcătură de acest Hahn. Omul se dovedise plin de contradicţii, apărând aici cu cel mai grav caz de şoc temporal pe care Barrett îl văzuse vreodată, apoi revenindu-şi cu o remarcabilă repeziciune; arătând slăbuţ şi timid, dar ascunzând muşchi antrenaţi sub jerseul său; având o aparenţă de incompetenţă dar vorbind cu stăpânire de sine. Barrett se întreba ce făcuse acest tânăr pentru a-şi câştiga călătoria la Hawksbill Station… Mă rog, o să fie timp mai târziu pentru asemenea anchete. Tot timpul din lume.

— Aşa este peste tot? Doar stâncă şi ocean? întrebă Hahn.

— Aşa. Viaţa pe uscat nu a apărut încă. Totul este minunat de simplu, nu-i aşa? Nici un zgomot. Nici o aglomerare urbană… Există ceva muşchi care creşte pe pământ, dar nu prea mult.

— Dar în mare? Dinozauri acvatici?

Barrett scutură din cap.

— Timp de milioane de ani nu vor fi nici un fel de vertebre. Nu avem nici peşti încă, lasă reptilele în pace în

afacerea asta. Tot ce putem să oferim este ceea ce se târâie. Ceva crustacee, nişte tipi solizi care seamănă cu calmarii şi trilobiţii. Şapte sute de miliarde de specii de trilobiţi diferite. Avem un individ, Rudiger, cel care ţi-a dat băutura, el face o colecţie. Scrie textul cel mai complet din lume despre trilobiţi.

— Dar nimeni n-o să-l citească în… în viitor!

— În Frontul de Sus, cum îi spunem noi.

— Frontul de Sus…

— Asta-i partea proastă. I-am spus lui Rudiger să-şi graveze opera pe plăci nemuritoare de aur şi să spere că vor fi găsite de paleontologi. Dar zice că sorţii sunt împotriva lui. Un miliard de ani geologici îi vor roade plăcile de tot, înainte de a putea fi găsite.

Hahn strănută.

— De ce miroase aerul aşa ciudat?

— Are o compoziţie diferită, spuse Barrett. Am analizat-o, mai mult azot, ceva mai puţin oxigen, abia câteva urme de CO2. Dar nu de asta are un miros ciudat pentru tine. Chestia e că avem de-a face cu aer pur, nepoluat de exhalaţiile vieţii. Nimeni nu a mai respirat aici în afară de noi şi nu suntem atât de mulţi încât să aibă vreo importanţă.

Zâmbind, Hahn spuse:

— Mă simt puţin păcălit pentru că e atât de gol! Mă aşteptam la păduri luxuriante cu plante ciudate, pterodactili ţâşnind în aer şi poate un tiranozaur năpustindu-se într-un gard din jurul Staţiei.

— Nici o junglă. Nici un pterodactil. Nici un tiranozaur. Nici un gard. Nu ţi-ai făcut tema.

— Îmi pare rău.

— Acesta este Cambrianul târziu. Numai viaţă marină.

— A fost foarte drăguţ din partea lor să aleagă o eră atât de paşnică drept ladă de gunoi pentru deţinuţii politici, spuse Hahn. Mi-a fost teamă să nu fie toată doar colţi şi gheare.

— Pe naiba, drăguţ! Căutau o eră unde nu puteam face nimic rău. Asta înseamnă că ne-au aruncat înapoi în timp,

înainte de evoluţia mamiferelor, ca nu cumva să dăm peste strămoşul umanităţii şi să-l distrugem. Şi când au ajuns la chestia asta s-au decis să ne ascundă atât de departe în trecut aşa încât să nu avem contact cu nici o formă de viaţă terestră, asta pe baza teoriei că poate chiar măcelărind un pui de dinozaur am putea afecta întregul curs al viitorului.

— Nu-i deranjează dacă prindem câţiva trilobiţi?

— Evident; ei cred că nu există nici o primejdie, spuse Barrett. Se pare că au dreptate. Staţia Hawksbill se află aici de douăzeci şi cinci de ani şi nu a apărut nici un indiciu de falsificare a istoriei viitorului. Oricum, nu ceva sesizabil. Bineînţeles, au grijă să nu ne trimită nici o femeie.

— De ce?

— Ca să nu începem să ne reproducem şi să ne perpetuăm grupul. Chestia asta n-ar da peste cap liniile temporale? Un avanpost uman plin de succes în anul un miliard î.e.n. are tot timpul să evolueze, să sufere mutaţii şi să se dezvolte? Până când o să apară şi secolul douăzeci şi unu descendenţii noştri vor domina lumea, iar ceilalţi umanoizi vor fi supuşi la o detenţie grea şi se vor crea o groază de paradoxuri mai repede decât ai zice trilobit! De asta nu trimit femei aici. Există şi un lagăr pentru femei la câteva sute de milioane de ani mai sus, pe linia temporală, în Silurianul târziu, dar cele două nu se vor întâlni nicicând. De asta încearcă Ned Altman să construiască o femeie din ţărână şi din resturi.

— Dumnezeu l-a creat pe Adam din mai puţin.

— Altman nu e Dumnezeu. Acesta este punctul de plecare al problemei sale. Uite, asta-i baraca în care o să stai. Te cazez împreună cu Don Latimer. Este o persoană foarte interesantă, plăcută şi sensibilă. Înainte de a intra în politică a fost fizician; se află aici de vreo doisprezece ani şi trebuie să te mai avertizez că în ultima vreme a căpătat o ciudată tendinţă mistică. Tipul cu care stătea s-a sinucis anul trecut. De atunci caută o cale să scape de aici prin puteri extrasenzoriale.

— E serios?

— Mă tem că da. Şi noi încercăm să-l luăm în serios. Toţi

ne facem concesii unul altuia aici la Hawksbill Station; este singura cale prin care evităm o psihoză de grup. Latimer va încerca probabil să te facă să colaborezi la proiectul său. Dacă nu o să-ţi placă să stai cu el, îţi pot aranja un transfer. Dar, vreau să văd cum reacţionează faţă de cineva nou în Staţie. Aş vrea să-i dai o şansă.

— Poate am să-l ajut să-şi găsească ieşirea psionică.

— Dacă reuşeşti, ia-mă şi pe mine, spuse Barrett. Râseră amândoi, apoi ciocăni în uşa lui Latimer. Nu primi nici un răspuns şi după o scurtă ezitare Barrett deschise uşa. În Hawksbill Station nu existau zăvoare.

Latimer, în mijlocul podelei goale de piatră, stătea cu picioarele încrucişate şi medita. Era un bărbat suplu, cu o figură plăcută care abia începea să îmbătrânească. Acum părea la milioane de mile depărtare, ignorându-i complet. Hahn ridică din umeri. Barrett îşi duse un deget la buze. Aşteptară câteva minute în linişte apoi Latimer păru că iese din transă.

Se ridică dintr-o singură mişcare fără a-şi folosi mâinile şi i se adresă lui Hahn cu o voce joasă, curtenitoare:

— Abia ai venit?

— În cursul orei trecute. Eu sunt Lew Hahn.

— Donald Latimer. Regret că trebuie să facem cunoştinţă în asemenea împrejurări. Poate că nu va trebui să mai suportăm pentru multă vreme această detenţie ilegală.

Barrett interveni:

— Don, Lew o să stea împreună cu tine. Cred că o să vă înţelegeţi bine. Înainte de a-l trimite aici era economist în anul 2029.

— Unde locuiai? întrebă Latimer privindu-l cu interes.

— În San Francisco.

Strălucirea din ochii săi se stinse. Continuă:

— Ai fost vreodată în Toronto? Eu sunt de-acolo. Aveam o fată Nella Latimer; acum ar fi avut 23 de ani. Mă întrebam dacă nu o cunoşti, cumva.

— Nu, îmi pare rău.

— Era puţin probabil. Dar mi-ar place foarte mult să ştiu ce fel de femeie a devenit. Când am văzut-o ultima oară

era o fetiţă. Acum cred că s-a căsătorit. Sau poate-au trimis-o la cealaltă Staţie. Nella Latimer – eşti sigur că nu ai cunoscut-o?

Barrett îi lăsă împreună. Se părea că se vor înţelege. Îi spuse lui Latimer să-l aducă pe Hahn la cină în clădirea principală, ca să facă prezentările, apoi ieşi. Afară cădea din nou o burniţă rece. Barrett îşi continuă drumul încet şi dureros spre vârful dealului. Fusese trist să vadă luminile stingându-se în ochii lui Latimer, atunci când Hahn îi spusese că nu o cunoaşte pe fiica lui. În cea îmi mare parte a timpului, oamenii de la Hawksbill Station încercau să nu vorbească despre familiile lor, preferând să-şi păstreze aceste amintiri tulburătoare ascunse în suflete. Dar, în general, venirea celor noi tulbura apele. Niciodată nu erau veşti de la rude şi nu exista nici o cale de a le obţine, deoarece era imposibil pentru staţie să comunice cu cineva din Frontul de Sus. Nici o cale să ceri fotografia celui iubit, nici o cale să ceri anumite medicamente, nici o cale să obţii o anumită carte sau o bandă mult râvnită. Într-o manieră stupidă şi impersonală Frontul de Sus trimitea încărcături periodice la Staţie. Acestea conţineau lucruri pe care cei de sus le credeau necesare; material de lectură, produse medicale, echipament tehnic, mâncare. Uneori te uimeau cu generozitatea lor, ca atunci când au trimis o ladă cu Burgundy. Asemenea daruri însemnau de obicei o scurtă destindere a situaţiei mondiale care prin tradiţie dădea naştere la o dorinţă, de scurtă durată, de a fi îngăduitori cu băieţii de la Hawksbill Station. Dar aveau o anumită politică în privinţa transmiterii informaţiilor despre rude sau despre ziarele contemporane. Un vin bun – da; o imagine tridimensională a unei fiice care nu va mai fi văzută vreodată – nu!

Pentru că toţi cei din Frontul de Sus ştiau că foarte puţini au mai rămas în viaţă la Hawksbill Station. Un flagel i-ar fu putut chiar ucide pe toţi cu zece ani în urmă, dar informaţia era sigură. De asta încărcăturile încă mai veneau.

Guvernul bâzâia şi trăncănea cu o continuitate previzibilă. Guvernul putea fi oricum, însă nu maliţios. Erau

şi alte tipuri de totalitarism în afară de tirania sângeroasă şi represivă.

Oprindu-se în vârful dealului, Barrett îşi trase sufletul. Bineînţeles că aerul străin nu mai mirosea ciudat pentru el. Îşi umplu plămânii. Încă o dată ploaia încetă. Străbătând cenuşiul din jur, razele de soare făceau să sclipească stâncile golaşe. Barrett îşi închise ochii un moment şi se sprijini în cârjă; văzu derulându-se, ca pe un ecran interior, creaturi cu multe picioare, ieşind din mare, covoarele de muşchi întinzându-se, plantele lipsite de flori înmulţindu-se şi răsfirându-şi ramurile lor căţărătoare şi banalele piei de amfibii ciudate strălucind pe ţărmuri şi căldura tropicală a epocii formării cărbunelui învăluind lumea asemeni unei mănuşi.

Toate acestea erau departe în viitor. Dinozauri. Mici mamifere flecare. Pitecantropi în pădurile din Java, Sargon şi Hannibal şi Attila şi Orville Wrigret şi Thomas Edison şi Edmon Hawksbill. Şi în cele din urmă un guvern blajin care va considera că gândirile unor oameni sunt atât de întortocheate, încât singurul loc sigur unde pot fi exilaţi trebuie să fie o întindere stâncoasă de la începuturile *Timpului.* Guvernul era prea civilizat ca să-i condamne pe oameni la moarte pentru activităţi subversive şi prea laş să-i lase în viaţă. Compromisul era moartea-vie de la Hawksbill Station.

O perioadă de timp de un miliard de ani, imposibil de străbătut, era o izolare potrivită pentru cea mai nihilistă idee.

Strâmbându-se puţin, Barrett se luptă cu restul drumului până la baraca lui. Îi trebuise mult timp ca să-şi accepte exilul şi era cu totul altceva să se împace cu ideea piciorului său distrus. Dorinţa inutilă de a găsi o cale să-şi recapete libertatea propriei epoci nu-l mai subjuga de mult. Îşi dorea din tot sufletul ca necunoscuţii administratori din Frontul de Sus să trimită o trusă cu ajutorul căreia să-şi poată reface piciorul.

Intră în baracă, trânti cârja şi în acelaşi moment se lăsă să cadă pe patul de campanie. Venise aici în al patrulea an

al Staţiei, când se ridicaseră doar o duzină de clădiri şi apăruseră foarte puţine elemente de confort. Atunci era un loc mizerabil, dar acumularea regulată a încărcăturilor de pe Frontul de Sus îl făcuse relativ tolerabil. Din circa cincizeci de prizonieri care îl precedaseră pe Barrett la Hawksbill, nici unul nu mai rămăsese în viaţă. De aproape zece ani era cel mai în vârstă dintre deţinuţi. Timpul se scurgea aici ca o corelaţie de unu la unu faţă de timpul din Frontul de Sus. „Ciocanul” fusese închis în acest punct din vreme astfel încât Hahn, care acum ajunsese mai târziu cu douăzeci de ani decât Barrett, plecase din Frontul de Sus la douăzeci de ani după expulzarea acestuia. Pe Barrett nu-l lăsase inima să înceapă să stoarcă atât de repede de la Hahn ştiri din 2029. O să afle tot ce voia să ştie şi oricum nu va fi o bucurie atât de mare.

Barrett luă o carte. Dar oboseala drumurilor în jurul Staţiei îl afectase mai profund decât îşi închipuise. Privi pagina doar pentru câteva momente. Apoi puse cartea deoparte, închise ochii şi aţipi.

Patru

În seara aceea, ca în toate celelalte, oamenii din Hawksbill Station se strânseră în clădirea principală pentru cină şi pentru distracţie. Nu era obligatoriu. Unii bărbaţi preferau să mănânce singuri. Dar în seara aceea aproape toţi cei care erau în posesia facultăţilor fizice şi mintale se aflau acolo pentru că aceasta era una dintre rarele ocazii în care un nou venit putea fi întrebat despre lumea oamenilor.

Hahn părea stânjenit de această bruscă notorietate. Arăta ca un om timid prin definiţie, care nu-şi dorea ca toată atenţia să fie îndreptată asupra lui. Stătea acolo, în mijlocul grupului, în timp ce bărbaţi cu douăzeci sau treizeci de ani mai în vârstă se înghesuiau în jurul lui punându-i întrebări. Era evident că nu-i făcea plăcere. Stând la o parte, Barrett nu prea participa la discuţie. Curiozitatea sa cu privire la schimbările ideologice din Frontul de Sus scăzuse de multă vreme. Îi venea greu să creadă că el

fusese acela care odată se arătase atât de interesat de concepte ca sindicalism, dictatura proletariatului şi salariul anual garantat, dornic să rişte închisoarea de dragul lor. Interesul său faţă de umanitate nu scăzuse însă aproape de gradul acela periculos de implicare în problemele politice ale secolului douăzeci şi unu. Şi totuşi, după douăzeci de ani la Hawksbill Station, frontul de Sus devenise ireal pentru Jim Barrett, iar energia lui se concentra în jurul crizelor şi încercărilor a ceea ce el începuse să socotească drept „propriul său” timp – Cambrianul târziu.

Aşa încât asculta, cu mai mult de o ureche, doar partea de conversaţie care se referea la Lew Hahn, iar ceea ce află despre el îi aţâţă şi mai mult curiozitatea faţă de ceea ce nu ştia încă.

Hahn nu spunea prea multe. Părea că se furişează şi scapă din corsetul discuţiilor aprinse.

Charley Norton voia să ştie:

— Există deja vreun semn de slăbire a conservatorismului ipocrit? Vreau să spun că de treizeci de ani promit sfârşitul marelui guvern dar acesta e din ce în ce mai puternic.

Hahn se foia tot timpul pe scaun.

— Încă mai fac promisiuni. Imediat ce condiţiile devin stabile…

— Asta când se va întâmpla?

— Nu ştiu. Presupun că e doar vorbărie.

— Dar comunitatea Marţiană? întrebă Sid Hutchet. Au infiltrat agenţi pe pământ?

— N-aş putea să-ţi dau amănunte.

— Dar Produsul Global Brut? dori să afle Mel Rudiger. Cum mai evoluează curba acestuia? Se menţine la acelaşi nivel sau a început să coboare?

Hahn îi şopti la ureche:

— Cred că descreşte.

— Care e poziţia indexului? întrebă Rudiger. După ultimele cifre pe care le avem, din ’25, era 909. Dar în patru ani…

— S-ar putea să fie cam pe la 875 acum, răspunse Hahn.

Ceea ce îl frapă pe Barrett ca fiind ciudat, era faptul că un economist putea fi atât de evaziv vorbind despre statistica economică de bază. Bineînţeles nu ştia câtă vreme fusese închis Hahn înainte de-a ajunge la „Ciocan”. Poate că pur şi simplu nu era la curent cu cifrele recente. Barrett îşi păstra calmul.

Charley Norton încercă să afle câte ceva despre drepturile legale ale cetăţenilor. Hahn nu ştiu ce să-i răspundă. Rudiger întrebă despre impactul controlului vremii – dacă presupusul guvern conservator al eliberatorilor mai bagă încă pe gât cetăţenilor o climă programată – iar Hahn nu era sigur. De fapt, Hahn nu putea spune prea multe despre funcţiile aparatului juridic sau dacă acesta îşi recăpătase vreunul din drepturile de care fusese despuiat prin Actul de împuternicire din ’18. Nu făcea nici un comentariu cu privire la subiectul-capcană al controlului populaţiei. În fond, prezentarea sa uimea prin lipsa de informaţii solide.

— Nu prea spune multe, bombăni Charley Norton la urechea tăcutului Barrett. Parcă s-ar învălui într-un vălătuc de ceaţă. Dar fie că nu spune ce ştie, fie că într-adevăr nu ştie.

— Poate că nu e prea deştept, sugeră Barrett.

— Ce-a făcut să ajungă aici? Trebuie să fi comis ceva grav. Dar nu o arată, Jim.

— E un puşti inteligent însă nu pare să fie amestecat în nimic din ceea ce a contat pentru noi.

Doctorul Quesada oferi o sugestie:

— Să presupunem că nu e un deţinut politic. Să presupunem că trimit altfel de prizonieri acum. Ucigaşul cu toporul sau ceva de genul ăsta. Un puşti liniştit care într-o dimineaţă de duminică a ciopârţit calm şaisprezece persoane. Normal că nu-l interesează politica.

Barrett scutură din cap.

— Mă îndoiesc. Cred că se închide în el însuşi pentru că e timid sau are nevoie de linişte. Amintiţi-vă că este prima lui seară aici. Abia a fost alungat din lumea sa şi nu există nici o cale de întoarcere. S-ar putea să fi lăsat în urmă o soţie,

un copil, ştiţi cum stau lucrurile. Poate în seara asta nu dă doi bani pe faptul că stă aici şi debitează ultima părere despre vreo teorie filozofică abstractă când, de fapt, tot ceea ce-şi doreşte este să iasă afară şi să plângă până îi ies ochii din cap. Eu cred că se cuvine să-l lăsăm în pace.

Quesada şi Norton păreau convinşi. Dădură din cap în semn că sunt de-acord; dar Barrett nu reuşise să-şi impună cuvântul în faţa celorlalţi şi care, în general, erau de altă părere. Lăsă întrebările curioase să continue, răspunsurile pe seama lui Hahn, până se stinseră de la sine. Oamenii începură să se îmbrăţişeze. O parte din ei se întoarseră în clădirea principală pentru a transforma generalităţile vagi ale lui Hahn în articolul de fond al următoarei ediţii scrise de mână a ziarului „Times” din Hawksbill Station. Rudiger se urcă pe o masă şi anunţă cu voce tare că se duce la un pescuit de noapte. Patru oameni cerură să-l însoţească. Charley Norton îl căută pe obişnuitul său partener de discuţii, nihilistul Ken Belardi şi redeschise, ca o rană purulentă, discuţia lor despre planificare contra haos, lucru care-i plictisea la nebunie pe amândoi. Începură jocurile nocturne de şah stohastic. Singuraticii care vizitau rar clădirea principală, veniţi pentru a-l vedea pe noul sosit, se întorseseră la barăcile lor să facă ceea ce făceau singuri în fiecare noapte.

Hahn stătea deoparte, fâţâindu-se nesigur… Barrett se duse la el.

— Cred că n-ai vrut să fii sâcâit în seara asta, făcu prudent.

— Îmi pare rău! N-am putut să fiu mai informat. Vezi tu, am fost scos din circulaţie pentru o vreme.

— Dar erai un agitator politic, nu-i aşa?

— O, da, spuse Hahn. Bineînţeles. Îşi trecu limba peste buze. Şi-acum ce-ar trebui să se-ntâmple?

— Nimic deosebit. Nu avem activităţi organizate aici. Doctorul şi cu mine ne-am luat obligaţia să vizităm bolnavii. Ţi-ar place să ne însoţeşti?

— Ce înseamnă asta?

— Vizitarea câtorva din cazurile cele mai grave. S-ar

putea să fie sumbru dar o să poţi avea o viziune rapidă, de ansamblu, asupra Staţiei Hawksbill.

— Interesant… Vă stau la dispoziţie!

Barrett îi făcu un semn lui Quesada şi toţi trei părăsiră clădirea. Era un ritual nocturn pentru Barrett, destul de chinuitor de îndeplinit de când îşi rănise piciorul. Acum nu-l mai lua în seamă. Îi vizitară pe cei apatici, pe cei atacaţi de psihoză şi pe cataleptici; Barrett îi înveli şi le ură o noapte bună şi o minte sănătoasă pentru a doua zi dimineaţă. Cineva trebuia să le arate că ţinea la ei. Barrett făcea acest lucru.

Afară, Hahn trăgea cu ochiul la lună. Era aproape plină, strălucind ca un bănuţ lustruit, cu faţa ei de culoarea somnului palid, abia marcată de pete.

— Arată atât de diferită aici! spuse Hahn. Craterele, unde sunt craterele?

— Cea mai mare parte dintre ele nu s-au format încă, spuse Barrett. Un miliard de ani e o perioadă lungă de timp, chiar şi pentru Lună. Cea mai mare parte a transformărilor sunt aici încă departe. Noi credem că s-ar putea să mai aibă încă atmosferă. De asta pare roz. Bineînţeles, cei din Frontul de Sus nu şi-au bătut capul să ne trimită echipament astronomic. Încercăm doar să ghicim.

Hahn începu să spună ceva. Dar se opri după ce-i scăpă o silabă.

Quesada prinse momentul:

— Nu te opri. Ce erai pe cale să ne sugerezi?

Hahn râse, bătându-şi joc de el însuşi:

— Că ar trebui să zburaţi până acolo şi să aruncaţi o privire. M-a frapat ca pe un lucru straniu faptul că aţi petrecut toţi aceşti ani făcând teorii dacă luna are sau nu o atmosferă şi niciodată nu v-aţi dus acolo să vedeţi. Am uitat să vă întreb…

— Ne-ar fi de folos dacă am căpăta o navă din Frontul de Sus, remarcă Barrett. Dar nici nu le-a trecut prin cap. Tot ce putem face e să privim. Luna este un loc populat în ’29, nu-i aşa?

— Cea mai mare staţiune din Sistemul solar, completă

Hahn. Mi-am petrecut acolo luna de miere. Leah şi cu mine…

Se opri din nou. Barrett interveni grăbit:

— Aceasta este baraca lui Bruce Valdosto. El a cedat acum câteva săptămâni. Când intrăm, stai în spatele nostru, ca să nu te vadă. S-ar putea să fie violent faţă de un străin. Este imprevizibil.

Valdosto era un bărbat zdravăn la cei patruzeci de ani trecuţi, cu o piele oacheşă, un păr negru ondulat şi cei mai laţi umeri pe care un bărbat îi avuseseră vreodată. Stând jos arăta chiar mai vânjos decât Jim Barrett care arăta şi el destul de puternic. Dar Valdosto avea picioare scurte şi butucănoase, picioarele unui om de statură normală cârpite la torsul unui gigant, ceea ce strica total efectul. Toţi anii în care trăise pe Frontul de Sus refuzase net orice proteză. Credea că poţi trăi cu diformităţi.

Acum era legat într-un leagăn din material spongios. Fruntea boltită îi era acoperită de broboane de sudoare. Ochii îi străluceau în întuneric asemeni unor mărgele. Era un om foarte bolnav. Odată avusese o minte destul de limpede ca să arunce o bombă cu gheaţă în mijlocul unei adunări a Consiliului Sindicatelor, căptuşind o duzină din ei cu o otrăvire gravă cu raze gamma, dar acum abia putea deosebi partea de sus de cea de jos, stânga de dreapta.

Barrett se aplecă asupra lui şi spuse:

— Ce mai faci, Bruce?

— Cine-i acolo?

— Jim. E o noapte frumoasă Bruce. N-ai vrea să vii puţin afară să iei o gură de aer proaspăt? E aproape Lună plină.

— Trebuie să mă odihnesc. Şedinţa comitetului mâine…

— S-a amânat.

— Dar cum se poate? Revoluţia…

— S-a amânat şi aia. Nu se ştie pe când.

— Desfiinţează celulele? întrebă Valdosto aspru.

— Nu ştiu încă. Aşteptăm ordine. Vino afară Bruce. Aerul o să-ţi facă bine.

Bombănind, Valdosto se lăsă dezlegat. Quesada şi Barrett îl puseră pe picioare şi îl sprijiniră până la uşa

barăcii. Barrett îl zări pe Hahn în umbră. Gura îi deveni sinistră din cauza şocului.

Stăteau împreună în faţa barăcii. Barrett arătă spre Lună:

— Are o culoare atât de frumoasă aici. Nu ca lucrul acela mort din Frontul de Sus. Şi uite, uite acolo jos, Bruce! Marea lovindu-se de ţărmul stâncos. Rudiger a ieşit la pescuit. Îi pot vedea barca în lumina Lunii.

— Biban vărgat, spuse Valdosto. Peştişori aurii. Poate o să prindă nişte peştişori aurii.

— Nu sunt peştişori aurii aici. Nu au apărut încă. Barrett căută în buzunar şi scoase ceva lucios şi neregulat de aproape doi inci lungime. Era scheletul unui trilobit mic. Îl oferi lui Valdosto care scutură din cap.

— Nu-mi da crabul ăla şui.

— E un trilobit, Bruce. E mort, dar aşa suntem şi noi. Suntem la un miliard de ani în propriul nostru trecut.

— Trebuie să fii nebun, spuse Valdosto cu o voce joasă şi calmă care-i dezminţea privirea sălbatică. Luă trilobitul din mâna lui Barrett şi-l aruncă spre stânci. „Crab şui”, mormăi el.

Quesada dădu din cap cu tristeţe. Împreună cu Barrett îl conduseră pe bolnav în baracă. Valdosto nu protestă când medicul îi dădu sedativul: mintea sa îngreunată, răzvrătindu-se total împotriva monstruosului concept că fusese exilat într-un trecut neconceput de îndepărtat, avea acum nevoie de linişte, somnul fiind binevenit.

Când ieşiră afară, Barrett îl văzu pe Hahn ţinând trilobitul în palmă şi uitându-se gânditor la el. Hahn i-l oferi dar Barrett refuză.

— Păstrează-l, dacă-ţi face plăcere, spuse el. Sunt o mulţime acolo de unde l-am luat.

Trecură mai departe. Îl găsiră pe Ned Altman lângă baracă îngenuncheat şi netezind cu mâinile forma grosolană şi stângace a ceea ce, după şoldurile exagerate şi pieptul proeminent, părea să fie imaginea unei femei. Se ridică în momentul în care îşi făcură apariţia. Altman era un omuleţ plăcut cu păr blond şi cu sprâncene albe, aproape invizibile. Spre deosebire de ceilalţi oameni din Staţie el

fusese într-adevăr un om politic, cu vreo cincisprezece ani în urmă, înainte de a se ajunge la mitul capitalismului sindical şi de a se alătura unei organizaţii subterane. Opt ani de Hawksbill Station îl aduseseră în starea asta.

— Am sperat să fie fulgere în ploaia de astăzi. Ele or să termine treaba. Dar nu sunt prea multe fulgere în această perioadă a anului. O să prindă viaţă şi atunci am să am nevoie de tine, doctore, să-i faci injecţii şi să-i aranjezi câteva din părţile grosolane.

Quesada forţă un surâs.

— Aş fi bucuros să o fac, Ned. Dar ştii condiţiile.

— Sigur. Când o termin e a ta. Crezi că sunt un monopolist nenorocit? Am s-o împart. O să fie o listă de aşteptare. Numai să nu uitaţi cine a făcut-o. O să rămână a mea ori de câte ori o să am nevoie de ea. Îl observă pe Hahn.

— Cine eşti?

— E nou, spuse Barrett. Lew Hahn a venit în după-amiaza asta.

— Ned Altman, se recomandă acesta cu o plecăciune curtenitoare. Am fost în serviciul guvernului. Eşti destul de tânăr, nu-i aşa? Care e orientarea ta sexuală? Hetero?

Hahn tresări.

— Mă tem că da.

— E în regulă! N-am să mă ating de tine. Am un proiect în desfăşurare. Dar vreau să ştii că am să te pun pe listă. Eşti tânăr şi ai probabil mai multă nevoie decât unii dintre noi. N-am să te uit, chiar dacă eşti nou aici.

Quesada tuşi.

— Se cuvine să te odihneşti, Ned. Poate mâine o să fulgere.

Altman nu rezistă. Doctorul îl luă înăuntru şi-l culcă, în vreme ce Hahn şi Barrett studiau munca lui. Halm arătă spre mijlocul siluetei:

— A lăsat deoparte ceva esenţial, spuse el. Dacă plănuieşte să facă dragoste cu această fată după ce-şi termină creaţia, mai degrabă…

— Ieri era acolo, spuse Barrett. Cred că i-a schimbat

orientarea. Quesada ieşi din baracă. Îşi continuară drumul pe cărarea stâncoasă.

Barrett nu-şi făcu circuitul complet în noaptea aceea. În mod obişnuit s-ar fi dus până la baraca lui Latimer, care avea vederea spre mare, pentru că Latimer era pe lista lui de bolnavi. Dar Barrett îl vizitase pe Latimer o dată în ziua aceea şi nu credea că piciorul lui sănătos, care începuse să-l doară, mai era în stare să facă o excursie atât de departe. Deci după ce el, Quesada şi Hahn trecuseră pe la toate barăcile uşor accesibile şi îl vizitară pe omul care se ruga făpturilor extraterestre să-l salveze şi pe omul care încerca să evadeze într-un univers paralel unde totul era aşa cum se cuvine să fie în lume şi pe omul care zăcea pe patul de campanie oftând după orele când era treaz, Barrett spuse noapte bună însoţitorilor săi şi-i dădu voie lui Quesada să-l ducă singur pe Hahn înapoi la baracă.

După ce-l observase pe Hahn o jumătate de zi, Barrett îşi dăduse seama că nu ştia mai multe despre el decât atunci când căzuse prima dată pe „Nicovală”. Era ciudat. Dar poate că Hahn va deveni mai deschis după ce va petrece câtva timp aici. Barrett se uită la Luna de culoarea somonului şi căută în buzunar micul trilobit înainte de a-şi aminti că i-l dăduse lui Hahn. Intră în baracă. Se întreba cu câtă vreme în urmă îşi petrecuse Hahn luna de miere pe Lună.

Cinci

A doua zi dimineaţă, când Barrett ieşi să-şi ia micul dejun, prada lui Rudiger era împrăştiată în faţa clădirii principale. Evident, avusese o bună partidă de pescuit nocturnă. Era un lucru obişnuit. Rudiger ieşea la pescuit trei sau patru nopţi pe săptămâna în mica şalupă pe care o cârpăcise cu câţiva ani în urmă din materialele salvate şi luase cu el o echipă de prieteni pe care îi antrenase în folosirea îndemânatică a plaselor de pescuit.

Era o ironie ca Rudiger, anarhistul, omul care credea în individualism şi în abolirea tuturor instituţiilor politice să fie

atât de potrivit pentru conducerea unei echipe de pescari. Dar descoperise că e greu să mânuieşti singur plasele. Hawksbill Station avea multe mici ironii de felul acesta. Teoreticienii politici tind să-şi înăbuşe teoriile când sunt forţaţi să recurgă la măsurile pragmatice ale supravieţuirii.

Trofeul pescuitului nocturn era un cefalopod de vreo douăsprezece picioare lungime – un tub conic rigid din care se bălăbăneau câteva tentacule moi asemeni celor ale calmarului. Barrett se gândea că are o grămadă de carne. Duzini de trilobiţi erau dispuşi în jurul lui, aranjaţi după mărime, începând de la cei de un inci şi terminând cu cei de trei picioare cu scheletele lor baroce. Rudiger pescuia pentru mâncare dar şi pentru ştiinţă; evident aceşti trilobiţi îi erau de prisos – specii pe care le studiase deja – altfel nu le-ar fi lăsat aici să ajungă în magaziile pentru hrană. Baraca îi era ticsită până în tavan de trilobiţi. Faptul că îi colecţiona şi îi analiza îl ajuta să-şi păstreze sănătatea mintală, dar nimeni nu-l invidia pentru hobby-ul său.

Lângă grămada de trilobiţi erau câteva mănunchiuri de brahiopode arătând ca nişte scoici zbârcite şi o grămadă de melci. Apele calde şi puţin adânci de lângă coastă colcăiau de viaţă, contrastând flagrant cu pământul dezgolit. Rudiger adusese şi o moviliţă de alge negre, strălucitoare. Barrett spera că cineva o să adune toate proviziile astea în refrigerator înainte de a se strica. Bacteriile distrugătoare lucrau mult mai încet aici decât în Frontul de Sus dar, câteva ore petrecute în aerul călduţ, n-ar fi fost deloc bune pentru prada lui Rudiger.

*

Astăzi, Barrett plănuia să recruteze câţiva oameni pentru expediţia anuală la Marea Interioară. În mod tradiţional el conducea expediţia dar accidentul suferit îl împiedica să se gândească măcar să mai meargă vreodată. În fiecare an o duzină de bărbaţi vânjoşi plecau într-o recunoaştere de mare întindere, descriind un cerc uriaş, şerpuind spre nord-vest până când ajungeau la mare, apoi o luau spre sud ca să se întoarcă la Staţie. Unul din scopurile călătoriei era să adune orice gunoi temporal care putea să se fi materializat

în vecinătatea Staţiei pe parcursul anului trecut. Nu exista nici o cale de a şti mărimea marjei de eroare permise în timpul primelor încercări de a construi Staţia, iar tehnica transmiterii prin împrăştiere a aruncării materialului în trecut fusese foarte puţin sigură. Materialele noi apăreau tot timpul, acestea fuseseră îndreptate către Minus Un Miliard Două Sute Cinci, dar nu ajungeau acolo decât cu câteva decade mai târziu. Hawksbill Station avea nevoie de tot echipamentul de rezervă pe care îl putea căpăta şi Barrett nu pierdea nici o ocazie să adune toate resturile.

Cu toate acestea mai exista un motiv al expediţiilor la Marea Interioară. Incursiunile serveau drept punct de atracţie al anului: un ritual anual, un pretext pentru o datină. Aici era un rit al primăverii. Cei mai puternici doisprezece bărbaţi, ducându-se pe jos până la depărtatele ţărmuri stâncoase ale mării calde ce desemna mijlocul Americii de Nord, îndeplineau obiceiul cel mai apropiat de o funcţie religioasă în Hawksbill Station deşi când ajungeau la Marea Interioară nu făceau ceva mistic, ci doar să prindă câţiva trilobiţi şi-i mâncau. Expediţia însemna pentru Barrett mai mult decât ar fi crezut. Abia acum când nu mai putea să meargă îşi dădea seama de asta.

Dar anul trecut se căţărase pe lespezile dislocate de acţiunea neobosită a valurilor, aventurându-se fără un motiv bine definit pe un teritoriu riscant, iar oasele sale îmbătrânite îl trădaseră.

Adesea noaptea, asudat, se trezea ca să scape de visul în care retrăia momentul acela hidos: alunecând şi izbindu-se de stânci, o masă de piatră dislocată de nu se ştie unde prăbuşindu-se într-un impact de necrezută agonie pe piciorul său, înţepenindu-l, zdrobindu-l. Nu putea uita zgomotul oaselor care se sfărâmau, nici marşul spre casă de-a lungul a sute de mile de stâncă golaşă, trupul său schilodit atârnând între siluetele curbate ale însoţitorilor săi. Credea că o să-şi piardă piciorul dar Quesada îl cruţase de amputare. Nu mai putea să mai pună pună piciorul în pământ şi nici să-şi mai lase greutatea pe el vreodată. Ar fi fost mai simplu să i se taie terminaţia moartă. Cu toate

acestea Quesada s-a opus. Cine ştie, spusese el, poate într-o zi ne vor trimite o trusă de transplant. Nu mai pot reconstitui un picior care a fost amputat. Şi-aşa, Barrett îşi păstrase piciorul zdrobit, dar de atunci nu mai fusese acelaşi om iar acum altcineva trebuia să conducă marşul.

Se întrebă cine-ar putea să o facă.

Quesada era cel mai potrivit. După Barrett el era cel mai puternic om de aici, puternic din toate punctele de vedere. Dar nu se putea lipsi de Quesada la Staţie. Ar fi fost nimerit să aibă un medic în timpul expediţiei dar era vital să aibă unul şi aici. După ce se gândi puţin Barrett îl desemnă pe Charley Norton drept conducător. Îl adăugă pe Ken Belardi – cineva cu care Norton să poată discuta. Rudiger? Un adevărat punct de sprijin anul trecut, după rănirea lui Barrett; acesta nu era prea încântat să-l lase pe Rudiger să plece pentru un timp atât de îndelungat; adevărat, avea nevoie de oameni în putere pentru expediţie, dar nu voia nici să lase staţia de bază, căminul, pe mâna invalizilor, a nebunilor şi a psihopaţilor. Rudiger rămânea. Doi dintre partenerii săi de pescuit fură trecuţi pe listă, de asemenea Sid Hutchet şi Amy Jan-Claude.

Barrett se gândi să-l introducă şi pe Don Latimer în grup. Latimer devenise un caz mental limită, însă destul de raţional, cu excepţia momentelor în care se lăsa pradă meditaţiilor sale psionice şi, la urma urmei, nu avea să-l care nimeni în spate. Pe de altă parte Latimer era colegul de cameră al lui Lew Hahn. Deci Barrett îl voia pe Latimer pe-aproape ca să nu-l scape din ochi pe Hahn. Flirta cu ideea de a-i trimite pe-amândoi dar o respinse. Hahn era încă o cantitate necunoscută. Era prea riscant să-l lase să plece acum cu echipa de la Marea Interioară. Cu toate acestea va face parte probabil din grupul primăverii viitoare.

În cele din urmă Barrett îşi alese cei doisprezece oameni. Le scrisese numele cu cretă pe tăbliţa de ardezie din faţa sălii de mese şi îl găsi pe Charley Norton la micul dejun. Îl informă că va prelua conducerea.

I se părea ciudat să ştie că va trebui să stea acasă în

timp ce ceilalţi plecau. Era o acceptare a faptului că începea să abdice după ce condusese Staţia atât de multă vreme. Un bătrân schilod, asta ajunsese, chiar dacă-i plăcea sau chiar dacă nu-i plăcea să admită. Fusese aruncat într-o situaţie cu care trebuia să se împace cât mai repede.

După-amiază oamenii expediţiei de la Marea Interioară se strânseră să-şi aleagă echipamentul şi să-şi stabilească drumul (itinerariul). Barrett se ţinea deoparte. Acum era afacerea lui Charley Norton. Făcuse opt sau zece călătorii şi ştia ce are de făcut. Barrett nu voia să se amestece.

Dar un impuls masochist îl trăgea să facă o călătorie pe cont propriu. Dacă anul acesta nu putea să vadă apele vestice, cel puţin putea să facă o vizită Atlanticului în curtea din spatele casei. Barrett se opri la infirmerie şi văzând că doctorul lipsea se servi cu un tub de stimulator neural. Şchiopătă de-a lungul drumului estic până ajunse la câteva sute de iarzi depărtare de clădirea principală. Acolo îşi dădu pantalonii jos, făcându-şi câte o injecţie rapidă în fiecare coapsă. Pentru piciorul bun prima dată şi-apoi pentru cel zdrobit. Asta o să-i amorţească muşchii îndeajuns ca să poată face un drum mai lung fără să simtă focul durerii în încheieturile răzvrătite. Ştia că va plăti pentru asta opt ore mai târziu, când stimulatorul îşi va pierde efectul şi impactul total al efortului îl va lovi ca un milion de pumnale. Dar dorea să accepte acest preţ.

Drumul spre mare era lung şi pustiu. Staţia Hawksbill fusese aşezată pe marginea estică a Appalachiei, la mai mult de opt sute de picioare deasupra nivelului mării. În primii şase ani, oamenii din Staţie ajungeau la ocean printr-un drum de sinucigaş care tăia stâncile abrupte, însă Barrett iniţiase un proiect de săpături pentru o cărare. Acum trepte largi duceau spre Atlantic. Cioplirea lor în stâncă ţinuse ocupaţi mulţi oameni pentru o groază de vreme; prea ocupaţi ca să-şi mai facă griji sau ca să alunece în nebunie. Barrett regreta că nu mai putea concepe un alt proiect de muncă rivalizând cu acesta, ca să-i ţină ocupaţi şi astăzi.

Treptele formau o succesiune de platforme mititele care coborau în spirală spre marginea apei. Era un drum obositor chiar şi pentru un om sănătos. Pentru Barrett, în condiţia sa actuală, era o încercare. Îi lua două ore să coboare pe o distanţă care în mod normal putea fi traversată în jumătate din acest timp. Când ajunse jos se lăsă să cadă. Era frânt de oboseală. Se afla pe o stâncă plată mângâiată de valuri. Atunci îşi scăpă cârja. Degetele mâinii stângi îi erau înţepenite şi deformate de la cârjă iar trupul scăldat de sudoare.

Apa arăta cenuşie şi semăna cu petrolul. Barrett nu putea explica lipsa de culoare dominantă în lumea Cambrianului Târziu, cu cerul acela sumbru, dar inima îi tresări din nou cu putere când zări nişte vegetaţie verde. Îi era dor de clorofilă. Vălurelele întunecate se loveau de stânca lui împingând înainte şi înapoi o masă plutitoare de alge negre. Marea se întindea la infinit. Nu avea nici cea mai mică idee dacă măcar o zonă din Europa era deasupra apei în această epocă. În cea mai mare parte a timpurilor aproape toată planeta fusese scufundată. Doar la câteva sute de milioane de ani după aceea stâncile albe şi fierbinţi ale solului ieşiră la suprafaţă. Părea că tot ce există deasupra apei pe pământ era câte-o fâşie de teritoriu, ba ici, ba dincolo. Himalaya se născuse deja? Stâncoşii? Anzii? Ştia graniţele aproximative ale Americii de Nord din Cambrianul Târziu, dar în rest, totul rămânea mister. Golurile din cunoştinţe nu erau uşor de umplut când singura legătură cu Frontul de Sus se făcea prin transportul unidirecţional. Hawksbill Station trebuia să se bazeze pe materialul de lectură sosită întâmplător, care venea înapoi în timp. Era groaznic de frustrant să-ţi lipsească informaţii pe care le poate furniza acum orice text de geologie la nivel de colegiu.

În timp ce privea, un trilobit mare ieşi pe neaşteptate din apă. Era de tipul celor cu coada ca un ţăruş, lung de aproape un iard, cu o carapace purpurie ca o pătlăgică şi cu un aranjament ţepos de spini subţiri de-a lungul marginilor. Părea să aibă o mulţime de picioare dedesubt. Trilobitul

urcă pe ţărmul lipsit de nisip, de plajă – doar o platformă de stâncă – şi înaintă până ajunse la opt sau zece picioare depărtare de apă.

„Bravo ţie! gândi Barrett. Poate eşti primul care a ieşit vreodată pe ţărm să vadă cum este… Pionierul! Deschizătorul de drumuri”.

Îi veni în minte că acest aventuros trilobit ar putea fi strămoşul tuturor creaturilor uscatului, din eonii care aveau să vină. Era un nonsens biologic, dar mintea obosită a lui Barrett imagina un tablou al unui proces evolutiv, cu peşti şi amfibii, reptile şi mamifere, iar omul oprind lanţul neştirbit care pornea de la această fiinţă grotescă şi împlătoşată şi care se mişca în cercuri nesigure la picioarele lui.

„Şi dacă te-aş călca în picioare?” se gândi el.

O mişcare rapidă – sunetul carapacei zdrobite – zvârcolirea sălbatică a unei oşti de picioruşe… Şi întregul lanţ al vieţii a fost distrus la prima lui verigă. Evoluţie nerealizată! Nici o creatură terestră nu se va mai dezvolta vreodată! Prin coborârea acestui picior greoi tot viitorul se va schimba şi nu va mai exista niciodată vreo Staţie Hawksbill, vreo rasă umană vreun James Edward Barrett. Într-o secundă va avea şi el revanşa sa asupra celor care îi condamnaseră să-şi trăiască zilele în acest loc. Şi eliberarea…

Îşi reveni. „Imaginaţie bolnavă! Celelalte miliarde, vii şi-ar fi văzut de treabă”.

Nu făcu nimic. Trilobitul îşi termina rătăcirea înceată pe stâncile de pe linia ţărmului şi se aruncă înapoi în apă, neatins.

Vocea moale a lui Don Latimer îi lovi auzul:

— Te-am văzut stând aici, Jim. Te deranjează dacă rămân cu tine?

Barrett se întoarse surprins. Latimer coborâse atât de încet de la baraca lui din vârful dealului, încât el nu auzise nimic. Zâmbi silit şi îi făcu semn lui Latimer spre o stâncă alăturată.

— Pescuieşti? întrebă Latimer.

— Nu. Un bătrân stând la soare!

— Ai făcut atâta cale doar ca să stai la soare? râse Latimer. Dă-i drumul! Încerci să scapi de toate şi probabil doreai să nu te fi deranjat.

— Nu-i adevărat. Stai aici. Cum se acomodează noul tău coleg de cameră?

— A fost ciudat, murmură Latimer. Ăsta-i unul din motivele pentru care am coborât să stau de vorbă cu tine.

Se apleacă şi privi iscoditor în ochii lui Barrett.

— Jim, spune-mi, crezi că sunt nebun?

— De ce aş crede?

— Încercarea mea de a trece într-un alt tărâm al conştiinţei. Ştiu că eşti sceptic şi încăpăţânat. Probabil eşti convins că nu este decât o mare prostie.

Barrett ridică din umeri.

— Dacă vrei adevărul gol-goluţ să ştii că asta cred. N-am nici cea mai mică speranţă că o să ne duci undeva, Don. Cred că e o risipă de timp şi de energie pentru tine. Să stai acolo ore în şir, exploatându-ţi puterile psionice sau, mă rog, ce faci tu acolo. Dar nu cred că eşti nebun. Cred că eşti subjugat obsesiei tale şi că umbli după ceva lipsit de o bază serioasă, adică nu mergi pe o cale mintală rezonabilă. Am fost destul de clar?

— Mai mult decât clar. Nu-ţi cer să ai încredere în cercetările mele, dar nu vreau să mă crezi un lunatic pentru că încerc să fac acest lucru. E important să mă priveşti ca pe un om sănătos, altfel ceea ce vreau să-ţi spun despre Hahn nu o să aibă nici o valoare pentru tine.

— Nu văd legătura.

— Asta e, spuse Latimer. Pe baza observaţiilor de o seară mi-am format o părere despre Hahn. E genul de opinie care ar putea fi emisă de un paranoic şi dacă crezi că sunt nebun nu mai ai cum să ţii seama de ideea pe care mi-am făcut-o despre Hahn.

— Nu te cred nebun. Ce părere ţi-a făcut?

— Că ne spionează.

Barrett făcu un efort serios să-şi înăbuşe hohotul de râs care ar fi zdruncinat fragilul respect de sine a lui Latimer.

— Spionează? spuse el neglijent. Doar nu crezi asta. Cum poate cineva să spioneze aici? Vreau să spun, cum şi-ar putea raporta descoperirile.

— Nu ştiu, spuse Latimer. Dar noaptea trecută mi-a pus un milion de întrebări. Despre tine, despre Quesada, despre câţiva dintre bolnavi vroia să ştie totul.

— Curiozitatea normală a unui nou venit.

— Jim, lua notiţe. L-am văzut după ce crezuse că am adormit. A stat treaz două ore şi a scris totul într-un carneţel.

Barrett se încruntă.

— Poate o să scrie un roman despre noi.

— Vorbesc serios, continuă Latimer. Întrebări-notiţe. Şi e şmecher. Încearcă să-l faci să vorbească despre el însuşi.

— Am încercat. N-am aflat prea multe.

— Ştii de ce-a fost trimis aici?

— Nu.

— Nici eu! accentuă Latimer. A zis ceva de crime politice dar era al naibii de vag. Părea că abia ştie de ce este în stare guvernul actual, lăsând la o parte părerile despre el însuşi. Nu detectez convingeri filozofice profunde la Mr. Hahn. Iar tu ştii tot atât de bine ca şi mine că Hawksbill Station este o adunătură de rebuturi a revoluţionarilor, agitatorilor, subversivilor şi a tot felul de gunoaie asemănătoare, dar niciodată n-am avut prizonieri de felul ăsta aici.

Barrett spuse rece:

— Sunt de-acord cu faptul că Hahn este o enigmă, dar pentru cine ar putea spiona? Nu are nici un mijloc de a trimite informaţii dacă e cumva agent al guvernului. E ţintuit aici pentru totdeauna, la fel ca noi.

— Poate a fost trimis să ne supravegheze, să se asigure că nu punem la cale ceva pentru a evada. Poate e un voluntar care a renunţat de bună voie la o viaţă în secolul douăzeci şi unu ca să poată veni printre noi şi să ne pună beţe-n roate dacă clocim ceva. Poate le e teamă că am inventat călătoria în viitor ori prin asta am deveni o ameninţare pentru concordanţa liniilor temporale. Orice.

Deci Hahn vine printre noi ca să-şi bage nasul pe aici şi să blocheze orice pericol înainte de-a se întâmpla ceva.

Barrett simţi un semnal de alarmă. Văzu cât de repede se îndrepta Latimer spre un comportament paranoic; în şase propoziţii trecuse de la expresia raţională a unei suspiciuni justificabile, la frica îngrozitoare că oamenii din Frontul de Sus aveau să prevină şi să blocheze calea de evadare pe care aproape o perfecţionase.

Păstrând acelaşi ton îi spuse lui Latimer:

— Nu cred că e cazul să te îngrijorezi. Hahn e o persoană ciudată dar nu a venit aici ca să ne facă necazuri. Tipii din Frontul de Sus ne-au făcut deja toate necazurile posibile pe care ar dori să ni le facă.

— Oricum, ai să-l supraveghezi, nu?

— Ştii că da. Şi nu ezita să mă anunţi dacă Hahn mai face ceva neobişnuit, eşti cel mai în măsură să observi.

— O să-l urmăresc, aprobă Latimer. Nu putem accepta nici un spion din Frontul de Sus printre noi. Se ridică în picioare şi-i zâmbi lui Barrett. Acum te las să stai la soare, Jim.

Latimer urcă pe cărare; Barrett se uită după el până când ajunse aproape de vârf, doar un punct şters pe peretele stâncos. După câtva timp Barrett îşi luă cârja şi se ridică. Stătea aşa, uitându-se la valuri şi scufundându-şi cârja în apă, alungând nişte animale mici care se agitau în adâncuri. În cele din urmă se întoarse şi începu urcuşul lung şi greoi, înapoi spre Staţie.

Şase

Trecură câteva zile până când Barrett avu posibilitatea să-l ia de o parte pe Hahn pentru o discuţie politică. Echipajul pentru călătoria spre Marea Interioară plecase şi, într-un fel, era cam rău. Deoarece Barrett ar fi putut să folosească serviciile lui Charley Norton ca să străpungă armura lui Hahn. Dacă exista cineva care să poată descoperi adâncimea convingerilor marxiste ale lui Hahn acela era Norton. Dar Norton conducea expediţia aşa că

Barrett trebuia să-l descoasă singur. Marxismul său era cam învechit şi nu putea să-şi croiască drum cu priceperea lui Norton prin şcolile: leninistă, stalinistă, trotskistă, hruscevistă, maoistă, berenkovskistă şi mgumbwistă. Totuşi ştia ce întrebări să pună.

Alese o seară ploioasă, când Hahn părea să fie destul de abordabil. În seara aceea se distraseră vreo oră cu un film ingenios făcut pe computer pe care Sid Hutchett îl programase săptămâna trecută. Frontul de Sus fusese destul de amabil să le trimită un computer modest iar Hutchett îl adaptase pentru crearea desenelor animate, specificând grosimile şi lungimile liniilor, nuanţelor de gri şi progresia unităţilor rasterului. Era o treabă simplă dar remarcabil de inteligentă; care dădea strălucire unei seri plicticoase.

Mai târziu, văzând că Hahn era destul de relaxat, că lăsase garda puţin mai jos, Barrett atacă:

— Hutchett e o pasăre rară. L-ai întâlnit cumva înainte de a pleca în expediţie?

— Un tip înalt, cu un nas ascuţit şi fără bărbie?

— El e… Un băiat deştept. Era cel mai bun operator de computere de la Frontul Continental de Eliberare. Până când l-au prins, în ’19. A programat transmisia aceea falsă în care Cancelarul Dantell îşi denunţa propriul regim. Îţi aminteşti?

— Nu sunt sigur. Hahn se încruntă. Cu cât timp în urmă s-a întâmplat?

— Transmisia a fost în 2018. Să se fi întâmplat cu atât de mult timp în urmă faţă de vremurile tale?… Acum unsprezece ani.

— Atunci aveam nouăsprezece ani, spuse Hahn. Cred că nu eram prea sofisticat din punct de vedere politic.

— Poate că erai prea ocupat cu studiul ştiinţelor economice.

Hahn făcu o grimasă:

— Adevărat. Adâncit în groaznica ştiinţă.

— Şi n-ai auzit niciodată transmisia aceea? Nici măcar n-ai auzit de ea?

— Trebuie să fi uitat.

— Cea mai bună farsă a secolului şi tu ai uitat de ea? Sigur că ştii despre Frontul Continental de Eliberare.

— Sigur. Hahn nu părea în apele lui.

— Din care grup zici că făceai parte?

— Cruciada de Eliberare a poporului.

— Nu-l cunosc. Unul din grupurile mai noi?

— Mai puţin de cinci ani vechime. A început în California.

— Care este programul lui?

— O, cel obişnuit, spuse Hahn. Alegeri libere, guvern reprezentativ, o deschidere a dosarelor de securitate, restaurarea libertăţilor civile.

— Şi orientarea economică? Pur marxistă sau una din mlădiţele ei?

— Cred că nici una. Credeam într-un fel de, ei bine, într-un fel de capitalism cu îngrădiri guvernamentale.

— Puţin către dreapta socialismului statal şi puţin către stânga pentru un *laissez faire?* sugeră Barrett.

— Cam aşa ceva.

— Dar acest sistem a fost încercat şi a dat greş, nu-i aşa? Şi-a trăit traiul. Ducea inevitabil spre socialismul total care producea lovitura compensatoare a capitalismului sindical şi apoi aveam un guvern care se pretindea partizanul libertăţii absolute şi care de fapt sugruma toate libertăţile individuale. Deci dacă organizaţia ta voia pur şi simplu să întoarcă timpul în 1955, eu cred că nu era mare lucru de capul ei.

Hahn părea plictisit.

— Înţelege că nu făceam parte din consiliile ideologice de vârf.

— Simplu economist?

— Asta-i. Eu făceam planuri de convertire la sistemul nostru.

— Te bazai în munca ta pe liberalismul modificat al lui Ricardo?

— Da, într-un fel.

— Şi evitai tendinţa spre fascism care a fost descoperită în gândirea lui Keynes?

— S-ar putea spune şi aşa, acceptă Hahn. Se ridică rapid şi surâzând vag. Uite, Jim, mi-ar place foarte mult să continuăm discuţia asta dar altă dată, acum trebuie să plec. Ned Altman a vorbit cu mine să-l ajut să facă un dans al fulgerului, ca să aducă la viaţă grămada aia de gunoi. Deci, dacă nu te deranjează...

Hahn bătu repede în retragere.

Acum, Barrett era mai uimit ca niciodată. Hahn nu discutase de loc în contradictoriu. Făcuse o conversaţie anemică şi şchioapă, lăsându-se împins dintr-o parte în alta de întrebările lui Barrett. Şi trântise o mulţime de prostii. Nu părea să-l deosebească pe Keynes de Ricardo şi nici nu-i păsa de chestia asta, ceea ce era ciudat pentru un om care spusese că este economist. Habar n-avea pentru ce luptă propriul său partid politic. Avea prea puţine cunoştinţe despre revoluţionari, nu ştia nici măcar de uluitoarea farsă a lui Hutchett de acum unsprezece ani.

Era fals din cap până-n picioare.

Totuşi cum putuseră să creadă că acest puşti merită exilul la Hawksbill Station? Aici veneau doar marii agitatori. Condamnarea unui om la Hawksbill Station era asemeni unei pedepse cu moartea, iar această sentinţă nu se dădea prea uşor. Barrett nu-şi putea imagina de ce se afla Hahn aici. Părea profund îndurerat de faptul că fusese exilat şi evident lăsase în urmă o nevastă tânără mult-iubită, dar nimic altceva nu mai părea adevărat.

Era aşa cum sugerase Latimer – un fel de spion?

Barrett respinse total această idee. Nu voia să se molipsească de paranoia lui Latimer. Guvernul nu ar fi avut nici un interes să trimită pe cineva doar ca să spioneze o adunare de revoluţionari îmbătrâniţi care nu-i mai puteau face vreodată necazuri, într-o călătorie fără întoarcere spre Cambrianul Târziu. Dar atunci ce căuta Hahn aici?

Barrett îşi propusese să-l supravegheze în continuare. O parte din urmărire o va lua pe seama lui. Dar avea şi o mulţime de ajutoare: Latimer, Altman şi încă şase sau şapte oameni. Latimer recrutase cea mai mare parte a cazurilor psihice ambulatorii, cei care funcţionau superficial dar erau

copleşiţi de tot felul de temeri şi credulităţi.

Îl vor urmări toţi pe noul venit.

Într-a cincea zi de la sosire, Hahn merse la pescuit cu echipa lui Rudiger. Barrett stătu multă vreme pe ţărm, urmărind cu privirea bărcuţa care sălta pe valurile Atlanticului în devenire. Rudiger nu se îndepărta niciodată prea mult – opt sute, o mie de iarzi – dar chiar şi acolo apa era învolburată. Valurile se năpusteau cu o putere adunată cale de multe sute de mile. Platforma continentală forma un unghi mare cu ţărmul, astfel încât, chiar la o distanţă considerabilă în larg apa nu era prea adâncă.

Rudiger făcuse sondaje la o milă în larg şi nu constatase o adâncime mai mare de 160 de picioare. Nimeni nu ajunsese mai departe de o milă.

Nu pentru că le era frică să nu cadă în afara lumii dacă mergeau mult spre est, ci pentru că o milă era o distanţă apreciabilă de vâslit într-o barcă deschisă cu vâsle mici şi butucănoase făcute din cutii vechi de împachetat. Frontul de Sus nu se gândise să strice pentru ei un motor ataşabil la o ambarcaţiune.

Privind orizontul Barrett avu un gând ciudat. I se spusese că echivalentul feminin al Staţiei Hawksbill era izolat în siguranţă – e neatins – la câteva milioane de ani mai sus pe linia temporală. Dar cum putea să fie sigur de asta? Ar putea să existe o altă Staţie undeva în acelaşi an şi nu vor şti niciodată de ea. O tabără de femei, să spunem, trăind de cealaltă parte a oceanului sau de cealaltă parte a Mării Interioare.

Ştia că nu prea era plauzibil. Având la dispoziţie întregul trecut pentru a alege, ţâfnoşii de pe Frontul de Sus nu şi-ar asuma nici cel mai mic risc pentru ca cele două grupuri de exilaţi să se întâlnească şi să dea naştere la un trib de mici subversivi. Ar lua orice precauţie ca să pună o impenetrabilă barieră de epoci între ei. Totuşi Barrett se gândea că ar merita să modeleze această ipoteză ca să sune convingător pentru ceilalţi. Cu puţin efort i-ar convinge probabil să creadă şi în existenţa altor lumi simultane cu Hawksbill Station, împrăştiate pe acest nivel

temporal. „Ceea ce ar putea fi salvarea noastră”, se gândi el. Crizele de psihoză degenerativă deveniseră fenomene de masă. Prea mulţi oameni erau aici de prea multă vreme şi o cădere nervoasă o alimenta pe următoarea în această lume aparent goală, lipsită de verigile sociale, care nu era destinată făpturilor dotate cu raţiune. Oamenii aveau nevoie de proiecte care să-i facă să meargă mai departe. Începuseră să alunece în proiecte nesăbuite, ca iubita lui Frankenstein concepută de Altman sau căutarea psionică a lui Latimer.

Să presupunem, gândea Barrett, că aş putea să-i stimulez să ajungă la celelalte continente. O expediţie în jurul lumii. Poate ar putea construi un fel de corabie uriaşă. Asta o să ţină o mulţime de oameni ocupaţi pentru mult timp. Şi o să aibă nevoie de instrumente de navigaţie – compase, sextante, cronometre, tot felul de fleacuri. Cineva va trebui să improvizeze un aparat de emisie-recepţie… Era un proiect care ar putea să le ia treizeci sau patruzeci de ani. „Un ţel pentru energiile noastre”, se trezi că articulează în şoaptă, bineînţeles nu am să mai apuc ziua în care corabia o să fie lansată la apă. Dar chiar şi aşa, este o cale de a opri dezastrul. Ne-am construit scările spre mare. Acum avem nevoie de ceva mai important de realizat. Mâini inutile lucrează pentru minţi inutile… minţi bolnave…

Îi plăcea ce pusese la cale. De câteva săptămâni Barrett îşi făcea griji pentru starea proastă a lucrurilor în Staţie şi căuta o cale să-i pună capăt. Acum credea că găsise ceva. Umbla de colo până colo, atent să nu-şi trădeze intenţiile, gândurile. Se oprise nehotărât.

Întorcându-se, îi văzu pe Latimer şi pe Altman stând în spatele său, la câţiva paşi.

— De când staţi aici, întrebă el?

— De două minute, spuse Latimer. Ţi-am adus ceva să arunci o privire.

Altman dădu din cap cu putere.

— Trebuie s-o citeşti. Ţi-am adus-o special ca s-o citeşti.

— Ce-i asta?

Latimer îi înmână un teanc de hârtii îndoite.

— Le-am găsit în cuşeta lui Hahn după ce-a plecat cu Rudiger. Ştiu că nu trebuia să dau buzna în lucrurile lui dar trebuia să arunc o privire pe ce-a scris. Uite! E spion!

Barrett trase cu ochiul la hârtiile din mână.

— Am să le citesc mai târziu. Despre ce este vorba?

— E o descriere a Staţiei şi o caracterizare a celor mai mulţi dintre noi, spuse Latimer. Zâmbi îngheţat. Părerea personală a lui Hahn este că am înnebunit. Despre tine are însă o părere mai bună. Dar nu cu mult.

Altman adăugă:

— Şi se mai şi învârte în jurul „Ciocanului”.

— Mai clar!

— L-am văzut ducându-se acolo noaptea trecută. A intrat în clădire. L-am urmărit. Se uita la „Ciocan”.

— De ce nu mi-ai spus imediat? pufni Barrett.

— Nu credeam că este important, răspunse Altman. Trebuia să vorbesc mai întâi cu Don. Şi nu puteam până când Hahn nu pleca la pescuit.

— Ascultă Ned, dacă îl mai prinzi vreodată pe Hahn că se apropie de echipamentul pentru călătoria în timp, mă anunţi imediat fără să te consulţi cu Don sau cu altcineva, clar?

— Clar, răspunse Altman, apoi chicoti. Ştii ce cred? Cei din Frontul de Sus s-au hotărât să ne extermine. Hahn a fost trimis aici să ne controleze, într-o misiune sinucigaşă. Apoi ne vor trimite o bombă – prin „Ciocan” – şi ne vor arunca în aer. Trebuie să stricăm „Ciocanul” şi „Nicovala” înaintea lor.

— Dar de ce-ar trimite un voluntar într-o misiune sinucigaşă? întrebă Latimer. Doar dacă nu au vreo metodă de a-şi salva spionul.

— În orice caz nu trebuie să ne asumăm nici un risc, replică Altman. Să stricăm „Ciocanul” ca să-l împiedicăm să ne bombardeze din Frontul de Sus.

— Ar fi o idee foarte bună dar…

— Tăceţi amândoi! mârâi Barrett. Lăsaţi-mă să mă uit pe hârtii.

Se depărtă câţiva paşi şi se aşeză pe o lespede de piatră.

Desfăcu hârtiile şi începu să citească.

Şapte

Hahn avea un scris înghesuit, ilizibil, care conţinea maximum de informaţii într-un spaţiu minim, ca şi cum ar fi considerat risipirea hârtiei ca pe un păcat mortal. Şi avea destulă dreptate, hârtia fiind un lux. Evident, Hahn adusese aceste foi cu el din Frontul de Sus. Cu toate acestea, scria clar. Deci astea îi erau părerile-dureroase.

Scrisese o analiză a condiţiilor din Hawksbill Station scoţând în evidenţă tot ceea ce Barrett ştia că merge rău. Îi etichetase cu precizie pe cei de aici ca fiind revoluţionari îmbătrâniţi în care vechea fervoare se înăcrise; făcuse o listă cu cei care erau în mod sigur psihopaţi, cu cei care erau pe cale să devină şi cu cei care mai erau încă sănătoşi, precum Quesada, Norton şi Rudiger. Barrett era mirat văzând că Hahn îi categorisise chiar şi pe cei trei ca suferind de o puternică încordare nervoasă şi fiind predispuşi să se îmbolnăvească în orice moment. Pentru el, Quesada, Norton şi Rudiger păreau tot atât de echilibraţi ca şi în momentul când căzuseră pe „Nicovala" din Hawksbill Station; dar putea fi efortul distorsionat al simţurilor sale înceţoşate. Pentru cineva din afară, ca Hahn, lucrurile apăreau altfel, poate mai clare.

Barrett se forţă să nu-şi iasă din sărite când îşi văzu evaluarea făcută de Hahn.

Nu era mulţumit când ajunse la ea.

Barrett, scrisese Hahn, este ca o fasole puternică, rezistentă care a fost roasă în interior de termite. Pare solid, dar un şoc puternic l-ar face să clacheze. O rană recentă, la un picior, a avut în mod sigur un efect nociv asupra lui. Ceilalţi oameni spun că era un bărbat viguros, din punct de vedere fizic şi o mare parte din autoritatea sa provenea din statura şi forţa pe care le etala. Acum, abia mai poate să meargă. Dar simt că necazul lui Barrett rezultă din viaţa de la Hawksbill Station şi nu are prea mult de-a face cu şchiopătatul. A fost prea multă vreme separat

de relaţiile umane normale. Exercitarea puterii i-a dat iluzia stabilităţii dar e o putere care acţionează în vid iar în interiorul lui s-au petrecut fenomene de care nu-şi dă seama. Are neapărată nevoie de îngrijire medicală. S-ar putea să nu mai poată fi ajutat.

Barrett citi pasajul de câteva ori. Roasă în interior de termite… un şoc puternic… în interiorul lui s-au petrecut fenomene… neapărată nevoie de îngrijire medicală… să nu mai poată fi ajutat.

Era mai puţin supărat decât credea că ar trebui să fie. Hahn era îndreptăţit să aibă părerile lui. În cele din urmă, Barrett încetă să-şi mai recitească profilul şi îşi continuă lectura până ajunse la ultima pagină a eseului lui Hahn. Se termina cu următoarele cuvinte:

„Prin urmare, recomand desfiinţarea promptă a coloniei penale de la Hawksbill Station şi acolo unde este posibil reabilitarea terapeutică a locuitorilor ei”.

Ce dracu era asta?

Suna ca raportul unui purtător de cuvânt. Dar nu exista nici un mod de a expedia acest raport din Hawksbill Station. Propoziţia finală spulbera toată viabilitatea a ceea ce fusese scris înainte. Evident, Hahn pretindea că întocmeşte un raport pentru guvernul din Frontul de Sus. Dar un zid de două miliarde de ani grosime împiedica primirea acestui raport. Deci Hahn suferea de deziluzii ca şi Altman, ca şi Valdosto, ca şi ceilalţi.

Cu mintea sa înfierbântată el credea că putea trimite mesajul spre Frontul de Sus, documente pompoase, descriind defectele şi ciudăţeniile colegilor săi de închisoare. Se contura o perspectivă înfiorătoare. Hahn putea fi nebun, dar nu era în Staţie de prea multă vreme ca să fi înnebunit aici. Trebuie să fi venit deja bolnav.

Dar dacă nu mai utilizau Hawksbill Station ca pe un lagăr de prizonieri politici şi începeau să o transforme într-un azil de nebuni?

O cascadă de nebuni revărsându-se asupra lor. Oamenii care trăiau într-o stare de stres, explicabilă prin izolarea la care fuseseră supuşi, vor trebui să-şi împartă camerele cu

nebunii obişnuiţi. Barrett fu cuprins de frisoane. Împachetă la loc hârtiile lui Hahn şi i le întinse lui Latimer care urmărea cu atenţie de la câţiva iarzi depărtare.

— Ce părere ai? întrebă Latimer.

— Greu de evaluat. Dar foarte posibil ca prietenul Hahn să aibă tulburări emoţionale. Pune chestiile astea exact de unde le-ai luat, Don. Şi nu-i provoca lui Hahn nici cea mai mică bănuială că le-ai citit sau le-ai luat de acolo.

— Bine.

— Şi, vino la mine ori de câte ori crezi că apare ceva, ce-ar trebui să ştiu despre el, spuse Barrett. S-ar putea ca băiatul ăsta să fie foarte bolnav. N-ar fi exclus să aibă nevoie de tot ajutorul pe care i-l putem da.

*

Expediţia care fusese la pescuit reveni în Staţie după-amiază, devreme. Barrett văzu că bărcuţa era plină ochi cu prada capturată, iar Hahn venea spre tabără cu braţele pline de trilobiţi prinşi cu cangea; era bronzat şi mulţumit de ieşirea pe care-o făcuse. Barrett trecu pe-acolo să inspecteze prada. Rudiger era expansiv şi ţinea un crustaceu de un roşu aprins care s-ar putea să fi fost stră-străbunicul tuturor homarilor fierţi, cu excepţia faptului că nu avea cleşti în faţă şi nici coadă, iar în locul ei era un fel de ţăruş triplu înfiorător. Avea cam două picioare lungime şi era urât.

— O specie nouă! strigă Rudiger. Nu există nimic de felul ăsta în nici un muzeu. Aş vrea să-l pun undeva să fie găsit. Poate pe vârful unui munte!

— Dacă ar fi fost să fie găsit, l-ar fi găsit, îi aminti Barrett. Vreun paleontolog din secolul douăzeci l-ar fi dezgropat. Aşa că las-o baltă, Mel!

— Mă gândesc şi eu la asta, interveni Hahn. Cum de încă n-a dezgropat nimeni din Frontul de Sus rămăşiţele fosilelor de la Hawksbill Station? Nu-i îngrijorează că unul dintre primii vânători de fosile o să le găsească în straturile cambriene? Atunci să vezi scandal!

Barrett dădu din cap.

— Nu-i îngrijorează din următorul motiv: nici un

paleontolog, de la începuturile ştiinţei şi până la construirea Staţiei, în 2005, nu a dezgropat Hawksbill Station-ul. E o chestiune de arhive şi nu au de ce să se teamă. Dacă a ieşit la lumină după 2005 toată lumea va şti ce s-a-ntâmplat. Nu e nici un paradox aici.

— În afară de asta, spuse Rudiger cu tristeţe, peste un miliard de ani această limbă stâncoasă va fi pe fundul Atlanticului acoperită cu sedimente groase de o milă. Nu avem nici o şansă să fim găsiţi sau ca cineva din Frontul de Sus să-l vadă pe tipul ăsta pe care l-am prins azi. Nu că mi-ar păsa, eu l-am văzut, îl voi diseca, pierderile sunt de partea lor.

— Dar regreţi faptul că ştiinţa nu va afla niciodată de specia asta, spuse Hahn.

— Bineînţeles. Dar e vina mea? Ştiinţa cunoaşte această specie. Eu sunt cel mai bun paleontolog al acestei epoci. Pot să fac ceva dacă nu am posibilitatea să-mi public descoperirile în ziarele de specialitate?

Se încruntă şi plecă luând uriaşul crustaceu roşu.

Hahn şi Barrett se uitară unul la altul. Îşi zâmbiră, având în priviri o replică naturală şi reciprocă la izbucnirea de nemulţumire a lui Rudiger. Apoi surâsul lui Barrett se stinse.

„… termite un şoc puternic îngrijire medicală…"

— E ceva în neregulă? întrebă Hahn.

— De ce?

— Te-ai întunecat, aşa, de-odată.

— Am avut un junghi în picior, minţi Barrett. Se mai întâmplă, ştii. Uite, am să-ţi dau o mână de ajutor să cari bunătăţile alea. Diseară o să avem cocktail de trilobiţi proaspeţi!

Opt

Puţin înainte de miezul nopţii, Barrett fu trezit de zgomotul unor paşi lângă baracă. În timp ce se ridica şi căuta comutatorul, Ned Altman intră bâjbâind. Barrett îl privi somnoros.

— Ce se-ntâmplă?

— Hahn! şuieră Altman. Iar se învârte pe la „Ciocan”. Tocmai l-am văzut intrând în clădire.

Barrett îşi scutură somnolenţa asemeni unei foci ţâşnind din valuri. Ignorând zvâcnetul din piciorul stâng se ridică din pat şi înşfăcă nişte haine. Era mai îngrijorat decât credea Altman. Dacă Hahn îşi băga nasul în mecanismul temporal şi strica din întâmplare „Ciocanul”, era posibil să nu se mai primească nici un alt transport din Frontul de Sus. Ceea ce însemna că toate încărcăturile viitoare – dacă vor mai fi – vor veni asemeni unor gloanţe trase la întâmplare şi vor ateriza cine ştie unde. Dar oricum, ce treabă avea Hahn cu maşina temporală?

Altman interveni:

— Latimer e acolo, îl supraveghează. A devenit bănuitor când Hahn nu s-a mai întors în baracă, a venit la mine şi ne-am dus să-l căutăm. Era acolo, adulmecând în jurul „Ciocanului”.

— Ce făcea?

— Nu ştiu. Imediat ce l-am văzut intrând am venit la tine. Don îl supraveghează.

Barrett se grăbi să iasă şi făcu tot ce putu ca să fugă până la clădirea principală. Durerea îl săgetă ca şi cum şuvoaie de acid fierbinte i-ar fi trecut prin jumătatea inferioară a trupului. Cârja i se afunda fără milă sub braţul stâng în timp ce-şi lăsa toată greutatea pe ea. Piciorul zdrobit, legănându-se liber, îl ardea rece. Piciorul drept, care ducea aproape toată povara, scârţâia şi trosnea. Altman alergă gâfâind pe lângă el. Staţia era pustie la această oră.

Când trecură pe lângă baraca lui Quesada, Barrett se gândi să-l trezească şi să-l ia cu el. Dar renunţă. Oricâte necazuri i-ar mai face Hahn, Barrett ştia că se va descurca şi singur. La urma urmelor, mai rămăsese ceva putere în bătrâna fasole roasă pe dinăuntru!

Latimer stătea la intrarea domului principal. Era pe cale să intre în panică sau poate chiar intrase. Se bâlbâia din cauza fricii şi a şocului. Barrett nu mai văzuse pe cineva

bâlbâindu-se într-aşa hal. Îl lovi prieteneşte pe umărul firav cu palma lui uriaşă şi spuse aspru:

— Unde e?… Unde e Hahn?

— A dispărut!…

— Ce vrei să spui? Unde s-a dus?

Latimer gemu. Faţa îi era albă ca burta unui peşte.

— S-a urcat pe „Nicovală”, scăpă celălalt. A venit lumina, apoi strălucirea aceea!… Şi Hahn a dispărut!

— Nu! spuse Barrett. E imposibil. Cred că te-nşeli.

— L-am văzut plecând!

— Se ascunde undeva în clădire, insistă Barrett. Închideţi uşa! Căutaţi-l!

Altman se grăbi să adauge:

— Probabil a dispărut cu adevărat, Jim! Dacă Don spune că a dispărut…

— S-a urcat direct pe „Nicovală”. Apoi totul s-a-nroşit şi-a dispărut.

Barrett strânse pumnii. O durere puternică în spatele frunţii îl făcea să uite aproape de tot de picior. Acum vedea ce greşeală făcuse. Se bizuise pe doi spioni care erau fără-ndoială nebuni. Dar nici acţiunea lui nu fusese a unui om sănătos. Aşa slugă, aşa stăpân! Ei bine, se bizuise pe Altman şi pe Latimer iar acum aceştia îi dădeau informaţiile la care te puteai aştepta din partea unor astfel de spioni.

— Ai halucinaţii, îi spuse tăios lui Latimer. Ned, îl trezeşti pe Quesada şi-l aduci imediat aici. Tu, Don, stai pe loc la ieşire. Dacă apare Hahn zbieri din fundul plămânilor! Am să răscolesc clădirea în căutarea lui.

— Aşteaptă! spuse Latimer. Părea că reuşise din nou să se controleze. Jim, îţi aminteşti când te-am întrebat dacă eşti convins că sunt nebun? Ai spus „că nu crezi asta”. Ai avut încredere în mine. Ei bine, te rog acordă-mi şi acum încrederea ta. Îţi spun că nu am halucinaţii. L-am văzut pe Hahn dispărând. Nu pot să-ţi explic lucrul ăsta dar sunt destul de sănătos ca să ştiu ce-am văzut.

Barrett bombăni ceva mai potolit:

— Bine, poate că este aşa. Oricum, stai la uşă. Am să fac un scurt control.

Începu controlul domului. Porni cercetările cu camera în care se afla „Ciocanul”. Acolo totul părea în ordine. Nici o activare a Câmpului Hawksbill nu era semnalată şi nimic nu fusese deranjat. Camera nu avea toalete sau dulapuri în care Hahn s-ar fi putut ascunde. După ce făcu o inspecţie amănunţită, Barrett trecu la infirmerie apoi se uită în sala de mese, în bucătărie şi în camera de recreere. Se uită şi pe sus şi pe jos. Nici urmă de Hahn. Bineînţeles erau o mulţime de ascunzători posibile în camere, dar Barrett se îndoia că Hahn ar fi fost acolo. Deci totul nu fusese decât fantezia înfierbântată a lui Latimer. Îşi încheie turul şi ajunse din nou la intrarea principală. Latimer încă mai făcea de gardă. Quesada, somnoros, i se alăturase. Altman palid, tulburat, era în faţa uşii.

— Ce se-ntâmplă? întrebă Quesada.

— Nu sunt sigur, spuse Barrett. Lui Don şi lui Ned li s-a părut că-l văd pe Hahn făcându-şi de lucru la echipamentul temporal. Am controlat clădirea şi nu e nicăieri. S-ar putea deci ca ei să fi greşit. Îţi sugerez să-i duci pe amândoi la infirmerie, să le faci câte o injecţie sau să le dai ceva care să-i liniştească. N-ar fi rău după aceea să ne ducem la culcare.

— Ţi-am spus că l-am văzut… insistă Latimer.

— Gura! izbucni Altman. Ascultă! Ce-i cu zgomotul ăsta?

Barrett deveni atent. Sunetul era clar şi puternic; vaietul şuierător al ionizării. Era zgomotul produs de funcţionarea câmpului Hawksbill. Deodată simţi cum i se face pielea ca de găină. Spuse încet:

— Câmpul e activat. Probabil primim o încărcătură.

— La ora asta? făcu uimit Latimer.

— Nu ştiu ce oră e în Frontul de Sus. Toată lumea să stea pe loc. Am sa verific „Ciocanul”.

— Poate-ar trebui să merg cu tine, sugeră calm Quesada.

— Stai aici! tună Barrett, apoi tăcu stânjenit de izbucnirea explozivă de mânie. E nevoie doar de unul dintre noi. Mă întorc imediat.

Fără să mai aştepte alte păreri, se întoarse şi plecă şchiopătând de-a lungul holului spre camera „Ciocanului”,

deschise uşa cu umărul şi aruncă o privire înainte. Nu avea nevoie să aprindă lumina. Lucirea roşie a Câmpului Hawksbill lumina totul în jur.

Barrett se opri în cadrul uşii. Abia îndrăznind să respire se uită fix la „Ciocan”, urmărind lumina care devenea din ce în ce mai profundă, trecând prin nuanţe diferite de la roz până la purpuriu; apoi se răspândi până când ajunse să cuprindă „Nicovala” care aştepta sub „Ciocan”.

O secundă infinită se scurse.

După care veni tunetul imploziei. Lew Hahn căzu de nu se ştie unde şi rămase un moment întins, în stare de şoc temporal, pe suprafaţa amplă a „Nicovalei”.

Nouă

Fiind întuneric, la început Hahn nu-şi dădu seama de prezenţa lui Barrett. Se ridică încetişor, descotorosindu-se de amorţeala călătoriei în timp. După câteva secunde se împinse pe marginea „Nicovalei”, lăsându-şi picioarele să alunece în afara ei. Începu să şi le legene pentru a stimula circulaţia sângelui. Respiră adânc de câteva ori. În cele din urmă alunecă pe podea. Strălucirea câmpului se stinsese în momentul sosirii, aşa încât se mişca prudent, ca şi cum n-ar fi vrut să se atingă de ceva.

Brusc, Barrett aprinse lumina şi strigă:

— De ce te-ai dus acolo sus, Hahn?

Bărbatul mai tânăr se dădu înapoi temător, de parc-ar fi primit o lovitură în stomac. Îşi pierdu respiraţia, sări câţiva paşi într-o parte şi-şi repezi mâinile în faţă, într-un gest de apărare.

— Răspunde-mi! ordonă Barrett.

Hahn îşi regăsi echilibrul. Aruncă o scurtă privire spre holul din spatele arătării mătăhăloase, agresive a lui Barrett.

— Lasă-mă să trec! Te rog! Nu-ţi pot explica acum.

— Mai degrabă mi-ai explica imediat.

— Ar fi mai uşor pentru toată lumea dacă nu aş face-o! îngăimă repede Hahn. Te rog, lasă-mă să trec!

Barrett continua să blocheze uşa.

— Vreau să ştiu unde-ai fost. Ce-ai făcut cu „Ciocanul”?

— Nimic. Doar îl studiam.

— Acum un minut nu erai în cameră. Apoi ai apărut. De unde-ai venit?

— Greşeşti… Stăteam chiar în spatele „Ciocanului”. Nu am…

— Te-am văzut căzând pe „Nicovală”. Ai făcut o călătorie în timp, nu-i aşa?

— Nu.

— Minţi! Ai găsit o cale de a te-ntoarce în viitor, nu-i aşa? Ne-ai spionat şi te-ai dus undeva să-ţi predai raportul – iar acum te-ai întors.

Fruntea lui Hahn strălucea. Spuse:

— Te previn, nu-mi pune prea multe întrebări. O să ştii totul la timpul potrivit. Acest moment nu a venit încă. Acum, te rog, lasă-mă să trec!

— Întâi vreau răspunsurile, insistă Barrett. Îşi dădu seama că tremura. Ştia deja răspunsurile şi acestea îl tulburau în adâncul sufletului. Ştia unde fusese. Dar Hahn trebuia să recunoască singur. Hahn însă nu adăugă nimic. Făcu doar câţiva paşi ezitanţi spre Barrett care rămăsese nemişcat. Părea că aşteaptă momentul în care să se năpustească asupra uşii.

Barrett ajunsese la marginea răbdării:

— N-ai să ieşi de-aici până nu-mi vei spune ce vreau să ştiu!

Hahn se încordă.

Barrett se postă hotărât, cu cârja înţepenită în tocul uşii şi piciorul sănătos bine proptit în podea, aşteptându-l pe tânăr să vină spre el. Îşi dădu seama că era cu optzeci de livre mai greu decât Hahn. Asta ar fi fost de-ajuns să echilibreze situaţia: era mai bătrân cu treizeci de ani şi avea şi piciorul beteag. Ajunseră unul în faţa celuilalt iar Barrett îşi lăsă mâinile pe umerii lui Hahn, încercând să-l reţină. Să-l forţeze să se ducă în camera lui.

Hahn se retrase un inch sau doi. Se uita mut, cu ochii larg deschişi la Barrett şi-l împinse din nou.

— Nu am… mormăi Barrett. Nu am să te las…

— Nu vreau să fac aşa ceva, şopti Hahn.

Împinse din nou. Barrett simţi cum se îndoaie sub apăsare, îşi înţepeni mâinile cât putu de tare în umerii celuilalt şi încercă să-l împingă înapoi în cameră, dar Hahn se ţinu bine iar întreaga energie a lui Barrett se repercută asupra lui. Scăpă cârja care-i alunecă de sub braţ. Timp de un moment agonizant, întreaga greutate a lui Barrett se lăsă pe piciorul zdrobit, nefolositor şi-apoi, ca şi cum mădularele i s-ar fi topit sub el, începu să alunece pe podea. Ateriză cu o bubuitură zgomotoasă.

Quesada, Altman şi Latimer se năpustiră înăuntru. Barrett zăcea îndurerat pe podea. Hahn stătea deasupra lui, arătând nefericit, cu mâinile împreunate.

— Îmi pare rău, îngână el. N-ar fi trebuit să mă forţezi în halul ăsta.

Barrett îl privi aspru.

— Ai călătorit în timp, nu-i aşa? Acum poţi să-mi răspunzi!

— Da, spuse Hahn în cele din urmă. Am fost în Frontul de Sus.

O oră mai târziu, după ce Quesada pompase în el destul depresor neural ca să n-o ia razna de durere, Barrett află întreaga poveste. Hahn nu dorise s-o dezvăluie atât de repede, dar se răzgândise după mica încăierare.

Totul era foarte simplu. Acum călătoria în timp se putea face în ambele direcţii. Zvonurile superficiale şi impresionante despre scăderea entropiei se dovediseră a nu fi decât zvonuri.

— De cât timp se cunosc toate astea? întrebă Barrett.

— De cel puţin cinci ani. Nu ştim încă în ce moment s-a produs descoperirea. După ce terminăm de verificat toate documentele secrete ale fostului guvern.

— Fostul guvern?

Hahn dădu din cap.

— Revoluţia a fost în ianuarie. N-a fost violentă. Sindicaliştii erau mucegăiţi în interior şi când au primit primul şoc au căzut.

— Erau mucegai? întrebă Barrett cu înţeles. Sau erau termite? Fiii constant cu metaforele.

Hahn se uită în altă parte.

— Oricum, guvernul a căzut. Acum avem un regim liberal provizoriu. Nu mă întreba prea multe despre el. Nu sunt teoretician politic. Nu sunt nici măcar economist. De asta ţi-ai dat seama.

— Atunci ce eşti?

— Poliţist, se grăbi să confirme Hahn. Fac parte din comisia de investigare a sistemului de închisori al fostului guvern. Trebuia să includ şi această închisoare, nu?

Barrett se uita la Quesada, apoi la Hahn. Gândurile i se învolburau şi nu-şi putea aduce aminte de când nu mai fusese atât de copleşit de evenimente. Se stăpânea să nu înceapă iar să tremure. Vocea îi gâlgâi puţin când spuse:

— Ai venit să investighezi Staţia Hawksbill, corect? Şi te-ai dus astă noapte în Frontul de Sus să le spui ce-ai văzut la noi. Crezi că suntem o adunătură destul de tristă, nu?

— Aţi trăit aici într-o stare de stress puternic, observă poliţistul. Luând în considerare condiţiile în care aţi fost închişi.

Quesada izbucni:

— Dacă acum este un guvern liberal la putere şi dacă se poate călători în timp în ambele sensuri, atunci am dreptate trăgând concluzia că prizonierii din Hawksbill vor fi trimişi în Frontul de Sus?

— Bineînţeles, spuse Hahn. Cât mai curând posibil. Acesta a fost scopul misiunii mele de recunoaştere. În primul rând să văd dacă voi, oamenii buni, mai sunteţi încă în viaţă şi-apoi să văd în ce stare aţi ajuns, cât de multă nevoie aveţi de tratament. O să beneficiaţi de întreaga terapie modernă – fiţi convinşi. Nimic nu va fi prea puţin ca să…

Barrett nu mai era aproape deloc atent la ce spunea poliţistul. Se temuse de aşa ceva în fiecare noapte de când Altman îi spusese că Hahn se învârte în jurul „Ciocanului”, dar niciodată nu îndrăznise să creadă că aşa ceva ar fi posibil. Acum îşi vedea regatul prăbuşindu-se. Se văzu

întorcându-se într-o lume pe care n-ar mai fi fost în stare s-o înţeleagă – un Rip van Winkle[1] şchiop, întorcându-se după douăzeci de ani. Se văzu părăsind un loc ce devenise căminul lui. Spuse obosit:

— Ştii, câţiva oameni nu vor fi în stare să reziste şocului libertăţii. O întoarcere la lumea adevărată ar putea să-i ucidă. Vreau să spun psihopaţii avansaţi, Valdosto şi alţii ca el.

— Da, confirmă Hahn. I-am menţionat în raportul meu.

— Va fi necesar să-i pregătim treptat pentru întoarcere. S-ar putea să treacă vreo câţiva ani până vom reuşi să-i obişnuim cu această idee. N-ar fi imposibil să ia chiar mai mult timp.

— Nu sunt şi medic, interveni Hahn. Vom face pentru ei tot ceea ce cred medicii că e mai bine. Poate va trebui să-i ţinem aici. Îmi dau seama că va fi destul de greu să-i trimitem înapoi după ce şi-au petrecut atâţia ani în lagăr, crezând că nu există cale de întoarcere.

— Mai mult decât atât, spuse Barrett. Câte nu mai sunt de făcut aici! Munca ştiinţifică. Explorare… Nu cred că Staţia Hawskbill ar trebui să fie închisă.

— Nimeni nu spune că va fi închisă. Avem intenţia s-o lăsăm să funcţioneze în continuare, dar nu ca închisoare. Conceptul de închisoare a dispărut.

— Bine, acceptă Barrett. Îşi căută cârja, o găsi şi se ridică greoi. Quesada făcu o mişcare spre el ca şi cum ar fi vrut să-l susţină.

— Hai să mergem afară, opină el.

Părăsiră clădirea. O ceaţă cenuşie învăluise Staţia şi începuse să cadă o burniţă măruntă. Barrett se uită în jur la barăcile împrăştiate, privi oceanul abia vizibil spre est în lumina palidă a Lunii. Se gândi la Charley Norton şi la echipajul care plecase în expediţia anuală spre Marea Interioară. Băieţii aceea vor avea o adevărată surpriză când se vor întoarce peste câteva săptămâni şi vor descoperi că toată lumea era liberă să meargă acasă.

---

[1] Tipul omului demodat, personaj al scriitorului Washington Irving (n. tr.).

Foarte ciudat. Barrett simţea o presiune bruscă în jurul genelor, ca şi cum lacrimile ar fi încercat să-şi facă drum.

Apoi se întoarse spre Hahn şi Quesada, spunând încet:

— Aţi înţeles, băieţi, ce vreau să vă spun? Cineva trebuie să stea aici şi să înlesnească tranziţia pentru cei bolnavi care nu vor fi în stare să suporte şocul întoarcerii. Cineva trebuie să menţină baza în stare de funcţionare. Cineva trebuie să explice lucrurile noilor oameni ce vor veni aici, oamenii de ştiinţă.

— Bineînţeles, aprobă Hahn.

— Cel care face asta – cel care rămâne – cred că trebuie să fie cineva care cunoaşte bine Staţia, cineva care e potrivit să se întoarcă pe Frontul de Sus dar care îşi doreşte să se sacrifice şi să rămână. Mă urmăriţi? Un voluntar.

Îi zâmbeau acum. Barrett se întreba dacă nu era şi ceva protector în zâmbetele lor. Se întreba dacă nu fusese prea transparent. La naiba cu amândoi! se gândi el. Trase aer cambrian în plămâni până simţi că i se umflă pieptul.

— Mă ofer să rămân, spuse Barrett cu voce puternică. Se uită la ei cu o căutătură cruntă, ca să-i împiedice să obiecteze. Ştia că nu vor îndrăzni să obiecteze, ştia asta. În Hawksbill Station el era regele. Şi dorea ca lucrurile să rămână la fel.

— Eu am să fiu acel voluntar, adăugă hotărât. Eu voi fi cel care rămâne…

De pe culmea dealului îşi trecea în revistă regatul.

1967

*Primul număr din ORBIT ajungea pe rafturile magazinelor cam pe vremea când scriam **Hawksbill Station**. ORBIT era editată de formidabilul critic, traducător şi scriitor **Damon Knight** şi a devenit o antologie anuală, **hardcover**, cu povestiri de SF nepublicate anterior. Acum că eram din nou activ în SF şi totodată în cea mai bună formă pentru scris, **Knight** mi-a sugerat să-i dau o poveste şi spre sfârşitul lui 1966 i-am trimis PASAGERII. Mi-a înapoiat-o, cu sugestii pentru rescriere. Era cred, pentru prima oară în cinci ani, că nu reuşeam să vând ceva scris de mine din prima prezentare. Am lăsat-o să stea câteva zile, am rescris-o şi i-am expediat-o din nou lui **Damon**. Iar el mi-a returnat-o din nou, pentru alte modificări. Manuscrisul a ajuns la el de cinci sau şase ori şi a primit de fiecare dată ceea ce mie mi se părea o infinită serie de schimbări minore; aici un paragraf, colo o modificare de accent, până în ianuarie 1967 când povestirea a atins forma ei finală. Eram deranjat de nevoia de a o ţine minte multe săptămâni la rând, de re-intrarea repetată în sumbra şi înfricoşătoarea ei lume, dar trebuie să admit că am devenit mai puternic sub imboldurile continui ale lui **Damon Knight**.*

*PASAGERII a fost publicată în ORBIT 4. SFWA a premiat-o cu **Nebula** în 1969 la categoria Best Shorth Story şi a fost şi printre cele propuse pentru **Hugo**. (S-a plasat pe locul doi!) A fost inclusă în multe antologii şi a fost chiar şi adaptată pentru un teatru **underground**.*

Naraţiunea la timpul prezent mi-a părut necesară datorită caracterului efemer al experienţelor personajelor posedate dar am descoperit, lucrând cu timpul prezent pentru prima dată, că el poate aduce multă vioiciune şi un caracter direct aşa că l-am reluat atât de des în povestirile şi romanele ulterioare, încât a devenit o foarte uşor de recunoscut caracteristică stilistică ce mă reprezenta.

Pasagerii

În clipa asta, din mine au mai rămas doar fragmente. Crâmpeie de amintiri s-au eliberat, îndepărtându-se asemeni unor gheţari nou formaţi. Aşa se întâmplă totdeauna când un Pasager ne părăseşte. Nu putem fi niciodată siguri de toate lucrurile pe care le-au făcut trupurile noastre luate cu împrumut. Ne rămân doar urmele persistente.

Ca nisipul lipit de sticla aruncată în ocean. Ca zvâcnirile picioarelor amputate.

Mă ridic. Mă adun. Părul mi-e ciufulit: îl pieptăn. Faţa mi-e boţită de prea puţin somn. În gură simt acreală. Să fi mâncat Pasagerul meu rahat, cu gura mea? Ei fac aşa ceva. Ei fac orice.

Este dimineaţă.

O dimineaţă cenuşie şi nesigură. Privesc la ea un timp apoi, tremurând, opacizez fereastra şi înfrunt suprafaţa gri şi nesigură a panoului interior. Camera mea este în neorânduială. Am avut o femeie aici? În scrumiere sunt resturi de ţigări. Observ multe mucuri cu urme de ruj. Da, aici a fost o femeie.

Pipăi cearceafurile. Încât poartă căldura împărtăşită. Ambele perne sunt boţite. Ea a plecat. La fel şi Pasagerul iar eu sunt singur.

Cât a durat de data asta?

Iau telefonul şi sun Centralul: „Ce dată este?”

Computerul îmi răspunde cu o voce feminină, amabilă: „Vineri, patru decembrie 1987”.

— Ora?

— 9:51, E.S.T.[2]

— Prognoza vremii?

— Temperatura probabilă pentru ziua de azi va fi între 30 şi 38. Temperatura în acest moment, 31. Vânt dinspre nord cu 16 mile pe oră. Mici şanse de precipitaţii.

— Ce recomanzi contra mahmurelii?

[2] Ora oficială pe coasta de est a Americii de nord (n. tr.).

— Mâncare sau medicamente?

— Orice vrei.

Computerul analizează chestia asta un timp apoi se decide pentru amândouă şi activează bucătăria. Cana se umple cu suc de roşii de la gheaţă. Ouăle încep să se prăjească. Din fanta medicală curge un lichid purpuriu. Computerul Central este întotdeauna atât de serios... Mă întreb dacă Pasagerii îl călăresc vreodată? Ce senzaţii le-ar putea aduce asta? Cu siguranţă trebuie să fie mult mai excitant să împrumuţi milioane de minţi ale Centralului decât să trăieşti temporar în sufletul imperfect, scurt-circuitat al unei fiinţe umane supuse degradării!

Patru decembrie, a zis Computerul. Vineri. Deci pasagerul m-a avut trei nopţi.

Beau zeama purpurie şi-mi verific memoriile cu grijă, aşa cum cineva verifică o rană infectată.

Îmi amintesc dimineaţa de marţi. La slujbă, o zi proastă. Nici una din scheme nu iese ca lumea. Şeful de secţie e nervos.

Pasagerii l-au avut de trei ori în cinci săptămâni şi drept urmare secţia lui este în neorânduială iar premiul de Crăciun, în primejdie. Deşi se obişnuieşte să nu se penalizeze o persoană care greşeşte din cauza Pasagerilor, conform sistemului, şeful de secţie presimte că nu va fi tratat în mod cinstit. Vremuri grele. Revizuirea schemelor, actualizarea cu programul, verificarea bazelor, de peste zece ori. Şi ies: prognozele detaliate pentru variaţiile de preţ la asigurările serviciilor publice pentru februarie-aprilie 1988. În aceeaşi după-amiază trebuie să ne întâlnim să discutăm graficele şi ceea ce ne puteau oferi ele.

Nu-mi amintesc după-amiaza de marţi.

Probabil că atunci m-a înşfăcat Pasagerul. Poate la birou. Poate chiar din sala de consiliu, cea cu lambriuri de mahon, în timpul conferinţei. Feţe rozalii şi concentrate în jurul meu, iar eu tuşesc, mă ridic clătinându-mă. Toţi dau din cap cu tristeţe. Nimeni nu se apropie de mine. Nimeni nu mă opreşte. E prea periculos să ai de-a face cu cineva aflat sub Pasager. Sunt şanse foarte mari ca un al doilea Pasager să

pândească prin apropiere, decorporalizat, căutând pe cineva de călărit. Aşa că sunt evitat. Părăsesc clădirea.

Şi dup' aia?

Şezând în camera mea, în dimineaţa mohorâtă de vineri, mănânc ouă prăjite şi încerc să reconstitui cele trei nopţi pierdute.

Bineînţeles că este imposibil. În timpul captivităţii conştientul funcţionează, dar odată cu retragerea Pasagerului îi dispare aproape orice fel de amintire. Rămân doar resturi uşoare, o peliculă brută de amintiri şterse şi fantomatice. Cel posedat nu mai este niciodată exact acelaşi dinainte; deşi nu-şi poate aminti detaliile aventurii ea îl influenţează în mod subtil, fără ca el să-şi dea seama.

Încerc să-mi amintesc.

O fată? Da: ruj pe chiştoace. Sex dup' aia, aici, în camera mea. Tânără? Matură? Blondă? Brunetă? Totul este cufundat în ceaţă. Cum s-a comportat trupul meu luat cu împrumut? Am fost un amant bun? Când sunt eu însumi, încerc să fiu. Mă păstrez în formă. La 38 de ani sunt în stare să joc trei seturi de tenis, într-o după-amiază de vară, fără să cad grămadă. Pot să fac o femeie să se înfierbânte aşa cum trebuie să se înfierbânte o femeie. Nu glumesc: doar inventariez. Avem fiecare talentele noastre. Ale mele, astea sunt…

Se spune că Pasagerii încearcă o satisfacţie perfidă prin transformarea însuşirilor noastre. Să-i fi provocat vreo satisfacţie deosebită călăreţului meu găsirea unei femei cu care să mă facă să dau greş în repetate rânduri?

Gândul îmi provoacă repulsie.

Ceaţa începe să mi se ridice de pe creier. Medicamentul dat de Computerul Central îşi face efectul cu repeziciune. Mănânc, mă bărbieresc, stau sub vibrator până ce-mi simt pielea curată. Fac exerciţiile de gimnastică. Oare Pasagerul mi-a pus trupul la gimnastică miercuri şi joi dimineaţă? Probabil nu. Trebuie să recuperez. Mă apropii de vârsta de mijloc, tonusul pierdut nu se mai poate recupera cu uşurinţă.

Cu genunchii lipiţi, îmi ating vârfurile picioarelor de

douăzeci de ori.

Apoi cu picioarele în aer, le lovesc repetat.

Întins pe podea, încerc să mă ridic pe braţe.

Trupul mă ascultă, aşa maltratat cum a fost. Este primul moment luminos de când m-am trezit: să simt vibraţia interioară, să ştiu că mai am încă vigoare.

Apoi, îmi doresc nişte aer proaspăt. Mă strecor rapid în haine şi ies. Nu e nevoie să sun azi la serviciu. Cei de-acolo ştiu că începând de marţi după-amiază m-am procopsit cu un Pasager şi nu e cazul să se afle că m-a lăsat înainte de dimineaţa de vineri. Voi avea deci o zi liberă. Mă voi plimba pe străzile oraşului dezmorţindu-mi membrele, recompensându-mi trupul pentru abuzurile suferite.

Intru în lift. Cobor 50 de etaje până la sol. Păşesc afară, în melancolia de decembrie.

Zgârie-norii New York-ului se înalţă deasupra mea.

Pe stradă maşinile curg înainte. Şoferii stau la volan plini de încordare. Nu poţi să ştii când e împrumutat şoferul maşinii din faţă, iar când Pasagerul o face se lasă totdeauna cu debandadă. În felul ăsta se pierd multe vieţi omeneşti pe străzile şi autostrăzile noastre dar niciodată viaţa vreunui Pasager.

Încep să mă plimb fără un ţel anume. Traversez Strada 14, îndreptându-mă spre nord, ascultând vibraţiile violente dar înăbuşite ale motoarelor electrice. Văd un băiat dând din mâini şi din picioare în mijlocul străzii şi ştiu că este călărit. La intersecţia dintre Strada 5 şi Strada 22, un burtos cu înfăţişare prosperă se apropie, cu cravata aiurea şi cu numărul de dimineaţă al lui Wall Street Journal iţindu-se din buzunarul pardesiului. Se hlizeşte, scoate limba. E călărit, posedat. Îl evit.

Cu mişcări iuţi ajung în pasajul subteran care preia circulaţia pe sub Strada 31 înspre Queens şi mă opresc o clipă să privesc la cearta dintre două adolescente, pe marginea fâşiei pentru pietoni. Una e negresă. Ochii i s-au rotunjit de spaimă. Cealaltă o împinge mai aproape de balustradă. Posedată. Dar Pasagerul nu are de gând să omoare, vrea doar să se distreze. Negresa este eliberată şi

cade tremurând între oamenii adunaţi grămadă. Se ridică şi-o ia la fugă. Cealaltă fată îşi bagă în gură o şuviţă lungă de păr strălucitor, o mestecă şi pare să se trezească. E uluită.

Îmi feresc privirea. Nu te uiţi când un tovarăş de suferinţă se trezeşte. Există o moralitate a celor călăriţi şi avem atâtea obiceiuri tribale noi în aceste vremuri întunecate...

Mă grăbesc.

Unde merg atât de zorit? Am parcurs deja mai mult de o milă. Dau impresia că mă mişc spre un ţel anume, ca şi cum Pasagerul încă îmi mai cocoşează creierul şi mă împinge de la spate. Eu ştiu însă că nu este aşa. Cel puţin pentru moment, sunt liber.

Dar pot să fiu sigur de asta?

Cogito ergo sum nu se mai poate aplica. Continuăm să raţionăm chiar şi în timp ce suntem sub control, trăim într-o disperare tăcută, incapabili să stopăm traiectoriile noastre indiferent cât de auto-distructiv. Sunt sigur că pot face distincţie între starea de purtător al unui Pasager şi cea de a fi liber. Sau poate că nu. Poate că port un Pasager al naibii de rău ce nu m-a părăsit deloc, ci doar s-a mulţumit să se retragă în cerebel lăsându-mi iluzia libertăţii în timp ce mă conduce pe furiş spre un ţel anume, numai de el ştiut.

Oare am avut noi vreodată mai mult decât iluzia libertăţii?

Dar ceea ce mă tulbură este gândul că aş putea fi călărit fără să-mi dau seama. Transpir abundent şi nu doar din cauza străduinţei de a merge pe jos. Stai. Opreşte-te aici. De ce trebuie să umbli? Eşti pe Strada 42, iată biblioteca. Nimic nu te obligă să continui. Opreşte-te o clipă – îmi zic – şi te odihneşte pe treptele bibliotecii.

Mă aşez pe piatra rece şi îmi spun că m-am oprit pentru că aşa am vrut eu.

Oare? Asta-i vechea problemă, voinţa liberă contra determinismului, transpusă în cel mai trăsnit mod cu putinţă. Determinismul nu mai e o problemă abstractă a

filozofului, ci tentacule străine şi insensibile strecurate printre suturile craniene când Pasagerii au apărut cu trei ani în urmă. De atunci m-au avut de cinci ori iar lumea noastră este complet diferită. Dar ne-am adaptat şi la asta. Ne-am adaptat. Avem obiceiurile noastre. Viaţa merge înainte. Guvernele îşi execută prerogativele, parlamentele se întrunesc, bursele fac afaceri ca de obicei şi avem metode de a compensa dezastrele ce survin la întâmplare. Asta e singura cale. Ce altceva am putea face? Să ne ofilim în înfrângere? Avem un adversar cu care nu putem lupta; în cel mai bun caz putem rezista prin răbdare. Aşa că răbdăm.

Sub mine, treptele de piatră sunt reci. Puţini oameni se aşază aici în decembrie.

Îmi spun că am făcut această lungă plimbare din propria-mi voinţă, că m-am oprit aici din propria voinţă şi că nici un Pasager nu-mi călăreşte creierul în clipa de faţă. Poate. Poate. Nu mă pot lăsa să cred că nu sunt liber.

Mă întreb dacă ar fi posibil ca un Pasager să fi lăsat în mine o comandă cu acţiune întârziată. Du-te în cutare loc, opreşte-te aici. E posibil şi aşa ceva.

Privesc în jur, la ceilalţi oameni de pe treptele bibliotecii.

Un bătrân cu privirea goală, stând pe un ziar. Un puşti de vreo 13 ani sau cam aşa ceva, cu nările dilatate. O femeie durdulie. Să fie cu toţii sub control? Astăzi Pasagerii par să se adune în jurul meu. Cu cât îi cercetez mai mult pe cei călăriţi, cu atât mai mult mă conving că pentru moment sunt liber. Ultima dată am avut trei luni de libertate între două posesii. Unii oameni – se spune – abia dacă sunt vreodată liberi. Trupurile lor sunt foarte solicitate şi ei cunosc doar frânturi răzleţe de libertate, o zi aici, o săptămână acolo, o oră. Nu am fost niciodată capabili să numărăm câţi Pasageri ne împânzesc lumea. Milioane… Sau poate numai cinci. Cine ştie?

Fuioare de zăpadă se răsucesc din cerul cenuşiu. Computerul Central spusese că sunt puţine şanse să fie precipitaţii. Oare l-au luat şi pe el în stăpânire în dimineaţa asta?

Zăresc fata.

Stă în diagonală faţă de mine, cu cinci trepte mai sus şi la o sută de metri mai departe, cu fusta neagră trasă deasupra genunchilor, revelând picioare frumoase. E tânără. Părul îi este de un castaniu adânc, bogat. Ochii sunt deschişi la culoare dar de la distanţa asta nu pot să-mi dau seama precis ce nuanţă. E îmbrăcată simplu. Are mai puţin de 30 de ani. Poartă un palton verde închis iar rujul are o tentă coralie. Buzele-i sunt pline, nasul subţire este arcuit în sus, sprâncenele sunt pensate cu grijă.

O cunosc.

Am petrecut ultimele trei nopţi împreună, în camera mea. Ea este aceea. Posedată, a venit la mine, iar eu aflat de asemenea sub control, m-am culcat cu ea. Sunt sigur de asta. Vălul memoriei se dă la o parte, îi văd trupul gol, zvelt, întins în patul meu.

Cum este posibil să-mi amintesc aşa ceva?

Este prea puternică pentru a fi o iluzie. În mod clar, este ceva ce *mi s-a permis* să-mi amintesc din motive pe care nu le pot pricepe. De pildă, suspinele de plăcere. Ştiu că trupul meu nu m-a trădat în aceste trei nopţi şi că nu am înşelat nici aşteptările ei.

Şi mai e ceva. Amintirea unei muzici sinuoase; mirosul de tinereţe din părul ei, foşnetul brazilor. Într-un fel ea îmi restituie un timp al inocenţei, un timp în care eu sunt tânăr iar ele, fetele misterioase, un timp al petrecerilor, al dansurilor, al înfierbântării, al secretelor.

Acum sunt atras către ea.

Şi în asemenea împrejurări există o etichetă. E de prost gust să te apropii de cineva pe care l-ai întâlnit în vreme ce erai călărit – o astfel de întâlnire nu-ţi poate da nici un fel de privilegii. Un străin rămâne un străin, indiferent ce-aţi făcut sau aţi spus, tu şi ea, atât timp cât aţi fost împreună contrar voinţei voastre.

Şi totuşi sunt atras către ea.

De ce această violare a unui tabu? De ce această brutală încălcare a etichetei? Niciodată n-am făcut una ca asta. Am fost corect.

Dar acum mă ridic în picioare şi merg de-a lungul treptei

pe care am stat, până ajung în dreptul fetei şi privesc în jur. Ea îşi apropie gleznele şi-şi îndoaie genunchii, ca şi cum ar fi conştientă de lipsa de modestie a poziţiei ei. Datorită acestui gest sunt sigur că acum nu este călărită. Ochii mei îi întâlnesc pe ai ei. Mă înşelasem. Nu sunt albaştri. Are ochii de un verde palid. E frumoasă şi-mi chinui memoria în căutarea altor detalii ale pasiunii noastre.

Urc treptele una câte una până ajung în faţa ei.

— Bună, îi spun.

Îmi aruncă o privire indiferentă. Nu pare să mă recunoască. Ochii îi sunt voalaţi. Aşa cum sunt de regulă ochii oamenilor imediat după plecarea Pasagerului. Îşi face buzele pungă şi mă măsoară distantă.

— Bună, îmi răspunde ea cu aceeaşi indiferenţă. Nu cred că te cunosc.

— Aşa-i. Nu mă cunoşti. Dar simt că acum nu vrei să fii singură. Şi mai ştiu că nici eu nu vreau. Încerc să o conving din priviri că motivele mele sunt decente. Ninge, îi spun. Putem găsi un loc mai călduros. Mi-ar place să stau de vorbă cu tine.

— Despre ce?

— Hai să mergem în altă parte şi-o să-ţi spun. Mă numesc Charles Roth.

— Helen Martin.

Se ridică. Încă nu a renunţat la neutralitatea ei rece. Este bănuitoare şi stingheră. Dar măcar e dispusă să meargă cu mine. Un semn bun.

— Este cumva prea devreme să bem ceva? o întreb.

— Nu sunt sigură. Nu prea ştiu ce oră este.

— Înainte de prânz.

— Hai să bem ceva totuşi, îmi răspunde. Şi zâmbim amândoi.

Intrăm într-un bar de cealaltă parte a străzii. Ne sorbim băuturile stând faţă în faţă, în obscuritate, „Daiquiri” pentru ea şi „Bloody mary” pentru mine. Fata pare ceva mai relaxată. Mă întreb ce vreau de fapt. Plăcerea companiei, da… însoţit în pat? Dar am avut deja această plăcere, trei nopţi la rând deşi ea nu ştie nimic. Vreau ceva mai mult.

Mai mult. Ce?

Ochii îi sunt congestionaţi. A dormit puţin în aceste ultime trei nopţi. O întreb:

— A fost foarte neplăcut?

— Ce?

— Pasagerul.

O grimasă îi umbreşte faţa.

— De unde ştii că am avut un Pasager?

— Ştiu.

— N-ar trebui să discutăm despre asta.

— Sunt un tip cu vederi largi. Pasagerul meu m-a lăsat astă noapte. Am fost călărit de marţi după-amiază.

— Al meu cred că a plecat cam cu vreo două ore în urmă. Obrajii i se îmbujorară. Era o mare îndrăzneală pentru ea să vorbească în felul ăsta. M-a luat sub control de luni noaptea. Pentru mine a fost a cincea oară.

— Şi pentru mine la fel.

Ne jucăm cu paharele. Relaţia noastră se înfiripă aproape fără să fie nevoie de cuvinte. Recentele noastre experienţe sub Pasageri ne dau ceva în comun deşi Helen nu realizează cât de intim am împărtăşit aceste experienţe.

Vorbim. Ea este decoratoare de vitrine. Are un mic apartament la numai câteva blocuri distanţă. E singură. Mă întreabă cu ce mă ocup şi-i răspund „analist de asigurări”. Zâmbeşte. Are o dantură perfectă. Luăm un al doilea rând de băuturi. Acum sunt foarte sigur că ea este fata care a fost în camera mea cât timp m-am aflat sub control.

O fărâmă de speranţă încolţeşte în mine. O întâmplare fericită ne-a adus iar împreună atât de repede după ce ne-am despărţit ca nişte lunatici. O altă întâmplare fericită este faptul că mi-a dăinuit în minte o rămăşiţă a visului.

Ne-am bucurat împreună de ceva, cine ştie ce, dar trebuie să fi fost ceva bun din moment ce a lăsat o amprentă atât de puternică asupra mea, iar acum vreau să ajung la fată în mod conştient, stăpân pe mine însumi şi să reînnod această relaţie, făcând-o de această dată să fie reală. Nu s-ar cuveni, pentru că încalc un privilegiu care nu este al meu decât în virtutea scurtei prezenţe a Pasagerilor

în interiorul nostru. Şi totuşi am nevoie de ea. O doresc.

Se pare că şi ea are nevoie de mine deşi nu realizează cine sunt. Frica o trage însă înapoi.

Mi-e teamă să n-o sperii, aşa că nu încerc să profit de avantajul meu cu prea multă repeziciune. Poate că acum o să mă ia în apartamentul ei, poate că nu, dar nu întreb nimic. Ne terminăm băuturile. Aranjăm să ne întâlnim iarăşi, a doua zi, tot pe treptele bibliotecii. Pentru o clipă mâna mea o atinge uşor pe a ei. Apoi fata pleacă.

În acea noapte umplu trei scrumiere. Analizez iar şi iar dacă este bine ceea ce fac. De ce să n-o las în pace? N-am nici un drept să mă ataşez de ea. În ceea ce lumea noastră a devenit, este mai înţelept să stăm deoparte.

Şi totuşi – când mă gândesc la ea apare rana adâncă a jumătăţii de memorie.

Vine dimineaţa, o dimineaţă liniştită de sâmbătă. Mă întorc la bibliotecă fără să sper prea mult că o voi găsi. Dar fata este acolo, pe trepte, iar revederea este pentru mine ca o graţiere. Pare foarte prudentă, tulburată. Evident, s-a frământat toată noaptea şi nu a mai dormit. Ne plimbăm împreună de-a lungul Bulevardului 5. Merge foarte aproape de mine dar nu mă ia de braţ. Paşii îi sunt mici, vioi, nervoşi.

Aş vrea să-i sugerez să mergem la ea acasă în loc de restaurant. În aceste zile trebuie să ne mişcăm repede, cât timp suntem liberi. Dar ştiu că ar fi o greşeală să mă gândesc la aşa ceva ca la o chestiune de tactică. Graba grosolană ar fi fatală, aducându-mi poate doar o victorie banală, cu germenii înfrângerii amorţiţi în ea. În orice caz, comportarea ei pare prea puţin promiţătoare. O privesc visând la muzică de coarde şi la noi ninsori iar ea se uită în sus, către cerul plumburiu:

— Simt cum mă urmăresc tot timpul. Ca nişte vulturi rotindu-se în înalturi, aşteptând, aşteptând… Gata să se năpustească.

— Există totuşi o cale să-i înfruntăm. Putem înşfăca mici felii de viaţă când ei nu se uită.

— Se uită *totdeauna.*

— Nu, îi spun eu. Nu sunt destui pentru asta. Uneori se uită în altă parte şi în vreme ce ei fac asta, doi oameni se pot apropia să-şi împărtăşească prietenia unul altuia.

— Ce folos?

— Eşti prea pesimistă, Helen. Câteodată nu ne iau în seamă luni de zile. Avem o şansă. Avem o şansă…

Dar nu pot străpunge carapacea ei de teamă. Este paralizată de apropierea Pasagerilor, nevoind să înceapă nimic de frică să nu fie înhăţată de călăii noştri. Ajungem la clădirea unde locuieşte şi sper să se înduplece şi să mă invite înăuntru. Preţ de o clipă, fata şovăie, dar numai o clipă. Îmi ia mâna într-ale ei, zâmbeşte, apoi zâmbetul i se şterge şi pleacă, lăsându-mă doar cu aceste cuvinte: „Hai să ne întâlnim din nou, mâine, la prânz”.

Fac lungul drum către casă de unul singur, prin frig.

Ceva din pesimismul ei se strecoară în mine, în noaptea ce urmează. Pare inutil să salvăm ceva. Mai mult, pentru mine pare imoral s-o scot dintr-ale ei, să-i ofer o iubire nesigură din moment ce nu pot fi liber. În această lume – îmi spun – ar trebui să ne păstrăm departe unii de alţii, astfel încât să nu provocăm nimănui vreun rău atunci când suntem luaţi la călărit.

A doua zi nu mă duc la întâlnire.

E mai bine aşa – insist eu – să nu am nici un fel de legături cu Helen. Mi-o imaginez la bibliotecă întrebându-se de ce întârzii, tot mai încordată, neliniştită, supărată. Va fi furioasă pe mine că am stricat întâlnirea dar furia i se va potoli şi mă va uita destul de repede.

Soseşte ziua de luni. Mă întorc la slujbă.

Natural, nimeni nu discută absenţa mea. Ca şi cum nici n-aş fi fost plecat. *Piaţa* e puternică în acea dimineaţă, munca mă absoarbe. E trecut de jumătatea programului când mă gândesc pentru prima oară la Helen. Dar odată ce am făcut-o, nu mă mai pot gândi la nimic altceva. Laşitatea mea de a-i sta în faţă. Copilăreştile mele gânduri negre din noaptea de sâmbătă. De ce să fiu pasiv în faţa sorţii? De ce să mă las bătut? Vreau să lupt acum, să-mi creez un locşor unde să mă simt în siguranţă, contrar condiţiilor

nefavorabile. Am o profundă convingere că se poate. Poate că Pasagerii nu ne vor mai lua la călărit pe amândoi deodată. Iar acel zâmbet abia schiţat sâmbătă, în faţa locuinţei ei, acea strălucire de o clipă, ar fi trebuit să-mi spună că în spatele zidului de frică încerca şi ea aceleaşi speranţe. Mă aştepta să preiau eu iniţiativa. Iar eu, în loc de asta, am stat acasă.

La ora prânzului mă duc la bibliotecă deşi sunt convins că este inutil.

Dar ea este acolo. Păşeşte încolo şi încoace, de-a lungul treptelor, iar vântul îi şfichiuieşte chipul prelung. Mă duc la ea. Rămâne tăcută o clipă.

— Bună, îmi zice în cele din urmă.

— Îmi pare rău pentru ieri.

— Te-am aşteptat multă vreme.

Ridic din umeri:

— M-am gândit că nu are nici un sens să vin. Dar apoi mi-am schimbat părerea iar.

Încearcă să facă pe supărata. Dar ştiu că e bucuroasă să mă vadă din nou, altfel de ce-ar mai fi venit azi, aici? Nu-şi poate ascunde plăcerea interioară. Nici eu. Arăt cu degetul în direcţia barului de peste drum.

— Un daiquiri? În semn de pace.

— De-acord.

Localul este arhiplin azi, dar găsim un loc. În ochii ei se zăreşte o strălucire pe care n-am mai sesizat-o până acum. Simt că se năruie o barieră în ea.

— Ţi-e mai puţin frică de mine, Helen?

— Nu mi-a fost niciodată teamă de tine. Mi-e teamă doar de ce s-ar putea întâmpla dacă acceptăm riscul.

— Să nu-ţi fie… Să nu-ţi fie.

— Încerc. Câteodată însă, totul mi se pare fără de speranţă. De când au venit ei aici…

— Totuşi putem să încercăm să ne trăim propriile vieţi.

— Poate.

— Trebuie! Hai să facem un pact. Fără tristeţe! Să nu ne mai speriem de lucrurile îngrozitoare care doar s-ar putea întâmpla. De-acord?

O pauză. Apoi o mână rece peste a mea:

— De-acord.

Ne terminăm băuturile, prezint cartea de credit pentru plată, apoi ieşim în stradă. Doresc să-mi spună să dau uitării munca din ziua aceea, doresc să mergem la ea acasă. Mai mult ca sigur că-mi va cere asta dar mai bine mai devreme decât mai târziu.

Depăşim primul bloc. Nu face nici o invitaţie. Intuiesc lupta ce se dă în sufletul ei şi aştept ca acest zbucium să-şi afle rezolvarea fără vreun amestec din parte-mi. Depăşim al doilea bloc. M-a luat de braţ dar vorbeşte numai de munca ei, de vreme şi vorbeşte ca un automat – conversaţie formală. La următoarea intersecţie face stânga-mprejur şi, îndepărtându-se de casa ei, se întoarce spre barul pe care abia l-am părăsit. Mă străduiesc să am răbdare.

Nu e cazul să grăbesc lucrurile tocmai acum. Trupul fetei nu mai constituie un secret pentru mine. Am început prietenia noastră de-a-ndoaselea, cu partea fizică la început. Acum va fi nevoie de ceva timp să revenim la partea mult mai complicată pe care unii oameni o numesc dragoste.

Bineînţeles că ea nu ştie că ne-am cunoscut deja în felul ăsta. Vântul ne suflă în faţă fulgi de zăpadă şi, într-un fel, pişcătura lor îngheţată trezeşte în mine onestitate. Ştiu ce trebuie să spun. Trebuie să renunţ la avantajul meu necinstit.

— Helen, cât timp am fost sub *control,* săptămâna trecută, am avut o fată la mine-n cameră.

— De ce să vorbim tocmai acum despre asemenea lucruri?

— Trebuie, Helen! Tu ai fost fata aceea.

Se opreşte. Se întoarce spre mine. Pe stradă, oamenii se grăbesc să ne depăşească. Faţa ei este foarte palidă, cu pete de un roşu profund pătându-i obrajii.

— Nu-i de glumit, Charles.

— Nici nu vreau aşa ceva. Ai fost cu mine de marţi seara până vineri dimineaţa.

— Cum poţi să ştii?
— Ştiu. Ştiu! Amintirea e limpede. Cumva s-a păstrat. Ţi-am văzut întreg trupul.
— Încetează, Charles!
— Ne-am potrivit foarte bine, continui eu. Trebuie că i-am mulţumit pe Pasagerii noştri de ne-am potrivit atât de bine. Iar să te văd… a fost ca şi cum m-am trezit dintr-un vis şi-am descoperit că visul a fost real, iar fata chiar aici…
— Nu!
— Hai să mergem în apartamentul tău şi s-o luăm de la început.
— Eşti mizerabil în mod intenţionat şi nu ştiu de ce. Doar nu aveai nici un motiv să-ţi baţi joc. Poate-am fost sau poate că nu am fost cu tine, tu n-ai fi ştiut-o iar dacă totuşi ştii, ar fi trebuit să-ţi ţii gura şi…
— Ai un semn din naştere, de mărimea unui bănuţ, cam la trei degete sub sânul stâng.
Izbucneşte în hohote de plâns şi se aruncă asupra mea, acolo, în stradă. Unghiile ei lungi şi argintate îmi zgârie obrajii. Mă pălmuieşte. O prind în braţe. Mă asaltează cu genunchii. Nimeni nu ne dă atenţie; cei care trec pe acolo consideră că suntem călăriţi şi-şi întorc privirile. E toată o furie dar braţele mele o cuprind ca nişte benzi de metal; poate numai să dea din picioare şi să răsufle zgomotos, iar trupul ei este lipit de al meu. E încordată, angoasată.
Îi spun cu voce joasă, imperativă:
— O să-i înfrângem, Helen! Vom termina ceea ce au început. Nu te lupta cu mine. Nu ai nici un motiv să te lupţi cu mine. Ştiu, e o întâmplare că-mi amintesc de tine, dar lasă-mă să te însoţesc şi-am să-ţi probez că aparţinem unul altuia.
— Dă-mi… drumul…
— Te rog! Te rog! De ce să fim duşmani? Nu vreau să-ţi fac nici un rău. Te iubesc, Helen! Mai ţii minte? Când eram copii puteam să ne jucăm de-a îndrăgostiţii. Eu m-am jucat, trebuie că te-ai jucat şi tu. Aveam 16 sau 17 ani. Şoaptele, tainele… totul era un mare joc şi o ştiam. Dar jocul s-a terminat. Nu ne mai putem permite să ne hărţuim şi-apoi s-

o luăm la goană. Suntem liberi atât de puţin timp… trebuie să avem încredere, să ne deschidem unul altuia…

— Nu-i bine.

— Nu! Dacă există prostul obicei ca doi oameni care au fost aduşi unul lângă celălalt de Pasageri să se evite reciproc după aceea, nu înseamnă că trebuie să o şi facem. Helen… Helen…

Ceva din tonul meu o convinge. Încetează să se mai zbată. Trupul ei încordat se înmoaie. Priveşte spre mine, are faţa brăzdată de lacrimi iar ochii umbriţi.

— Crede-mă. Ai încredere-n mine, Helen!

Ezită. Apoi zâmbeşte.

*

În chiar acea clipă simt răceala de la baza craniului. Senzaţia că un ac de oţel îmi pătrunde adânc în ceafă. Înţepenesc. Braţele-mi cad moi de-a lungul trupului, eliberând-o. Pentru un moment nu mai ştiu ce-i în jurul meu apoi, când ceaţa se împrăştie, totul este diferit.

— Charles!, mă strigă ea. *Charles?*

Îşi muşcă pumnii. Mă întorc ignorând-o şi revin la local.

Un bărbat tânăr stă pe unul din scaunele din faţa barului. Părul lui negru străluceşte de pomezi. Obrajii îi sunt catifelaţi. Ochii lui îi întâlnesc pe-ai mei.

Mă aşez. Comandă de băut. Nu vorbim.

Mâna mea cade pe încheietura lui şi rămâne acolo. Barmanul care ne serveşte se încruntă dar nu spune nimic. Ne sorbim băuturile şi punem paharele goale deoparte.

— Să mergem, spune tânărul.

Îl urmez afară.

1968

La sfârşitul lui 1961 cumpărasem o casă mare şi elegantă aflată într-o încântătoare margine a New York-ului şi care aparţinuse lui ***Mayor Fiorello la Guardia****. Iar acolo, într-un birou de la etajul al 3-lea, cu vederea spre parcul cu stejari şi arbori de cauciuc uriaşi, am scris cea mai mare parte a povestirilor din această carte. Într-o noapte de februarie, în 1968, la mansardă a izbucnit focul care a ajuns rapid în birou, iar între trei şi patru dimineaţa a devorat aproape întreaga casă. Am salvat ce-am putut din cărţile şi însemnările mele, am cumpărat o nouă maşină de scris şi-am închiriat o căsuţă amărâtă din apropiere. Eram confuz şi epuizat. Refacerea casei a durat un an şi două luni, în primele nouă luni trăind în căsuţa aceea de închiriat, timp pe care l-am considerat ca pe un exil.*

În primele săptămâni de după incendiu ideea de a scrie era de neconceput; eram prea obosit şi oricum, ocupat cu salvarea a ceea ce rămăsese neatins, cu agenţii de asigurări şi cu ajutatul soţiei mele la organizarea reconstrucţiei.

M-am apucat apoi să scriu o povestire şi, în ciuda lipsei de confort din noua mea locuinţă, am reuşit să-mi termin treaba, încă amorţit şi epuizat i-am zis lui ***Fred Pohl*** *că intenţionam să scriu o nuvelă pentru GALAXY. Aşezându-mă la masă, fără să am un plan anume, am creat ARIPI DE NOAPTE în şase sau şapte zile.*

Nu ştiu de unde s-a născut povestea asta. Nu aveam nici un fel de rezerve de energie din care să o pot extrage şi totuşi ARIPI DE NOAPTE este bogată, inventivă, cu multe scene şi personaje – şi este probabil cea mai îndrăgită lucrare pe care am scris-o vreodată. A câştigat un premiu ***Hugo*** *şi puţin a lipsit să ia şi un* ***Nebula****, a fost inclusă în multe antologii şi tradusă în franceză, italiană, germană, olandeză, spaniolă, japoneză şi alte câteva limbi şi, în general, pare că s-a impus ca un SF clasic. Ceea ce cred că dovedeşte faptul că scriitorii nu scriu cele mai bune cărţi doar atunci când sunt bine odihniţi. Mai târziu (tot în 1968),*

am scris două continuări la ARIPI DE NOAPTE şi anume ***Among the Rememberers*** *(Printre cei care îşi amintesc) şi* ***The Road To Jorslem*** *(Drumul spre Jorslem), de asemenea publicate în GALAXY; toate trei formează romanul ARIPI DE NOAPTE publicat pentru prima oară în 1969 dar povestirea care îi dă titlul, prezentă aici, este inima trilogiei, esenţa viziunii viitorului îndepărtat care mi-a apărut în mod inexplicabil în acele zile reci, bântuite de foc, ale lui martie 1968.*

Aripi de noapte

Unu

Roum este un oraş ridicat pe şapte coline. Se zice că într-unul din ciclurile anterioare a fost una dintre capitalele umanităţii. Nu ştiam asta pentru că ghilda mea stătea de Veghe, nu Amintea. Ajungând însă, pe neaşteptate lângă oraş, dinspre sud, la vremea amurgului, am putut să văd că în zilele lui de glorie trebuie să fi fost de mare importanţă. Chiar şi acum era un oraş puternic, cu multe mii de suflete.

Turnurile lui scheletice se înălţau ascuţite împotriva crepusculului. Lumini licăreau atrăgător. În stânga mea, cerul ardea orbitor sub soarele în retragere; fâşii tremurânde de azur, violet şi purpuriu, se răsuceau şi se înlănţuiau una în jurul celeilalte, într-un dans de seară aducător al întunericului. În dreapta mea era deja noapte. Am încercat să aflu cele şapte coline fără să reuşesc însă. Ştiam totuşi că acesta era acel Roum al majestăţii, acel oraş spre care duceau toate drumurile şi am simţit sfială şi adânc respect pentru munca părinţilor noştri, cei de mult plecaţi.

Rămăsesem pe drumul lung şi drept privind spre Roum. Am zis:

— E un oraş binevoitor. Acolo vom găsi de lucru.

Lângă mine, Avluela îşi agită aripile dantelate:

— Şi mâncare? întrebă cu vocea ei înaltă de flaut. Şi adăpost? Şi vin?

— Da. Şi acestea. Toate acestea.

— De când suntem pe drum, Veghetorule?

— Două zile. Trei nopţi.

— Dacă aş fi zburat ar fi durat mai puţin.

— Pentru tine. Ne-ai fi lăsat mult în urmă şi nu ne-ai mai fi văzut vreodată. Aceasta este dorinţa ta?

Veni aproape de mine, zgrepţănă uşor ţesătura aspră de pe umărul stâng, apoi îmi atinse trupul, cu o zvâcnitură ca de pisică. Prin aripile ei nestrânse în cele două văluri

cuprinzătoare de funigei, puteam încă zări apusul şi luminile serii, estompate, fermecate. Am simţit aroma de miez de noapte a părului ei şi i-am îmbrăţişat trupul zvelt, copilăresc.

— Tu ştii că dorinţa mea este să fiu mereu cu tine, Veghetorule. Întotdeauna.

— Da, Avluela.

— Fi-vom noi fericiţi în Roum?

— Vom fi fericiţi. Şi i-am dat drumul.

— Acum intrăm în Roum?

— Cred că ar trebui să-l aşteptăm pe Gormon, i-am răspuns dând din cap. Va reveni curând din explorările lui. Nu voiam să-i vorbesc despre oboseala mea. Era doar un copil de şaptesprezece veri; ce ştia ea de oboseală şi de bătrâneţe? Iar eu eram bătrân. Nu atât de bătrân ca Roum dar orişicât.

— În timp ce aşteptăm pot să zbor?

— Da, zboară.

M-am ghemuit lângă căruţul nostru şi, mi-am încălzit mâinile la generatorul vibrând, în timp ce Avluela se pregătea de zbor. Mai întâi şi-a dat jos straiele pentru că aripile ei nu aveau suficientă putere să ridice atâta greutate suplimentară. Suplă, agilă, îşi scoase bulele sticloase din picioarele mititele, se eliberă de jacheta stacojie şi de pantalonii moi, îmblăniţi. Lumina dispărând spre vest licărea peste formele ei subţiri. Ca la toate Zburătoarele, corpul ei nu avea nici un surplus de ţesut: sânii erau simple cucuie, fesele cam plate, coapsele fusiforme şi când se aşeza rămânea o mulţime de spaţiu între ele. Să fi avut mai mult de cincizeci de kilograme? Mă îndoiam. Privind la ea mă simţeam ca de obicei, greoi şi iremediabil terestru, o bucată de carne dezgustătoare, deşi nu sunt deloc un tip masiv.

Se ghemui acolo, în mijlocul drumului, cu pumnii pe sol, cu capul pe genunchi în timp ce spunea ce spun de obicei Zburătoarele în astfel de ocazii. Stătea cu spatele la mine. Aripile delicate fluturau însufleţite, o învăluiau ca o mantie umflată de vânt. Nu puteam înţelege cum de asemenea

aripi erau în stare să ridice o făptură, chiar dacă aceasta era uşoară precum Avluela. Nu erau aripi de şoim, ci aripi transparente de fluture, străbătute de vinişoare pătate ici şi colo de pigmenţi: ivoriu, turcoaz, stacojiu. Un ligament solid le unea cu cele două fâşii de muşchi moi şi plaţi de sub pielea umerilor ascuţiţi, dar ceea ce îi lipsea era sternul masiv al unei creaturi aeriene, muşchii asemeni unor frânghii, necesari zborului. O, ştiu că Zburătoarele folosesc mai mult decât numai muşchii pentru a se ridica de la pământ, că există canoane mistice în secretele lor. Chiar şi aşa, eu care eram un Veghetor priveam sceptic ghildele mai fantastice.

Avluela îşi termină zicerea, se ridică, îşi luă avânt şi se înălţă la câteva picioare. Rămase acolo suspendată între cer şi pământ în timp ce aripile îi băteau frenetic. Nu era încă noapte deplină dar aripile Avluelei erau deja aripi de noapte. În timpul zilei nu putea zbura pentru că presiunea teribilă a vântului solar ar fi doborât-o. Nici acum, la jumătatea căii dintre amurg şi întuneric, nu era încă momentul cel mai bun pentru zbor. Am văzut-o avântându-se spre est, către ultimii stropi de lumină ai cerului. Braţele, ca şi aripile i se mişcau convulsiv; feţişoara ei ascuţită se crispa de concentrare; pe buzele subţiri erau cuvintele ghildei sale. Cu un zvâcnet adoptă o poziţie de zbor orizontală, cu faţa în jos şi aripile bătând aerul. *Sus Avluela, sus!*

Zbura ca şi cum numai prin voinţa ei cucerise vestigiile luminii încă strălucitoare.

Supravegheam cu plăcere trupul ei gol, profilat pe fondul întunecat. O puteam vedea clar pentru că un Veghetor are ochii ageri. Acum se ridicase la o înălţime de cinci ori mai mare decât a ei, aripile-i fiind complet desfăcute. Turnurile din Roum erau parţial eclipsate de corpul ei. Îmi făcu semn şi i-am trimis un sărut şi i-am oferit cuvinte de dragoste. Veghetorii nu se căsătoresc şi nu fac copii dar Avluela era totuşi ca o fiică pentru mine, eram mândru de zborul ei. Se împlinea un an de când călătoream împreună, de la întâlnirea noastră din Agupt; mă simţeam de parcă aş fi

cunoscut-o dintotdeauna. Ea mi-a dat puteri noi. Nu ştiu ce a găsit la mine. Poate siguranţă, cunoaştere, o continuitate a zilelor dinaintea naşterii ei. Speram doar că mă iubea aşa cum o iubeam şi eu.

Acum era sus de tot. Se rotea, se înălţa, cobora în spirale, făcea piruete, dansa; pletele ei negre erau învolburate. Trupul ei părea doar un apendice întâmplător al aripilor uriaşe ce pulsau strălucitor în noapte. Se ridica liberă spre înălţimi triumfând asupra gravitaţiei, făcându-mă să-mi simt picioarele de plumb. Asemeni unei rachete lungi şi subţiri se îndreptă brusc spre râu. I-am văzut tălpile, vârfurile aripilor şi apoi nimic.

Am oftat. Mi-am înghesuit mâinile la subsuori să le încălzesc. Cum de simţeam un frig de iarnă în timp ce Avluela putea să se înalţe spre cer fericită în goliciunea ei?

Se împlinea cea de a douăsprezecea oră din cele douăzeci şi venea vremea Vegherii. M-am dus la cărucior, mi-am deschis cutiile şi mi-am pregătit instrumentele. Câteva din capacele cadranelor erau îngălbenite şi învechite. Acele indicatoare îşi pierduseră strălucirea, urmele apei de mare desfigurase apărătorile instrumentelor, o relicvă a timpurilor în care piraţii mă atacaseră pe Oceanul Terestru. Pârghiile, îmbinările uzate şi crăpate, răspundeau uşor atingerii mele pe măsură ce începeam pregătirile preliminarii. Mai întâi te rogi pentru o minte limpede şi receptivă, creezi afinitatea cu propriile-ţi instrumente, apoi faci adevărata Veghe căutând inamicii omului pe cerurile înstelate. În asta consta talentul şi arta mea. Am apucat mânerele sferice, mi-am golit mintea, m-am pregătit să devin o extindere a instrumentelor.

Tocmai trecusem pragul spre prima fază a Vegherii când o voce adâncă şi vibrantă spuse în spatele meu:

— Ei bine, Veghetorule, cum îţi merge?

M-am prăbuşit peste cărucior. O întrerupere neaşteptată a muncii mele implica durere fizică. Pentru moment am simţit gheare încleştându-mi inima. M-am aprins la faţă; nu-mi puteam focaliza privirea; gâtul mi se uscase. Cât de repede posibil am luat măsurile de protecţie cuvenite

pentru alinarea epuizării metabolice şi m-am desprins de instrumentele mele. M-am întors, ascunzând pe cât posibil tremurul meu.

Gormon, celălalt membru al micului nostru grup, apăruse şi stătea indiferent lângă mine. Rânjea amuzat de disperarea mea dar nu puteam să mă supăr pe el. Nimeni nu-şi arată ostilitatea faţă de o persoană fără de ghildă, indiferent de provocare.

— Ţi-ai petrecut timpul într-un mod satisfăcător? l-am întrebat cu vocea sugrumată.

— Foarte satisfăcător. Unde-i Avluela?

I-am arătat cerul. Gormon dădu din cap.

— Ce-ai descoperit? l-am întrebat iar.

— Că acest oraş este cu siguranţă Roum.

— Dar n-a existat niciodată vreo îndoială.

— Pentru mine a fost. Dar acum am dovezi.

— Da?

— În buzunarul detaşabil. Uite!

Îşi scoase buzunarul detaşabil şi-l puse jos, lângă mine. Apoi îl desfăcu îndeajuns de mult ca să-şi poată băga mâinile în el. Mormăind, începu să scoată ceva greu – ceva din piatră albă – vedeam o coloană de marmură, lungă, scobită şi mâncată de vreme.

— Dintr-un templu al Imperialului Roum! jubilă Gormon.

— N-ar fi trebuit s-o iei.

— Aşteaptă! strigă el şi mai căută ceva în buzunarul detaşabil.

Scoase o mână de plăci metalice, circulare şi le împrăştie zăngănind la picioarele mele.

— Monezi, bani!! Uită-te la ele Veghetorule! Chipurile Cezarilor!

— Ale cui?

— Ale vechilor conducători. Nu-ţi cunoşti istoria din ciclurile trecute?

I-am aruncat o privire curioasă.

— Zici că nu ai nici o ghildă… Gormon, ai putea să fii un Amintitor şi să ascunzi asta de mine?

— Priveşte-mi faţa, Veghetorule! Aş putea să aparţin

vreunei ghilde? Ar fi acceptat un Elfin?

— Mda, asta aşa e, am zis, examinându-i tenta aurie, pielea groasă, cerată, ochii cu pupile roşii, gura crestată. Gormon fusese înţărcat cu droguri teratogene, era un monstru, fără îndoială, un Elfin, în afara legilor şi obiceiurilor omului aşa cum erau ele practicate în cel de al Treilea Ciclu de civilizaţie. Şi nu exista o ghildă a Elfinilor.

— Mai e ceva. Buzunarul detaşabil avea o capacitate infinită; dacă era cazul putea depozita în burta lui cenuşie şi scorojită o lume întreagă. Şi totuşi nu era mai lung de o mână omenească. Gormon scoase din el bucăţi de mecanisme, ceva de citit, o chestie unghiulară din metal maro şi care putea fi o unealtă străveche, trei pătrate de sticlă strălucitoare şi cinci foi de hârtie – *hârtie!* – şi multe alte relicve ale antichităţii.

— Vezi, spuse el, o plimbare fructuoasă, Veghetorule! Nu doar o pradă întâmplătoare. Totul înregistrat, etichetat, stratul, vârsta estimată, poziţia. Aici avem multe mii de ani din Roum.

— Chiar trebuia să iei lucrurile astea? am întrebat nesigur.

— De ce nu? Cui o să-i lipsească? Cui îi mai pasă de trecut, în acest ciclu?

— Amintitorilor.

— Ei nu au nevoie de obiecte în munca lor.

— Totuşi, de ce vrei aceste lucruri?

— Mă interesează trecutul, Veghetorule. Chiar lipsit de ghildă, am şi eu proiectele mele ştiinţifice. E ceva rău în asta? Nici măcar unui monstru nu i se permite cunoaşterea?

— Sigur, sigur. Caută ce vrei, realizează-te în felul tău. Acesta e Roum. În zori intrăm. Sper să găsesc de lucru aici.

— S-ar putea să ai dificultăţi.

— Cum aşa?

— Fără-ndoială! În Roum sunt deja mulţi Veghetori. Nu prea vor mai avea nevoie de serviciile tale.

— Am să cer o favoare Prinţului din Roum.

— Prinţul din Roum e un bărbat dur, rece şi crud.

— Ştii ceva despre el?

Gormon ridică din umeri:

— Câte ceva.

Începu să strângă vestigiile în buzunarul detaşabil. Şi zise:

— Încearcă-ţi norocul cu el, Veghetorule. Ai altă alternativă?

— Nici una. Gormon râse dar eu nu. Îşi făcea de lucru cu prada răpită trecutului. Mi-am dat seama că eram profund deprimat de cuvintele lui. Părea atât de sigur de el, într-o lume nesigură; fiinţa asta fără ghildă, monstrul ăsta, omul ăsta cu aspect inuman, cum putea să fie atât de calm, de nonşalant? Trăia fără să-i pese de calamitate şi-şi bătea joc de cei care-şi recunoşteau frica. Gormon călătorea cu noi de numai nouă zile, de când îl întâlnisem în vechea cetate de la poalele vulcanului, spre sud, pe ţărmul mării. Nu-i sugerasem să ni se alăture, se invitase singur, iar eu mă lăsasem convins de Avluela. Drumurile sunt reci şi întunecate în această perioadă a anului, abundă în fiare periculoase de diverse specii iar un bătrân, călătorind cu o fată, n-ar greşi luând cu el un maroniu ca Gormon. Totuşi, uneori îmi doream să nu fi venit cu noi, iar acum era un astfel de moment.

M-am întors încet la echipamentul meu.

Gormon spuse ca şi cum abia atunci şi-ar fi dat seama:

— Te-am întrerupt din veghe?

— Da, i-am răspuns cu blândeţe.

— Îmi pare rău. Du-te şi ia-o de la capăt, am să te las în pace – şi-mi oferi surâsul lui strâmb şi ameţitor, atât de fermecător, încât mă făcu să uit uşoara aroganţă a vorbelor sale.

Am atins mânerele sferice, am făcut conexiunile, am verificat cadranele. Dar nu începeam veghea pentru că eram conştient de prezenţa lui şi mi-era teamă că în ciuda promisiunii sale avea să intervină încă odată într-unul din momentele dureroase ale concentrării. Mi-am luat privirea de la aparate. Gormon era de cealaltă parte a drumului, sucindu-şi gâtul, şi încercând s-o zărească pe Avluela. Când

m-am întors spre el şi-a dat seama de prezenţa mea.

— Ceva în neregulă, Veghetorule?

— Nu. Nu este momentul potrivit. Voi aştepta.

— Spune-mi, când inamicii Pământului vor veni cu adevărat din stele, maşinăriile tale îţi vor da de veste?

— Am încredere în ele.

— Şi după aceea?

— După aia am să-i anunţ pe Apărători.

— Şi munca ta de o viaţă se va termina?

— Poate.

— Atunci de ce există o întreagă ghildă a Veghetorilor? De ce nu un centru principal de unde să se facă Veghea? De ce o mulţime de Veghetori nomazi, umblând de colo, colo?

— Cu cât sunt mai mulţi vectori de detecţie, cu atât există o şansă mai mare să ne dăm seama rapid de invazie.

— Atunci un Veghetor individual ar putea să-şi folosească bine aparatele fără să vadă nimic, deşi un invadator e deja aici.

— S-ar putea. De asta practicăm redundanţa.

— Cred că uneori exagerezi – râse Gormon – chiar crezi că invazia va avea loc?

— Da, am răspuns înţepat. Dacă nu, viaţa mea a fost o risipă.

— Şi de *ce* şi-ar dori populaţiile stelare să ocupe Pământul? Ce avem noi aici în afară de rămăşiţele vechilor imperii? Ce-ar face cu un Roum mizerabil? Cu Ferris? Cu Jorslem? Cetăţi putrezite! Prinţi idioţi! Hai, Veghetorule, recunoaşte, invazia este un mit iar tu faci de patru ori pe zi nişte chestii fără sens.

— Talentul şi arta mea constau în Veghere. Tu ai batjocura. Fiecare cu specialitatea lui.

— Iartă-mă, spuse cu o umilinţă batjocoritoare. Du-te şi Veghează.

— Aşa voi face.

Supărat, m-am întors la instrumentele mele, hotărât să ignor orice întrerupere, oricât de brutală. Răsăriseră stelele, priveam constelaţiile strălucitoare iar mintea mea înregistra

automat multitudinea lumilor. „Hai să Veghem”, m-am gândit. „Hai să ne continuăm veghea în ciuda batjocoritorilor.”

Am intrat în plină veghe.

M-am agăţat de mânere şi-am lăsat valul puterii să se năpustească asupra mea. Mi-am trimis mintea spre ceruri şi-am căutat entităţile ostile. Ce extaz! Ce splendoare incredibilă! Eu care nu părăsisem niciodată această planetă mică cutreieram spaţiile negre ale vidului, alunecam de la o stea la alta, vedeam planetele rotindu-se. În timpul călătoriei alte chipuri îmi întorceau privirea, unele fără ochi, altele cu mulţi ochi, întreaga complexitate a galaxiilor populate care îmi erau accesibile. Am pândit posibilele concentrări de forţe inamice. Am inspectat spaţii de antrenament şi tabere militare. Căutam invadatorii care ne fuseseră promişi, cuceritorii care la sfârşit erau destinaţi să ne ia lumea noastră ruinată; căutam aşa cum o făcusem de atâtea ori, în fiecare zi a vieţii mele de adult.

Nu am găsit nimic. Iar când am ieşit din transă, asudat şi epuizat, am zărit-o pe Avluela coborând. Ateriză uşoară ca o pană. Gormon o strigă, ea alergă goală, cu sânii mici tremurători iar el îi cuprinse trupul mărunţel în braţele puternice. Se sărutară fără pasiune dar cu bucurie. Când îi dădu drumul, ea se întoarse spre mine.

— Roum, gâfâi ea. *Roum!*

— L-ai văzut?

— Tot! Mii de oameni! Lumini! Bulevarde! O piaţă! Clădiri în ruină, vechi de multe cicluri. O, Veghetorule, cât de minunat e Roum!

— Atunci ai avut un zbor bun.

— O minune!

— Mâine o să avem de-a face cu Roum.

— Nu Veghetorule, în seara asta. În seara asta!

Era entuziasmată ca o fetiţă cu faţa strălucind de încântare.

— Numai puţin! Uite, aproape că am ajuns! insistă ea.

— Ar trebui să ne odihnim mai întâi. Nu voiam să ajungem în Roum obosiţi.

— Ne putem odihni când ajungem acolo, replică ea. Hai! Strânge tot! Ţi-ai făcut Veghea, da?

— Da, da.

— Atunci să mergem. Spre Roum! Spre Roum!

L-am privit rugător pe Gormon. Venise noaptea; era timpul să ne aşezăm tabăra, să prindem câteva ore de somn.

De data asta Gormon era de partea mea. Îi spuse Avluelei:

— Veghetorul are dreptate, toţi avem nevoie de odihnă. Vom merge în zori.

Avluela era botoasă. Semăna mai mult ca niciodată cu un copil. Aripile i se pleoştiseră; trupul ei subdezvoltat se încovoie. Mofturoasă, îşi strânse aripile până când ajunseră ca două cocoaşe de mărimea unui pumn şi-şi culese hainele pe care le împrăştiase pe drum. Am distribuit tabletele cu hrană, am intrat în receptaculele noastre iar eu am căzut într-un somn agitat, visând-o pe Avluela agăţată de Luna sfărâmicioasă şi cu Gormon alături. Cu două ore înainte de răsăritul soarelui m-am trezit şi am făcut prima Veghe a zilei în timp ce ei încă dormeau. Apoi i-am trezit şi am luat drumul legendarului oraş imperial. Drumul spre Roum.

Doi

Lumina dimineţii era tăioasă de parcă am fi fost într-o lume tânără, nou-creată. Drumul era pustiu în aceste vremuri, oamenii nu călătoreau prea mult decât dacă erau rătăcitori prin obişnuinţă şi profesie. Din când în când, făceam loc trăsurii vreunui membru al ghildei Stăpânilor, trasă de o duzină de Neutri placizi şi înhămaţi în serie. În primele două ore ale dimineţii au trecut pe lângă noi patru asemenea vehicule, bine închise şi acoperite pentru a ascunde mândrele trăsături ale Stăpânului de privirile unor oameni de rând ca noi. Câteva care încărcate cu produse, planoare… în general drumul era numai al nostru.

Împrejurimile Roum-ului expuneau vestigii ale antichităţii: coloane izolate, bucăţi dintr-un apeduct care nu

mai transporta nimic nicăieri, portalurile unui templu uitat. Ceea ce vedeam noi era vechiul Roum, dar existau şi urme ale oraşelor din ciclurile ulterioare: colibe de ţărani, domurile centralelor energetice, carcasele blocurilor-turn, uneori şi câte un fuzelaj ars de avion. Gormon cerceta totul şi din când în când lua şi probe. Avluela privea cu ochii mari fără să zică ceva. Am continuat să mergem până ce zidurile oraşului se iviră în faţa noastră.

Erau din pietre albăstrii şi glănţuite, strâns îmbinate şi avea cam înălţimea a opt oameni. Drumul nostru străpungea zidul pe sub o arcadă cu consolă. Poarta era deschisă. Apropiindu-ne de ea, o siluetă se îndreptă spre noi. Un om cu glugă, mască şi înălţime neobişnuită, purtând veşmintele întunecate ale ghildei Pelerinilor. Nimeni nu trebuie să se apropie de astfel de persoane din proprie iniţiativă dar, dacă ţi se cere, trebuie să-i dai Pelerinului toată atenţia. Acesta ne-a făcut semn cu mâna. Şi prin grila din dreptul gurii ne-a întrebat:

— De unde veniţi?

— Din sud. Am trăit un timp în Agupt apoi am traversat Podul de Pământ spre Talya – a fost răspunsul meu.

— Încotro?

— Roum, pentru un timp.

— Cum merge Veghea?

— Ca de obicei.

— În Roum aveţi unde să staţi?

Am negat din cap:

— Sperăm în bunătatea Voinţei.

— Voinţa nu este totdeauna bună. Şi nici nu este nevoie de Veghetori în Roum. De ce călătoreşti cu o Zburătoare?

— Pentru companie. Şi pentru că este tânără şi are nevoie de protecţie.

— Cine este celălalt?

— Nu este din vreo ghildă, este un Elfin.

— Văd asta. Dar de ce te însoţeşte?

— El este puternic iar eu sunt bătrân; şi-aşa, călătorim împreună. Încotro te îndrepţi, Pelerinule?

— Spre Jorslem. Există vreo altă destinaţie pentru cei din

ghilda mea?

Am încuviinţat, plecându-mi capul.

— De ce nu vii la Jorslem cu mine?

— Acum drumul meu este spre nord iar Jorslem este în Sud, aproape de Agupt.

— Ai fost în Agupt şi n-ai ajuns în Jorslem? Era uimit.

— Da. Nu mi-a venit încă vremea să văd Jorslem.

— Vino acum. Vom face drumul împreună, Veghetorule şi vom discuta despre vremurile apuse şi despre cele ce vor veni şi-am să te asist în Veghea ta iar tu ai să mă asişti în comuniunea mea cu Voinţa. De-acord?

Era tentant. Prin faţa ochilor mei trecu fulgerător auriul Jorslem, clădirile şi mormintele sfinte, locurile unde cei bătrâni erau întineriţi, turnurile şi acoperişurile bisericilor. Deşi sunt consecvent obiceiurilor şi hotărârilor mele, pe moment am dorit să abandonez Roum şi să-l însoţesc pe Pelerin către Jorslem. L-am întrebat:

— Dar însoţitorii mei…

— Lasă-i. Pentru mine este interzis să umblu cu cei fără de ghildă sau cu femelele. Doar noi doi, Veghetorule, vom merge la Jorslem.

Avluela care se ţinea la o parte, încruntată la auzul acestei propuneri îmi azvârli o căutătură plină de teroare.

— Nu am să-i abandonez.

— Voi merge atunci de unul singur la Jorslem, hotărî Pelerinul.

Din roba lui se ivi o mână osoasă cu degete lungi, albe şi ferme. Le-am atins vârfurile cu respect iar el mi-a zis:

— Fie ca Voinţa să te binecuvânteze, prietene Veghetor. Şi când vei ajunge în Jorslem să mă cauţi.

Plecă fără alte cuvinte.

— Te-ai fi dus cu el, nu-i aşa?

— M-am gândit la aşa ceva.

— Ce-ar putea găsi în Jorslem şi să nu fie pe aici? E un oraş sfânt ca şi acesta. Aici te poţi odihni un timp. Acum nu mai eşti în stare de o altă călătorie.

— S-ar putea să ai dreptate, am încuviinţat eu.

Şi cu ultimele forţe am păşit spre poarta lui Roum.

Ochi vigilenţi ne iscodeau prin fantele zidurilor. Când am ajuns în mijlocul porţii, o Santinelă grasă şi ciupită de vărsat, cu fălci căzute, ne-a oprit să mă-ntrebe ce treabă avem în Roum. I-am zis ghilda şi scopul meu iar el s-a strâmbat dezgustat.

— Du-te-n altă parte, Veghetorule! Avem nevoie numai de oameni utili aici.

— Veghea are foloasele ei.

— Fără-ndoială, fără-ndoială!

Se uită chiorâş spre Avluela şi întrebă iar:

— Ce-i asta? Veghetorii sunt celibatari, nu?

— Nu-i decât un însoţitor de călătorie.

Santinela izbucni într-un râs grosolan:

— Pun pariu că e un drum făcut adesea! Nu c-ar fi cine ştie ce de capul ei. Câţi ani are, treisprezece, paisprezece? Vino-ncoace, copilă! Lasă-mă să te verific dacă n-ai ceva ascuns, de contrabandă.

Îşi plimbă repede mâinile pe ea, încruntându-se când dădu de sâni, apoi ridicând sprâncenele la găsirea umflăturilor de pe umeri.

— Ce-i asta? Ce-i asta? Mai mult în spate decât în faţă! O Zburătoare, asta eşti, nu? Ce porcărie, o Zburătoare însoţind un Veghetor bătrân şi nebun!

Chicoteşte şi-şi pune laba pe trupul Avluelei într-un mod care-l înfurie pe Gormon; citesc ură în ochii lui tiviţi parcă de flăcări, îl prind la timp şi-mi folosesc toată puterea să-l opresc să ne nenorocească pe toţi prin atacul asupra Santinelei. Se smuceşte aproape să mă dea jos apoi se calmează şi se supune, privind rece cum Santinela îşi termină „controlul” asupra Avluelei.

La sfârşit, Santinela se întoarse cu dezgust spre Gormon:

— Ce fel de lucru eşti tu?

— Fără ghildă, cu bunăvoinţa ta, rosteşte Gormon tăios, umil şi fără de valoare, produs de teratogeneză. Cu toate acestea, un om liber ce doreşte să intre în Roum.

— Avem nevoie de monştri în plus?

— Mănânc puţin şi pot munci din greu.

— Ai fi muncit şi mai cu spor dacă erai neutralizat.

Gormon se încruntă iar. Am intervenit:

— Ne este permis să intrăm?

— Un moment.

Santinela îşi puse pe cap tichia gânditoare şi îngustându-şi privirea transmise mesajul de rigoare spre rezervoarele de informaţii. Faţa-i era încordată de efort. Apoi se înmuie. Câteva clipe mai târziu veni răspunsul. Nu puteam auzi nimic, dar după dezamăgirea de pe chipul său mi-am dat seama că nu se găsise nici un motiv să ni se refuze intrarea în Roum.

— Intraţi. Toţi trei. Grăbiţi-vă!

Şi am trecut pragul.

— Puteam să-l omor dintr-o lovitură, zise Gormon.

— Şi ne-ar fi neutralizat pe toţi până la căderea nopţii. Puţină răbdare şi ajungem.

— Şi cum punea mâna pe ea…

— Ai o atitudine foarte posesivă faţă de Avluela. Aminteşte-ţi că este o zburătoare şi nu este disponibilă sexual celor fără de ghildă.

Gormon ignoră atenţionarea mea.

— Nu mă stârneşte mai mult decât pe tine, Veghetorule. Dar mă doare să o văd tratată astfel. Dacă nu mă ţineai l-aş fi omorât.

— Unde-o să stăm acum? întrebă Avluela.

— Mai întâi lăsaţi-mă să găsesc sediul ghildei Veghetorilor. Mă voi înregistra acolo. Apoi o să căutăm reşedinţa Zburătoarelor pentru masă.

— Şi-apoi vom merge la Şanţul celor fără de ghildă şi vom cerşi câţiva bănuţi, zise Gormon sec.

— Îmi pare rău că eşti un Elfin, dar mi se pare dizgraţios să te plângi. Vino.

Am pornit pe o străduţă pietruită şi întortocheată. Eram în inelul exterior, un sector cu căsuţe joase, lipite de pământ, dominate de structurile masive ale instalaţiilor de apărare. În interior se aflau turnurile lucitoare pe care le văzusem din câmp noaptea trecută, rămăşiţe ale vechiului Roum păstrate cu grijă timp de peste zece mii de ani; piaţa, zona fabricilor, cocoaşele instalaţiilor pentru comunicare,

templele voinţei, rezervoarele de informaţii, refugiile de noapte, bordelurile extratereştrilor, clădirile guvernamentale, sediile diferitelor partide.

La un colţ, lângă o clădire din al Doilea Ciclu, cu pereţii acoperiţi cu o structură cauciucată, am găsit o tichie gânditoare pentru public şi mi-am pus-o pe frunte. Instantaneu, gândurile mele au fugit pe circuit până la interfaţa ce-mi asigura accesul la unul din creierele rezervorului de informaţii. Am pătruns prin interfaţă şi am văzut însuşi creierul încreţit şi cenuşiu pe fundalul verde închis al adăpostului său. Odată, un Amintitor mi-a spus că în ciclurile trecute oamenii construiau maşini care să gândească pentru ei şi în locul lor, cu toate că aceste maşini erau infernal de scumpe şi necesitau spaţii largi. Sugeau energia cu lăcomie. Asta nu era cea mai rea dintre nebuniile străbunilor, dar de ce să construieşti maşini când moartea elibera zilnic o mulţime de „maşini” naturale pe care puteai să le înhami la rezervoarele de informaţii? Oare le lipseau cunoştinţele necesare? Îmi venea greu să cred aşa ceva.

I-am prezentat creierului identificarea ghildei mele şi i-am cerut coordonatele hanului nostru. Le-am primit instantaneu şi-am pornit mai departe, Avluela într-o parte, Gormon de cealaltă iar la mijloc eu şi căruţul meu cu instrumente, ca de obicei.

Oraşul era aglomerat. Nu mai văzusem o astfel de îmbulzeală nici în adormitul şi toropitul Agupt, nici în altă zonă, pe timpul călătoriei mele spre nord. Străzile erau pline de Pelerini, secretoşi şi mascaţi. Printre ei se furişau Amintitori pierduţi în meditaţie, Comercianţi cu chipuri încruntate; ici şi colo se putea zări litiera vreunui Stăpân. Avluela văzu mai multe Zburătoare; nu avea dreptul să le salute, după doctrinele ghildei ei, deoarece nu-şi dusese la bun sfârşit rituala purificare. Îmi pare rău s-o recunosc, însă am iscodit mulţi Veghetori, toţi uitându-se la mine cu neplăcere şi fără a-mi ura bun venit. Am observat un număr important de Apărători precum şi pe neconfundaţii reprezentanţi ai unor ghilde minore, cum ar fi cele ale

Servitorilor, Meşteşugarilor, Scribilor, Comunicanţilor, Transportatorilor. Natural, o grămadă de Neutri îşi vedeau de treburile lor în tăcere. Erau şi destui extratereştri, de toate felurile, majoritatea probabil turişti, unii veniţi pentru afaceri, atât cât se putea face cu necăjita şi împovărata de sărăcie lume a Pământului. Am observat şi câţiva Elfini, furişându-se prin mulţime, dar nici unul cu ţinuta atât de mândră ca a lui Gormon.

Era unic printre ai săi. Ceilalţi, pestriţi şi tărcaţi, asimetrici, fără membre sau cu prea multe, deformaţi într-o mie de feluri, inimaginabile; erau şerpuitori, chiori, şovăielnici, sâsâiţi, umili, însă nici unul nu se purta ca şi cum s-ar fi considerat om.

Informaţia creierului fusese exactă. În mai puţin de o oră am ajuns la hanul Veghetorilor. I-am lăsat pe Avluela şi pe Gormon la intrare şi mi-am împins căruţul în interior.

În sala principală erau cam o duzină de membri ai ghildei mele. Le-am dat salutul uzual şi mi-au răspuns apatici. Aceştia să fi fost oare gardienii de care depindea securitatea Pământului? Nerozi şi debili?

— Unde mă pot înregistra? am întrebat.

— Eşti nou? De unde vii?

— Agupt a fost ultimul loc unde m-am înregistrat.

— Trebuia să rămâi acolo. Nu-i nici o nevoie de Veghetori aici.

— Unde mă pot înregistra? am întrebat din nou.

Un tânăr îngâmfat mi-a indicat un ecran în fundul sălii. M-am dus acolo, mi-am arătat amprentele, am fost întrebat şi mi-am dat numele pe care un Veghetor nu şi-l poate spune decât altui Veghetor şi numai în incinta unui han. Un panou se deschise brusc şi un tip cu ochi umflaţi (care purta emblema Veghetorilor pe obrazul drept şi nu pe cel stâng, semn de rang mare în ghildă), mi-a rostit numele şi mi-a zis:

— Trebuia să faci ceva mai bun decât să vii în Roum. Suntem peste numărul permis.

— Cer adăpost şi slujbă, am insistat politicos.

— Un om cu simţul umorului aşa cum eşti tu ar fi trebuit

să se fi născut în ghilda Clownilor.

— Nu văd nimic de râs.

— Conform legilor promulgate de ghilda noastră la ultima sesiune nici un han nu mai este obligat să dea adăpost şi hrană unui nou venit dacă şi-a atins capacitatea nominală de cazare. Hanul este deja la capacitatea nominală. La revedere, prietene!

Am fost şocat.

— N-am auzit de-aşa reglementare – eram consternat – este incredibil! O ghildă să refuze unui membru adăpostul în propriul han? Când este înţepenit de frig şi are picioarele umflate de umblet? Un om de vârsta mea, care a traversat Podul de Pământ tocmai de la Agupt şi ajunge flămând şi necunoscând pe nimeni în Roum…

— De ce nu ne-ai întrebat, mai întâi?

— N-am crezut nici o clipă că ar fi necesar.

— Noile reglementări…

— Fie ca Voinţa să ofilească aceste noi reglementări! am strigat. Cer adăpost! Să dai afară pe unul care a Vegheat dinainte de a te naşte tu…

— Uşurel frate, uşurel!

— Nu se poate să nu ai vreun colţ unde să pot dormi, câteva firimituri să pot mânca…

Deşi tonul meu trecuse de la urlet la rugăminte, expresia lui a trecut doar de la indiferenţă la dispreţ.

— Nu avem nici o cameră. Nu avem nici un fel de mâncare. Sunt vremuri grele pentru ghilda noastră. Ştii doar. Se zvoneşte că vom fi desfiinţaţi ca un lux inutil, o risipă pentru resursele Voinţei… Avem talente limitate. Pentru că Roum are prea mulţi Veghetori ni s-au micşorat raţiile şi dacă te primim şi pe tine raţiile noastre vor fi şi mai mici.

— Dar unde să mă duc?

— Te sfătuiesc să apelezi la bunăvoinţa Prinţului din Roum.

Trei

Afară i-am zis totul lui Gormon iar el a izbucnit într-un râs amestecat cu furie, o furie atât de puternică, încât striaţiile de pe obrajii lui curaţi luceau ca nişte dâre de sânge.

— Mila Prinţului din Roum! repetă el. Mila Prinţului din Roum…

— Nefericiţii obişnuiesc să ceară ajutorul conducătorului local, am spus rece.

— Prinţul din Roum nu cunoaşte mila, replică Gormon. Prinţul din Roum te-ar hrăni cu propriile-ţi măruntaie ca să-ţi astâmpere foamea.

— Poate ar trebui să încercăm să găsim reşedinţa Zburătoarelor, se amestecă Avluela. Ne vor hrăni acolo.

— Nu şi pe Gormon; avem obligaţii unii faţă de ceilalţi.

— I-am putea duce mâncare.

— Prefer să vizitez mai întâi Curtea, am insistat eu. Hai să ne asigurăm de situaţia noastră. După asta, dacă trebuie, putem să improvizăm nişte aranjamente pentru locuit.

Ea se dădu bătută iar noi plecarăm spre palatul Prinţului din Roum, o clădire masivă în faţa căreia se afla o piaţă imensă încercuită de coloane, de partea cealaltă a râului care traversa cetatea. În piaţă am fost acostaţi de tot felul de cerşetori, dintre care unii nici măcar nu erau pământeni; ceva cu tentacule mici şi o faţă brăzdată, lipsită de nas, ceru de pomană până când Gormon o împinse la o parte; puţin mai târziu o a doua creatură, tot atât de ciudată ca şi prima, cu pielea găurită de cratere luminiscente şi mădulare căptuşite cu ochi, îmi îmbrăţişă genunchii şi ceru milă în numele Voinţei.

— Sunt doar un biet Veghetor, am spus, arătând spre cărucior, eu însumi am nevoie de milă. Dar creatura insistă, plângându-şi nefericirea cu o voce moale, întretăiată. În final, spre imensul dezgust al lui Gormon, am aruncat câteva tablete cu hrană în punga mică, asemeni unui raft, care-i atârna pe piept. Apoi ne-am croit drum spre porţile palatului. În portic ni se înfăţişă o privelişte şi mai

groaznică: un Zburător schilodit, cu mădularele fragile îndoite şi răsucite, cu o aripă pe jumătate desfăcută şi tăiată adânc iar cealaltă lipsindu-i de tot. Zburătorul se năpusti asupra Avluelei strigând un nume, oricum nu al ei, udându-i pantalonii cu lacrimi, astfel încât blăniţa de pe ei se pleoşti.

— Ajută-mă să ajung la Reşedinţă, o rugă el. M-au refuzat pentru că sunt schilod, dar dacă mă ajuţi…

Avluela îi spuse că nu poate face nimic, că era o străină în acel oraş. Zburătorul rănit nu-i dădea drumul şi atunci Gormon îl ridică delicat, ca pe o grămadă de oase uscate ce era şi-l aşeză alături. Urcarăm spre portic şi pentru prima oară ne confruntarăm cu un trio de Neutri, cu feţe apatice, care ne întrebară de treaba noastră acolo şi ne lăsară repede să trecem spre următoarea barieră păzită de o pereche de Indexatori zbârciţi. Am fost chestionaţi la unison.

— Dorim o audienţă, am spus, o favoare.

— Audienţele sunt peste patru zile, spuse Indexatorul din dreapta. O să înregistrăm cererea ta.

— Nu avem unde dormi! izbucni Avluela. Ne este foame! …

I-am făcut semn să tacă. Între timp Gormon căuta ceva în buzunarul detaşabil. Nişte chestii lucioase îi apărură în mână: piese de aur, eternul metal stanţat cu chipuri bărboase, cu nasuri vultureşti. Le găsise scotocind prin ruine. Îi aruncă o monedă Indexatorului care ne refuzase. Acesta o prinse din zbor, îşi trecu degetul mare peste suprafaţa strălucitoare şi o băgă imediat într-o cută a hainei. Al doilea Indexator aştepta şi el. Zâmbind, Gormon îi dădu şi lui moneda dorită.

— Poate se poate aranja o audienţă specială, am spus eu.

— Poate, răspunse unul dintre Indexatori. Intraţi.

Şi aşa am trecut în incinta palatului, în spaţiul imens, plin de ecouri care dădea spre holul central al sălii tronului, aflată în absidă. Acolo erau mai mulţi cerşetori, cei autorizaţi de drept şi în special o mulţime de Pelerini,

Comunicanţi, Amintitori, Muzicieni, Scribi şi Indexatori. Am auzit rugăciuni mormăite, am simţit mirosul înţepător al mirodeniilor, vibraţia gongurilor subterane. În ciclurile trecute, această clădire fusese templul uneia din vechile religii – Creştinii – după cum îmi spusese Gormon, făcându-mă să-l suspectez din nou că este un Amintitor deghizat în Elfin. Locul încă mai păstra ceva din caracterul sfânt, chiar dacă servea ca sediu guvernării seculare din Roum. Dar cum vom reuşi să-l vedem pe Prinţ? Spre stânga era o capelă mică, împodobită bogat, în care intra încet un şir de Negustori şi de Proprietari-de-pământuri prosperi. Trăgând cu ochiul, în spatele lor am văzut trei căpăţâni fixate pe un dispozitiv de transmis întrebări – o intrare pentru rezervoarele de informaţii – iar lângă ele un scrib solid. După ce am cerut însoţitorilor mei să mă aştepte în hol, m-am aşezat la rând.

Se mişca neregulat şi trecu aproape o oră până când am ajuns la dispozitivul de transmis întrebări. Căpăţânile îmi clipiră încetişor. În interiorul craniilor închise, fluidele nutritive spumegau şi plescăiau, îngrijind creierele moarte dar încă funcţionale şi ale căror bilioane şi bilioane de unităţi sinaptice serveau acum drept instrumente incomparabile de îmbogăţire a memoriei. Scribul păru dezgustat la vederea unui Veghetor dar, înainte de a mă întreba el, am izbucnit:

— Am venit ca străin de acest oraş să cer mila Prinţului. Eu şi însoţitorii mei nu avem unde sta. Propria mea ghildă m-a refuzat. Ce să fac? Cum să obţin o audienţă?

— Revino peste patru zile.

— Am dormit mult timp pe drumuri. Acum trebuie să mă odihnesc.

— Un han public…

— Dar am o ghildă! am protestat eu. Atât timp cât ghilda mea are un han propriu nu o să fiu admis în cele publice, iar ghilda mea mă refuză din cauza unor reguli noi şi… înţelegi ce-ţi zic?

Cu vocea obosită, Scribul îmi răspunse:

— Poţi să ceri o audienţă specială. O să-ţi fie refuzată dar

poţi s-o faci.

— Unde?

— Aici. Declară scopul venirii tale.

M-am identificat în faţa căpăţânilor prin denumirea mea publică, am înşirat numele şi starea celor doi însoţitori ai mei şi mi-am explicat cazul. Totul a fost înregistrat şi transmis creierelor aflate undeva în adâncurile cetăţii. Când am terminat Scribul spuse:

— Dacă cererea este aprobată, ai să fii căutat.

— Unde-am să stau între timp?

— Îţi sugerez să stai pe lângă palat.

Am înţeles. Puteam să mă alătur acelei legiuni de nefericiţi care umpleau piaţa. Câţi dintre ei ceruseră vreo favoare specială Prinţului şi stăteau acolo de luni de zile, de ani, aşteptând să fie chemaţi? Dormeau pe pietre, cerşind rămăşiţe, trăind cu o speranţă nebună.

Acum îmi epuizasem toate posibilităţile. M-am întors la Gormon şi la Avluela, le-am spus care era situaţia şi le-am sugerat să vânăm orice posibilitate de cazare. Gormon, lipsit de ghildă, era binevenit în oricare din mizerabilele hanuri publice ţinute pentru cei de felul lui. Avluela putea să găsească Reşedinţa propriei ghilde, numai eu trebuia să dorm pe străzi – şi nu pentru prima oară. Dar speram că nu va trebui să ne despărţim. Ajunsesem să mă gândesc la noi ca la o familie, ciudat gând chiar din partea unui Veghetor.

Când ne îndreptam spre ieşire, ceasul din propriu-mi creier mă avertiză că sosise ora de Veghere. Erau obligaţia şi privilegiul meu să veghez oriunde aş fi fost, fără să ţin seama de circumstanţe, oricând ar fi fost vremea. M-am oprit, am deschis căruciorul şi am activat echipamentul. Gormon şi Avluela stăteau lângă mine. Am văzut zâmbete de satisfacţie dar şi batjocură deschisă pe figurile celor care intrau şi ieşeau din palat. Veghea nu era prea preţuită pentru că se făcea de multă vreme iar inamicul promis nu venise niciodată. Totuşi, fiecare are îndatoririle lui oricât de caraghioase ar părea celorlalţi. Ceea ce pentru unii este un ritual lipsit de sens, pentru alţii înseamnă munca vieţii lor. Încăpăţânat, m-am forţat să intru în starea de veghe.

Pentru mine lumea dispărea şi mă avântam spre ceruri. Mă cuprinse bucuria, ca întotdeauna. Căutam locurile familiare, dar şi pe cele mai puţin familiare, mintea mea amplificată alunecând printre galaxii în salturi sălbatice. Se aduna o armadă? Se antrenau trupe pentru cucerirea Pământului? De patru ori pe zi Vegheam, la fel cum făceau şi ceilalţi membri ai ghildei mele la intervale scurte de timp, astfel încât nici un moment nu trecea fără ca o minte vigilentă să nu fie de Veghe. Nu cred că era o chemare prostească.

Când am ieşit din transă o voce stridentă ţipa:

— … pentru Prinţul din Roum! Faceţi loc pentru Prinţul din Roum!

Am clipit, mi-am tras sufletul şi m-am luptat să-mi scutur ultimele rămăşiţe ale concentrării. Un palanchin aparţinând altei ghilde, înconjurat de o falangă de Neutri, ieşise din palat şi se îndrepta spre mine. Patru bărbaţi, purtând costumele elegante şi măştile strălucitoare ale ghildei Stăpânilor, flancau litiera, precedată de trei Elfini îndesaţi şi ale căror gâtlejuri fuseseră modificate pentru a imita cutiile de rezonanţă ale broaştelor-bou. În timp ce avansau, monştrii emiteau un sunet maiestuos de trompetă. M-a frapat faptul că un Prinţ admitea Elfini în serviciul său – chiar dacă erau atât de dotaţi precum aceştia.

Căruciorul meu bloca drumul magnificei procesiuni. M-am străduit să-l strâng în grabă şi să mă dau la o parte înainte ca parada să treacă peste mine.

Din cauza vârstei şi a fricii degetele-mi tremurau şi nu puteam să închid bine cutiile; în timp ce mă agitam stângaci, Elfinii ţepeni se apropiaseră atât de mult, încât vocile lor asurzeau. Gormon încercă să mă ajute, forţându-mă să le şuier că este interzis celor străini de ghilda mea să atingă echipamentul. L-am dat la o parte. Un moment mai târziu, o avangardă de Neutri a năvălit asupra mea, pregătindu-se să mă alunge cu biciurile lor strălucitoare.

— În numele Voinţei! am strigat. Sunt un Veghetor!

Iar replica profundă, enormă, calmă, veni într-un răspuns clar:

— Lăsaţi-l în pace! Este un Veghetor.

Orice mişcare încetă. Vorbise Prinţul din Roum.

Neutrii dădură înapoi. Elfinii încetară să mai „cânte”. Purtătorii palanchinului îl aşezară uşor pe podea. Toţi cei din holul palatului se şi dăduseră câţiva paşi mai în spate, cu excepţia noastră. Perdelele unduitoare ale palanchinului se desfăcură. Doi dintre Stăpâni se grăbiră să întindă mâinile spre bariera sonică interioară, oferind ajutor monarhului. Bariera dispăru cu un bâzâit uşor.

Apăru Prinţul din Roum.

Era atât de tânăr! Un băiat cu părul negru, bogat şi faţa proaspătă. Dar fusese născut să conducă şi în ciuda tinereţii sale era la fel de potrivit ca şi ceilalţi monarhi pe care-i mai văzusem.

Buzele subţiri şi strânse, nasul acvilin, ascuţit şi agresiv, ochii adânci şi reci ca nişte lacuri infinite. Purta hainele împodobite ale ghildei Dominatorilor, dar pe piept avea crucea dublă a Apărătorilor iar în jurul gâtului eşarfa întunecată a Amintitorilor. Un Dominator poate să facă parte din câte ghilde doreşte şi-ar fi fost un lucru ciudat pentru el să nu fie un Apărător. M-am mirat, totuşi, să văd că face parte şi dintre Amintitori. În mod normal aceasta nu este o ghildă potrivită celor puternici.

M-a privit cu ceva interes şi rosti:

— Ţi-ai ales un loc ciudat pentru Veghere, Bătrâne!

— Ora alege locul, Sire. Eram aici când m-a cerut datoria. Nu puteam să ştiu că eraţi pe drum.

— N-ai găsit nici un inamic?

— Niciunul, Sire!

Eram gata să-mi forţez norocul, să profit de neaşteptata apariţie a Prinţului ca să-i cer ajutorul; dar interesul lui pentru mine muri ca o lumânare consumată în timp. Stăteam acolo şi nu îndrăzneam să-l rog, după ce-şi întorsese privirile de la mine. Îl măsură un timp pe Gormon, încruntându-se şi trăgându-se de bărbie. Apoi privirea i se opri pe Avluela. Ochii îi străluciră, nările delicate i se dilatară.

— Vino aici, micuţă Zburătoare, rosti el, făcând un gest de apropiere. Eşti prietena acestui Veghetor?

Ea aprobă din cap temătoare.

Prinţul întinse o mână şi o prinse. Ea alunecă spre palanchin; cu un rânjet atât de groaznic, încât părea o parodie a răutăţii, tânărul Dominator o trase înăuntru. În acelaşi moment, doi Stăpâni refăcură bariera sonică, însă procesiunea nu se mişcă. Amuţisem. Gormon stătea îngheţat lângă mine, cu trupul său puternic ţeapăn ca un lemn. Mi-am dus căruţul într-un loc mai ferit. Trecură clipe lungi. Curteanul rămânea tăcut, uitându-se discret în altă parte. Perdeaua se mai desfăcu o dată. Avluela ieşi clătinându-se, palidă, clipind repede. Părea ameţită. Urme de sudoare îi străluceau pe obraji. Aproape căzu, dar un Neutru o prinse şi-i făcu vânt pe podea. Sub jachetă, aripile-i se desfăcuseră parţial, transformându-se într-o cocoaşă, ceea ce pentru ea era semnul unei mari emoţii. Alunecând şi împiedicându-se, veni spre noi tremurând, fără un cuvânt. Îmi aruncă o privire şi se repezi la pieptul lui Gormon.

Purtătorii ridicară palanchinul. Prinţul din Roum părăsi palatul.

Când plecă, Avluela articulă răguşit:

— Prinţul ne-a oferit adăpost în hanul regal.

Patru

Hangiii, bineînţeles că nu ne-au crezut.

Oaspeţii Prinţului erau găzduiţi în hanul regal aflat în spatele palatului, într-o mică grădină, cu ferigi înflorite. Obişnuiţii acestui han erau Stăpâni sau câte-un întâmplător Dominator, iar în cazuri speciale un Amintitor important aflat în cercetare sau vreun Apărător de rang înalt venit pentru planuri strategice. Să adăposteşti o Zburătoare în hanul regal era, evident, foarte ciudat; la fel şi pentru un Veghetor, iar în ceea ce priveşte unul fără de ghildă era improbabil dincolo de înţelegere. Aşa că, atunci când ne-am prezentat, atitudinea Servitorilor a fost ca pentru o glumă bună, apoi de iritare iar în final de furie.

— Plecaţi! Lepădăturilor!

Avluela li se adresă pe un ton grav:
— Prinţul ne-a acordat găzduire aici iar voi nu ne puteţi…
— Afară! Afară!
Un servitor solid scoase un baston neural şi-l agită în faţa lui Gormon, făcând şi ceva remarci prosteşti la adresa lipsei lui de ghildă. Gormon zvârli bastonul din mâna Servitorului nepăsător la atingerea dureroasă şi-l lovi în stomac. Servitorul căzu grămadă, încovoiat. Instantaneu, o mulţime de Neutri se repeziră afară din Han. Gormon apucă pe-un alt Servitor şi-l aruncă în mijlocul lor, transformându-i într-o grămadă informă. Ţipetele sălbatice şi înjurăturile furioase atraseră atenţia unui Scrib venerabil care se legănă spre uşă, cerând să se facă linişte şi care ne interogă să afle ce-i cu noi. „Asta este uşor de verificat”, spuse el, după ce Avluela îi povesti totul. Se adresă dispreţuitor unui alt Servitor:
— Trimite un gând Indexatorilor! Repede!
Cu timpul, confuzia fu lămurită iar noi admişi. Ni s-au dat camere separate dar alăturate. Nu mai cunoscusem asemenea lux şi probabil că nici nu aveam să mai cunosc. Camerele erau lungi, înalte, largi. Se putea intra în ele prin puţuri dotate cu platforme telescopice şi încuiate cu un cod determinat de căldura trupului. Lumini luceau la cea mai mică mişcare a rezidentului, pentru că, atârnând în globuri sau cuibărite în cupole, se găseau spicule de stăpâna-luminii aduse de pe una din lumile stelei Brightstar (Steaua Strălucitoare), antrenate prin suferinţă să îndeplinească astfel de comenzi. Ferestrele se deschideau şi se închideau la dorinţă. Când nu erau utilizate puteau fi mascate de strimeri de gaze cvasi-receptive aduse din lumile exterioare şi funcţionau ca nişte monitoare pentru a prezenta urme luminoase conform unor modele alese dinainte. Camerele erau echipate cu tichii gânditoare conectate la rezervoarele de informaţii centrale. Aveau circuite pentru chemarea Servitorilor, a Scribilor, Indexatorilor şi Muzicienilor, după dorinţă. Bineînţeles că un om, aparţinând unei ghilde umile ca a mea, nu ar fi îndrăznit să se folosească de alte fiinţe umane în acest fel. Dincolo de teamă şi resentimente, pur

şi simplu aveam prea puţină nevoie de ele.

Nu am întrebat-o pe Avluela ce se întâmplase în palanchinul Prinţului de ne adusese aşa o generozitate. Puteam uşor să-mi imaginez, aşa cum de altfel putea şi Gormon. Mânia lui, greu ţinută în frâu, era elocventă pentru iubirea ce o purta palidei şi zveltei Zburătoare.

Ne-am cazat. Am plasat căruţul în faţa ferestrei (pe aceasta am drapat-o cu unul din modele) şi l-am lăsat acolo, pregătit pentru următoarea Veghere. Mi-am curăţat trupul de murdărie şi în tot acest timp entităţi înglobate în ziduri mi-au intonat cântece pacifice. Apoi am mâncat. Mai târziu, a venit la mine Avluela, relaxată şi înviorată, şi-a stat lângă mine şi-am vorbit de întâmplările noastre. Ore întregi, Gormon nu apăru deloc. Credeam că renunţase la hanul regal, găsind atmosfera prea rarefiată pentru el şi căutase companie mai bună printre cei de-un fel cu el. Dar în amurg, când am ieşit împreună cu Avluela în curtea interioară a hanului şi-am suit rampa să privim la apariţia stelelor pe cerul lui Roum, Gormon era acolo. Împreună cu el un Amintitor, uscăţiv şi cu faţa emaciată, vorbea cu voce coborâtă. Gormon mă salută din cap:

— Veghetorule, el este noul meu prieten.

Tipul uscăţiv, cu degetele pe şalul lui, se prezentă:

— Sunt Amintitorul Basil. Am venit de la Perris să pătrund în Misterele lui Roum. Voi sta aici mulţi ani.

Vocea lui era subţire ca o frescă ce tocmai fusese dată jos de pe perete.

— Amintitorul are multe de spus, poveşti frumoase, ne informă Gormon. Este unul dintre cei de prim rang din ghilda lui. Pe când vă apropiaţi, îmi descria tehnicile prin care este dezvăluit trecutul. Fac un şanţ prin straturile celui de-al Treilea Ciclu şi cu aspiratoare înlătură moleculele de pământ, dezgolind vechile depozite.

— Aici am găsit catacombele oraşului imperial, ruinele Epocii Gunoaielor, cărţi înscrise pe foi de metal alb de la sfârşitul celui de-al Doilea Ciclu. Toate astea vor merge la Perris pentru examinare, clasificare şi descifrare. După care vor fi înapoiate. Te interesează trecutul, Veghetorule?

— Într-o anume măsură, da. Elfinul de aici dovedeşte însă o pasiune mult mai mare. Uneori mă îndoiesc de autenticitatea lui. Ai recunoaşte un Amintitor deghizat?

Basil privi cercetător la Gormon, întârzie asupra trăsăturilor lui bizare, asupra muşchilor lui deosebit de bine dezvoltaţi şi concluzionă:

— Nu este un Amintitor dar sunt de acord că are curiozităţi de anticar. Mi-a pus multe întrebări importante.

— De exemplu?

— Doreşte să afle despre originea ghildelor, numele geneticianului care a creat primul Zburător veritabil, de ce există Elfini şi dacă ei sunt realmente blestemaţi de Voinţă.

— Şi i-ai răspuns la ele?

— La unele da. La altele, nu.

— Originea ghildelor? am întrebat şi eu.

— Să ofere o structură şi un scop într-o societate descompusă, răspunse Basil – la sfârşitul celui de-al Doilea Ciclu toate erau în flux. Nimeni nu-şi cunoştea rangul şi scopul. Şi în lumea noastră au pătruns extratereştrii care ne priveau ca pe ceva inutil. Era necesar să se stabilească acele categorii de referinţă, ca fiecare să-şi cunoască valoarea faţă de ceilalţi. Şi-aşa au apărut primele ghilde: Dominatorii, Stăpânii, Comercianţii, Proprietarii-de-pământ, Vânzătorii şi Servitorii. Mai târziu au fost înfiinţate cele ale Scribilor, Muzicienilor, Clownilor, Transportatorilor. Apoi au devenit necesari Indexatorii, Veghetorii şi Apărătorii. Când Anii Farmecelor ne-au dat Elfinii şi Zburătoarele, s-au înfiinţat şi ghildele lor. Apoi au apărut Neutrii…

— Dar Elfinii n-au nici o ghildă, se ştie doar, interveni Avluela.

Amintitorul privi la ea pentru prima oară.

— Cine eşti tu, copilă?

— Avluela Zburătoarea, călătoresc împreună cu acest Veghetor şi cu acest Elfin.

— Aşa cum spuneam, la început Elfinii au avut şi ei o ghildă a lor dar ea a fost dizolvată cu o mie de ani în urmă prin Ordinul Consiliului Dominatorului, după încercarea unei fracţiuni a Elfinilor de a pune mâna pe locurile sfinte din

Jorslem. De atunci Elfinii sunt fără de ghildă iar rangul lor este mai mare decât numai faţă de cel al Neutrilor.

— N-am ştiut, am recunoscut eu.

— Nu eşti un Amintitor, spuse Basil plin de el. Descoperirea trecutului este talentul nostru.

— Adevărat, adevărat.

— Dar azi, câte ghilde există? întrebă Gormon.

— Cam vreo sută, prietene, răspunse Basil încurcat. Unele sunt foarte mici, altele sunt locale. Eu mă ocup numai de ghildele originale şi de succesorii lor direcţi. Ceea ce s-a întâmplat în ultimele sute de ani este în atenţia altor Amintitori. Să cer o informaţie pentru tine?

— A, nu, era doar o curiozitate, se eschivă Gormon.

— Curiozitatea ta este bine dezvoltată.

— Consider lumea şi tot ce conţine ea ca fiind foarte interesantă. Este acesta un păcat?

— E numai ciudat. Arareori cei fără de ghildă privesc dincolo de propriul lor orizont.

Apăru un Servitor. Cu un amestec de respect şi de dispreţ, îngenunche în faţa Avluelei şi-i spuse:

— Prinţul s-a întors. Doreşte compania ta în palat, la această oră.

Teroarea sclipi în ochii Avluelei. Dar refuzul era de neconceput.

— Trebuie să vin cu tine?

— Te rog. Trebuie să fii îmbrăcată şi parfumată. El mai doreşte ca tu să vii cu aripile deschise.

Avluela se supuse iar Servitorul o conduse servil.

Noi am mai rămas un timp pe rampă. Amintitorul Basil ne-a povestit despre zilele din trecutul Roum-ului, eu am ascultat iar Gormon a stat cu privirile aţintite în întuneric. În cele din urmă, cu gâtul uscat, Amintitorul se scuză şi se retrase solemn.

Câteva momente mai târziu, o uşă se deschise şi Avluela păşi în curte. Mergea de parcă ar fi fost din ghilda Somnambulilor nu din cea a Zburătoarelor. Era goală sub rochia transparentă iar trupul ei fragil lucea cu un alb fantomatic la lumina stelelor. Aripile-i erau întinse şi

tremurau uşor, trist. Doi Servitori o conduceau, ţinând-o fiecare de câte un cot. Părea că ei o împingeau spre palat, era ca şi cum ea ar fi fost un vis al ei înseşi iar nu o femeie reală.

— Zboară, Avluela! Zboară! Scapă cât mai poţi! mârâi Gormon.

Ea dispăru într-o intrare laterală a palatului.

Elfinul privi spre mine:

— S-a vândut Prinţului să ne câştige nouă adăpost.

— Aşa s-ar părea.

— Aş putea să fac praf tot palatul ăsta!

— O iubeşti?

— Ar trebui să fie evident.

— Linişteşte-te! Eşti un bărbat deosebit dar o Zburătoare nu e totuşi de nasul tău. Mai ales Zburătoarea care a împărţit patul cu Prinţul din Roum.

— A zburat din braţele mele într-ale lui.

Am fost şocat.

— Ai cunoscut-o deja?

— Şi nu numai o dată, zâmbi trist. În momentul extazului aripile ei se zbat ca frunzele în furtună.

M-am prins de parapet să nu cad. Stelele se învârteau deasupra mea, bătrâna Lună şi cele două companii ale ei săreau de colo, colo. Eram şocat fără să înţeleg deplin cauza emoţiei mele. Era mânie pentru că Gormon îndrăznise să violeze unul din canoanele legii? Era poate o manifestare a sentimentelor aproape părinteşti pe care le nutream pentru Avluela? Sau poate, mai degrabă, invidie la adresa lui Gormon pentru că îndrăznise să comită un păcat dincolo de capacitatea mea deşi nu şi în afara dorinţelor mele. I-am zis:

— Ţi-ar putea arde creierul pentru asta. Să-ţi împuţineze sufletul. Şi mă faci să mă simt inutil.

— Şi? Prinţul comandă şi are… dar au fost alţii înaintea lui.

Trebuia să o spun cuiva.

— Destul. Destul.

— O s-o mai vedem oare?

— Prinţii se satură repede de soaţele lor. Câteva zile, poate numai o noapte… şi-apoi ne-o va arunca înapoi. Şi poate că atunci va trebui să părăsim acest han. Măcar ştim mai mult decât am fi meritat…

— Unde-ai să te duci? m-a întrebat Gormon.

— Am să mai stau în Roum, un timp.

— Chiar dacă ai să dormi în stradă? Nu pare să fie mare cerere de Veghetori aici.

— Am să mă descurc. Apoi, poate-am să mă duc spre Perris.

— Să înveţi de la Amintitori?

— Să văd Perris. Dar tu? Ce vrei în Roum?

— Pe Avluela.

— Încetează.

— Bine, zâmbi amar, dar am să stau aici până ce Prinţul se va sătura de ea şi-atunci o să fie a mea. Şi-o să găsim noi mijloace de supravieţuire. Cei fără de ghildă sunt plini de resurse nebănuite. Aşa trebuie să fie. Poate-o să mai stăm un timp în Roum dar apoi te vom urma spre Perris. Dacă vrei să călătoreşti cu un monstru şi cu o Zburătoare fără de credinţă.

— O să vedem când va veni vremea.

— Ai mai fost în compania unui Elfin?

— Nu prea des. Şi nu pentru mult timp.

— Sunt onorat. Nu mă alunga, Veghetorule! Am un motiv să vreau să rămân cu tine.

— Care?

— Să-ţi văd faţa în ziua în care maşinile tale îţi vor spune că a început invazia Pământului.

— În cazul ăsta ai să stai multă vreme cu mine. M-am aplecat în faţă şi mi-am lăsat umerii să cadă.

— Nu crezi că invazia va veni?

— Într-o zi, dar nu prea curând.

— Greşeşti. Aproape că a şi venit, chicoti Gormon.

— Nu mă amuză.

— Ce-i Veghetorule? Ţi-ai pierdut credinţa? Este ştiut de mii de ani că o altă rasă râvneşte Pământul şi-l posedă pe bază de convenţie. Şi într-o zi va veni să-l ia. Asta-i hotărât

de la sfârşitul celui de-al Doilea Ciclu.

— Ştiu toate astea deşi nu sunt un Amintitor.

Apoi m-am întors către el şi am rostit cuvinte pe care nu credeam că le voi rosti vreodată:

— Elfinule, ascult stelele şi-mi fac Vegherea de un timp dublu vârstei tale. Ceva făcut atâta vreme îşi pierde adeseori înţelesul. Rosteşte-ţi numele de zece mii de ori şi va deveni un sunet gol de orice înţeles. Am Vegheat – şi am Vegheat bine! – iar în orele întunecate ale nopţii m-am gândit uneori că o fac degeaba, că mi-am risipit viaţa. Există o plăcere a Vegherii dar poate că nu există un scop real.

Mâna lui îmi încercui umerii.

— Confesiunea ta este şocantă pentru mine. Păstrează-ţi credinţa, Veghetorule. Invazia vine.

— Cum ai putea tu să ştii?

— Au şi cei fără de ghildă talentele lor.

Conversaţia mă tulburase. I-am zis:

— E dureros să fii fără de ghildă?

— Te obişnuieşti. Şi există unele libertăţi compensatorii pentru lipsa de statut. La urma urmei pot vorbi liber.

— Observ.

— Mă mişc liber. N-am probleme cu mâncarea şi cu adăpostul, deşi alimentele pot fi uneori stricate iar adăpostul sărăcăcios. Femeile se simt atrase de mine contrar tuturor interdicţiilor. De asta poate că nu sunt tulburat de vreo ambiţie.

— Niciodată n-ai dorit să fii mai presus de rangul tău?

— Niciodată!

— Ai putea fi fericit ca Amintitor.

— Sunt fericit acum. Nu pot avea plăcerile unui Amintitor fără să am şi responsabilităţile lui.

— Cât de îngâmfat poţi fi ca să faci o virtute din lipsa de ghildă!

— Cum altfel s-ar putea îndura apăsarea Voinţei? Privi spre palat. Cel umil se ridică, cel puternic cade. Ia-o ca pe o profeţie, Veghetorule. Prinţul ăsta desfrânat va cunoaşte mai multe de la viaţă înainte de venirea verii. Am să-i scot

ochii pentru că a luat-o pe Avluela.

— Dure cuvinte. În noaptea asta te joci cu raţiunea.

— Ia-o ca pe o profeţie.

— Nici nu te poţi apropia de el.

Apoi, iritat că i-am luat neroziile în serios, am adăugat:

— … şi de ce-l condamni? Face şi el ce fac prinţii de obicei. Pe fată trebuie să o condamni, pentru că s-a dus la el. Putea să-l refuze.

— Şi-şi pierdea aripile. Sau murea. Nu, ea nu a avut de ales!

Şi într-un gest teribil, brusc, de parcă ar fi scos doi ochi cu degetele mâinii sale, Elfinul spuse:

— … aşteaptă şi-ai să vezi!

În curte apăruseră doi Cronomanţi; îşi pozară aparatele ghildei lor şi aprinseră lumânări de spermanţet să afle cum va fi ziua ce urma. Un miros rău ajunse la nările noastre. Pierdusem de acum orice dorinţă de a mai vorbi cu Elfinul.

— S-a făcut târziu. Am nevoie de odihnă şi acuşi trebuie să Veghez din nou.

— Veghează cu grijă, îmi spuse Gormon.

Cinci

Noaptea, în cameră, mi-am îndeplinit cea de-a patra şi ultima veghe pentru acea lungă zi. Şi pentru prima oară din viaţa mea am detectat o anomalie. Nu o puteam înţelege. Era o senzaţie obscură, un amestec de gusturi şi sunete, sentimentul contactului cu o masă colosală. Îngrijorat, am stat lângă instrumentele mele mai mult ca de obicei, însă n-am obţinut nimic mai clar.

După asta m-am întrebat asupra obligaţiilor mele.

Veghetorii sunt antrenaţi din copilărie să fie iuţi în a da alarma, iar alarma trebuie dată atunci când un Veghetor consideră lumea în pericol. Acum eram obligat să-i anunţ pe Apărători? În viaţa mea alarma fusese dată de patru ori. De fiecare dată din greşeală; şi fiecare Veghetor ce stârnise o falsă mobilizare suferise o înspăimântătoare pierdere de statut. Unul devenise un Neutru dincolo de ruşine. Unul

donase creierul său unui rezervor de informaţii. Al treilea îşi făcuse praf instrumentele şi se dusese să trăiască printre cei fără de ghildă, iar al 4-lea, încercând să-şi continue munca, se trezise bătaia de joc a confraţilor săi. Nu vedeam nici o virtute în a-ţi bate joc de unul care stârnise o falsă alarmă pentru că era de preferat ca un Veghetor să strige prea devreme decât să nu strige deloc! Dar eram constrânşi de legile ghildei şi ele erau aşa cum erau.

Mi-am evaluat situaţia şi am decis că nu aveam informaţii valide pentru alarmare.

M-am gândit că Gormon plasase câteva idei în mintea mea şi probabil că eu reacţionam doar la vorbăria lui despre o iminentă invazie.

Nu puteam acţiona. Nu doream ruinarea poziţiei mele printr-un ţipăt pripit. M-am înşelat de unul singur.

Nu am dat alarma.

Confuz, agitat, cu sufletul fierbând, mi-am strâns instrumentele şi m-am lăsat să cad în somn ca un drogat.

Când m-am trezit în zori, m-am repezit la fereastră, aşteptându-mă să-i văd deja pe invadatori în stradă. Dar totul era liniştit, cenuşiul iernii întinzându-se peste curtea interioară. Servitori somnoroşi împingeau la treabă Neutri pasivi. Mi-am îndeplinit prima veghere cu dificultate. Spre uşurarea mea ciudăţenia din noaptea precedentă nu s-a repetat. Totuşi eram conştient că sensibilitatea structurală îmi fusese diminuată în cursul dimineţii.

Am mâncat şi am ieşit în curte. Gormon şi Avluela erau deja acolo. Ea părea obosită, abătută, epuizată de noaptea petrecută cu Prinţul din Roum. Nu am întrebat-o nimic. Gormon, rezemat indiferent de unul din pereţii ornamentaţi cu cochilii radiante de moluşte, mă întrebă:

— A mers bine, Veghetorule?

— Destul de bine.

— Ce facem azi?

— Ies prin Roum. Veniţi şi voi?

— Sigur.

El a fost cel care a răspuns. Ea doar a dat uşor din cap. Şi-am pornit să cercetăm Roum ca nişte turişti.

Gormon ne-a fost ghid în trecuturile amestecate ale lui Roum, contrazicându-şi afirmaţia că nu mai fusese niciodată pe aici. La fel de bine ca un Amintitor, ne-a prezentat ceea ce vedeam în timp ce străbăteam străduţele bătute de vânturi. Erau expuse toate nivelele miilor de ani de istorie. Am văzut domurile centralelor energetice construite în al Doilea Ciclu. Am văzut Colosseum-ul, unde într-un trecut inimaginabil oameni şi fiare se întreceau ca nişte creaturi ale junglei. În zidul spart al acestei construcţii a ororilor Gormon ne-a povestit despre sălbăticiile din acel inimaginabil trecut.

— Luptau goi în faţa unor mulţimi uriaşe. Cu mâinile goale, bărbaţii înfruntau bestii numite lei, nişte pisici enorme şi păroase cu capete bombate. Iar când leul cădea în propriul sânge, victoriosul se întorcea spre Prinţul din Roum şi cerea iertare pentru crima ce-l adusese în arenă. Dacă luptase bine, Prinţul făcea un gest cu mâna şi omul era eliberat. Gormon ne arătă un astfel de gest: degetul mare în sus şi aruncat peste umărul drept. Şi continuă să ne povestească… Dar dacă omul dovedea laşitate, dacă leul se distinsese prin maniera în care murise, Prinţul făcea alt gest şi omul era condamnat să înfrunte o altă sălbăticiune. Gormon ne arătă şi acest gest: degetul mijlociu din pumnul strâns, îndreptat în sus într-o mişcare scurtă.

— Cum de se ştiu astfel de lucruri? întrebă Avluela, dar Gormon se prefăcu mai surd ca de obicei.

Am văzut coloanele de fuziune, construite la începutul celui de-al Treilea Ciclu să absoarbă energia din miezul pământului. Deşi ruginite, corodate, funcţionau încă. Am văzut trunchiul sfărâmat al unei Maşini de Climatizare din cel de-al Doilea Ciclu – o coloană încă impozantă de înălţimea a aproape douăzeci de oameni. Am văzut un deal pe care erau împrăştiate relicve de marmură albă din Primul Ciclu, ca nişte flori palide de gheaţă. Pătrunzând în centrul oraşului am dat peste amplasamentul amplificatoarelor defensive, aşteptând să arunce toată forţa Voinţei împotriva invadatorilor. Am văzut o piaţă unde

vizitatorii din alte stele se târguiau cu localnicii pentru fragmente de antichităţi. Gormon pătrunse în mulţime şi făcu mai multe achiziţii. Am ajuns şi la o *casă-de-carne* pentru călătorii veniţi de foarte departe, unde se putea cumpăra orice, de la cvasi-viaţă la grămezi de gheaţă pasională. Am mâncat la un mic restaurant de pe marginea râului Tver, unde cei fără de ghildă erau serviţi fără probleme şi unde, la insistenţele lui Gormon, am înghiţit mormane dintr-o substanţă flască şi am băut un vin gălbui şi acidulat, specialitatea casei.

Am trecut apoi printr-un pasaj acoperit unde negustori graşi vindeau mărunţişuri aduse din stele, mici bijuterii costisitoare aduse din Afreek, produse străvezii din atelierele locale. Imediat după asta am dat într-o piaţă – cu o fântână în formă de corabie, având în apropiere un zbor de trepte de piatră tocită şi sfărâmată – care duceau către o zonă acoperită cu moloz şi bălării. La insistenţa lui Gormon am urcat până acolo şi-am parcurs-o rapid; apoi spre o altă piaţă unde un palat somptuos – aparent din al Doilea Ciclu sau poate chiar din primul – parcă plutea melancolic deasupra unui deal cu pantele acoperite de un covor vegetal.

— Se zice că ăsta este centrul lumii, ne informă Gormon.

— În Jorslem se mai află un loc ce pretinde această onoare.

— Cum poate lumea să aibă un centru când este rotundă?

Gormon râse la întrebarea Avluelei.

Am intrat în palat. Înăuntru, într-o încremenire glacială, stătea un glob colosal încrustat cu giuvaeruri, luminat de o strălucire interioară.

— Iată lumea noastră, ne arătă Gormon cu un gest de măreţie teatrală!

— Oh!… Totul! Totul este aici! Avluela era entuziasmată.

Harta era o capodoperă de măiestrie meşteşugărească. Arăta contururile, înălţimile naturale, mări ce păreau fântâni adânci şi lichide, deşerturi atât de uscate că făceau să izbucnească setea în gura oricui, oraşe pline de vigoare

şi viaţă. Am cuprins cu privirea continentele Eyrop, Afreek, Ais, Stralya. Am văzut imensitatea Oceanului Terestru, am traversat auriul Podului-de-Pământ pe care păşisem cu atâta trudă nu cu mult timp în urmă. Avluela se grăbi să ne arate Roum cu degetul. Apoi Agupt, Jorslem, Perris, Munţii Înalţi din Hind. Şopti moale: „Ăsta este locul naşterii mele, aici unde gheaţa e vie iar munţii ating Luna; aici este regatul Zburătoarelor. Îşi plimbă degetul spre vest până la Fars şi apoi dincolo de el pe cumplitul deşert Arban şi iar pe Agupt! Pe aici am zburat când am ieşit din adolescenţă. Noaptea noi trebuie să zburăm toţi. Eu am zburat aici. De o sută de ori am crezut că am să mor. Aici. Aici în deşert, cu gâtul şi aripile pline de nisip am fost forţată să cobor şi-am zăcut în nisipul fierbinte zile în şir. Un Zburător m-a văzut şi-a coborât la mine şi m-a ajutat să mă ridic, iar când am ajuns în înalturi mi-am recăpătat puterea şi am zburat spre Agupt. El a murit pe când eram deasupra mării, viaţa lui s-a întrerupt deşi era tânăr şi puternic, şi a căzut iar eu am coborât să fiu lângă el, iar apa era fierbinte deşi mă aflam în plină noapte. Am plutit până dimineaţa şi atunci am văzut pietre vii crescând în apă precum copacii, şi peşti de multe culori şi ei s-au dus la el – plutea cu aripile larg desfăcute – şi-au ciupit din carnea lui iar eu l-am lăsat acolo şi l-am încredinţat adâncurilor pentru odihnă şi m-am ridicat şi-am zburat spre Agupt singură, înfricoşată, iar acolo te-am întâlnit pe tine, Veghetorule!” Mi-a zâmbit cu timiditate.

— Arată-ne locul unde erai copil, Veghetorule! mă rugă dânsa.

Greoi, pentru că brusc genunchii îmi înţepeniseră, am şonticăit până la glob. Avluela mă urmă în timp ce Gormon rămase în urmă, ca şi cum nu l-ar fi interesat deloc. Am arătat spre o grupare de insule – două dâre pe Oceanul Terestru – rămăşiţe ale Continentelor Pierdute.

— Aici. M-am născut aici – şi-am arătat insula mea natală dinspre vest.

— Atât de departe!

— Şi-atât de demult, am completat eu. La mijlocul celui

de-al Doilea Ciclu, sau cel puţin mie aşa mi se pare.

— Nu. Nu e posibil! Dar mă privea ca şi cum aşa ar fi fost, ca şi cum aş fi avut mii de ani.

Am zâmbit şi-am mângâiat-o pe obrazul mătăsos:

— Dar aşa mi se pare.

— Când ai plecat de-acasă?

— Pe când aveam de două ori vârsta ta. Mai întâi am fost acolo – şi-am indicat grupul estic de insule – am petrecut douăzeci de ani ca Veghetor în Palash. Apoi Voinţa m-a traversat Oceanul Terestru spre Afreek. Am trăit un timp în acele ţări fierbinţi. M-am dus în Agupt şi-acolo am întâlnit o oarecare Zburătoare mică.

Am tăcut şi-am privit un timp la insulele ce-mi fuseseră cămin iar în minte, imaginea mea a trecut de la vechitura ce devenisem la mine-cel-tânăr, muşchiulos, căţărându-mă pe munţii înverziţi şi înotând în marea îngheţată, executându-mi Vegherea pe malul unei plaje albe, bătute de brizanţi.

În timp ce eu meditam melancolic, Avluela se întoarse spre Gormon şi-i zise:

— E rândul tău, arată-ne de unde vii, Elfinule!

Gormon ridică din umeri:

— Locul nu apare pe acest glob.

— Dar este *imposibil!*

— Zău?

Ea îl împinse, el scăpă şi-apoi trecurăm printr-o ieşire laterală înapoi în străzile lui Roum.

Obosisem. Avluela dorea să vadă oraşul, să-l afle tot în acea după-amiază, aşa că am mers mai departe prin labirintul de străzi întretăiate, printr-o zonă de reşedinţă scânteietoare de Stăpâni şi Comercianţi, printr-o mulţime de Servitori şi Vânzători, care se întindea până în catacombe, printr-un loc unde se manifestau Clowni şi Muzicieni şi printr-un altul unde ghilda Somnambulilor oferea dubioasele ei produse.

O femelă de Somnambul, umflată, ne-a invitat să intrăm şi să cumpărăm *Adevărul* ce vine prin transă, iar Avluela a vrut să intre dar Gormon a negat din cap. Eu am zâmbit şi-

am trecut cu toţii mai departe. Eram acum la marginea parcului din centrul oraşului. Cetăţenii din Roum se plimbau cu o energie rar întâlnită în fierbintele Agupt. Ne-am alăturat lor.

— Priveşte! Cât de strălucitor este!

Avluela arăta spre arcuirea strălucitoare a unei sfere de mari dimensiuni, înglobând vreo relicvă a oraşului vechi. Punându-mi mâna streaşină la ochi am putut zări înăuntru un perete de piatră, îmbătrânit de vremuri, şi un pumn de oameni.

— Este Gura Adevărului! ne lămuri Gormon.

— Ce-i aia?

— Vino să vezi.

O potecă pătrundea în sferă. Am urmat-o şi nu după mult timp am fost la buza intrării. Privii cercetător la pragul fără vârstă. De ce era relicva asta atât de bine păzită şi de ce erau atât de puţini oameni înăuntru?

L-am întrebat pe Gormon ale cărui cunoştinţe erau tot atât de întinse şi profunde ca ale unui Amintitor. Mi-a răspuns:

— Pentru că aici este tărâmul certitudinii, locul unde ceea ce se spune este perfect congruent cu ceea ce există.

— Nu înţeleg! făcu Avluela.

— Este imposibil să minţi în acest loc. Poţi să-ţi imaginezi vreo relicvă care să merite mai multă protecţie.

Imaginea lui se tulbură când păşi în tubul de intrare. L-am urmat rapid. Avluela ezita. Trecu mult până să intre şi ea. Oprindu-se la fiece pas, parcă bătută de vântul de pe graniţa dintre lumea de afară şi acel mic univers în care tocmai intrasem.

Un compartiment interior adăpostea chiar Gura Adevărului. Poteca ajungea până în faţa ei iar un Indexator solemn controla fluxul celor ce intrau în tabernacol. Am aşteptat câtva timp până să ni se permită intrarea la toţi trei. Ne-am regăsit în faţa capului feroce al unui monstru, bine reliefat şi fixat pe un zid vechi, marcat de timp. Fălcile monstrului erau deschise, gura era o gaură neagră şi adâncă. Gormon, inspectând-o, părea mulţumit, ca unul

care găsise ceva exact aşa cum îşi închipuise că este.

— Ce facem acum? întrebă tot Avluela.

Gormon mi se adresă:

— Veghetorule, introdu mâna dreaptă în Gura Adevărului!

Frisonând, m-am conformat.

— Acum, unul dintre noi va pune o întrebare la care tu va trebui să răspunzi. Orice-ai spune în afară de adevărul adevărat, gura se va închide şi-ţi va tăia mâna.

— Nu! ţipă Avluela.

Priveam neliniştit fălcile de piatră din jurul mâinii mele. Un Veghetor lipsit de o mână este un meşteşugar terminat. În Ciclul al Doilea puteai obţine o proteză mai reuşită chiar decât originalul, însă cel de-al Doilea Ciclu se dusese demult şi astfel de minunăţii nu mai puteau fi procurate pe Pământul zilelor noastre.

Am întrebat:

— Cum e posibil aşa ceva?

— Distinge net adevărul de neadevăr. În spatele acestui perete este un trio de Somnambuli cărora le vorbeşte Voinţa. Ei controlează Gura. Ţi-e teamă de Voinţă, Veghetorule?

— Mi-e teamă de propria mea limbă.

— Fii tare. În faţa acestui perete nu s-a spus niciodată vreo minciună. Niciodată nu a fost pierdută vreo mână.

— Dă-i înainte. Cine-o să mă întrebe primul?

— Eu, se oferi Gormon. Veghetorule, spune-mi, lăsând la o parte orice prejudecată, crezi că o viaţă petrecută în Veghere este o viaţă petrecută cu înţelepciune?

Am tăcut o clipă lungă, lungă, răsucindu-mi gândurile şi cu ochii la fălcile Gurii. Într-un sfârşit am răspuns:

— Să te devotezi vigilenţei în folosul unui semen de-al tău este probabil cel mai nobil scop pe care îl poate avea cineva.

— Fii atent! strigă Gormon alarmat.

— N-am terminat.

— Continuă.

— Dar să te devotezi vigilenţei când inamicul este unul

imaginar este fără rost iar să mă felicit că am păzit mult şi bine un duşman care nu mai vine este şi nebunie şi păcat. Viaţa mea a fost o risipă.

Fălcile Gurii nu s-au clintit.

Mi-am retras mâna şi-am privit-o de parcă abia atunci răsărise din încheietură. Deodată m-am simţit bătrân de câteva cicluri. Avluela, cu ochii mari, cu mâinile la gură, părea şocată de ceea ce tocmai spusesem. Vorbele mele păreau să atârne îngheţate în aer, în faţa hidosului idol.

— Cinstit spus, dar fără prea multă milă pentru tine, comentă Gormon. Eşti prea aspru cu tine, Veghetorule!

— Am vorbit să-mi salvez mâna. Ai fi preferat să mint?

Zâmbi, apoi se întoarse spre Avluela:

— E rândul tău.

Vizibil timorată, micuţa Zburătoare se apropie de Gură, mâna ei fragilă tremură când o introduse între fălcile de piatră rece.

M-am simţit tentat s-o eliberez de acolo, din capul ăla rânjind diavoleşte.

— Cine o întreabă?

— Eu – tot Gormon.

Aripile Avluelei tremurară slab în săculeţii lor. Faţa i se albi, nările îi fremătară. Rămase sprijinită de perete şi privea cu oroare la braţul ei. Afară din cameră, feţe vagi se zgâiau la noi, buze se mişcau neauzit, fără îndoială din cauza nerăbdării, protestând contra şederii noastre prelungite. Dar nu auzeam nimic. În jurul nostru atmosfera era caldă şi vâscoasă, cu un gust suculent, ca şi cum ar fi venit dintr-o fântână ce străpungea prin structurile Timpului. Gormon rosti încet:

— Noaptea trecută ai permis trupului tău să fie posedat de Prinţul din Roum. Înainte de asta te-ai dăruit Elfinului Gormon deşi astfel de relaţii sunt interzise de tradiţii şi lege. Cu mult mai înainte ai fost prietena unui Zburător, acum decedat. Poate ai avut şi alţi bărbaţi dar eu nu ştiu nimic despre ei şi nici nu sunt relevanţi scopului întrebării mele. Spune-mi care dintre ei ţi-a dat cea mai intensă plăcere fizică, cine dintre ei a stârnit cele mai profunde

emoţii şi pe cine dintre ei ai alege ca soţ dacă ar fi să alegi un soţ.

Am vrut să protestez, Elfinul îi pusese trei întrebări, nu una, dar nu am avut nici o şansă pentru că Avluela a răspuns fără şovăială, cu mâna adânc băgată în Gura Adevărului:

— Prinţul din Roum a dat mai mare plăcere trupului meu decât oricare alt trup dinainte, dar el este rece şi crud şi-l dispreţuiesc. Pe Zburătorul meu l-am iubit mai tare ca pe oricine vreodată dar el era prea slab şi n-aş vrea un slăbănog drept soţ. Tu, Gormon, îmi pari străin chiar şi acum şi simt că nu-ţi cunosc nici trupul nici sufletul şi, cu toate că distanţa dintre noi este atât de mare, tu eşti acela cu care mi-aş petrece zilele ce vor urma.

Şi îşi scoase mâna din Gura Adevărului.

— Bine vorbit, făcu Gormon, deşi precizia vorbelor ei îl măgulise şi-l rănise în egală măsură. Ţi-ai găsit elocvenţa, a… când circumstanţele ţi-au cerut-o. Iar acum e rândul meu să-mi risc mâna.

Am zis:

— Ai pus primele două întrebări. Nu vrei să duci treaba la capăt şi să o pui şi pe cea de-a treia?

— Nu prea. Puneţi-vă capetele la contribuţie şi cădeţi de acord asupra unei întrebări, ne atenţionă Gormon, dând neglijent din cealaltă mână.

M-am sfătuit cu Avluela. Cu o promptitudine ce nu o caracteriza propuse ea o întrebare şi, din moment ce voiam să întreb acelaşi lucru, am acceptat-o şi-am rugat-o să o formuleze.

— Când eram în faţa globului, ţi-am cerut să ne arăţi locul naşterii tale şi-ai zis că nu puteai să-l găseşti acolo. Mi s-a părut foarte ciudat. Spune-mi acum, eşti ceea ce spui că eşti, un Elfin care hoinăreşte prin lume?

— Nu sunt. Într-un fel, el răspunsese satisfăcător la întrebarea Avluelei, aşa cum o formulase, dar se oprise fără să termine. Mâna lui era tot în Gura Adevărului. Continuă: Nu am arătat locul naşterii mele pentru că nu am fost născut pe acel glob, ci într-o lume a unei stele pe care nu

am voie s-o numesc. Nu sunt un Elfin, în sensul pe care-l daţi voi acestui cuvânt, deşi, dintr-un anume punct de vedere sunt, pentru că trupul meu este oarecum deghizat iar pe lumea mea am o carne diferită. Am trăit aici zece ani.

— Care a fost primul tău scop când ai venit pe Pământ?

— Sunt obligat să răspund la o singură întrebare, replică Gormon, apoi zâmbi. Dar am să-ţi răspund totuşi. Am fost trimis pe Pământ ca observator militar să pregătesc calea invadatorilor pentru care tu ai Vegheat de atâta vreme şi în care ai încetat să crezi şi care vor fi aici în câteva ore!

— Minciuni! *Minciuni!*

Gormon râse şi-şi scoase mâna din Gura Adevărului, intactă, neatinsă.

Şase

Stupefiat şi confuz, am ţâşnit cu căruţ cu tot din sfera aceea lucitoare şi-am ajuns într-o stradă rece şi întunecată. Noaptea sosise cu repeziciunea de iarnă. Era aproape de cea de a 9-a oră şi deci aproape de momentul când trebuia să veghez din nou. Bătaia de joc a lui Gormon îmi fulgera creierul. Aranjase totul, făcuse să intrăm în Gura Adevărului, smulsese mărturisirea credinţei mele pierdute şi o alta de la Avluela, dăduse la iveală fără milă informaţii de care nu avea nevoie să fie relevate, spusese vorbe calculate să mă lovească drept în inimă.

O fi fost Gura Adevărului o înşelătorie? Putea Gormon să mintă şi să scape nevătămat?

Niciodată de când îmi luasem în primire sarcina Vegherii, nu o făcusem decât la orele fixate mie. Dar era o vreme a realităţilor pulverizate şi nu puteam aştepta cel de-al 9-lea ceas. Ghemuindu-mă chiar acolo, în strada bătută de vânt, mi-am deschis căruţul, mi-am pregătit echipamentul şi m-am aruncat în Veghere ca un scafandru.

Conştiinţa mea amplificată ţâşni spre cer. Hoinăream prin infinitate ca un zeu. Am simţit goana vântului solar, însă nu eram o Zburătoare să fiu azvârlit spre distrugere de presiunea lui. Am zburat mai departe, dincolo de atingerea

particulelor furioase de lumină, în întunecimea de la marginea dominionului solar. Acolo simţeam o altă presiune.

Nave stelare apropiindu-se.

Nu nave turistice aducând privitori lumii noastre împuţinate. Nu nave de transport comercial. Nici navele cu cupă pentru colectarea vaporilor interstelari. Şi nici staţiile tehnice de pe orbitele hiperbolice.

Erau nave militare, întunecate, străine, ameninţătoare. Nu pot spune numărul lor. Ştiu doar că veneau spre Pământ cu viteză de mai multe ori cât a luminii, lăsând în urmă un con din energiile deflectate. Tocmai acest con îl simţisem eu, în noaptea precedentă, explodându-mi în minte prin intermediul instrumentelor mele, înglobându-mi ca într-o sferă de cristal prin care joacă şi strălucesc arabescuri.

Toată viaţa mea vegheasem pentru asta.

Fusesem antrenat să-l simt. Mă rugasem să nu-l simt niciodată apoi în micimea mea mă rugasem să-l simt apoi încetasem să mai cred în el.

În cele din urmă, îl simt graţie Elfinului Gormon, Veghind înainte de ora fixată, ghemuit într-o stradă rece din Roum, în apropiere de Gura Adevărului.

În timpul educării sale un Veghetor este instruit să întrerupă Veghea imediat ce observaţiile i-au fost confirmate de o verificare atentă şi să dea alarma. Supus, am verificat prin comutarea de pe un canal pe altul, determinând poziţia prin triangulaţie şi încasând acea presimţire de forţă titanică repezindu-se asupra Pământului cu o viteză inimaginabilă.

Mă înşelasem eu. Iar invazia se pornise. Nu am putut însă să mă rup din transă şi să dau alarma.

Cu dragoste, cu şovăială, am supt datele senzorilor ore în şir – aparent am dezmierdat echipamentul, am stors din el confirmarea totală a ceea ce observasem. M-am avertizat singur, dar cu slăbiciune, că risipeam un timp vital, că datoria mea era să las această mângâiere lascivă a destinului şi să-i convoc pe Apărători.

Într-un sfârşit m-am eliberat din Veghere şi m-am

reîntors în lumea pe care o străjuiam.

Avluela era lângă mine. Era înmărmurită, terifiată, cu pumnii la gură, cu ochii goi.

— Veghetorule, mă auzi? Ce se-ntâmplă? Ce se va-ntâmpla?

— Invazia. Cât am fost în transă?

— Cam jumătate de minut. Nu ştiu. Ochii tăi erau închişi şi-am crezut că ai murit.

— Gormon spunea adevărul! Invadatorii *sunt* aici. Unde-i el? Unde s-a dus?

— A dispărut imediat ce-am ieşit din locul ăla cu Gură. Veghetorule, sunt speriată. Simt că totul se prăbuşeşte. Trebuie să zbor. Nu pot sta aici, jos!

— Aşteaptă, i-am zis încercând s-o prind de braţ. Nu te du acum. Mai întâi trebuie să dau alarma. Şi după aceea…

Dar ea deja îşi scotea îmbrăcămintea. Goală până la brâu, trupul ei palid strălucea în lumina zilei în timp ce în jurul nostru lumea se grăbea care-ncotro, neştiind ce avea să urmeze. Voiam să o păstrez pe Avluela lângă mine dar nu mai puteam întârzia cu alarmarea, aşa că m-am întors la căruţul meu.

Ca prins într-un vis născut dintr-o dorinţă coaptă am atins butonul, pe care nu-l utilizasem niciodată, acela care avea să transmită alarma Apărătorilor de peste tot.

Oare nu se dăduse deja alarma? Simţise oare vreun alt Veghetor ce simţisem eu şi poate paralizat într-o mai mică măsură decât mine de tulburare şi îndoială, îndeplinise deja ultima sarcină a unui Veghetor?

Nu! Nu! Altfel aş fi auzit urletul sirenelor, reverberându-se din difuzoarele ce orbitau deasupra oraşului.

Am atins butonul. Cu coada ochiului am zărit-o pe Avluela eliberată de veşmintele ei, ghemuită să-şi spună descântecul, umplându-şi aripile cu putere. Într-o clipă ar fi fost în aer, dincolo de orice atingere.

Cu o singură apăsare de buton am activat alarma.

În acea clipă am devenit conştient de o siluetă masivă repezindu-se spre noi: Gormon. Ridicându-mă de lângă instrumentele mele am vrut să-l prind şi să-l opresc. Dar cel

ce se apropia nu era Gormon, ci un Servitor molatec ce se adresă Avluelei:

— Las-o mai uşor, Zburătoareo! Lasă-ţi aripile jos. Prinţul din Roum m-a trimis să i te duc lui.

O prinse şi micii ei sâni se zbătură iar ochii îl fulgerară mânioşi.

— Dă-mi drumul! Sunt pe cale de a zbura!

— Prinţul din Roum te convoacă, spuse Servitorul înlănţuind-o cu braţele lui grele.

— Prinţul din Roum va avea alte distracţii în noaptea ce vine, am zis eu – şi nu va avea nevoie de ea.

Cum am terminat de vorbit, sirenele au început să „cânte” din ceruri.

Servitorul i-a dat drumul. Gura lui se mişcă fără să scoată vreun sunet, făcu unul din gesturile aducătoare ale protecţiei Voinţei, privi în sus şi izbucni:

— Alarma! Cine a dat alarma? Tu, bătrâne Veghetor?

Siluete apărură în stradă, înnebunite.

Avluela, eliberată, trecu pe lângă mine pe jos, cu aripile pe jumătate desfăcute şi fu înghiţită de mulţime. Peste terifiantul sunet al sirenelor venea bubuitul difuzoarelor pentru anunţuri publice. Un bărbat uscăţiv, purtând pe umeri însemnele Apărătorilor, se repezi spre mine, strigându-mi vorbe incoerente de neînţeles şi fugi în josul străzii. Lumea părea că înnebunise.

Doar eu am rămas calm. Priveam spre ceruri, pe jumătate aşteptând să zăresc navele negre ale invadatorilor plutind deja deasupra turnurilor lui Roum. Dar n-am văzut nimic altceva decât luminile de noapte plutind precum şi celelalte obiecte la care te poţi aştepta să le ai deasupra capului.

— Gormon? Avluela?

Eram singur.

O stranie goliciune interioară mă cuprinse. Dădusem alarma, invadatorii veneau, îmi pierdusem ocupaţia. Nu mai era nici o nevoie de Veghetori acum. Aproape cu dragoste, am atins căruţul ce-mi fusese tovarăş atâţia ani. Mi-am plimbat degetele peste instrumentele lui îngălbenite şi

uzate. Apoi am privit în depărtare şi-am pornit de-a lungul străzii întunecate, abandonându-le. Fără griji, un om a cărui viaţă îşi atinsese scopul şi-şi pierduse sensul în aceeaşi clipă. Iar lângă mine, haosul.

Şapte

Era stabilit ca în momentul în care avea să izbucnească lupta finală, toate ghildele să fie mobilizate cu excepţia Veghetorilor. Noi asigurasem apărarea atât de mult timp, încât acum nu aveam nici un rol în luptă; eram sloboziţi dând o alarmă reală, în sfârşit, venise vremea ca ghilda Apărătorilor să-şi demonstreze capacităţile. Plănuiseră timp de jumătate de ciclu ce aveau de făcut în luptă. Ce planuri îşi vor mai face în perioada ce urmează? Ce isprăvi vor mai pune la cale?

Singura mea grijă era să mă întorc la hanul regal şi să aştept ieşirea din *criză.* Degeaba m-aş fi gândit cum s-o caut pe Avluela, să-mi dau pumni, furios pentru că o lăsasem să fugă, dezbrăcată şi fără protecţie, în acel moment confuz. Unde s-o fi dus? Cine-ar fi reuşit s-o apere? Un coleg Veghetor, ce împingea nervos la căruciorul lui, aproape că se ciocni de mine.

— Ai grijă! i-am strigat.

Mă privi tulburat, cu respiraţia agitată:

— E cu adevărat… alarmă?

— Nu auzi?

— Ba da, dar e reală?

— Ştii cum să afli, i-am aruncat, arătând spre căruţ.

— Se zice că omul care a dat alarma era beat, un bătrân nebun care-a fost dat afară din han, ieri.

— S-ar putea.

— Dar dacă alarma e adevărată…!

I-am răspuns, zâmbind:

— Dacă este, ne putem odihni cu toţii acum. O zi bună, Veghetorule!

— Căruţul tău! Unde ţi-e căruţul?

Dar plecasem de lângă el, mai departe, spre un pilon

masiv de piatră cioplită, o relicvă a Roum-ului imperial.

Pe acea coloană erau sculptate imagini din timpurile de demult: bătălii şi victorii, monarhi străini mărşăluind în lanţuri pe străzile din Roum, şoimi triumfători celebrând grandoarea imperială. În strania mea linişte am stat un timp în faţa coloanei şi am admirat elegantele ei inscripţionări. O siluetă agitată se repezi spre mine. L-am recunoscut pe Bazil Amintitorul. I-am făcut semn cu mâna:

— Cât de bine vii! La timp! Fii amabil şi-mi explică aceste imagini, Amintitorule! Mă fascinează şi mi-au trezit curiozitatea.

— Eşti nebun? N-auzi alarma?

— Eu am dat alarma, Amintitorule!

— Fugi, dară! Vin invadatorii, trebuie să luptăm!

— Eu nu, Bazil. Vremea mea s-a dus. Povesteşte-mi despre aceste imagini. De regii înfrânţi, de împăraţii căzuţi. Un om de vârsta ta mai mult ca sigur că nu va merge la luptă.

— Acum suntem mobilizaţi cu toţii!

— Cu toţii dar nu şi Veghetorii. Stai o clipă. S-a ivit în mine dorinţa de a cunoaşte trecutul. Gormon a dispărut, aşa că fii tu ghidul meu în aceste vremuri pierite.

Amintitorul dădu din cap sălbatic, mă ocoli şi încercă să fugă. Am sărit spre el, sperând să-l apuc de braţul slab şi să-l opresc. Dar mi-a scăpat. Şi n-am apucat decât şalul lui negru cu care am şi rămas în mână. Iar el a fugit dând din picioare ca un nebun, în josul străzii, şi l-am pierdut din vedere. Am ridicat din umeri şi am examinat broboada căpătată într-un mod atât de neaşteptat. Avea inserate bucăţele de metal conform unui pattern ce obosea ochiul. Mi se părea că fiecare fir dispărea în ţesătură doar ca să apară în altă parte, unde nu te-ai fi aşteptat, asemenea liniilor dinastice, reînviate pe neaşteptate în oraşe pierdute în trecut. Lucrătura era superbă. L-am pus alene pe umerii mei.

Şi am mers mai departe.

Picioarele mele, pe cale să mă lase cu o zi mai înainte, acum mă serveau bine. Întinerit mi-am urmat drumul prin

oraşul haotic, fără prea mari dificultăţi în alegerea rutei. M-am îndreptat spre râu, l-am traversat şi pe partea îndepărtată a Tverului am zărit palatele Prinţului. Noaptea era mai întunecată ca de obicei pentru că majoritatea luminilor fuseseră stinse prin ordinele de mobilizare. Din timp în timp, un zgomot înfundat semnala explozia unei bombe de ecranare, sus, deasupra oraşului, eliberând nori de întuneric să acopere oraşul pentru majoritatea formelor de cercetare la mare distanţă. Pe străzi erau puţini pietoni. Sirenele încă urlau. Instalaţiile de apărare de pe acoperişurile clădirilor intrau în funcţiune. Am auzit blipurile reflectoarelor ce se încălzeau, am văzut păienjenişul lanţurilor de amplificatoare, întinzându-se de la un turn la altul pe măsură ce ele se conectau să obţină o putere de ieşire mai mare. Acum nu mai aveam nici o îndoială că invazia începuse. Instrumentele mele puteau să mă înşele dar nu s-ar fi mers departe cu mobilizarea dacă raportul iniţial nu ar fi fost confirmat de rezultatele sutelor de alţi Veghetori.

Apropiindu-mă de palat, doi Amintitori au trecut în fugă pe lângă mine, răsuflând din greu, cu şalurile fluturându-le pe spate. Mi-au strigat ceva în cuvinte fără de înţeles – vreun cod de-al lor – şi mi-am dat seama că purtând şalul lui Bazil, fusesem confundat. Nu le-am putut răspunde şi-atunci s-au întors la mine, gâfâind încă, dar trecând la limba obişnuită:

— Ce-i cu tine? Treci la postul tău! Trebuie să înregistrăm! Să comentăm! Să observăm!

— Mă confundaţi – le-am zis moale – păstrez acest şal pentru fratele vostru Bazil care mi l-a lăsat în grijă. Acum eu nu mai am nici un post de păzit.

— Un Veghetor! au strigat la unison şi-au tulit-o mai departe. Eu am râs şi-am intrat în palat.

Porţile lui stăteau deschise. Neutrii ce le păzeau în exterior fugiseră ca şi cei doi Indexatori de altfel. Cerşetorii care împânziseră piaţa până atunci se furişaseră în clădire, la adăpost. Aceasta trezise mânia cerşetorilor. Căpătaseră dreptul ereditar de a sta în acea parte a clădirii şi acum se

abătuseră asupra refugiaţilor, afluind înăuntru cu furie şi neaşteptată putere. Am văzut ologi lovind cu cârjele lor transformate în bâte; am văzut orbi lovind cu suspectă precizie; umili penitenţi mânuind cele mai felurite arme, de la cuţit şi până la pistoale sonice. Ţinându-mă departe de acest spectacol neruşinat, am pătruns în interiorul platului şi-am aruncat o privire în capelă. Acolo am văzut Pelerini cerând cu stăruinţă binecuvântarea Voinţei; Comunicanţi căutând disperaţi îndrumare spirituală către ieşirea din conflict.

Brusc am auzit sunetul trompetelor şi strigătele de „Faceţi loc! Faceţi loc!”.

Un şir de Servitori voinici mărşăluiră spre palat îndreptându-se către camerele Prinţului. Câţiva dintre ei purtau o siluetă cu aripile pe jumătate strânse, ce se zbătea violent. „Avluela”! am strigat, dar vocea mea s-a pierdut în vacarm. Şi nici n-am putut ajunge la ea. Servitorii m-au împins la o parte. Procesiunea a dispărut într-una din camerele Prinţului. Privirea mea a mai prins-o doar o dată, scurt, pe mica Zburătoare, palidă şi pierdută în strânsoarea răpitorilor ei, înainte de a dispare încă o dată.

Am apucat un neutru ezitant de mână, aflat în siajul Servitorilor, şi l-am chestionat:

— Zburătoarea aia! De ce-au adus-o aici?

— A… a… ei…

— Spune-mi!

— Prinţul… femeia asta… în trăsura lui… el… el… ei… invadatorii…

Am împins la o parte creatura aia flască şi m-am repezit în direcţia în care dispăruse Avluela. O poartă de bronz de zece ori mai înaltă ca mine îmi stătea în cale. Am dat cu pumnii în poartă. „Avluela! Av… lu… ela…!” am strigat răguşit. Nici nu mi s-a dat drumul, nici n-am putut-o urni. Balamucul de la porţile de vest ale palatului se întinsese peste tot şi, pentru că cerşetorii jerpeliţi se buluceau spre mine, m-am întors rapid şi m-am trezit trecând printr-una din uşile laterale.

Am stat în curtea dinspre han, pasiv, fără să mă gândesc

la ceva. Aerul era suprasaturat de o electricitate stranie. Am presupus că era o emanaţie de la una dintre instalaţiile de apărare ale oraşului, un fel de radiaţie destinată să-l ecraneze de atac. O clipă mai târziu am realizat însă că asta preceda sosirea invadatorilor.

Navele-stelare străluciră în ceruri.

Când le detectasem în timpul Vegherii mele, îmi apăruseră negre pe fundalul negru al vidului infinit, dar acum ardeau cu puterea sorilor. Un fluviu de globuri strălucitoare, grele, asemeni giuvaierurilor, împodobeau cerurile. Erau aşezate una lângă alta, întinzându-se de la est la vest într-o fâşie continuă, umplând bolta cerească. Şi cum se iviseră toate dintr-o dată, mi s-a părut că aud vibraţiile unei simfonii invizibile vestind sosirea cuceritorilor Pământului.

Nu ştiu la ce distanţă erau navele stelare, nici câte pluteau acolo şi nici detalii ale formei lor. Ştiu doar că au apărut deodată, masiv şi maiestuos şi, dacă aş fi fost Apărător, sufletul meu s-ar fi ofilit la vederea lor.

Raze de lumină de diferite nuanţe străpungeau cerurile. Combatanţii se întâlniseră. Nu aş fi putut înţelege acţiunile războinicilor noştri şi am fost la fel de zăpăcit de acţiunile celor ce veniseră să pună stăpânire pe planeta noastră cea impregnată de istorie şi împuţinată de vremuri. Spre ruşinea mea nu numai că m-am simţit pe dinafară de bătălie, dar chiar şi deasupra ei, ca şi cum n-aş fi fost implicat în nici un fel. O doream pe Avluela, să fie alături de mine dar ea era undeva în adâncurile palatului Prinţului din Roum. Chiar şi Gormon ar fi fost de preferat, Gormon Elfinul, Gormon spionul, Gormon trădătorul monstruos al lumii noastre.

Voci enorm amplificate mugeau:

— Faceţi loc prinţului din Roum! Prinţul din Roum conduce Apărătorii în lupta pentru lumea străbună!

Din palat se ivi un vehicul strălucitor de forma unei lacrimi şi a cărui carcasă metalică avea o porţiune transparentă care să permită poporului să vadă şi să fie sufleteşte alături de conducător. Prinţul din Roum era la

comenzile vehiculului, stând drept, mândru, cu trăsăturile lui tinere şi crude într-o aspră hotărâre; lângă el, îmbrăcată ca o prinţesă, am zărit silueta zveltă a Avluelei. Părea hipnotizată.

Vehiculul regal ţâşni în sus şi se pierdu în întuneric.

Am avut impresia că apăruse încă un vehicul în urma celui dintâi şi că au zburat în cercuri strânse, aparent încleştate în luptă. Nori de scântei albastre învăluiră ambele aparate, apoi ele ţâşniră şi se pierdură vederii mele în spatele unuia din dealurile Roum-ului.

Oare bătălia se dezlănţuise peste întreaga planetă? O fi fost şi Perris în pericol? Şi sfântul Jorslem? Şi adormitele insule din Continentele Pierdute? Oare navele stelare zburau pretutindeni? Nu ştiam. Puteam percepe evenimentele doar într-un mic segment de cer deasupra Roum-ului şi nici măcar aici informaţiile mele nu erau clare, sigure. Străfulgerări luminoase mi-au permis să observ desfăşurarea batalioanelor de Zburătoare, dar întunericul revenea imediat de parcă un giulgiu de catifea ar fi fost aruncat acolo sus. Am văzut marile maşini ale apărării noastre trăgând sacadat de pe vârfurile turnurilor, dar am văzut şi navele stelare neatinse şi nemişcate. Curtea interioară în care stăteam era pustie. În depărtare am auzit voci, pline de teamă şi presimţiri negre, ţipete subţiri care puteau fi ale păsărilor. Din când în când se auzea şi câte un bubuit ce zguduia întreg oraşul.

Un pluton de Somnambuli fu ghidat tocmai prin curtea unde eram eu. În piaţa din faţa palatului am zărit ceva asemănător unor Clowni desfăşurând o plasă lucitoare cu aspect militar. La unul din fulgerele de lumină am văzut un trio de Amintitori, pe o platformă gravitaţională în ascensiune, luând note la tot ce se întâmpla. Pare că vehiculul Prinţului din Roum se întorcea în mare viteză şi urmărit îndeaproape de duşman. „Avluela”, am murmurat eu când cele două pete de lumină au dispărut din câmpul meu de vedere. Oare navele stelare debarcau trupe? Oare suprafaţa pământului era atinsă de uriaşele coloane de forţă coborâte în spirală? De ce o luase Prinţul pe Avluela?

Unde era Gormon? Ce făceau Apărătorii noştri? De ce nu erau alungate din cer navele duşmanilor noştri?

Am stat toată acea lungă noapte ca înrădăcinat în dalele curţii interioare şi am observat bătălia cosmică într-o totală lipsă de înţelegere.

Veniră zorii. Fâşii de lumină palidă se încolăceau de la un turn la altul. Mi-am dus mâinile la ochi, realizând că adormisem acolo. Sau poate ar trebui să cer să fiu înscris în ghilda Somnambulilor? Am pipăit şalul Amintitorului şi m-am întrebat cum făcusem de-l aveam şi răspunsul a venit.

Am privit spre cer.

Navele străine dispăruseră. Am văzut numai cerul obişnuit al dimineţii, cenuşiu, stropit ici şi colo cu roz. Un impuls al obişnuinţei m-a făcut să-mi caut, din ochi, căruţul cu aparate dar mi-am reamintit că nu mai era nevoie să Veghez şi m-am simţit mai golit decât s-ar simţi cineva, în mod normal, la acea oră.

Lupta se terminase oare?

Fusese inamicul învins?

Fuseseră alungate de pe cer navele invadatorilor? Şi zăceau în ruină prin preajma lui Roum?

Totul era tăcut. Nu mai auzeam simfonii celeste. Şi-apoi, în liniştea aceea sinistră izbucni un sunet nou, duruitul unor vehicule cu roţi pe străzile oraşului. Iar invizibilii muzicieni interpretară o ultimă notă, profundă şi rezonantă, de parcă toate strunele ar fi plesnit deodată.

Din difuzoarele utilizate la anunţurile publice veniră, calme, următoarele cuvinte: „Roum a căzut! Roum a căzut!”

Opt

Hanul regal era nepăzit. Neutrii şi membrii ghildei Servitorilor dispăruseră cu toţii. Apărătorii, Stăpânii şi Dominatorii probabil pieriseră onorabil în luptă. Bazil Amintitorul nu era nicăieri, ca de altfel nici unul dintr-ai lui. M-am dus în camera mea, m-am spălat, m-am schimbat, am mâncat, mi-am luat cele câteva lucruri şi am zis adio

luxului de care mă bucurasem atât de puţin. Regretam că avusesem atât de puţin timp să vizitez Roum, dar Gormon, fiind un ghid excelent, mă ajutase şi văzusem totuşi foarte multe.

Acum mă gândeam să plec.

Nu consideram prudent să rămân într-un oraş cucerit. Tichia gânditoare din cameră nu răspundea la întrebările mele şi nu ştiam cât de extinsă era înfrângerea, aici sau în alte regiuni. Era însă evident că Roum, cel puţin, ieşise de sub controlul uman şi doream să mă îndepărtez rapid. Am cântărit ideea plecării spre Jorslem, aşa cum îmi sugerase Pelerinul acela înalt înainte de intrarea în Roum, dar după o clipă de reflecţie am ales o rută spre vest, spre Perris, care nu numai că era mai apropiat dar era şi centrul breslei Amintitorilor. Profesiunea mea dispăruse şi în această primă zi a ocupării Pământului simţisem o dorinţă arzătoare, puternică şi stranie, de a mă oferi umil Amintitorilor şi de a căuta împreună cu ei ştiinţa mult mai strălucitoarelor noastre zile trecute.

La amiază am părăsit hanul şi m-am îndreptat, pentru început, spre palatul încă deschis. Cerşetorii zăceau împrăştiaţi, unii drogaţi, alţii dormind, foarte mulţi morţi; din maniera grosolană a morţii lor mi-am dat seama că în panica şi delirul lor se masacraseră unii pe alţii. Un Indexator deznădăjduit se ascunsese în spatele celor trei cranii ale dispozitivului de transmis întrebările din capelă. De cum am intrat mi-a şi zis:

— Degeaba. Creierele nu mai răspund.

— Dar Prinţul din Roum?

— Mort. Invadatorii l-au împuşcat de acolo, din cer.

— O Zburătoare tânără era cu el. Ce ştii de ea?

— Nimic. Presupun c-a murit.

— Şi oraşul?

— Ocupat. Invadatorii sunt pretutindeni.

— Ucid?

— Nici măcar nu jefuiesc. Sunt foarte blânzi. Ne-au *colecţionat.*

— Doar în Roum sau peste tot?

Omul se scutură şi începu să bată pasul ritmic, înainte şi înapoi. L-am lăsat în pace şi-am pătruns în palat. Spre uimirea mea camerele imperiale ale Prinţului nu erau încuiate. Am intrat. Am fost uimit de luxul şi somptuozitatea mobilelor, draperiilor, luminilor, tablourilor. Am trecut dintr-o cameră într-alta şi în cele din urmă am ajuns în dormitorul regal. Patul era o colosală scoică bivalvă de pe planeta altei stele şi cum cochilia ei mi se deschidea am mângâiat ţesătura moale pe care se culcase Prinţul din Roum şi mi-am amintit că şi Avluela se culcase acolo şi, dac-aş fi fost tânăr, aş fi plâns.

Am părăsit palatul şi am traversat încet piaţa, pregătindu-mă să încep călătoria spre Perris.

Atunci i-am văzut pentru prima oară pe cuceritorii noştri. Un vehicul cu design străin s-a oprit la marginea pieţei şi din el au ieşit cam o duzină de siluete. Păreau aproape umane. Înalţi şi drepţi, cu pieptul lat, aşa cum fusese şi Gormon, şi doar lungimea exagerată a braţelor îi definea imediat ca străini. Pielea lor avea un aspect straniu. Dac-aş fi fost mai aproape cred că aş fi putut vedea ochi, buze şi nări cu forme non-umane. Au traversat piaţa fără să-mi dea vreo atenţie. Mergeau într-un mod ciudat, cu paşii săltăreţi, amintindu-mi irezistibil de umbletul lui Gormon. Au intrat în palat. Nu păreau nici cuceritori, nici belicoşi.

Vizitatori. Maiestuosul Roum îşi exercita încă odată magnetismul său asupra străinilor.

Lăsându-i pe noii noştri stăpâni cu amuzamentul lor, am ieşit din piaţă îndreptându-mă spre marginea oraşului. Pustietatea iernii eterne mi se strecurase în suflet. Mă întrebam dacă simţeam părere de rău pentru căderea oraşului sau dacă plângeam pierderea Avluelei. Sau poate că nefăcând trei Vegheri succesive încercam durerea retragerii?

Erau toate. Toate mă dureau dar cel mai mult, ultima.

Îndreptându-mă spre porţi, n-am văzut pe nimeni prin oraş. Probabil teama de noii stăpâni îi ţinea pe locuitori ascunşi. Din timp în timp trecea pe lângă mine câte-un vehicul de-al străinilor, dar nu m-a lovit nici unul. După-

amiază târziu am ajuns la poarta de vest a oraşului. Era deschisă şi-mi lăsa vederii panta blândă a unui deal pe care crescuseră copaci cu coroane de un verde închis. Am trecut poarta şi-am văzut la mică distanţă silueta unui Pelerin ce se îndepărta de oraş, târându-şi picioarele.

L-am ajuns din urmă cu uşurinţă.

Mersul lui nesigur, poticnit, mi-a părut ciudat, pentru că hainele negre şi largi nu puteau ascunde puterea şi tinereţea trupului. Avea umeri pătraţi şi spate lat şi-şi ţinea capul drept, cu mândrie. Când m-am apropiat şi-am privit curios pe sub gluga lui am înţeles: pe masca de bronz a Pelerinilor era agăţat un reverberator din cele utilizate de orbi să-i avertizeze asupra obstacolelor. Şi-a dat seama de prezenţa mea:

— Sunt un Pelerin lipsit de vedere. Te rog nu mă lovi.

Nu era vocea unui Pelerin. Era o voce puternică, aspră, poruncitoare.

I-am răspuns:

— Nu lovesc pe nimeni. Sunt un Veghetor care şi-a pierdut ocupaţia în noaptea care a trecut.

— Multe ocupaţii au fost pierdute în noaptea trecută, Veghetorule!

— Sigur nu şi cea a Pelerinilor.

— Nu. Nu cea a Pelerinilor.

— Încotro ai pornit?

— Departe de Roum.

— Nici o destinaţie anume?

— Niciuna. În pribegie.

— Poate vom pribegi împreună, i-am zis. Să călătoreşti cu un Pelerin aducea noroc şi, în plus, păgubit de prezenţa Zburătoarei mele şi de a Elfinului, ar fi trebuit să călătoresc singur. Mă îndrept spre Perris. Vii cu mine?

— Acolo sau în altă parte mi-e totuna, mi-a răspuns el amar. Da, vom merge către Perris, împreună, dar ce treabă poate să aibă un Veghetor acolo?

— Un Veghetor n-ar avea ce face acolo. Merg la Perris să ofer serviciile mele breslei Amintitorilor.

— Aha! Şi eu am fost în ghilda asta dar numai onorific.

— Pământul fiind cucerit, vreau să aflu mai multe despre vremurile lui de glorie.

— Tot Pământul a fost ocupat? Nu numai Roum?

— Aşa cred.

— Ah! Ah!…

Tăcu. Şi pornirăm. I-am dat mâna şi nu şi-a mai târât picioarele, ci şi-a reluat mersul vioi, de om tânăr. Din când în când scotea ceva ce-ar fi putut fi un suspin sau un plânset înăbuşit. Dacă-l întrebam de pelerinajul lui nu-mi răspundea deloc sau îmi zicea ceva neclar. După vreo oră de mers rosti brusc:

— Masca asta mă strânge. Mă ajuţi s-o potrivesc?

Spre uimirea mea începu s-o scoată. Am rămas cu gura căscată. Pelerinilor le este interzis să-şi arate faţa. Uitase că eu nu sunt orb? Dându-şi masca jos îmi zise:

— Nu-ţi va place ce vei vedea.

Lucrătura de bronz lunecă de pe fruntea lui. Am văzut mai întâi ochi recent orbiţi – găuri adânci făcute nu de cuţitul vreunui chirurg, ci poate de nişte degete ce i-a străpuns – şi-apoi nasul regal, iar în final buzele îngrijite, rotunde, ale Prinţului din Roum!

— Maiestatea voastră! am strigat surprins. Urme de sânge închegat coborau pe obrajii lui. În găvanele ochilor erau urme de unsoare. Am presupus că rănile nu-l prea mai chinuiau – folosise acel unguent – însă durerea ce izbucni în mine era reală şi puternică.

— Nu mai sunt maiestate, ajută-mă la mască! Bridele astea trebuie potrivite mai bine. Mă apasă pe obraji. Aici… Aici…

Mâinile lui tremurau, întinse spre mine.

Am făcut ajustările cu rapiditate, gândindu-mă că n-aş mai suporta să-i văd faţa ruinată prea multă vreme. Şi-a repus masca.

— Acum sunt un Pelerin, reluă calm, Roum a rămas fără prinţul lui. Trădează-mă dacă vrei, iar dacă nu, ajută-mă să ajung la Perris. Dacă vreodată îmi voi recăpăta puterea, vei fi bine răsplătit.

— Nu sunt un trădător.

Şi-am pornit mai departe, tăcuţi. Nu ştiam cum se vorbeşte în compania unui astfel de om. Călătoria noastră spre Perris avea să fie tristă dar eram obligat acum să-i fiu ghid. Mi-am amintit de Gormon şi de cât de bine ştiuse să-şi ţină credinţă. Şi m-am gândit şi la Avluela şi de sute de ori cuvintele mi-au venit pe limbă, gata fiind să-l întreb pe Prinţ ce i se întâmplase soaţei lui, Zburătoarea, în noaptea înfrângerii… dar nu, nu l-am întrebat.

Amurgul câştiga teren dar soarele încă strălucea roşu-auriu în faţa noastră. M-am oprit brusc. Un sunet răguşit de surpriză mi-a ieşit din gâtlej: trecuse o umbră peste noi. Am recunoscut-o…

Avluela zbura, zbura mult deasupra noastră. Pielea îi era pictată de culorile crepusculului iar aripile i se zbăteau, deschise la maximum, radiind fiecare nuanţă a spectrului. Se afla deja la înălţimea a o sută de oameni de la nivelul solului, şi tot mai urca. Pentru ea, nu eram, probabil, decât o pată printre copaci.

— Ce-i? Ce vezi? m-a întrebat prinţul.

— Nimic.

— Spune-mi ce vezi!

Nu-l puteam nemulţumi.

— Văd o zburătoare, Maiestate, o fată subţire, sus, în înalturi.

— Înseamnă că a venit noaptea.

— Nu. Soarele este încă deasupra orizontului.

— Cum de este posibil? Ea poate avea numai aripi de noapte. Soarele ar azvârli-o la pământ.

Am ezitat. Nu mă simţeam în stare să-i explic cum de era posibil ca Avluela să zboare la lumina zilei deşi avea numai aripi de noapte. Nu puteam să spun Prinţului din Roum că alături de ea, fără aripi, zbura invadatorul Gormon, mişcându-se prin aer fără efort, braţul lui susţinând umerii ei mici, ocrotind-o, sprijinind-o, ajutând-o să reziste presiunii vântului solar. Nu-i puteam spune că învingătorul său zbura acum pe deasupra Pământului împreună cu ultima lui soţie.

— Ei, cum de zboară la lumina zilei?

— Nu ştiu. Este un mister pentru mine. În zilele astea sunt multe lucruri pe care nu le mai înţeleg.

Prinţul păru să accepte răspunsul meu.

— Da, Veghetorule, multe lucruri nu pot fi înţelese de nici unul dintre noi.

Rămase tăcut din nou. Ardeam să strig după Avluela. Ştiam însă că n-ar fi putut şi nici n-ar fi dorit să mă audă, aşa ca am mers înainte spre apus, spre Perris, conducându-l pe prinţul orb.

Şi, deasupra noastră, Avluela şi Gormon zburară mai departe, proiectaţi pe cerul în care se topeau şi ultimele luciri ale zilei. I-am urmărit până când i-am pierdut din vedere.

1968

Se pare că încercarea focului a fost un tonic pentru creativitatea mea: însemnările mele din 1968 menţionează nu numai trilogia ARIPI DE NOAPTE, dar, printre altele, şi romanul comic ***Up the Line****, prima povestire din care avea să se nască ciclul cunoscut sub numele de* ***The World Inside*** *(Lumea dinăuntru) şi jumătate de duzină de alte povestiri, în mare parte antologizate. Printre acestea se află şi una scrisă în septembrie 1968 –* ***Sundance*** *(Dansul soarelui).*

Dintre toate povestirile mele, şi am scris sute, aceasta este cea care mă satisface în cea mai mare măsură. La un prim nivel, este o încercare de a pătrunde în mintea şi sufletul unei făpturi umane – ***Tom Two Ribbons*** *– care manifestă anumite simptome datorită distrugerii lente a culturii lui ancestrale şi care nu este în stare să se sustragă durerii provocate de această distrugere nici chiar pe o altă planetă. Dar este şi o explorare a căilor de dramatizare a subiectivului, a percepţiilor ambigui prin intermediul unor schimbări de persoană şi de timp. Suprafaţa povestirii acoperă o structură complicată de pregătiri tehnice; cei care doresc să afle mai mult sunt invitaţi să consulte* ***Those Who Can/A SF Reader*** *(Cei care pot/Mentor Books/1973) editată de* ***Robin Scott Wilson****, carte pentru care am scris o lungă analiză tehnică a acestei povestiri.*

Lăsând la o parte experimentele tehnice, DANSUL SOARELUI pare să fi găsit o audienţă continuă. Nu a primit nici un premiu (în anul acela PASAGERII a monopolizat atenţia) şi a fost chiar şi respinsă de editorul care-a văzut-o prima oară. A fost lansată de ***Edward Fernman*** *în FANTASY & SCIENCE FICTION şi de la această primă apariţie, în iunie 1969, a fost retipărită mult mai des decât oricare din celelalte lucrări ale mele. A avut chiar şi câteva apariţii în manualele de colegiu – ceea ce mă bucură în mod deosebit – pentru că ea a fost concepută, parţial, ca o probă de virtuozitate, o expunere a abilităţilor mele tehnice, o demonstraţie de manual a construcţiei unei*

povestiri.

Dansul soarelui

Astăzi ai lichidat aproape 50.000 de Mâncăcioşi în sectorul A iar acum ai o noapte agitată. În zori, tu şi cu Hemdon aţi zburat spre est, cu răsăritul de soare verde-auriu în spate, şi aţi împrăştiat granulele neurale peste o mie de hectare de-a lungul râului Forked. Aţi oprit în preerie, dincolo de râu, acolo unde Mâncăcioşii fuseseră deja exterminaţi şi aţi întins masa pe covorul de iarbă moale. Pe locul acela se va ridica prima aşezare umană. Hemdon a cules câteva flori suculente şi jumătate de oră aţi savurat efectul lor halucinant. În timp ce vă îndreptaţi spre copter, să începeţi o nouă după-amiază de împrăştiat granule, Hemdon a spus deodată:

— Fom, cum te-ai simţi dacă s-ar dovedi că Mâncăcioşii nu sunt doar nişte paraziţi? Dacă sunt un fel de *populaţie,* cu un limbaj, cu ritualuri, cu o istorie, şi toate celelalte? Te-ai gândit la tot ce s-a petrecut cu ai tăi?

— Nu sunt. Ai spus-o chiar tu.

— Să zicem că ar fi. Să presupunem că Mâncăcioşii…

— Nu sunt. Las-o baltă!

Hemdon are în el o doză de cruzime care-l face să pună astfel de întrebări. Caută punctele slabe, asta îl amuză. Iar remarca lui întâmplătoare te-a făcut să te frământi toată noaptea. Să presupunem că Mâncăcioşii… să presupunem că Mâncăcioşii… să presupunem… să presupunem…

Dormi un timp şi visezi iar în visele tale înoţi în râuri de sânge.

Nebunie. Fantezii înfierbântate. Ştii cât de importantă este exterminarea rapidă a Mâncăcioşilor, înainte de sosirea pionierilor. Sunt doar nişte animale, câtuşi de puţin paşnice; distrugători ai echilibrului ecologic, asta sunt, devoratori ai plantelor-de-oxigen. Specia asta trebuie să dispară. Câţiva au fost păstraţi pentru studiile zoologice. Restul trebuie să fie distruşi. Dezrădăcinarea tipică a făpturilor nedorite, vechea poveste. Dar hai să nu ne mai complicăm treaba cu remuşcări, îţi spui. Hai să nu mai

visăm la râuri de sânge.

Mâncăcioşii nici măcar nu *au* sânge, oricum, nici un fel de lichid care să curgă din abundenţă. Ceea ce au ei este, ei bine, un fel de limfă care permeabilizează ţesuturile şi transportă hrana prin suprafeţele interioare. Resturile se elimină pe aceeaşi cale, prin osmoză. În ceea ce priveşte procesele interne, structura lor este analogă celei a propriului nostru tip de sistem circulator doar că le lipseşte reţeaua de vase sanguine conectate la o pompă centrală. Substanţa vitală se scurge prin trupurile lor ca şi cum ar fi amibe, bureţi sau alte organisme inferioare. Dar din punct de vedere al sistemului nervos, al celui digestiv şi după asamblarea organelor şi mădularelor, sunt totuşi organisme avansate. Ciudat, gândeşti tu. Dar principala trăsătură a fiinţelor non-umane este tocmai *ciudăţenia,* îţi spui tot ţie însuţi. Şi nu este pentru prima oară. Frumuseţea biologiei lor, pentru tine şi însoţitorii tăi, constă în faptul că vă lasă să-i exterminaţi cu atâta acurateţe.

Zbori deasupra păşunilor şi împrăştii granulele neurale. Mâncăcioşii le găsesc şi le înghit. Într-o oră, otrava atinge toate sectoarele organismului. Viaţa încetează, urmează o distrugere rapidă a materiei celulare iar Mâncăciosul, pur şi simplu, se descompune moleculă cu moleculă; în momentul în care nutriţia a încetat, substanţa limfatică acţionează ca un acid, o liză totală intervine, carnea şi oasele cartilaginoase se dizolvă şi în două ore nu mai rămâne decât o băltoacă. Iar în patru ore nimic. Ţinând seama de milioanele de Mâncăcioşi pe care i-aţi condamnat la exterminare, este drăguţ din partea lor că se autodistrug. Altfel această lume ar deveni un adevărat abator.

Să zicem că Mâncăcioşii…

Blestematul de Hemdon! Aproape că ai chef de o spălare a memoriei pentru mâine dimineaţă. Scoate-ţi din cap speculaţiile lui stupide. Numai dacă ai să ai curaj. Dacă ai să ai curaj.

Dimineaţa nu mai are curaj. Spălarea memoriei îl înspăimântă; va încerca să scape singur de această nou-descoperită vină personală. Mâncăcioşii, îşi explică el, sunt

ierbivore fără minte, victimele nefericite ale expansiunii umane şi nu merită o apărare atât de pasionată. Exterminarea lor nu e o tragedie, ci doar o mare răutate. Dacă Pământenii trebuie să aibă această lume, Mâncăcioşii trebuie să o abandoneze. Există o diferenţă, îşi argumentează el, între alungarea Indienilor de Câmpie din preeriile americane, în secolul al nouăsprezecelea, şi distrugerea bizonilor din aceleaşi preerii. Da. Te gândeşti cu tristeţe la măcelărirea fantasticelor turme, regreţi carnagiul milioanelor de fiare nobile cu blană cafenie şi lânoasă. Dar te înfurii – nu doar simple regrete – pentru ceea ce li s-a făcut siouş-ilor. Este o diferenţă. Păstrează-ţi înflăcărarea pentru cauza potrivită.

Părăsindu-şi locuinţa-balon aflată la marginea taberei, se îndreaptă spre centru. Lespezile cărării sunt umede şi alunecoase. Ceaţa de dimineaţă încă nu s-a ridicat şi fiecare copac este încovoiat, cu frunzele lungi şi crestate grele de picături de apă. Se opreşte, aplecându-se să urmărească un fel de păianjen ţesându-şi pânza asimetrică. În timp ce-l priveşte, un mic amfibian cu delicate nuanţe de turcoaz se strecoară aproape neobservat pe solul acoperit de muşchi. Nu este perfect camuflat, îl ridică uşurel şi-l pune pe dosul palmei. Branhiile i se zbat de teamă, extremităţile îi tremură. Încet, viclean, culoarea i se modifică până când ajunge să se potrivească cu nuanţa arămie a mâinii. Camuflajul este excelent. Îşi lăsă mâna în jos iar amfibianul sare într-o băltoacă. Merge mai departe.

Are patruzeci de ani, e mai scund decât majoritatea membrilor expediţiei, este lat în umeri şi are pieptul puternic. Părul negru şi lucios, nasul lătăreţ. Biolog. Asta este cea de-a treia lui meserie pentru că a dat greş ca antropolog şi ca antreprenor. Îl cheamă Tom Două Dungi. A fost căsătorit de două ori dar nu a avut copii. Străbunicul lui a murit alcoolic. Bunicul a căzut pradă halucinogenelor. Tatăl a devenit un vizitator obişnuit al cabinetelor pentru spălarea memoriei. Tom Două Dungi este conştient că rupe tradiţia de familie dar nu şi-a găsit încă modul de autodistrugere.

În clădirea principală îi găseşte pe Hemdon, Julia, Ellen, Schwartz, Chang, Michaelson şi Nichols. Servesc micul dejun. Ceilalţi sunt deja la treabă. Ellen se ridică, vine la el şi-l sărută. Părui ei scurt, moale, blond, îi gâdilă obrajii. „Te iubesc” îi şopteşte ea. Şi-a petrecut noaptea în balonul lui Michaelson. „Te iubesc” îi răspunde el şi aruncă o privire directă şi afectuoasă între sânii ei mici şi albi. Îi face cu ochiul lui Michaelson care dă din cap şi le trimite un sărut cu vârful degetelor. „Toţi suntem buni prieteni”, se gândeşte Tom Două Dungi.

— Cine împrăştie granule azi? întreabă el.

— Mike şi Chang, răspunse Julia. În sectorul C.

— Încă unsprezece zile şi ar trebui să terminăm curăţirea peninsulei, apoi ne putem muta în interior, spuse Schwartz.

— Dacă ne ţin rezervele, precizează Chang.

— Ai dormit bine, Tom? îl întreabă Hemdon.

— Nu.

Tom se aşază şi-şi comandă micul dejun. Spre vest ceaţa începe să se ridice de pe munţi. Simte un fior în ceafă. Se află de nouă săptămâni pe această planetă şi în acest timp trecuse prin singura schimbare de sezon, trecerea de la vremea uscată la cea umedă. Ceţurile vor persista multe luni. Înainte ca pajiştile să fie din nou însorite, Mâncăcioşii or să dispară şi vor veni pionierii. Mâncarea comandată alunecă spre el. O prinde. Ellen stă lângă el. Are puţin mai mult de jumătatea vârstei lui; e prima ei călătorie; este arhivarul expediţiei dar se pricepe şi la spălarea memoriei.

— Pari tulburat, îi spune Ellen. Pot să te ajut?

— Nu. Mulţumesc.

— Urăsc să te văd înnegurat.

— E o trăsătură rasială.

— Mă cam îndoiesc.

— Adevărul este că, probabil, reconstruirea personalităţii mele şi-a cam pierdut efectul. Nivelul traumei a fost atât de aproape de suprafaţă. Ştii, sunt doar o carcasă umblătoare.

Ellen râde drăguţ. Poartă doar un sprayon înfăşurat pe jumătate. Pielea ei e umedă, înotase în zori împreună cu Michaelson. Tom Două Dungi se gândeşte să o ceară de

nevastă după terminarea treburilor. Nu se mai căsătorise de când cu prăbuşirea afacerii imobiliare. Terapeutul sugerase divorţul ca pe o parte a reconstrucţiei. Câteodată se întreabă pe unde a ajuns Terry şi cu cine trăieşte.

— Îmi pari destul de stabil, Tom, spune Ellen.

— Mulţumesc.

Ea e tânără. Nu ştie.

— Dacă-i doar o tristeţe trecătoare, ţi-o pot şterge rapid.

— Mulţumesc. Nu.

— Am uitat că nu-ţi plac spălările de memorie.

— Tatăl meu…

— Da?

— În cincizeci de ani şi-a curăţat atât de bine memoria că n-a mai rămas aproape nimic din ea. Şi-a îndepărtat strămoşii, întreaga lui moştenire, religia, soţia, fiii, în cele din urmă şi numele. După toate astea, stătea şi zâmbea toată ziua. Mulţumesc, dar nu-mi trebuie.

— Unde lucrezi azi?

— În rezervaţie, Ellen, fac nişte testări.

— Nu vrei să vin cu tine? Sunt liberă toată dimineaţa.

— Mulţumesc, nu, răspunse el repede. Ea pare ofensată, încearcă să repare cruzimea neintenţionată, mângâind-o uşor pe braţ şi spunându-i „poate după-amiază, da? Vreau să fim puţin împreună, da?”

— Da, răspunse ea zâmbind şi trimiţându-i un sărut din vârful buzelor.

După micul dejun pleacă spre rezervaţie, care se întinde pe vreo mie de hectare, în estul bazei; este împrejmuită cu proiectoare de câmp neutralizator pozate la interval de optzeci de metri unul de altul; o barieră suficientă să împiedice populaţia de două sute de Mâncăcioşi să se împrăştie. Când toţi ceilalţi vor fi fost exterminaţi, va rămâne acest grup de studiu. În colţul sud-vestic al rezervaţiei se află un balon-laborator de unde sunt conduse experimentele metabolice, psihologice, fiziologice şi ecologice. Un râuleţ taie rezervaţia în diagonală. La marginea estică se află un lanţ de dealuri mici acoperite cu iarbă. Cinci aglomerări de tufişuri şi copăcei asemănători

unor lame de cuţit sunt despărţite de petece de savană. Plantele-de-oxigen se află sub iarbă, ascunse aproape în întregime, cu excepţia inflorescenţelor fotosintetice care se înalţă până la aproape trei metri şi a corpurilor respiratorii, înalte până la piept. Gazele exhalate de acestea din urmă îndulcesc solul. Mâncăcioşii se mişcă, peste câmpuri într-o turmă dezordonată, ciugulind delicat din corpurile respiratorii.

Tom Două Dungi spionează turma de lângă râuleţ apoi merge către ea. Se împiedică de o plantă de oxigen ascunsă în iarbă dar îşi recapătă echilibrul cu îndemânare şi apucând orificiul încreţit al corpului respirator inspiră adânc. Disperarea îl părăseşte. Se apropie de Mâncăcioşi – nişte creaturi sferice, greoaie, cu mişcări încete, acoperiţi de o blană aspră, portocalie. Ochii, asemănători unor farfurioare, sunt ieşiţi în afară, deasupra unor buze subţiri, cu aspect de cauciuc. Picioarele sunt scheletice, ca ale găinilor iar braţele ţinute lângă corp sunt scurte. Îl privesc stupid, lipsiţi de curiozitate.

— Bună dimineaţa, fraţilor! îi salută el de această dată şi se întreabă de ce o face aşa.

*

Astăzi am observat ceva ciudat. Poate că, pur şi simplu, am prizat prea mult oxigen sau poate că am înghiţit sugestia lui Hemdon sau poate că sunt efectele masochismului de familie. Dar în timp ce-i observam pe Mâncăcioşii din rezervaţie, mi s-a părut – pentru prima dată – că se comportau ca nişte fiinţe inteligente, că se mişcau ca într-un ritual.

I-am urmărit vreme de trei ore, timp în care au descoperit şase inflorescenţe de plante-oxigen. De fiecare dată au acţionat conform unui plan de acţiune mai înainte de a începe să clefăie.

Ei:

Au format un cerc larg în jurul plantelor
Au privit spre soare
Şi-au privit vecinii din stânga şi din dreapta
Numai după ce au făcut cele de mai sus au scos nişte

nechezaturi înfundate

Au privit din nou spre soare

S-au îndreptat spre plante şi au început să mănânce

Dacă asta n-a fost o rugăciune de recunoştinţă, un ritual de mulţumire, atunci ce-a fost? Şi dacă sunt destul de avansaţi spiritual ca să facă o rugăciune de mulţumire, atunci nu comitem un genocid? Cimpanzeii fac rugăciuni de mulţumire? Doamne, pe cimpanzei nici măcar nu i-am distrage aşa cum îi exterminăm pe Mâncăcioşi. Bineînţeles, cimpanzeii nu se bagă peste recoltele oamenilor şi s-ar putea ajunge la o convieţuire de vreme ce Mâncăcioşii şi agricultorii umani nu pot trăi pe aceeaşi planetă. Oricum există şi o consecinţă morală. Lichidarea este considerată îndreptăţită pe baza faptului că nivelul de inteligenţă al Mâncăcioşilor este aproape egal cu cel al stridiilor sau în cel mai bun caz cu cel al oilor. Conştiinţa noastră rămâne curată pentru că otrava e rapidă şi nu provoacă durere şi pentru că Mâncăcioşii se dizolvă conştiincios în timp ce mor, scutindu-i de mizeria incinerării milioanelor de cadavre. Dar dacă se roagă…

Pentru moment nu le voi spune nimic celorlalţi. Vreau mai multe dovezi obiective, de necontestat: filme, înregistrări, observaţii. Apoi vom vedea. Şi dacă voi putea dovedi că exterminăm fiinţe inteligente? Familia mea ştie câte ceva despre genocid, la urma urmei cu câteva secole în urmă a fost victima unei astfel de acţiuni. Mă îndoiesc că aş putea opri ceea ce se întâmplă aici, dar cel puţin m-aş putea sustrage operaţiunii, m-aş întoarce pe Pământ şi-aş stârni opinia publică.

Sper că totul se petrece doar în imaginaţia mea.

*

Nu-mi imaginez nimic. Se strâng, în cercuri, se uită la soare, nechează şi se roagă. Sunt doar nişte mingi de piftie pe picioare de găină dar dau mulţumiri pentru hrană. Acum, aceşti ochi mari şi rotunzi par să mă fixeze acuzatori. Turma noastră domesticită ştie ce se petece: că am coborât din stele să le distrugem neamul şi numai ei vor fi cruţaţi. Nu au nici un mijloc să ne înfrunte sau doar să ne comunice

dezaprobarea lor, dar *ştiu.* Şi ne urăsc. Isuse, am omorât două milioane dintre ei de când am ajuns aici şi – folosind o metaforă – sunt mânjit de sânge. Ce voi face? Ce pot să fac?

Trebuie să mă mişc cu mare atenţie; în caz contrar am s-o sfârşesc drogat şi cu memoria spălată.

Nu-mi pot permite să apar ca un maniac, un impostor sau un agitator. Nu mă pot ridica şi să *denunţ.* Trebuie să-mi găsesc aliaţi. Întâi Hemdon. Sigur bănuieşte adevărul, el este cel care mi-a atras *mie* atenţia asupra lui în ziua în care împrăştiam granule. Şi eu care credeam că e doar răutăcios aşa cum e de obicei!

Diseară am să-i vorbesc.

*

Tom:

— Mă gândesc la sugestia ta despre Mâncăcioşi. Poate nu am făcut un studiu psihologic destul de amănunţit. Vreau să spun, dacă *sunt* cu adevărat inteligenţi…

Hemdon îl priveşte printre gene. E un bărbat înalt, cu un păr negru lucios, cu o barbă deasă şi cu pometţii proeminenţi.

— Tom, cine spune că sunt?

— Tu. Pe partea cealaltă a râului Forked, ai spus.

— Era doar o ipoteză speculativă, pentru conversaţie.

— Nu, cred că a fost mai mult decât atât. Credeai cu adevărat în ceea ce spuneai.

Hemdon pare tulburat.

— Tom, nu ştiu ce ai de gând să începi, dar nu o face. Dacă eu aş crede măcar pentru o secundă că noi doi ucidem fiinţe inteligente aş tuli-o atât de repede la un cabinet pentru ştergerea memoriei, că aş provoca o undă de implozie.

— Atunci de ce m-ai întrebat?

— Pălăvrăgeală prostească.

— Te amuzi făcându-i pe alţii să se simtă vinovaţi? Eşti un ticălos, Hemdon. Vorbesc serios.

— Ei bine uite, Tom, dacă aş fi ştiut că ai să-ţi faci atâtea probleme cu o ipoteză… Hemdon dă din cap. Mâncăcioşii

nu sunt fiinţe inteligente. Este evident. Altfel nu am fi primit ordin să-i lichidăm.

— Evident, spune Tom Două Dungi.

Ellen:

— Nu, nu ştiu ce-i cu Tom, dar sunt foarte sigură că are nevoie de odihnă. Personalitatea lui e în reconstrucţie doar de un an şi jumătate iar atunci a avut o cădere nervoasă foarte gravă.

Michaelson consultă un grafic.

— A refuzat de trei ori la rând să împrăştie granule, spunând că e ocupat cu cercetarea. La dracu! Putem să-l înlocuim dar mă enervează faptul că o face pe nebunul.

— Ce fel de cercetări face? voi să ştie Nichols.

— În orice caz, nu biologice, spuse Julia. Stă tot timpul cu Mâncăcioşii în rezervaţie dar nu l-am văzut niciodată testându-i. Doar se uită la ei.

— Şi vorbeşte cu ei, observă Chang.

— Da, vorbeşte, aprobă Julia.

— Despre ce? întrebă Nichols.

— Cine ştie?

Toţi o priviră pe Ellen.

— Tu eşti cea mai apropiată de el, spuse Michaelson. Nu poţi să-l scoţi din asta?

— Întâi trebuie să ştiu în ce s-a băgat, răspunse Ellen. Nu spune nimic.

*

Ştii că trebuie să fii foarte atent pentru că sunt mai mulţi decât tine şi interesul lor pentru binele tău poate fi mortal. Deja şi-au dat seama că eşti tulburat iar Ellen încearcă să descopere motivul. Noaptea trecută, când o ţineai în braţe, a început să te iscodească cu multă pricepere însă tu ştiai ce încearcă să afle. Când au răsărit Lunile ţi-a propus o plimbare în rezervaţie, printre Mâncăcioşii adormiţi. Ai refuzat dar ea înţelege că te-ai legat de aceste creaturi.

Ai făcut şi tu nişte sondaje – discrete, speri tu – şi eşti conştient că nu poţi face nimic pentru salvarea Mâncăcioşilor. S-a dat o sentinţă irevocabilă. Din nou 1876; aceştia sunt bizonii, aceştia sunt sioux-ii şi trebuiesc

distruşi deoarece calea ferată îşi urmează drumul. Dacă-ţi spui părerea prietenii te vor linişti, se vor împăca şi îţi vor şterge memoria pentru că ei nu văd ceea ce vezi tu. Dacă te întorci pe Pământ şi începi să te agiţi, îşi vor bate joc de tine şi vei fi recomandat pentru o altă reconstrucţie a conştiinţei. Nu poţi face nimic. Nu poţi face nimic.

Nu poţi salva dar poţi să înregistrezi.

Du-te în preerie. Trăieşte cu Mâncăcioşii, fii prietenul lor, învaţă-le obiceiurile. Înregistrează o descriere completă a culturii lor, măcar asta să nu se piardă. Ştii metodele practice ale antropologiei. Ceea ce s-a făcut odată pentru poporul tău, fă-o acum pentru Mâncăcioşi.

*

Îl găseşte pe Michaelson.

— Te poţi lipsi de mine câteva săptămâni?

— Să mă lipsesc de tine, Tom? Ce vrei să spui?

— Am de făcut nişte cercetări pe teren. Aş vrea să plec de la bază şi să lucrez cu Mâncăcioşii.

— Cei din rezervaţie nu sunt buni?

— Este ultima mea şansă cu cei sălbatici, Mike. Trebuie să mă duc.

— Singur sau cu Ellen?

— Singur.

Michaelson aprobă încet din cap.

— În regulă, Tom. Va fi aşa cum vrei tu. Du-te. N-am să te ţin aici.

*

Dansez în preerie sub soarele verde-auriu. Mâncăcioşii se adună în jurul meu. Sunt gol; sudoarea dă strălucire trupului meu; inima îmi bate cu putere. Le vorbesc cu picioarele iar ei înţeleg.

Ei înţeleg!

Au un limbaj al sunetelor moi. Au un zeu. Cunosc dragostea şi veneraţia şi extazul. Au ritualuri. Au nume. Au o istorie. De toate acestea sunt convins.

Dansez pe iarba deasă.

Cum pot să ajung la ei? Cu picioarele, cu mâinile, cu murmurul, cu sudoarea. Se adună cu sutele, cu miile iar eu

dansez. Nu trebuie să mă opresc. Se strâng în jurul meu şi scot sunetele acelea. Sunt dirijat de forţe ciudate. Străbunicul ar trebui să mă vadă acum! Stând în tindă în Wyoming, cu apa de foc în mână, cu creierul putrezind – priveşte-mă acum bătrâne! Priveşte dansul lui Tom Două Dungi! Le vorbesc acestor străini cu picioarele mele care se agită sub un soare de culoare greşită. Dansez. Dansez.

„Ascultaţi-mă”, le spun. „Sunt prietenul vostru, singurul în care puteţi avea încredere. Aveţi încredere în mine, vorbiţi-mi, învăţaţi-mă. Lăsaţi-mă să vă păstrez obiceiurile pentru că distrugerea va veni curând.”

Dansez şi soarele răsare şi Mâncăcioşii murmură.

Iată-l pe şef. Dansând mă îndrept spre el, înapoi, înainte, mă înclin, arăt către soare, îmi imaginez fiinţa care locuieşte în acel glob de foc, imit sunetul acestui popor, îngenunchez, mă ridic, dansez. Tom Două Dungi dansează pentru voi.

Fac apel la o măiestrie pe care strămoşii mei au uitat-o. Simt puterea potopindu-mă.

Aşa cum ei dansau în zilele bizonului, eu dansez acum lângă râul Forked.

Dansez, iar Mâncăcioşii dansează şi ei. Încet, nesiguri, se îndreaptă spre mine, îşi mută greutatea ridicând când un picior, când pe celălalt şi se învârt. „Da, aşa!” ţip eu. „Dansaţi!”

Dansăm împreună iar soarele ajunge la înălţimea amiezii.

Acum ochii lor nu mai sunt acuzatori. Văd căldură şi frăţie. Sunt fratele lor, individul cu pielea roşie, cel care dansează cu ei. Nu mi se mai par stângaci. Mişcările lor au o stranie graţie greoaie. Dansează. Dansează. Zburdă în jurul meu. Mai aproape, mai aproape, mai aproape!

Ne mişcăm într-o frenezie divină.

Cântă acum un imn neclar al bucuriei. Îşi aruncă braţele înainte şi îşi desfac gheruţele. La unison, ridică piciorul stâng, dreptul, stângul, dreptul, dansaţi, fraţilor, dansaţi, dansaţi, dansaţi! Se strâng în jurul meu. Trupurile le tremură, au un miros dulce. Mă împing uşurel spre câmp acolo unde iarba este înaltă şi necălcată. Dansând, căutăm

plante-de-oxigen şi găsim mănunchiuri sub iarbă. Ei îşi fac rugăciunea şi le culeg cu braţele lor ciudate şi separă corpurile respiratorii de inflorescenţele fotosintetice. Plantele în agonie emană valuri de oxigen. Mi se învârte capul. Râd şi cânt. Mâncăcioşii ciugulesc globurile perforate de culoarea lămâii, acelaşi lucru îl fac şi cu vrejurile. Îmi întind plantele. Înţeleg că e o ceremonie religioasă. Ia de la noi, mănâncă cu noi, alătură-te nouă, acesta e trupul, acesta e sângele, ia, mănâncă, alătură-te! Mă înclin şi duc un glob galben la buze. Nu muşc, ciugulesc aşa cum fac ei, dinţii mei taie învelişul globului. Sucul mi se năpusteşte în gură iar oxigenul îmi invadează nările. Mâncăcioşii cântă osanale. Acum ar trebui să fiu pictat în culorile strămoşilor mei, să port pene, să le întâmpin religia cu semnele care ar fi trebuit să-mi aparţină. Ia, mănâncă, alătură-te. Sucul plantelor-de-oxigen îmi pluteşte în vene. Îmi îmbrăţişez fraţii. Cânt şi pe măsură ce vocea îmi părăseşte buzele se transformă într-o punte ce străluceşte asemeni oţelului proaspăt, cânt cu un ton mai jos iar puntea se transformă în argint patinat. Mâncăcioşii se îmbulzesc în jurul meu. Pentru mine parfumul trupurilor lor e roşu ca focul. Strigătele slabe sunt asemeni norişorilor de abur. Soarele e fierbinte; razele sale sunt asemănătoare sunetului tablei călite şi îndoite, la limita auzului meu: plinc! plinc! plinc! Iarba deasă fâşâie, înaltă şi bogată iar vântul poartă flăcări de-a lungul preeriei. Devorez o altă plantă, apoi o a treia. Fraţii mei râd şi strigă. Îmi zic despre zeii lor, zeul căldurii, zeul hranei, zeul plăcerii, zeul morţii, zeul fericirii, zeul greşelii şi alţii. Recită pentru mine numele regilor lor iar vocile lor sunt pulbere verde aruncată pe faţa curată a cerului. Mă învaţă ritualurile lor sfinte.

„Trebuie să-mi amintesc asta – îmi spun – pentru când ei nu vor mai fi”.

Dansez mereu. Şi ei continuă să danseze. Dealurile capătă o culoare aspră, dură, asemeni gazului abraziv. Ia, mănâncă, alătură-te. Dansează. Sunt atât de prietenoşi.

Deodată aud sunetul copterului.

Zboară undeva departe. Nu pot să văd cine îl pilotează.

„NU!, ţip eu. Nu aici! Nu poporul acesta! Ascultaţi-mă! Sunt eu, Tom Două Dungi! Mă auziţi? Fac un studiu de teren! Nu aveţi nici un drept...”

Vocea mea sparge înălţimile, împrăştie spirale de muşchi albastru tivit de sclipiri roşii. Acum plutesc în aer şi sunt purtate de briză.

Strig, urlu, mă umilesc. Dansez şi le arăt pumnii. Braţele împreunate ale distribuitorului de granule se desfac din aripile copterului. Lagărele axiale strălucitoare încep să se învârtă. Granulele neurale cad pe pajişte lăsând dâre strălucitoare pe cer. Sunetul copterului se transformă într-un covor moale care se întinde până în zare iar vocea mea subţire se pierde.

Mâncăcioşii mă părăsesc plecând în căutarea granulelor, scormonind după ele la rădăcina ierburilor. Dansând, sar în mijlocul lor, le smulg granulele din mâini, le arunc în apă sau le zdrobesc. Mâncăcioşii mârâie furioşi spre mine. Se întorc şi caută. Copterul pleacă însoţit de un sunet dens, uleios. Fraţii mei înghit nerăbdători granule.

Nu e nici o cale de a-i împiedica.

Bucuria îi istoveşte, cad şi rămân nemişcaţi. Din când în când se mai mişcă vreun mădular apoi totul se sfârşeşte. Încep să se dizolve. Mii dintre ei se topesc pe preerie, pierzându-şi forma sferică, ofilindu-se, retrăgându-se în pământ. Legăturile moleculare se vor desface. E amurgul protoplasmei. Pier. Dispar. Ore întregi merg prin preerie. Inhalez oxigen, mănânc câte un glob de culoarea lămâii.

Zvon de cântec prevesteşte apusul. Nori negri apar dinspre est cu sunete de trompete iar vântul din ce în ce mai puternic e o învălmăşire de ţepi negri. Liniştea învăluie totul. Căderea nopţii, dansez. Sunt singur.

Copterul se întoarce şi te găsesc şi nu te opui când te iau înăuntru. Eşti dincolo de amărăciune. Le explici liniştit ceea ce ai făcut, ce ai învăţat şi de ce nu este bine ca această specie să fie exterminată. Descrii planta pe care ai mâncat-o şi felul în care îţi afectează simţurile şi în timp ce vorbeşti despre binecuvântata sinestezie, despre ţesătura vântului, despre sunetul norilor şi timbrul luminii solare, ei dau din

cap, zâmbesc şi-ţi spun să nu-ţi faci griji, în curând totul o să fie bine şi ceva rece îţi atinge antebraţul, bâzâie atât de rece că e doar vibraţie şi bâzâit şi îţi alunecă în venă iar extazul dispare în clipele următoare lăsând în urmă doar epuizarea şi amărăciunea.

*

Tom:

— Niciodată nu învăţăm nimic, nu-i aşa? Ne exportăm toate ororile spre stele; armenii distruşi, evreii distruşi, tasmanienii distruşi, indienii distruşi, distruşi toţi cei care au stat în cale şi apoi venim aici şi facem aceleaşi blestemate crime. Voi nu aţi fost acolo, afară, cu mine. N-aţi dansat cu ei. N-aţi văzut ce cultură bogată şi complexă au. Lăsaţi-mă să vă povestesc despre structura lor tribală. E complicată. Şapte niveluri de relaţii matrimoniale pentru început şi un factor de exogamie care necesită…

Ellen spune blând:

— Tom, dragule, nimeni nu o să le facă vreun rău Mâncăcioşilor.

— Şi religia, continuă el. Nouă zei, fiecare un aspect al *Zeului.* Atât bucuria cât şi răutatea sunt divinizate. Au imnuri, rugăciuni, o teologie. Iar noi, emisarii zeului răului…

— Nu-i exterminăm, spune Michaelson. De ce nu vrei să înţelegi, Tom? Totul este doar închipuirea ta. Ai fost sub influenţa drogurilor dar acum te dezintoxicăm. Peste puţin timp ai să te dezmeticeşti. Ai să vezi din nou limpede.

— O închipuire? Un vis produs de droguri? Stăteam în preerie şi v-am văzut aruncând granule. I-am privit murind şi dizolvându-se. Nu am visat.

— Cum să te convingem? întrebă Chaug cu sinceritate. Ce o să te facă să crezi? Vrei să zburăm deasupra ţării Mâncăcioşilor şi să-ţi arătăm că sunt cu milioanele?

— Dar câte milioane au fost distruse? întrebă el.

Insistară să-l convingă că greşeşte. Ellen îi spune din nou că nimeni nu a vrut vreodată să facă vreun rău Mâncăcioşilor.

— Tom, asta e o expediţie ştiinţifică. Suntem aici ca să-i *studiem.* Vătămarea formelor inteligente de viaţă este o

violare a tuturor principiilor noastre.

— Admiţi că sunt inteligenţi?

— Bineînţeles. Niciodată nu m-am îndoit.

— Şi-atunci de ce să aruncăm granule? De ce-i măcelărim?

— Nimic din toate astea nu s-a întâmplat, Tom, murmură Ellen. Îi ia mâna între palmele ei răcoritoare. Crede-ne! Crede-ne!

— Dacă vrei să te cred, de ce nu-ţi faci treaba aşa cum trebuie? Scoate maşina de spălat creiere şi conectează-mă. Nu poţi respinge ceea ce am văzut cu propriii mei ochi numai prin *vorbe.*

— Ai fost tot timpul sub influenţa drogurilor, intervine Michaelson.

— N-am luat niciodată droguri! Cu excepţia a ceea ce am mâncat pe pajişte când dansam – şi asta s-a întâmplat după ce-am urmărit masacrul timp de săptămâni şi săptămâni. Vrei să spui că e o iluzie retroactivă?

— Nu, Tom, răspunse Schwartz. Totul a fost o iluzie, de la început. E o parte din terapia ta, din reconstrucţia ta. Ai venit aici programat cu ea.

— Imposibil!

Ellen îi sărută fruntea înfierbântată.

— Totul s-a făcut pentru a te împăca pe tine cu omenirea. Aveai acel teribil sentiment al dezrădăcinării poporului tău, în secolul al nouăsprezecelea. Nu erai în stare să ierţi societatea industrială pentru decimarea siouxilor şi erai teribil de plin de ură. Terapeutul s-a gândit că dacă ai putea lua parte la o exterminare modernă imaginară, dacă ai reuşi să o vezi ca pe o operaţie necesară, vei elimina acest resentiment şi vei fi în stare să-ţi reiei locul în societate ca…

El o dă deoparte.

— Nu spune tâmpenii! Dacă ai şti principiile de bază ale terapiei ţi-ai da seama că nici un terapeut serios nu ar putea fi atât de superficial. Nu există relaţii binare într-o reconstrucţie. Nu, nu mă atinge. Dă-te la o parte! Dă-te la o parte!

Nu-i va lăsa să-l convingă că este doar un vis produs de droguri. Nu e nici o fantezie, îşi spune el. Şi nici o terapie. Se ridică. Iese. Ei nu vin după el. Ia un copter şi îşi caută fraţii.

Dansez din nou. Azi soarele e mult mai cald. Mâncăcioşii sunt mai numeroşi. Astăzi sunt pictat şi port pene. Trupul meu străluceşte de sudoare. Ei dansează cu mine şi au o frenezie pe care nu am mai văzut-o niciodată. Călcăm în picioare pajiştea. Ne întindem mâinile spre soare. Cântăm, strigăm, ţipăm. O să dansăm până o să cădem din picioare.

Asta nu e fantezie. Fiinţele astea sunt reale, inteligente şi osândite. Ştiu.

Dansăm. Dansăm în ciuda osândei.

Străbunicul meu vine şi dansează cu noi. Şi el e real. Are nas vulturesc, nu turtit ca al meu şi îşi poartă podoaba de pene, muşchii lui sunt ca nişte frânghii sub pielea arămie. Cântă, strigă, ţipă.

Mi se alătură şi alţi membri ai familiei.

Mâncăm plante împreună. Îi îmbrăţişăm pe Mâncăcioşi. Ştim cu toţii cine o să fie vânatul.

Norii cântă, vântul devine palpabil iar căldura solară e colorată.

Dansăm. Dansăm. Mădularele noastre nu cunosc oboseala.

Soarele creşte şi acoperă tot cerul, acum nu mai văd nici un Mâncăcios, sunt doar cei din neamul meu, părinţii tatălui meu, de-a lungul secolelor, mii de piei roşii, mii de nasuri vultureşti şi mâncăm plantele şi găsim beţe ascuţite şi le înfigem în carnea noastră şi sângele dulce curge şi se usucă la dogoarea soarelui şi dansăm şi dansăm şi unii dintre noi cad de oboseală, şi dansăm şi preeria este o mare de podoabe capilare săltăreţe, un ocean de pene şi dansăm şi inima mea tună şi genunchii devin apă şi focul solar mă înghite şi dansez şi cad şi dansez şi cad, şi cad, şi cad…

*

Şi ei te găsesc şi te aduc înapoi. Îţi fac din nou injecţie în braţ ca să anuleze efectul drogului din venele tale şi apoi îţi

dau altceva ca să te odihneşti. Te odihneşti şi eşti foarte calm. Ellen te sărută iar tu îi mângâi pielea moale; apoi intră şi ceilalţi, îţi vorbesc, îţi spun lucruri liniştitoare dar tu nu-i asculţi pentru că tu cauţi realităţi. Nu este o căutare uşoară. Este ca şi cum ai cădea prin mai multe trape căutând camera a cărei podea nu este falsă. Tot ce s-a-ntâmplat pe această planetă face parte din terapia ta, îţi spui tu, totul a fost făcut pentru a împăca un aborigen înrăit cu victoria omului alb; aici nimic nu a fost cu adevărat exterminat. Respingi asta şi cazi, îţi dai seama că asta trebuie să fie terapia prietenilor tăi, ei poartă povara vinovăţiei lor acumulate de secole şi-au venit aici să scape de ea iar tu eşti aici ca să le uşurezi sarcina, să le iei păcatele asupra ta şi să le acorzi iertarea. Cazi din nou şi înţelegi că Mâncăcioşii sunt doar animale care ameninţă echilibrul ecologic şi trebuiesc alungaţi; cultura pe care ai imaginat-o pentru ei este o halucinaţie, fructul vechilor tale frământări. Încerci să ştergi obiecţiile la această exterminare necesară dar cazi din nou şi descoperi că exterminarea nu e decât în mintea ta tulburată şi răvăşită de obsesia crimei împotriva strămoşilor tăi şi te ridici în capul oaselor pentru că vrei să ceri scuze acestor prieteni ai tăi, aceşti savanţi nevinovaţi pe care i-ai numit criminali. Şi cazi.

1971

Încă de când am citit ***Hadrian the Seventh*** *(Hadrian al 7-lea) a lui* ***Baron Corvo****, în 1955, am avut dorinţa să devin Papă – o ambiţie complicată într-o anume măsură, cunoscându-se faptul că nu ţin de ordinele sfinte, nu sunt romano-catolic şi nici măcar creştin. Aşa cum prietenii mei o ştiu, prezint o cerere ori de câte ori se întâmplă vreo vacanţă la Roma, dar până la această dată Biserica nu s-a văzut potrivită serviciilor oferite de mine.*

Totodată urmăresc îndeaproape mişcările Vaticanului în aşteptarea momentului potrivit şi consecvent acestei fantezii – nu pe de-a-ntregul neserioasă – am aflat o mulţime despre ritualurile şi tensiunile ce însoţesc alegerea unui pontif.

Aşadar, împrejurările amintite mi-au impus – într-o zi rece dar lipsită de griji din februarie 1971 – să ***produc*** *această glumă ironică a ascensiunii primului robot la Înaltul Scaun. (De fapt, robotul este gândit să fie succesorul meu, cu toate că precizarea în cauză este făcută doar printr-o referinţă oblică la viaţa mea personală, cum se va înţelege din paragraful final.)*

Terry Carr*, pe-atunci aproape de sfârşitul distinsei lui cariere, ca editor de SF la ACE Books, tocmai asambla prima dintre antologiile lui cu povestiri originale:* ***Universe****. Fericită conjunctură! Când m-a solicitat să particip i-am oferit* ***Good News From The Vatican*** *(Veşti bune de la Vatican).*

Era a treia dintr-un grup de povestiri lejere, ironice, scrise într-un stil calm, detaşat, începute cu câteva luni mai înainte.

Veşti bune de la Vatican

Aceasta este dimineaţa aşteptată de toţi, dimineaţa în care cardinalul-robot va fi, în sfârşit, ales Papă. Nu mai pot exista nici un fel de dubii asupra rezultatului. Conclavul a fost blocat multe zile de îndărătnicii avocaţi ai Cardinalului Asciuga al Milanului şi de cei ai Cardinalului Carciofo al Genovei. Dar se zvoneşte ca s-a ajuns la un compromis. Toate grupările sunt acum de acord să fie ales un robot. Azi dimineaţă, am citit în *Osservatore Romano* că însuşi computerul Vaticanului s-a amestecat în deliberări. Computerul a susţinut puternic candidatura robotului. Presupun că nu trebuie să fim surprinşi de această loialitate dintre maşini. Şi nu trebuie nici să ne întristăm. Cu *absolut* nici un preţ nu trebuie să ne lăsăm întristaţi de asta.

„Fiecare eră are acel Papă pe care-l merită”, a remarcat Episcopul FitzPatrick, cam mohorât, în timpul micului dejun de astăzi. „Cu siguranţă, robotul este un Papă potrivit vremurilor noastre. Într-o eră viitoare s-ar putea să fie de dorit drept Papă o balenă, un automobil, o pisică, un munte”! Episcopul FitzPatrick e un tip de peste doi metri înălţime iar expresia lui facială este, de regulă, morbidă sau funebră. Astfel, ne este imposibil să ştim dacă rosturile lui sunt reflectarea unei disperări existenţiale sau o acceptare placidă. Cu mulţi ani în urmă a fost un star al echipei de baschet, în cadrul campionatului Sfintei Cruci. Venise la Roma pentru cercetări asupra biografiei Sfântului Marcellus cel Drept.

Observăm desfăşurarea dramei alegerilor papale de pe terasa unei cafenele aflată la câteva blocuri depărtare de Piaţa Sf. Petru. Pentru noi toţi, aceste alegeri erau un dividend neaşteptat al vacanţei noastre la Roma; precedentul Papă era recunoscut pentru sănătatea lui şi nu existase nici un motiv să bănuim că în acea vară avea să fie necesară alegerea unui succesor.

În fiecare dimineaţă sosim cu un taxi luat de lângă hotelul nostru din apropiere de Via Veneto şi ne ocupăm

locurile obişnuite în jurul mesei „noastre”. De acolo de unde ne aşezăm, avem fiecare o vedere clară asupra hogeagului Vaticanului prin care urma să se ridice fumul voturilor arse: negru dacă nu este ales nici un Papă, alb dacă conclavul are succes. Luigi, patron şi chelner-şef, ne aduce automat băuturile preferate: fernet Branca pentru episcopul FitzPatrick, Campari şi sifon pentru Rabinul Mueller, cafea turcească pentru Domnişoara Harshaw, citronadă pentru Kenneth şi Beverly, Pernod cu gheaţă pentru mine. Fiecare dă câte-un rând dar Kenneth n-a plătit nici măcar unul de când a început veghea noastră. Ieri, când a venit rândul Domnişoarei Harshaw să plătească şi-a golit portmoneul dar tot îi mai trebuiau 350 de lire; nu mai avea decât cecuri de călătorie de 100 de dolari bucata; noi, ceilalţi, am privit cu înţeles către Kenneth dar el a continuat să-şi soarbă citronada cu calm. După un scurt moment de tensiune, Rabi Mueller a scos o monedă de 500 de lire şi, iritat, a trântit pe masă piesa de argint masiv. Rabinul este cunoscut pentru firea sa iute şi pentru stilul său vehement. Are 28 de ani, poartă de obicei o robă elegantă şi ochelari de soare argintaţi şi se laudă că nu a oficiat niciodată vreo ceremonie mitzvah pentru congregaţia lui din Wicomico, statul Maryland. Consideră că ritualul este vulgar şi demodat şi invariabil, arendează ceremoniile respective unei organizaţii închiriate de clerici itineranţi care rezolvă astfel de probleme pe bază de comision. Rabi Mueller este o autoritate în chestiunea îngerilor.

Grupul nostru este divizat de părerile asupra oportunităţii alegerii unui robot drept Papă. Episcopul FitzPatrick, Rabi Mueller şi cu mine, suntem favorabili acestei idei. Domnişoara Harshaw, Kenneth şi cu Beverly se opun. Este interesant de observat că amândoi prelaţii, unul destul de tânăr, acceptă această deviere de la tradiţie pe când cei trei „liberi gânditori” nu. Nu sunt sigur de ce mă aliniez progresiştilor. Sunt un tip matur, am tabieturi liniştite şi nu m-am mai interesat până acum de faptele Bisericii de la Roma. Nu cunosc dogmele catolice şi nu sunt la zi cu recentele curente de gândire din interiorul Bisericii. Totuşi,

am sperat în alegerea robotului încă de la începutul conclavului.

De ce? Mă mir şi eu. Oare pentru că imaginea unei creaturi metalice pe Tronul Sfântului Petru îmi stimulează imaginaţia şi-mi ispiteşte simţul nemaivăzutului? Adică sprijinul meu pentru robot să fie doar o chestiune de estetică? Sau poate – mai curând – o laşitate morală? Cred oare în secret că gestul meu îmi va aduce recunoştinţa roboţilor? Oare-mi zic în secret „dă-le papalitatea că poate pentru un timp nu vor mai cere nimic”? Nu. Nu pot crede câtuşi de puţin ceva atât de înjositor despre mine. Probabil că sunt pentru robot pentru că sunt o persoană deosebit de sensibilă la nevoile celorlalţi!

— Dacă este ales, zice Rabi Mueller, plănuieşte chiar pentru început un contract imediat de distribuire a timpului cu Dalai Lama precum şi o conectare reciprocă cu programatorul şef al Bisericii Greco-Ortodoxe. Mi s-a spus că va face şi deschideri egumenice pentru Rabinat, ceea ce normal să ne dorim cu toţii.

— Nu mă îndoiesc că vor fi multe schimbări în obiceiurile şi practicile ierarhiei – declară Episcopul FitzPatrick – de exemplu vom putea căuta tehnici superioare de obţinere a informaţiilor pe măsură ce computerul Vaticanului va căpăta un rol mai mare în operaţiunile Curiei. Da-ţi-mi voie să exemplific cu…

— Ce noţiune cumplit de oribilă! intervine şi Kenneth. Este un tânăr îngâmfat, cu ochii roz şi părul alb iar Beverly este ori sora, ori soţia lui. Ea vorbeşte arareori. Kenneth face semnul crucii cu o bruscheţe agresivă şi murmură „În numele Tatălui, al Fiului şi-al sfintei Automatizări”. Domnişoara Harshaw chicoteşte dar îşi înăbuşă ieşirea când vede figura mea dezaprobatoare.

Deprimat dar şi indiferent la întreruperi, Episcopul FitzPatrick continuă:

— … câteva cifre obţinute ieri după-amiază. Am citit în *Oggi* că în ultimii cinci ani, conform unui purtător de cuvânt al *Missiones Catolicae,* în Yugoslavia numărul membrilor bisericii a crescut de la 19.381.403 la 23.501.062 dar

recensământul organizat de guvern în anul trecut afirmă că populaţia totală a Yugoslaviei este de 23.575.194. Deci rămân numai 74.132 suflete de alte religii sau atei. Conştient de numărul mare de musulmani din Yugoslavia, am bănuit o eroare în statistici şi am consultat computerul din Sf. Petru iar acesta m-a informat – Episcopul face o pauză ca să dea la iveală o lungă coală de imprimantă pe care o desface şi o întinde pe masă – că numărul credincioşilor din Yugoslavia conform ultimului recensământ de acum un an şi jumătate este de 14.206.198. Deci s-a făcut o supraevaluare cu 9.294.864 ceea ce este absurd. Şi perpetuat. Ceea ce este condamnabil.

— Cu ce seamănă? întreabă Domnişoara Harshaw. Are cineva vreo idee?

— E ca toţi ceilalţi, răspunde Kenneth. O cutie de metal lucitor pe roţi şi cu ochi în vârf.

— Nu l-ai văzut, intervine FitzPatrick. Nu cred că e corect din partea ta să presupui că...

— Toţi sunt la fel, insistă Kenneth. Odată ce-ai văzut unul, i-ai văzut pe toţi. Cutii lucioase. Roţi. Ochi. În interior sunt numai şuruburi şi angrenaje – Kenneth se scutură delicat. E prea mult pentru mine să pot accepta. Să mai luăm un rând, vreţi?

Rabi Mueller zice şi el:

— Uite că s-a-ntâmplat de l-am văzut cu propriii mei ochi.

— L-ai văzut? exclamă Beverly.

Kenneth se încruntă la ea. Luigi se apropie aducând un nou rând de băuturi. Îi dau o bancnotă de 5000 de lire. Rabi Mueller îşi scoate ochelarii de soare şi răsuflă asupra strălucitoarelor lor suprafeţe. Are ochii mici, cenuşii, apoşi, priveşte cruciş. Zice:

— Cardinalul a fost principalul vorbitor la Congresul Evreimii Internaţionale care s-a ţinut data trecută în Beirut. Tema lui a fost „Egumenicismul Cibernetic pentru Omul Contemporan”. Eram acolo. Pot să vă spun că, Eminenţa Sa este înalt şi distins, are voce fină şi zâmbet blând. E ceva melancolic în comportamentul lui, ceva ce-mi aminteşte de

prietenul nostru de-aici, Episcopul. Are mişcări graţioase şi spirit viu.

— Dar e cocoţat pe roţi, nu? insistă Kenneth.

— Şenile, precizează Rabi cu o căutătură înflăcărată, devastatoare asupra lui Kenneth. Şi-şi pune ochelarii la loc pe nas. Şenile, ca la un tractor. Dar nu cred că aceste şenile sunt inferioare spiritual faţă de picioare. Sau faţă de roţi. Dacă eram catolic aş fi fost mândru să am un om ca ăsta drept Papă.

— Nu un om, un robot! precizează Domnişoara Harshaw. Şi un accent fluşturatic se face simţit în vocea ei atunci când se adresează lui Rabi Mueller: Atunci „un robot ca ăsta drept Papă”, e bine? Şi Rabi ridică din umeri cu nepăsare faţă de corecţie. Îşi înălţă paharul:

— Pentru noul Papă!

— Pentru noul Papă! strigă şi Episcopul FitzPatrick.

Luigi porneşte în fugă dar Kenneth îl opreşte cu un semn al mâinii:

— Aşteaptă puţin, alegerile nu-s gata încă!

— „Osservatore Romano”, mă bag şi eu în vorbă, în numărul de azi scrie că totul se va decide chiar astăzi. Cardinalul Carciofo a fost de acord să renunţe în favoarea lui, a robotului, în schimbul alocării unei porţii mai mari de timp real de calculator – când se vor stabili alocaţiile pentru anul următor.

— Cu alte cuvinte, treaba-i aranjată, comentează Kenneth. Dar Episcopul FitzPatrick dă din cap cu tristeţe:

— Vorba-ţi este aspră, fiule. De trei săptămâni am fost lipsiţi de un Sfânt Părinte. Este Voinţa Domnului să avem un Papă. Conclavul, neputând să aleagă între Cardinalul Carciofo şi Cardinalul Asciuga, se pune în calea Voinţei Domnului şi drept urmare trebuie să facem anume concesii şi să ne acomodăm realităţilor acestor timpuri astfel încât Voinţa Lui să nu mai fie înşelată. Prelungirea politicianismului în interiorul conclavului este un păcat. Sacrificiul Cardinalului Carciofo, renunţarea la ambiţiile personale, nu este un act chiar atât de lacom pe cât pretinzi tu.

Kenneth continuă să atace motivele retragerii bietului Carciofo. Din când în când, Beverly aplaudă cruzimile lui. De mai multe ori Domnişoara Harshaw îşi declară refuzul de a rămâne membră a unei biserici al cărei lider este o maşină. Disputa devine dezagreabilă şi-mi îndepărtez scaunul de masă ca să am o vedere mai bună asupra Vaticanului. În aceste momente cardinalii se întâlnesc în Capela Sixtină. Ce n-aş da să pot să fiu şi eu acolo! Ce taine splendide au loc în camera aceea magnifică şi melancolică! Fiecare prinţ al Bisericii stă acum pe un mic tron aflat sub un baldachin de catifea violetă. Pe măsuţa din faţa fiecărui tron licăresc lumânări masive de spermanţet. Maeştrii de ceremonie se deplasează solemn prin camera vastă purtând vasele de argint în care se află buletinele de vot. Vasele sunt plasate pe masa din faţa altarului. Unul câte unul, Cardinalii se apropie de masă iau buletinele şi se reîntorc la locurile lor. Acum, îşi iau penele de gâscă şi încep să scrie „Eu, Cardinal de… aleg pentru Supremul Pontificat pe Prea Cucernicul Lord „Cardinal”… Ce nume trec ei acolo? Al lui Carciofo? Al lui Asciuga? Sau poate pe cel al unui obscur şi stafidit prelat din Madrid sau din Heidelberg, alegerea de ultim moment, în disperare de cauză, a fracţiunii anti-robot? Sau scriu numele *lui?* Sunetul penelor scârţâind se aude puternic în capelă. Cardinalii completează voturile lor, le sigilează la un capăt, le împăturesc, le împăturesc iar, şi iar, şi iar şi le duc spre altar şi le aruncă în marele potir din aur. Aşa au făcut în fiecare dimineaţă şi în fiecare după-amiază zile în şir, de când s-a instalat blocajul.

— Cu câteva zile în urmă, am citit în „Herald Tribune” că o delegaţie de 250 de tineri roboţi catolici din Iowa aşteaptă pe aeroportul din Des Moines rezultatul alegerilor. Dacă omul lor câştigă, cursa charter este pregătită să-i aducă aici, intenţia lor fiind de a cere să li se ofere prima audienţă publica a Sfântului Părinte – ne informează Domnişoara Harshaw.

— Fără nici o îndoială, alegerea lui va aduce o mulţime de oameni de origine sintetică în comunitatea Bisericii.

— Şi alungarea unei alte mulţimi de oameni din carne şi sânge, completează Domnişoara Harshaw, acuzator.

— Mă îndoiesc, spuse episcopul. Bineînţeles că unii dintre noi vor fi şocaţi, se vor simţi pierduţi, înspăimântaţi, nedreptăţiţi. Dar toate acestea vor trece, va precumpăni inerenta bunătate a noului Papă, la care a făcut referire Rabinul Mueller. Mai cred de asemenea că tinerii de pretutindeni, atraşi de teologie, vor fi încurajaţi să se alăture Bisericii. Peste tot în lume se vor trezi irezistibile impulsuri religioase.

— Poţi să-ţi închipui 250 de roboţi clămpănind în Sfântul Petru? întrebă Domnişoara Harshaw.

Eu contemplam distantul Vatican. Soarele dimineţii era strălucitor dar adunarea cardinalilor, din spatele zidurilor, izolată de lume, nu se putea bucura de sclipirile lui vesele. Acum votaseră cu toţii. Cei trei cardinali observatori aleşi pentru numărătoarea voturilor din acea dimineaţă se ridicaseră. Unul dintre ei ia potirul şi îl scutură să amestece buletinele de vot. Apoi îl aşază la loc, pe masa din faţa altarului. Un al doilea observator ia şi numără voturile. Confirmă că numărul voturilor este identic cu numărul cardinalilor prezenţi. Acum voturile au fost transferate unui ciborium, pocal în care de obicei se pune pâinea sfinţită pentru Liturghie. Primul observator extrage un vot, îl despătureşte şi citeşte numele înscris apoi îl dă celui de-al doilea observator care îl citeşte şi el înainte de-al da celui de-al treilea observator care citeşte celui ales cu glas tare. Asciuga? Carciofo? Altul? *Al lui?*

Rabinul Mueller vorbeşte de îngeri:

— Apoi există Îngerii Tronului, cunoscuţi în ebraică drept *arelim* sau *ophanim.* Sunt cu toţii, şaptezeci, cunoscuţi pentru credinţa lor. Printre ei sunt şi Orifiel, Ophaniel, Zabkiel, Jophiel, Ambriel, Tychagar Burael, Quelamia, Pashar, Boel, Raum. Câţiva dintre ei nu mai sunt în Rai, ci se numără printre îngerii căzuţi în Iad.

— Câtă credinţă! comentează Kenneth.

Rabinul continuă:

— ... apoi mai sunt Îngerii Prezenţei, după câte se pare

circumcizaţi în momentul creării lor. Aceştia sunt Michael, Metatron, Suriel, Sandalphon, Uriel, Saraqael, Astanphaeus, Phanuel, Jehoel, Zagzagael, Yefefiah şi Akatriel. Dar favoritul meu este Îngerul Desfrâului, menţionat în Talmud, *Berestith Rabba 85* şi următoarele, care pe când Iuda era să…

Cu siguranţă, la ora asta au terminat de numărat voturile. În piaţa Sf. Petru era adunată o mulţime imensă. Soarele se reflecta pe sute dacă nu pe mii de cranii de oţel. Aceasta trebuie să fie o zi minunată pentru populaţia robotică a Romei. Dar mulţi dintre cei adunaţi în Piaţă sunt creaturi din sânge şi carne: bătrâne în negru, tineri hoţi de buzunare, băieţei cu animalele lor favorite, vânzători de cârnaţi, o mulţime de poeţi, filosofi, generali, legislatori, turişti, pescari. Cum a ieşit punctajul? Vom avea răspunsul în scurt timp. Dacă nici unul dintre candidaţi nu obţine majoritatea, vor amesteca voturile cu paie ude înainte de a le azvârli în soba capelei şi din coşul Vaticanului se va ridica fum negru. Dar dacă a fost ales un Papă, paiele vor fi uscate iar fumul alb…

Sistemul are rezonanţe agreabile. Îmi place. Îmi dă satisfacţiile pe care le poţi avea în mod normal în faţa unei opere de artă fără cusur, de exemplu cornul din *Tristan* sau dinţii broaştei. Din *Ispitirea Sf. Anton* de Bosch. Aştept rezultatul cu mândră concentrare. Sunt sigur de el. Pot deja să simt irezistibilele impulsuri religioase cum se trezesc în mine. Deşi simt totuşi o nostalgie ciudată pentru zilele când Papa era din carne şi oase. Ziarele de mâine nu vor mai conţine interviuri cu mama Sfântului Părinte – aflată în Sicilia – şi nici cu mândrul său frate din San Francisco. Iar această mare ceremonie a alegerii se va mai ţine ea vreodată? Vom mai avea noi nevoie de un alt Papă dacă acesta pe care-l vom avea în curând poate fi reparat cu atâta uşurinţă?

Ah! Fumul alb! Se apropie momentul adevărului!

Pe balconul central al catedralei Sfântului Petru apare o siluetă care întinde o ţesătură ca de aur şi dispare. Ochiul este tulburat de splendoarea luminii reflectate de ea. Îmi

aminteşte de sărutul răcoros al Lunii pe apa mării, la Castelmare, ba, poate chiar mai mult, de strălucirea orbitoare a amiezii ţâşnind din crestele Caraibelor, în largul coastei la St. John. Pe balcon apare o a doua figură, în alb şi stacojiu, cardinalul arhidiacon, după cum ne anunţă murmurând Episcopul FitzPatrick. Lumea a început să se liniştească. Luigi stă în spatele meu, ascultând desfăşurarea evenimentelor la un radio micuţ. Kenneth spune: „S-a rezolvat totul” iar Rabi Mueller ţistuie la el, să tacă. Domnişoara Harshaw începe să plângă. Beverly rosteşte încet o rugăciune, făcându-şi cruce. Pentru mine momentul acesta este unul minunat. Cred că este cel mai important moment contemporan din viaţa mea.

Vocea amplificată a cardinalului arhidiacon anunţă penetrant:

— Vă aduc marea bucurie! Avem un nou Papă!

Se pornesc urale ce cresc în intensitate, în timp ce cardinalul arhidiacon spune lumii că Pontiful nou ales este într-adevăr *acel* cardinal, acea persoană nobilă şi distinsă, acel individ auster şi melancolic a cărui ascensiune spre Înaltul Scaun am aşteptat-o nerăbdători cu toţii de atâta vreme.

— … a impus pentru sine, continuă cardinalul arhidiacon, numele…

A fost acoperit de urale şi m-am întors la Luigi întrebându-l „ce? ce nume?” iar el mi-a răspuns „Sisto Settimo”.

Da, iată-l, Papa Sixtus al Şaptelea, aşa cum trebuie să-i spunem de acum înainte. O figură scundă, acoperită de argintul şi aurul robelor papale, cu braţele întinse spre mulţime şi… da, sclipirile razelor de soare pe obraji, pe fruntea înaltă, da, strălucirea oţelului polizat. Luigi este deja în genunchi. Mă alătur şi eu. Domnişoara Harshaw, Beverly, Kenneth, chiar şi Rabi, toţi, îngenunchează pentru că, fără îndoială, este un eveniment minunat. Papa face un pas înainte. Acum va da tradiţionala binecuvântare apostolică oraşului şi lumii.

— Speranţa noastră este în Numele Domnului, declară cu

gravitate şi activează jeturile din spatele braţelor; chiar de la distanţa asta pot distinge cei doi norişori de fum, fum alb, iarăşi; începe să se ridice în aer.

— … Care făcut-a Cerul şi Pământul. Fie ca Atotputernicul Dumnezeu, Tatăl, Fiul şi Sfântul Duh să vă binecuvânteze.

Vocea lui se rostogoleşte maiestuos către noi. Umbra lui se întinde asupra întregii pieţe. Se înalţă tot mai sus până ce îl pierdem din priviri.

Kenneth îi face semn lui Luigi şi-i comandă încă un rând de băuturi şi-i şi pune în palmele cărnoase un bon de valoare mare. Episcopul FitzPatrick plânge de bucurie. Rabi Mueller o îmbrăţişează pe Domnişoara Harshaw.

Cred că noul Pontif şi-a început domnia într-un mod fericit.

nautilus

Robert Silverberg

PASAGERII

Două premii NEBULA pentru "Pasagerii" și "Vești bune de la Vatican"

IATĂ CÂTEVA DINTRE LUMILE STRANII PLĂSMUITE DE SILVERBERG: PLANETA CELUI DE-AL ȘASELEA PALAT, ALE CĂRUI MINUNI SUNT PĂZITE DE UN ROBOT UCIGAȘ; UN PĂMÂNT PRADĂ SPAIMEI, BÂNTUIT DE INVADATORI INVIZIBILI, CARE SE DISTREAZĂ POSEDÂNDU-NE TRUPURILE ȘI SUFLETELE; SATELIȚII URIAȘULUI JUPITER, UNDE UN BĂRBAT DISTRUS ÎȘI RECAPĂTĂ TINEREȚEA, FĂRĂ SĂ ȘTIE CE I SE VA CERE ÎN SCHIMB... ȘI MULTE ALTELE...

NEMIRA

ISBN 973-369-002-0

PRET 1500 LEI